

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Uluslararası
Çok Satan Yazar

**Sarah
JIO**

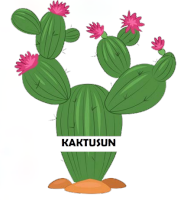
Acı Tatlı

Hayat Hikâyem

Sadece Türkiye'ye
Özel Baskı

Aşka âşık çok satan yazar Sarah Jio'nun acı tatlı hikâyesi

Everest'e tırmanmadım hiç ya da kimse beni kaçırmadı, bir Hollywood filminde de oynamadım. Pulitzer Ödülü kazanmadım. Kanseri de yenmedim. Ayrıca oldukça huzurlu bir çocukluğum oldu ama ben de yaşadım ve yıllar içinde, burada sizinle paylaşmak için bir sürü şey topladım. Birçok hikâye yazdım. Şimdiden yirmi beşten fazla ülkede yayımlanan on bir kitap yazmış olsam da hiçbiri gerçek anlamda benim olmadı. Ama bu öyle bir kitap, sadece bana ait.

Bu kitapta uluslararası çok satan yazar Sarah Jio'nun hayatına, evine, gündelik yaşamına, mutfağına, ilişkilerine ve yazma tutkusuna dair tüm gerçekleri bulacaksınız.

ISBN 978-605-7976-19-2

PENA YAYINLARI A.Ş.

GAZİ GÜÇNAR SK. NO:4, BEŞİKTAŞ 34340, İSTANBUL

TEL.: 0 212 368 83 00 • FAKS: 0 212 381 76 48

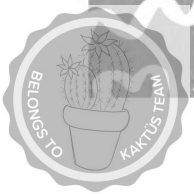
www.penayayinlari.com • info@penayayinlari.com

Bir roman yazarı olarak karakterlerimi dünya ile paylaşıyorum. İlgimi çeken kurgu ürünü insanlar hakkında hikâyeler uydurabiliyorum. Bu iyi bir şans. Onlara kızıl veya kahverengi veya platin sarısı saçlar verebilir, Seattle'ın Pike Place Çarşısı'nda bir çatı katı dairesinde veya Güney Pasifik'teki bungalovlarda yaşamalarına izin verebilirim. Hayatları bir enkaz haline geldiğinde gülmelerini sağlayabilirim. Onlara büyük aşk hikâyeleri ve mutlu sonlar verebilirim ve bunu her zaman yapmasam da bunu yaptığımda hoşuma gidiyor. Çünkü dürüst olmak gerekirse mutlu sonlar hoşuma gidiyor.

Şimdi de kendim hakkımda yazıyorum. Bu tuhaf bir duygu ve biraz da korkutucu çünkü sahnede ben varım.

Acı Tatlı

Hayat Hikâyem

ÖZGÜN ADI: Bittersweet
KİTABIN ADI: Acı Tatlı Hayat Hikâyem
YAZAR: Sarah Jio
ÇEVİREN: Ozan Erdoğan
EDİTÖR: Rüya Arı
KAPAK TASARIM: Teoman Kartal
SAYFA TASARIM: Bahar Yılmaz
BASKI VE CİLT: Pasifik Ofset Ltd. Şti.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
34310 Haramidere / İSTANBUL
Tel: 0212 412 17 77 Sertifika No: 44451

© Sarah Jio, 2019
© PENA YAYINLARI A.Ş., İstanbul 2020

1. Baskı: Şubat 2020

ISBN: 978-605-7976-19-2

© Bu eser üzerindeki tüm haklar 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çerçevesinde yayımcıya aittir. Yayıncının izni olmaksızın, eserin tümünün veya bir kısmının veyahut içeriğin herhangi bir bölümünün, herhangi bir formatta -elektronik, mekanik ve sair formatlar da dahil- kopyalanması, çoğaltılması, dağıtılması, yayımlanması, değiştirilmesi, tercüme edilmesi veya sair şekillerde işlenmesi, her türlü ticari kullanıma konu edilmesi; kaynak belirtilerek eğitim veya tanıtma amaçlı alıntılama dışında, eserden herhangi bir surette alıntılama yapılması ve eserin her ne ad altında olursa olsun kullanıma konu edilmesi 5846 sayılı ilgili kanun çerçevesinde yasak olup hukuki ve cezai mesuliyet doğurmaktadır.

PENA YAYINLARI A.Ş.
Nispetiye Mah. Gazi Güçnar Sk. No:4, Beşiktaş-İstanbul
Tel: +90 212 368 8300 | Faks: +90 212 381 7648
e-posta: info@penayayinlari.com | www.penayayinlari.com

Yayıncı Sertifika No: 27481

Sarah JIO

Hayat Hikâyem

İngilizceden Çeviren:
Ozan Erdoğan

Türkiye'den yüreği kocaman olan tüm okur ve arkadaşlarıma...
Hayatım Türkiye ile daha bir anlamlı ve daha güzel.

İÇİNDEKİLER

Giriş		11
1. Bölüm	Her Şey Kırılabilir	17
2. Bölüm	Başkası İçin Yemek Yapma Sanatı	35
3. Bölüm	Boşanmak Nasıl Bir His	47
4. Bölüm	Kırık Kalpler Kulübü	55
5. Bölüm	Daha Önce Sevdığım Bütün Erkeklerle	67
6. Bölüm	Yazı Hayatı	87
7. Bölüm	Cesur Ol Sevgilim	109
8. Bölüm	Annelik	133
9. Bölüm	Paris Her Zaman Candır	153
10. Bölüm	Kayalar Ve Yıldızlar	171
11. Bölüm	Şüpheye Düştüğünüzde Pasta (Ve Gülümsetecek Başka Şeyler) Yapın	183
12. Bölüm	Âşıklar Şehrinde Bir Gece	199
13. Bölüm	Sizin Tutkunuz, Sizin Gayeniz	209
14. Bölüm	Evim Evim Güzel Evim	223
15. Bölüm	Sevgili Rusya	235
16. Bölüm	Whitney Olsa Ne Yaptı?	251
17. Bölüm	Natalie & Nabil, Bir Aşk Hikâyesi	261
18. Bölüm	Kendi Yolumu Bulmak	271
19. Bölüm	Ve Sonra... O Geldi	281
20. Bölüm	Türkiye'ye Sevgilerle	295
21. Bölüm	Bir Seattle Ruh Hali	305
22. Bölüm	En İyi Şekilde Yaşamak	313
23. Bölüm	Birkaç Son Söz	331

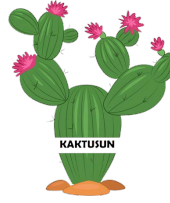

GİRİŞ

Biyografileri severim. Ya siz? Başkalarının hayatlarıyla ilgili doğru ve gerçek bilgiler ilgimi çeker. Büyüleyici bir hayatları olduğunu düşünürüm. Kahvaltıda ne yedikleri ve neyin canlarını sıktığı gibi küçük şeyleri bilmenin yanında büyük şeyleri de bilmek isterim. Mesela sevdikleri insanları neden seviyorlar ve onları motive eden şey de ne? Tatil ve ayrılık hikâyelerini duymak isterim. Neden, oldukları kişi olduklarını, bir restoranda bir Frank Sinatra şarkısı çaldığında neden harap olduklarını veya ne zaman akıllarına gelse kalplerini sızlatan tuhaf ve incelikli çocukluk hatıralarını bilmek isterim.

İnsan doğasına hayranım ve bundan hiç de pişman değilim. Gerçek bir gözlemciyim, insanları gözlemlemeyi seviyorum. Kafeye gittiğimde sohbet edenlere kulak misafiri olmaya çalışırım ve her nerede olursam olayım, müzelerden marketlere kadar her yerde insanları gözlemeyi ve romanlarımdaki karakterlere eklemek için en iyi detayları toplamayı kendime iş edinmişimdir.

Diğer insanlar, özellikle de kurgu ürünü insanlar hakkında yazmak bana kolay gelir. Ya kendi hakkımda yazmak? Tanrım,

bu ne zormuş! Bu kitabın üzerinde çalışırken endişe duymaktan bezdim. Ya bana ait olan bütün bu hikâyelerimi can sıkıcı bulursanız? Ya sevmiş olduğunuz romanların yazarı gerçekten de hiç ilgi çekici değilse?

Bunların hepsi doğru olabilir (Nefesim daraldı!) ve kendi sesimle anlatılmış olan ilk kitabımı yazmak gerçekten büyük bir risk. Ama kırk yılda bir ya da iki kere olsa da böyle bir risk almayı öğrendim. İşte ve aşkta. Ve utanarak söyleme gereği duyuyorum: Bahse varım, hikâyelerimi en azından biraz komik ve belki de bir şekilde ilham verici bulacaksınız. Gerçi, en iyi ihtimalle, bu sayfalarda kendi hayatınızda anlamlı olacak bir şeyler bulmanızı umuyorum.

Bir roman yazarı olarak karakterlerimi dünya ile paylaşıyorum. İlgiyi çeken kurgu ürünü insanlar hakkında hikâyeler uydurabiliyorum. Bu iyi bir şans. Onlara kızıl, kahverengi veya platin sarısı saçlar verebilir, Seattle'ın Pike Place Çarşısı'nda bir çatı katı dairesinde veya Güney Pasifik'teki bungalovlarda yaşamalarına izin verebilirim. Hayatları bir enkaz haline geldiğinde gülmelerini sağlayabilirim. Onlara büyük aşk hikâyeleri ve mutlu sonlar verebilirim ve bunu her zaman yapmasam da bunu yaptığımda hoşuma gidiyor. Çünkü dürüst olmak gerekirse mutlu sonları severim.

Şimdi de kendim hakkımda yazıyorum. Bu tuhaf bir duygu ve biraz da korkutucu çünkü sahnede ben varım. Yazdıklarımı okuyunca bir kaşınızı kaldırabilirsiniz veya bana hak vererek başınızla onaylayabilirsiniz. Tercihlerimle aynı fikirde olmaya bilirsiniz veya bana tam destek çıkabilirsiniz. Giriş, gelime ve sonuç olarak işlerin nereye varacağına dair açık bir sezi ile yazmayı planladığım yazı ya da kitaplarımın aksine kendi hayat

hikâyem aslında meçhul ve kestirilemez. Sonu mutlu ya da trajik olabilir, bunu bilmiyorum çünkü hâlâ hayattayım ve yaşıyorum.

Benzer şeyleri yaşayan bir sürü insanı dinledim. Kayıplar yaşayanlar. Üzgün insanlar. Planlandığı gibi olmayan hayatlar ve *her sabah* kalplerinde dırdır eden bir acıyı hissederek uyananlar.

Yakın zamanda, “Hüzün ve keder akrabadır,” demişti bir arkadaşım. “Herkesin, kendine göre kederlendiği zamanlar olur.” Sanırım bu doğru.

Arkadaşım Stacey bir keresinde, “Sadece devam et,” demişti. “Mutlu günler yakın, söz veriyorum.” Haklıydı ve sanırım ben bunun bir kanıtıyım.

Hayır, Everest’e tırmanmadım veya sinir bozucu bir kaçırılma olayından sağ kurtulmadım, bir Hollywood filminde de oynamadım veya Pulitzer Ödülü de kazanmadım. Kanseri de yenmedim. Ayrıca oldukça huzurlu bir çocukluğum oldu ve annemle hâlâ her gün telefonda konuşuyorum. Ama biraz yaşadım ve yıllar içinde, burada sizinle paylaşmak için bir sürü şey topladım. Birçok hikâye yani halihazırda 25’ten fazla ülkede yayımlanan on bir kitap (kabul ediyorum, bu baskı sırasında sayıyı unuttum!) yazmış olsam da hiçbiri gerçek anlamda benim olmadı. Ama bu öyle.

Umarım okurken gülümser, hatta belki de kahkaha atarsınız. Bir satır veya bölüm size mantıklı geldiğinde başınızla onaylarsınız. Eğer beni dünyanın bir yerinde, diyelim ki bir havaalanında veya kafede görürseniz umarım bana merhaba demeyi unutmaz ve ne düşündüğünüzü söylersiniz.

Kucak dolusu sevgilerle,

Sarah xo

1. BÖLÜM

HER ŞEY KIRILABİLİR

(ama söz veriyorum, hepsini yeniden bir araya getirebilirsiniz).

“Hayat hızla akıp gidiyor. Keyfine bakın. Sakin olun.

Her şey çok eğlenceli.”

– *Joan Rivers*

Bu kitaba nasıl başlayacağımı çok uzun bir süre düşündüm. Nasıl girsem doğru tonu yakalamış olurum acaba? Ne anlatsam okuyucularım benim kim olduğumu ve nereden geldiğimi tam olarak anlayabilir? Nasıl bir ilk izlenim bırakmak istiyordum? Bir ömür boyu bardağın yarısını dolu gören bir insan olarak zor şeylere, olumsuzluklara zaman ayırmak benim için zor bir şey ama başlamam gereken yerin orası olduğuna karar verdim yani en karanlık saatlerimden başlayacağım. Bana burada biraz sabır gösterirseniz iyi olur, söz veriyorum, eğlenceli yerlere çabuk geleceğiz.

Bu kitaba, hayatımın en zor anı ile başlamaya karar verdim. Bu an benim için bir yeniden doğuş anı. Cesur olmak için, tabiri caizse kendimi yeniden keşfetmek ve hayatı kendi şartlarımda tanımlamak için bir fırsattı. Dolayısıyla, haydi dostlar, zamanda geriye doğru, 6 Kasım 2013'e gidelim.

Seattle'da güneşli bir güz günüydü. Daha henüz bir arkadaşla yemeğe gitmiştik ve arabalarımıza dönerken ayaklarımın altındaki ağaç yaprakları çıtırdıyordu. Yeni bir kitabı bitirmek

için çok sıkı çalışmıştım. Geceleri geç saatlere kadar olayları yavaşça ama azimle çözümleyip kitabı son çizgisine getiriyordum. O zamanlar kabul etmiyor olsam da romanlarımı hiç de mutlu olmayan evliliğimden kaçtığım birer sığınak haline gelmişlerdi.

Gerçi bunu kimse bilmiyordu, hatta en yakın arkadaşlarım, kız kardeşim ve annem bile. Mükemmel bir hayatım varmış gibi bir görüntü çiziyordum. O zamanlar Facebook hesabıma bakan herkes, tezgâhında taze pişmiş çöreklerin olduğu Seattle tarzı mutfağımızda poz vermiş mutlu görünen çiftin ve gülümseyen çocukların fotoğraflarını görürdü. Eskiden yazılarımı gönderdiğim dergilerden fırlama bir sayfa gibiydi. Ama dünyadan ve hatta belki de kendimden bile sakladığım bir gerçek vardı: Gerçekte derin bir şekilde debeleniyordum.

Kocam ile hiçbir ortak yanımız yoktu. Çok erken ve yanlış nedenlerle (daha çok ailemi memnun etmek için) evlenmiş tam zıt karakterlerdik. Aramızda sevgi vardı ama güçlü tutan türde bir sevgi değildi. Pratik ve sessiz bir adamdı ve eski kocamın beni anlamadığını söylersem bence haksızlık etmiş olmam. Hatta çoğunlukla, benim başka bir dünyadan olduğumu düşünüp düşünmediğini merak ederdim.

Beni sevdiğini biliyorum ama bence çoğunlukla bana *şaşırtıyordu*. Evliliğin ilk yıllarında her şey eğlenceli, hatta “sevimli” idi; zaman geçtikçe tartışma, hatta derin yılgınlık anları geldi. Ne halt etmeye New York’a taşınmayı önermiştim? Neden o elbiseyi giyeyim ki? Neden kolejden bir eski arkadaşımın akşam yemeğine gideyim ki? Evde kalsam daha iyi değil mi? Kendimi, tellerin arkasındaki çiçeklere gitmeye çalışarak uçup duran kafes içindeki bir sinekkuşu gibi hissettim. Nihayetinde tükendim ve tüneğime konup nasıl uçulacağını tamamen unuttum.

Eğer tamamen dürüst olmam gerekirse, gerçeği kabul etmiydim, daha kilise koridorunda yürümeden önce bile evliliğimiz hakkında endişelerim vardı. Ama olay şu, çok tehlikeli bir şey yaptım: Daha içgüdülerime tam olarak güvenmeyi öğrenmeden önce hayatımı değiştiren muazzam bir karar aldım. Benim yaptığım hatayı yapmayın.

Haklısınız. Gençken her şeyi bildiğinizi düşünürsünüz. Ben kesinlikle öyle düşünüyordum. Bütün arkadaşlarım ya nişanlanıyor ya evleniyor ve *doğruymuş* gibi görünen o aynı yolu izliyorlardı. Ve karşımda, en azından kâğıt üzerinde doğru görünen bu adam vardı: Yakışıklı, uzun boylu, bana âşık ve pratik. Aile olacaktım.

İçimdeki, “Bir dakika bekle Sarah. Daha sadece 21 yaşındasın. Sence... *sonsuz kadar* durulmadan önce yaşayacak biraz daha hayatın yok mu? Ve hem bu adamı ne kadar iyi tanıyorsun ki?” diyen minik sesi duymazdan geldim. Ama o minik ses? Ne isim verirsiniz verin, “iç sesim,” “içgüdüüm” veya hatta “önsezi” deyin. Biz bütün kadınlarda bu bilgelik var. Bununla doğarız. İşin sırrı ona nasıl güveneceğimizi öğrenmekten geliyor.

İçinizdeki Sesi Dinlemek Üzerine Bir Söz

Size şunu söyleyeyim: İçimdeki sesi dinlemeyi otuzlu yaşlarımın ortalarına kadar tam olarak öğrenemedim ve daha tam olarak öğrenmiş olmayı ne kadar çok isterdim. İnsan, içgüdülerine güvenmeyi nasıl öğrenir diye sorabilirsiniz.

Öncelikle, büyük bir karar vermeden önce (yeni bir işe girmek, yeni bir şehre taşınmak, evlenmeye karar vermek vs.) *durun ve oturup* kararın potansiyelini biraz düşünün. Hemen evet demeyin. *Belki* deyin. Ve sonra ne kadar ihtiyacınız varsa

–saatler, günler, haftalar veya hatta daha uzun– o kadar bu belkide yaşayın. Eğer sabırsızlanan birileri varsa bu sizin değil onların sorunudur. Bu sizin hayatınız! Üzerinize olup olmadığını denerken alacağınız kararın, zihninizde ve kalbinizde marine olmasına izin verin. Gerçekten hissedin. İyi hissettiriyor mu? Eğer dırdır eden bir his duyarsanız ya da bir şeylerin bir şekilde olmamış gibi hissettiğinizi sezerseniz (söz veriyorum bunu hissedeceksiniz) anlarsınız.

Şimdi temkinli olma üzerine bir şeyler eklemeliyim: Korku bazen kendini “sezgi” olarak maskeleyebilir. Belki, Paris’e taşınma fikrinden veya İstanbul’daki hayallerinizin işini kabul etmekten (Ne şanslısınız!) ya da ilk buluşmaya evet demekten korkuyorsunuz. Sorun değil! Bu korku normal ve sağlıklı bir şey. Sadece, kontrolü eline alıp karar vermenizi etkilemesine izin vermeyin. Korkuyu bir kenara bırakıp kendinize basitçe şunu sorun: (Burada büyük kararı düşünün!) Kendinizi iyi hissediyor musunuz? Eğer aynada kendinize bakıp başınızla onaylayabiliyor ve girdiğiniz yol ile ilgili olarak büyük bir özgüven taşıyorsanız o zaman hemen dört elle sarılın.

Ancak daha önce bahsettiğim o dırdır eden duyguyu hissediyorsanız ve birdenbire ortaya çıkıp duruyorsa ve zamanla içinizi kemiriyorsa, tatlım, o zaman bu bir hayır!

Yaşlandıkça şöyle güzel bir şey oluyor: Her on yılda içgüdünüzü dinlemekte daha iyi oluyorsunuz. Aslında bu, oldukça fevkalade bir deneyim yani bilgeleşiyorsunuz. Daha önce de bahsettiğim gibi benim içgüdü dinleme becerim gerçekten otuzlarım da bilendi. Tercihleri ve yürüdüğü yol konusunda her zaman tereddüt duyan birisinden hemen her zaman özgüvenle karar alan birisine dönüştüm. Bu bakımdan insan, geçen her on yılla

beraber daha iyi oluyor. (Ne zaman zor bir seçim ile cebelleşsem altmışlarını yaşayan annemi arama nedenim de budur. İçgüdüleriyle olan bağı benimkilerden daha güçlü!) Bunu aklınızda tutun, özellikle de gençliğinizde (Bunu okuyan güzel, yaşam dolu gençlere ve yirmilerindekilere merhaba!) ve bu becerileri tamamen geliştirmeden devasa hayat kararları alırken dikkatli olun. Bu sizi durdurmasın, sadece farkında olun.

Tamam, diyelim ki içgüdülerinizi dinlemekte ustasınız ve ne olursa olsun deyip evlendiniz veya bebek yaptınız veyahut da yeni bir kariyer yoluna atıldınız ve işler umduğunuz gibi gitmediğinden yüz üstü yere çakıldınız. Canlarım, benden sonra tekrar edin: Her şey iyi olacak. Bir kez daha: Her şey iyi olacak.

İki önemli şey var: 1) Biz kadınlar fazlasıyla güçlüyüzdür ve rahatlıkla özgün bir B planı çıkarabiliriz ve 2) Başarısızlığın, düşüşün ve planlandığı gibi gitmeyen şeylerin iyi tarafı şudur: *Hayatımızı ve sizi bir silkeler*, böylelikle sadece hayatınız daha ilginç bir hal almakla kalmaz aynı zamanda daha mütevazı, bilge ve ilgi çekici biri olursunuz.

Kara Günlerle Yüzleşmek

Üzgünüm, sanırım biraz konudan saptım. Şimdi, en karanlık saatime dönelim. Yazarken garip hissediyorum ama hayatımın o zamanı ile ilgili en yerinde tanım da bu. Muhtemelen zaten tahmin etmiş olduğunuz gibi içimdeki sesi onca yıl önce dinlememiş olmamın bir sonucu olarak evliliğim iskambil kartlarından yapılmış bir ev gibi yerle bir oldu.

6 Kasım 2013'te, ben, doğumlarımdan sonra üç bebeğimi getirdiğim Seattle'daki şirin evimin önündeki sokakta arabam-

dan çıkarken bir yabancı bana epey kalınca duran boşanma evraklarını verdi. Ellerim titreyerek, turuncu balkabaklarının sıralandığı basamaklardan verandaya çıktım. Kalbim göğsümde gümbürderken kocamın benim haberim olmadan göndermiş olduğu yasal kâğıtlara göz gezdirdim. İncinmişim, öfkelenmişim, yıkılmışım ve çok rahatsız olmuşum ama en çok da tam bir ezik olduğumu hissetmişim. Kaybeden bendim sanki.

Beynimde çatışan düşünceler çarpışıyordu: *Bunu nasıl yapar? Tam da Noel'den önce!* Ve Noel'den bahsetmişken, geleneksel yıllık tatil fotoğrafımızı da daha yeni çektirmiştik. Fotoğraftan önce çocukların gömleklerini özenle ütümüştim. Elbette hepsi birbirleriyle uyumluydu ve saçlarımla makyajım için de eksiksiz bir saat harcamıştım. Fotoğrafçının flaşı patlarken kocam ve ben (paslanmaz çelik cihazların yeni parlatılmış olduğu) mutfağımızda, yanımızda melek gibi çocuklarımızla, birbirimize sevgiyle bakmıştık. Eh, saçlarımdan en iyi gözüktüğü bu resim 100'den fazla arkadaş ve akrabaya göndereceğim Noel kartlarımızda olacaktı. Mükemmel, mutlu bir aile tablosu.

Ama öyle değildik. O mutfağın içinde bir evlilik parçalanıyordu: Benimki. Kimse de bunu bilmiyordu. Ve boşanma kâğıtları titreyen ellerimdeyken, o kadar sıkı sıkıya sarılmış olduğum o mükemmel tablo saniyeler içinde tuzla buz olmuştu. Anahtarımı kilide soktum, banyoya gittim ve kustum.

Sonraki saatler, günler ve haftalar o kadar bulanıktı ki şu an bile hâlâ hatırlamakta zorlandığım anlar var. Bu travma tuhaf bir şey; beynimiz bizi korumak için olanı bloke edebiliyor. Harika bir yöntem. Hayatın böyle acılı bir sınavından geçen herkes bunu askerlerin savaşta deneyimlediği adrenalin yüklü bir dövüş veya kaç tepkisine benzetebilir. Benim kendi savaşımdaya; tutulacak

avukatlar, korunacak çocuklar, paylaşılacak mülkler –romanlarımdan aldığım telif hakları da dahil– ve evimizin yarısını toparlayıp beş katlı ve göl manzaralı yeni bir eve taşınıp bir gecede yabancı haline gelen bir koca vardı. Evlilik yüzüğümüzü çıkardı ve ben de çıkardım. Çeyizlik porselen yemek takımını alabilir miymiş? Uyku tulumları ve çadırı? Mutfaktaki sandalyeyi? Hepsini almasına izin verdim. Zaten onları istemiyordum. İçimdeki acının gitmesinden başka bir şey istemiyordum.

Ama gitmedi. Aslında uzun bir süre oyalandı; suçluluk duygusu, korku, utanç ve kendinden tiksindenin gölgelerinde belirdi. Aniden, çocuklarını okuldan almaya gelenler arasında parmağında yüzük olmayan tek annemişim gibi, her bir restoran, kafe ve parktaki mutlu evliler dünyasındaki tek yalnız insan, dünya üzerindeki boşanmış yegâne insan gibi hissetmeye başladım. Feci ve çok derin bir şekilde... yalnızdım.

Bu sırada, o andan önce evlilik yıllarımdan bir şekilde yasını tutardım. Hatta kafesinden kaçıp çiçek bahçesine giden sinekkuşu olmanın nasıl bir şey olacağı ile ilgili fanteziler kurardım ama son geldiğinde hazırlıksızdım, nefesim kesilmişti ve şoktaydım.

Canınız yandığında bayramlardan daha kötü bir şey yoktur. Bayram kartları, sanki sözleşmiş gibi, düşman hattından fırlatılan bombalar misali posta kutumda belirmeye başladılar. Gelen her bir parlak kırmızı ya da yeşil zarfla birlikte büzüldüm. Zarfların kapaklarını açmaya dayanamadığım için girişteki sehpanın üzerinde yalnız, açılmamış bir yığın haline gelmelerine izin verdim. Her bir “ho ho ho”nun ve “Mutlu Noeller”in, en güzel kıyafetleri içindeki en parlak gülümsemeleri takınmış mutlu aile resimlerinin hepsinin hayatımın bir enkaz olduğunu görmemi sağlayacaklarını biliyordum.

Haftalarca, hatta aylarca dış dünyaya karşı hiçbir sorun yokmuş *gibi davranmaya* devam ettim. Arkadaşlarım nasıl olduğumu sorduklarında “harika, iyi, mükemmel” gibisinden yanıtlar veriyordum ve kıpkırmızı olmuş, şişmiş gözlerimi güneş gözlükleriyle saklıyordum. Fakat içimde kendimi bir sahtekâr gibi hissediyordum. Aynaya baktığımda mutlu anneyi, eşi ve dünyanın beni tanıdığı şekliyle uluslararası çok satan yazarı görmüyordum. Onun yerine başarısızlığı ve kusurları, utancı ve hüznü görüyordum. Geceleri oğullarımı yatağa yatırdıktan sonra uyuyana kadar ağlıyordum. Acım içinde boğuluyordum fakat kimse bunu bilmiyordu çünkü ben itiraf edemeyecek kadar korkuyordum.

Çocuklar eski eşimin yanında olduklarında zor bela iş görüyordum. Ya çok fazla ya çok az uyuyordum. O kadar sık ağlıyordum ki sol gözümdeki gözyaşı kanalı tıkanı. Bir zamanların organik ve gurme yemeklerin hayranı olan ben akşam yemeğinde kahvaltılık gevrekle veya kraker ile veya hiçbir şey ile yetiniyordum. Yedi kilo verdim ve saçlarım incelmeye başladı.

Cumartesi günleri, çocuklar hafta sonu için eski kocamda olduklarında, bulaşıkların evyede yüksek bir yığın oluşturduğu mutfakta volta atıp durdum. Yalınayak ve öğlen vakti hâlâ bornozlayken yerdeki bilinmeyen bir sıvı birikintisine basıp kafamı dolaba çarparak yere çakıldım. Alnımın yan tarafındaki acıyan yeri ovuşturarak doğrulup otururken ne olduğunu anlamaya çalıştım. Yerdeki sıvı su muydu? Oğlanlardan birinin bardaklarından dökülmüş portakal suyu muydu? İkisi de değildi. Yaşlı golden retriever cinsi köpeğim gece bir ara işemişti ve ben kendimi hayatımın en hassas, en kritik noktası anlarından birinde

buldum: Kafamda golf topu büyüklüğünde bir şişkinlikle yalnızdım, köpek idrarının içinde yatıyordum.

Orada öylece oturdum, ıslanmıştım, ağlıyordum ama aynı zamanda kakhaha da atıyordum. Ertesi günkü gazete manşetlerini hayal ettim. “New York Times Çok Satan Yazarı Köpek İdrarına Basıp Kaydı ve Pis Mutfağında Yalnız Öldü.” İster beğenin ister beğenmeyin bu benim yeni kasvetli hayatımdı. Ama en azından gülüyordum.

O günün ilerleyen saatlerinde arkadaşım Natalie bir kısa mesaj göndermişti. “İyi misin?” Kabuğumdan sıyrılmaya can attım; o zaman kendimi ne kadar berbat hissettiğimi söylemek istedim ama ben sakınarak yazdım: “Hayır. Pek değil, aslında.” İki saat sonra çat kapı kapımda belirdi. Perdelerin arasından baktığımda ellerinde çiçekler ve büyük bir alışveriş çantasıyla verandada durduğunu gördüm. Eski ben olsaydım evde değilmişim gibi yapardı, bir an için tereddüt ettim. Ne de olsa yüzümde hiç makyaj yoktu; saçlarım keçe gibiydi ve karmakarışıktı. Evim, o anda kolaylıkla bir doğal afet alanı olarak ilan edilebilirdi. (Kanıt A: Sanki bir şey ölmüş gibi kokan evye). Fakat bir nedenden ötürü kapıyı açtım ve arkadaşımı korkunç evime, mükemmel olmayan hayatıma davet ettim.

İlk başta dağınıklığım için özür dilemeye başladım. Kafasını salladı. Mutfak tezgâhının üzerindeki kargaşayı geçip bana bir kadeh doldururken, “İnsanlar başkalarını ‘gerçek’ olduklarında daha çok severler,” dedi. “Demek zorlu bir boşanma yaşıyorsun. Demek hayatın mükemmel değil. Kimin umurunda? Kimse mükemmel insanlardan hoşlanmaz. Gerçekten hoşlanmaz. Kusurlarını, başarısızlıklarını kabullen. Seni *sen* yapan bunlar işte.”

Ertesi hafta, gitmeye başladığım bir terapist bu fikri daha da genişletti. “Hepimiz porselenlerimizdeki çatlakları saklamak için *çok çabalarız*,” demişti. “Ama unuttuğumuz bir şey var: Bizi o kadar ilgi çekici, komik, hayatta yani *özgün* yapan da bu çatlaklar.”

Bu düşünceler zihnimde dönüp dururken sırf mükemmel bir görüntü çizmeye çok kararlı olduğum için arkadaşlarım, komşularım, oğlumun okulundaki velilerle bağ kurmayı kaçırdığım bütün zamanları düşünmeye başladım.

Birkaç hafta sonra yeni keşfettiğim açık olma halim üzerinde pratik yaparken, “Ne var biliyor musun?” dedim bir arkadaşıma. “Bu sene tek bir Noel kartını bile açmadım. Çok acı vericiydi.” Mutlu bir evliliği ve iki küçük çocuk babası olan arkadaşım, bütün bu bayram kartı gönderme konseptinin hem kendimizde hem de diğerlerinde kıskançlık ve yetersizlik hisleri uyandırmak için tasarlanmış bir dolandırıcılık olduğunu itiraf etti. “Evet!” diyerek lafa girdim. Sonra bana tanıdığı bir aileyle ilgili bir hikâye anlattı. Modeller gibi görünen çift iki güzel çocuğu ile birlikte her sene J. Crew kataloglarına kapak olabilecek Noel kartları gönderiyorlardı. Mükemmel, değil mi? Anlaşıldı ki pek değilmiş. Kusursuz kadının çoktandır devam eden bir uyuşturucu sorunu varmış ve yakışıklı koca da iyileşmekte olan bir seks bağımlısıymış.

Diğer insanların kapılı kapılar ardındaki hayatlarını her zaman bilemeyiz ve kendinizi başkalarıyla karşılaştırmak gerçek bir zaman kaybıdır. Emlakçıların, satılık evleri birer sahne gibi dekore etmelerine benziyor yaptığımız. *Hayatımızı* başkalarına göre sahnelediğimizi düşünmeye başladım; en iyi taraflarımızı göstermek ve pürüzlü kenarlarımızı saklamak için çabalayıp

duruyoruz. Arkadaşım buna Pottery Barn Kataloğu Sendromu diyor. Hayatımızın sadece dikkatle düzenlenmiş parçalarını paylaşıyoruz. (Küçük çocukların olduğu bir evde oturma odasını her daim tertemiz kim tutabilir söyleyin bakalım). Elbette ki kişisel meselelerinizi dünyaya canlı yayınlamak doğru değil. Ne de olsa çok fazla bilgi çok fazla bilgidir ve boşanmamın zorluğu ve üzüntüsü hakkında yazmış olsam da bazı detayları özel olarak bırakmayı tercih ettim. Ama hayatımızı resmetme şeklimizde daha çok denge için uğraşmamız –uğraşmam– gerekmez mi?

Bu düşünceyle, boşanmam sonuçlanmadan hemen önce, Facebook ve Instagram’dan gönderdiğim bütün iletileri taradım. İtiraf ediyorum, sözde mükemmel hayatım ile ilgili güncellemeler gönderen o neredeyse mide bulandırıcı olan insanlardandım: Evliliğimizin bitişinden hemen önce inşa sürecinde olduğumuz, can sıkıcı bir şekilde güzelim rüyalarımızdaki evimizin mimari bir tasviri olan bir iletide, “tanıştırayım, gelecekteki Jio malikânesi,” yazıyordu; “Az önce bahçemden topladım... Bu akşam ne yapsam? Sebze makarna mı yoksa bolonez mi?” Bir yaz günü yıkayıp titizlikle granit mutfak tezgâhında sergilediğim havuçlar, otlar ve taze fasulyenin fotoğrafının başlığıydı.

Hayatımızın güneşli taraflarını paylaşmakta veya güzel bulduğumuz ve bize keyif veren şeyleri dünyaya söylemenin kendisinde bir sorun yok ama bir denge ve gerçekler olmayınca... sahte ve bazen de yanıltıcı hissettirebilir. Ne de olsa birbirimizi *yapay* hayatlarımızla karşılaştırıyoruz. Evet bahçemden taze sebzeler topladım. Evet akşam yemeği için sebzeli makarna yapıyor olabilirim (mis). Ama aynı zamanda, arkada da çocuklar kavg ediyor olabilir, çocuklardan biri çikolatalı elini beyaz koltuğa

silmiştir ve ben huysuz, bitkin ve gözlerim saatte, yatma vaktinin çabuk gelmesi için dua ediyor, *yalvarıyor* olabilirim.

Aylar geçtikçe boşanmış kadın ve yalnız anne rolüne alıştım. Suçluluk duygusu ile utanç hissinden kurtulmaya baktım ve diğer bir deyişle yara bandını çekip çıkarmaya karar verdim. Oğullarımı kendi başıma yemeğe çıkardım; birinin altında hâlâ çocuk bezi vardı ve diğeri de sabit oturmakta isteksiz olduğu için bu, büyük bir kahramanlık sayılırdı. Bir yabancından, oturmadan önce dışarıda fotoğrafımızı çekmesini istedim. Rüzgârlı bir geceydi ve saçlarım benimle iş birliği içinde değildi. Çocuklar çılgınca debeleniyordu. Çocuklardan biri bütün montunun üzerine elma suyu dökünce hem kendi üstü hem de benim üstüm başım yapış yapış olmuştu. Ama hiçbirisi önemli değildi: “Başardım!” yazdım. “Çocukları tek başıma Space Needle’a götürdüm. Bu yalnız bir anne için büyük bir olay. Ve en üst balkonda yağmurun altında durup bu anı belgeledik. Hayata, cesur olmaya ve değişim zamanında neşe bulmaya bakalım!”

Tam olarak cesurca veya çok derin ve kesinlikle çok büyük bir şey değildi. Ama dürüsttü. Aldığım yanıtlarsa harikaydı. Kendilerinin de hastalıklardan veya evlilik sorunlarından dolayı zorlandıklarını söyleyen arkadaşlarımdan gelen bir sürü özel mesaj ve e-postanın yanı sıra sevgilerini ve desteklerini ileten düzinelerce yorum vardı. Bütün bunlar ben dürüst olmayı seçtiğim içindi. Boşanmanın dram havasını, eski kocamın hayatına devam edip randevulara çıktığını öğrendiğimde kalbimde beliren o bariz kasılmayı veya çok fazla ağladığım için kocaman bir göz altı kapaticısı fiçisine yatırım yapabilecek durumda olduğumu paylaşmam gerekmiyordu. Hayır. Sadece gözyaşlarım arasından fotoğraf makinesine gülümsedim. Hayatımı olduğu

haliyle yani altüst olmuş, mükemmel olmayan, hayallerimin biraz berbat olduğu haliyle kucakladım ve paylaştım. Çünkü şunu öğreniyorum: Hayat, darmadağın olduğunda bile güzel olabilir. Tanıdığım birisinin deyişiyle Brutiful yani brutal (sert) ve beautiful (güzel).

Facebook'taki o mesajımdan sonra bir arkadaşım, birinin çok şaşkın bir şekilde yanına geldiğini söyledi. "Sarah Jio boşanıyor mu?" diye sormuş kadın. "İnanamıyorum. Hayatının mükemmel olduğunu düşünüyordum."

Mükemmel değildi. Ve mükemmel de değil. Artık bunu kabul etme niyetindeyim. Porselenimde türlü türlü çatlaklar var; bazıları o kadar küçük ki görünmüyorlar bile. Bazıları belirgin ve kırılmanın eşiğindedir. Arkadaşlarım bunu bu seneki Noel kartımdan (tabii eğer bir tane gönderme fırsatını bulabilirsem) fark edebilirler ve belki de şimdiye kadar ilk kez olarak benim için sorun değil.

İşte Güneş Geliyor, Limonlu, Haşhaş Tohumlu Kek

Yakınlarda bir gün en büyük oğlum Carson özel bir istekte bulundu. Limonlu-haşhaş tohumlu kek yapabilir miydim? Oğullarımdan biri böyle özel bir istekle bana geldiğinde heyecanlanırım. Birisi için mutfağa girmek sevgimi göstermenin yollarından biridir. Ve işte bunu yapmak için önümde bir şans vardı... hem de sadece kek yaparak! Böylece, ertesi gün markete gidip bir kavanoz haşhaş tohumu ve kilolarca limon alıp kek yapmak için eve koşturdum. Sonuç, sizin de beğeneceğinizi umduğum Carson onaylı bu leziz (ve sağlıklı!) tarif oldu. Not: Başka bir hayatta 18. yüzyıl İngilteresinde mütevazı bir fırıncı olsam ne mutlu olurdu.

Malzemeler:

- ✓ 2 yumurta
- ✓ 110 gram tereyağı, eritilmiş
- ✓ 2-3 yemek kaşığı taze limon suyu (eğer bizim gibi limon seviyorsanız daha fazla koymanızda sorun yok!)
- ✓ 2 çay kaşığı rendelenmiş limon kabuğu
- ✓ 3 yemek kaşığı haşhaş tohumu
- ✓ 1 yemek kaşığı vanilya aroması
- ✓ 1 bardak toz şeker veya daha iyi bir alternatif olabilir (öğütülmüş keşiş meyvesi ya da şekerotu!)
- ✓ Çeyrek çay kaşığı kabartma tozu

- ✓ Çeyrek çay kaşığı karbonat
- ✓ Bir tutam tuz
- ✓ Yarım bardak badem unu
- ✓ 2 bardak normal un

Hazırlanışı:

Fırını önceden 175° derecede ısıtın. İki küçük (veya bir normal) kek kalıbına hindistancevizi yağı veya pişirme spreyi sıkın.

Sıvı malzemeleri rendelenmiş limon kabuğu ile birlikte bir kâsede karıştırıp bir kenara koyun (ah, sıcak tereyağını yumurtalarla çırparken dikkatli olun, her sefer birazcık dikkatle çırpılmazsanız birbirine girebilir). Kuru malzemeleri karıştırın, sonra sıvı olanlarla bütün unu ıslatacak şekilde karıştırın fakat fazla da karıştırmayın. Bu arada ben çırpma teli kullanırım, böylelikle hamurun kıvamı daha iyi oldu. 15 dakika veya kekin kenarları sadece hafifçe altın sarısı olana kadar ve kekin ortasına sapladığınız bir kürdan veya bıçak dışarıya temiz bir şekilde çıkana kadar fırında pişirin. Afiyet olsun. (Not, bu tarifile yaklaşık 32 mini kek yapabilirsiniz.)

2. BÖLÜM

BAŞKASI İÇİN YEMEK YAPMA SANATI

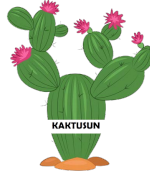

“Yemeyi seveni her zaman sevmişimdir.”

– *Julia Child*

Yumurtanın kâsenin kenarına çarpıp kırıldığındaki sesi bilir misiniz veya bıçağın yanı ile ezdiğinizde sarımsağın sesini? Tavada erittiğiniz tereyağının sesini? Hafif bir Fransız kırmızı şarabının mantar sesini? Tüm seslere bayılırım.

Neredeyse bütün hayatım boyunca yemek yaptım. Küçük-
lüğümünden hatırladığım en sevdiğim anılarım, annemin küçük
kız kardeşim Jessica ve benim mutfak tezgâhına oturup onunla
birlikte kurabiye, kek, ekmek, turta yapmamıza izin verdiği za-
manlara ait. Kendisi asla kabul etmese bile annem mükemmel
bir aşçıydı. Bir keresinde, kız kardeşim beş ve ben yedi yaşın-
dayken, anneme bir telefon geldi ve bizi bir an için bir kurabiye
hamuru ile yalnız bıraktı. Nasıl baştan çıkmıştı! Elindeki
kıvrır kıvrır telefon ahizesinin kablosunu parmaklarında çevirip
arkası dönük bir şekilde telefonla konuşan anneme baktım. Kız
kardeşime gülümsedim ve bir parmağımı sinsice kâseye daldırıp
bir lokma aldım. Kız kardeşim de bana uydu ve birkaç dakika
içinde kurabiye hamurunun yarısını yalayıp yuttuk. Annem
kahkahasına engel olamayarak “Kızlar!” diye azarladı bizi. Ba-

şımız derde girmediği için mutluyduk. Sonrasında gelen karın ağrısı yeterli bir cezaydı.

Arkadaşlarımın çoğu akşam yemeği için eve gittiklerinde onları donmuş pizzalar, mikrodalgada ısıtılmış yemekler ve ya-
van güveçler bekliyordu ve onlarla kıyaslandığında annem usta
bir şef gibiydi. Ev yapımı köfteler, acılı soslar, derin tavada az
yağ ile yüksek ateşte kızartılmış yemekler ve bolonez sosu ya-
pardı. Ayrıca neredeyse hemen her zaman fırında pişen bir şeyler
olurdu. Öylesine yapılmış kurabiye veya ev yapımı küçük yuvar-
lak ekmekler mesela. Kitaplarımdan birinde (hangisi olduğunu
hatırlamıyorum) karakterlerimden birinin, bir evdeki mutluluk
seviyesinin kilerdeki tarçın miktarı ile doğrudan orantılı olduğuna
inandığını yazmıştım. Bu doğru olsun veya olmasın size şunu
söyleyebilirim ki benim çocukluğumun geçtiği ev inanılmaz
mutluydu ve evde her zaman bir sürü tarçın olurdu.

Ben yemek konusunda kolay bir çocuktum. Her şeyi ama her
şeyi yerdim. (Lisede vejetaryen olduğum zaman hariç. O zaman
bu, trend bir şeydi. Sonunda sebze burgerlerinden sıkıldım ve
yeniden et yemekye başladım.) Reşit olduğumda, annemin yar-
dımıyla, koca bir mutfak bilgim ve kalbime işlemiş düzinelerce
yemek tarifi vardı. Kolejde, bir lokma alıp yüzünü ekşiten (hakkını
yemeyeyim gerçekten kötü olmuştu) Jacob (dürüst olacağım,
biraz pislik bir herifti) adındaki bir çocuğa Tayland pirinçli ve
erişteli bir yemek yaptığım zamanki efsanevi başarısızlığımına rağ-
men yemek yapmak doğamda vardı ve yemeklerimi başkalarıyla
paylaşma fırsatı çok hoşuma gidiyordu. (Not: Kolej zamanında
yaşadığım bir tane daha destansı yemek başarısızlığım vardı ki
paylaşmadan edemeyeceğim. Şöyle oldu; bir gün Natalie dersten
sonra eve geldi ve kampüs dışındaki dairemizin mutfağında

bana şüphe dolu bir bakış attı, “Ne yapıyorsun Sarah?” Bir tencereye marinara sosu döken ben, “Ah, şey, hiç dana kıymamız yoktu ve ben de dolapta bu ton balığı konservesini buldum,” dedim. Konservenin kapağını açıp marinara sosuna eklemek için konuşmayı bıraktım. “Ve neden olmasın diye düşündüm.” Natalie’nin yüzündeki dehşet ifadesini bugün bile hatırlıyorum. Sonradan anladım ki ton balığı ve marinara sosu asla birlikte kullanılmamalıydı. Hem de asla.)

Ama boşanmam sırasında ve sonrasında komik bir şey oldu. Neşemin yanında yemek yapma arzusu da hayatımdan çıkıyordu. Üç küçük oğlum için sağlıklı öğünler hazırlamaya devam ettim tabii ki fakat yemek yapma işinin kendisi sıkıcı ve yavan geliyordu. Yemeğe karşı iştahımı kaybetmişim ve bir şekilde hayata karşı da bu böyleydi.

Ancak eski arkadaşım ve kolejden eski ev arkadaşım Natalie işlerin benim tarafımda değişmesinde büyük bir rol oynadı. Önceki sayfalarda yazmış olduğum o berbat günü hatırlıyor musunuz? En karanlık zamanlarımda evime gelişini? Onu içeriye aldığımda yanında benim için getirdiği küçük ziyafete yer açmak için sehpanın üzerini temizledi. Sevdığımız gurme yiyecek dükkânından köfte, iyi peynir dilimleri, kırmızı şarap getirmişti. Bir de üzüm. O kadar lezzetliyidiler ki sanki çizgi filmde çıkmış gibiydiler. “İşte,” dedi bir tabak uzatarak, “bir lokma al.”

Başta yemek seçen küçük bir çocuk gibi isteksizdim. Hayatımın parçalandığı o aylarda kendimi o güzelim lezzetlerden ve gerçek yiyeceklerden mahrum bırakmışım. O kadar uzun bir zaman olmuştu ki yeniden yaşama dönünce tuhaf hissetmişim fakat Natalie beni cesaretlendirdi. “Ye,” dedi, bana bir kadeh şarap doldururken.

Ağızıma bir köfte koyuşumu hatırlıyorum. Lezzeti havai fişek gibi ağızımda patlamıştı. Ağızımı bir bardak güzelim Malbec şarabı ile temizleyip bir tane daha yedim, onu bir parça *manchego* peyniri takip etti, sonra ancak sihirli olarak tanımlayabileceğim biraz *gouda* peyniri. Tütsülü tadını ve kristalli yapısını bugün bile hatırlıyorum.

Şarap kadehimi yeniden doldururken, “Güzel,” dedi Natalie. “Biliyorsun, atlatacağsın bunu.”

Dizlerimi göğsüme doğru çekip başımla onayladım, bir melek gibi davranıp da iğrenç pijamalarım hakkında bir yorum yapmadığı için minnettardım. Dostlarım, gerçekten *kötü* bir pijamaydı. Üzerinde kırmızı yıldızlar ve dizlerinde delikler olan sarı bir pijama takımıydı.

O gün arkadaşım gittiğinde yatağa, dolu bir mideyle, avutulmuş, aylardır olmadığım kadar mutlu ve Natalie’ye arkadaşlığı için minnettar bir şekilde girdim fakat aynı zamanda çok uzun zamandır uyumuş olan bir parçamı uyandırmış olduğu için de minnettardım.

Ertesi akşam *risotto* yapmaya karar verdim. Bu yemeği hazırlamak kendimle verdiğim bir savaş gibi gelmişti. Uygun bir tencere, bir parça tereyağı, zeytinyağı ve ahşap bir kaşıkla silahlanmış bir halde çekinerek ocağı yaktım. Derin ve kapalı tavanın önünde durup tereyağını sonra da sarımsağı karıştırdım. Doğranmış soğanı ve pirinci ekleyip biraz beyaz şarapla et suyu eklemeyen önce tencerenin içindeki karışımın ısıldmasını seyrettim. En küçük oğlum mutfakta tren setiyle oynarken tencerenin üzerine eğilip yukarıya doğru süzülen o güzelim buharı içime çektim. Eskiden, daha mutlu zamanlarımda buna “risotto

masajı” derdim. Konuşacağım hiç kimse, en azından etrafımda bir yetişkin olmamasına rağmen kendi kendime gülümsedim.

Son akşam yemeği kreasyonumu hevesle bekleyen bir kocam, hatta hayatımda bir erkek bile yoktu ve o gece veya ertesi gece bulaşıklara yardım edecek kimse de yoktu fakat boş ver dedim kendi kendime. Sadece yemek yap.

O akşam ve sonraki günlerde de yemek yaptım. Başta düzensizdi. Şurada bir tencere yanmış brownie, orada donuk bir sebzeli makarna. Ama sonra mükemmel bir parmesanlı patlıcan ve nohutlu çörek. Soya fasulyeli soba eriştesi salatasının yanında ağızda eriyen misolu pisi balığı o kadar güzeldi ki neredeyse ağlıyordum. Hayatım karman çorman olabilirdi ama her zaman bildiğim bir şeyi hatırlamaya başlıyordum: İyi yiyecekler... iyileştirici olabiliyorlardı.

“Nasılsın?” diye sordu Natalie aylar sonra telefonda.

“Fena değilim,” dedim.

“Fena değil, iyidir,” diye yanıtladı.

Akşam yemeği zamanı civarıydı. Yakın zamanlarda çok hoşlandığım bir adamla görüşmeye başlamıştım ve Natalie’ye adamın o günün erken saatlerinde arayıp şehir merkezindeki bir restorana davet ettiğini ve benim de hayır dediğimi söyledim.

“Sorun ne?” diye sordu. “Adama karşı olan ilgini mi kaybettin?”

“Hayır,” dedim.

“Kızlar gecesine çıkmayı mı tercih ederdin?” diye sordu.

“Pioneer Meydanı’ndaki şu yeni yerde bir şeyler yiyebiliriz.”

“Teşekkürler ama...” Duraksayıp gözlerimi mutfağımda gezdirdim, tezgâhın üzerindeki kesme tahtası beni çağırıyordu.

“Ben sadece... bu gece evde kalmayı düşünüyorum. Biraz marul ve iyi bir feta peyniri aldım.”

Vedalaştık ve ben telefonu yerine bıraktım, bir kadeh kırmızı şarap doldurdum sonra sırf kendim için mükemmel bir Yunan salatası yaptım. Her bir lokmasına bayılmıştım.

Büyülü Yemekler için Kurallarım

İster büyük bir aile ister sadece kendiniz için yemek yapıyor olun güzel bir akşam yemeği için işte size tavsiyelerim:

Yemeği birlikte yapın: Bence bir sürü insan, bir nedenden dolayı, yemek yapmanın sıkıcı ve yalnız bir deneyim olduğunu düşünüyor. Şu görüntüyü zihninizde canlandırın bakalım: Bir kadın, akşam yemeği hazır olana kadar sıcak fırının önünde saatlerce köle gibi çalışıyor. Bana göre değil! Yemek yapmak, benim evimde, her zaman paylaşılan bir deneyimdir. Hatta mutfakta yalnız olmaktan nefret ederim. Beni tanıyan herkese sorabilirsiniz, ben sarımsak ezerken, sote yaparken veya ızgara yaparken bir tabure çekip oturup benimle sohbet etsinler hatta daha iyisi sarımsak ezerken, sote veya ızgara yaparken bana *yardım etsinler* diye sürekli birini yanıma alırım. Bu, ister bir arkadaşım olsun, ister bir komşum isterse de oğullarımdan biri olsun, benim için, dünyanın en büyük keyiflerinden biri bir kadeh şarap doldurup mutfağımı başkalarıyla paylaşmaktır. Heyecanlanıp elinizi keseceğinizden korkuyorsanız korkmayın! Yaptıkça kendinize güveniniz artacaktır. Ben sık sık bir yemek programının yıldızıymışım gibi yaparım ve yemeği yapmaya

devam ederken yaptıklarımı mutfağımdakilere adım adım tarif ederim. Çok eğlencelidir.

Mutfağınızda yalnız mısınız? Sorun değil. Yemek yapın ve bir şeyler *dinleyin!* Hareketli bir *gypsy caz* (en sevdiğim) açın veya bir sesli kitap dinleyin. Yahut da bir podcast'e dalabilirsiniz. Bu tarzı daha çok seviyorum, işitsel olunca gerçekten birden fazla iş yapılabilir. Sebze doğrayıp İzlanda'yla ilgili bir bölüm dinleyebilirsiniz. Hatta ruh halinize göre benim yeni kitabımı bile dinleyebilirsiniz!

Masayı Hazırlayın: Her zaman şunu söylerim: 1) Yapılmamış bir yatak ve 2) Akşam yemeği için hazırlanmamış bir masadan daha moral bozucu bir şey yoktur. Tamam, belki biraz dramatik oldu ama cidden dostlarım, masanızı hazırlayın! Katlanmış bir peçete (kâğıt olanlar bile olur) ve düşünceli bir şekilde yerleştirilmiş sofrta takımı herkesin kendi çatal bıçağını kapmaya çalışmasına göre her şeyi daha da kolaylaştırır. Daha iyisini yapabiliriz!

Mum Yakın: Birkaç sene önce, oğullarım daha küçükken, bir akşam yemeği ritüeli edinerek masada her zaman mum yaktım. Çocuklar bunu o kadar benimsedi ki ben unuttuğumda onlar benim için masadaki mumu yakıyorlar. Mum yakmak, ister tek başınıza olun isterseniz de etrafınızda aileniz ve arkadaşlarınız olsun, o öğünün kutsallığını öne çıkarıyor. Not: Ayrıca yemek yapmaya başladığım anda mutfak tezgâhımda da mum yakarım, sonra servis zamanı geldiğinde söndürürüm.

Teknolojik Aletleri Yasaklayın: Bir ailenin akşam yemeği yemesi ne kadar sürer? Yirmi dakika. O zaman şimdi size soru: Yirmi dakika bekleyemeyecek kadar önemli olan şey ne olabilir? Yanıt: Çok az şey. Bunun yerine, iyi yemek ve kaliteli iletişim

için yemek zamanında cep telefonlarınızı ve diğer teknolojik aletlerinizi bir kenara koyarak yaşam kalitenizi arttırın.

Oturun: Bu çok basit bir tavsiye ama itiraf edeyim ki yalnız olduğumda uymakta en çok zorlandığım da bu oluyor. Araştırmalara göre, oturarak yemek yeme (ayakta veya hareket halinde veya arabada yemeye göre) daha sağlıklı ve sindirim için daha iyi olmanın yanında aynı zamanda vücudumuzdaki stres hormonu olan kortizol seviyesinin düşmesine de yardımcıdır. Oturun. Hafif bir müzik açın. Yaşadığınız ana kendinizi bırakın.

Herkes Doyana Kadar Kimse Yerinden Kalkmasın: Bunun için annemle babama teşekkür etmem gerek. Büyüdüğümüz evde, bizden, herkes yemeğini bitirene kadar masada kalmamız beklenirdi. Bu, en hızlı yiyenin bile en yavaş yiyenin son lokmasına kadar oturduğu yerde kalması anlamına geliyor. Altı kişilik bir aile için bu, bazen acı verici olabiliyor. (Küçük erkek kardeşimin yemeğini bitirmiş olmasını kaç kere dilemiş olduğumu bilemezsiniz!) Ama diğer yandan en iyi sohbetlerimizi sofrada başında yapıyorduk bu yüzden zamanla sevdiğimiz bir uygulama oldu.

Dünyanın En İyi Risotto'su

Risotto yapmaya başlamadan önce yemekten beklenenler gözümü korkutuyordu. Bütün o karıştırmalarla falan çok zaman harcadığınız bir yemek değil mi? Sufle gibi onun da kıvamının yakalanması imkânsız bir şey değil mi? Sonradan anladım ki bu soruların yanıtları hayır ve hayırdı. Risotto kolay bir yemekti ve risotto pişirmenin harika bir şey olduğunu da öğrenmiş oldum! (Ben aynı zamanda beyaz şarap, su, sarımsak, tereyağı ve otların birlikte pişmesinin muhteşem olduğunu düşünen biriyim.) Bu yemeği yapıp da mutlu olmamanız mümkün değil! Bu imkânsız! Ayrıca eğilin ve bütün o güzelim buharı i inize  ekin. (Sonuç: Benim verdiğim isimle Risotto Masajı.)

  indekiler:

- ✓ 4 bardak veya 900 gram tavuk veya sebze suyu
- ✓ 2 yemek kaşığı zeytinyağı
- ✓ 2 yemek kaşığı tereyağı
- ✓ 1 bardak Arborio pirinci
- ✓ Yarım  ay kaşığı tuz
- ✓       m  ş kırmızı biber (lezzet için)
- ✓ 5 di  sarımsak, ince do ranmı 
- ✓ Yarım bardak beyaz şarap
- ✓ Yarım bardak rendelenmiş parmesan peyniri

- ✓ İsteğe bağlı eklemeler: Dilimlenmiş kahverengi veya beyaz mantar, doğranmış balkabağı, kabak veya diğer sevdiğiniz sebzeler.

Hazırlanışı:

Suyu büyük bir tencerede kaynatıp sonra altını kısın. Elinizin altında bir kepçe olsun. Büyük bir kızartma tavasında zeytinyağı, tereyağı, tuz, biber ve sarımsağı (ve isteğe bağlı diğer eklemeleri) sarımsak pişene kadar orta ateşte tutun, yakmamaya dikkat edin. Sonra pirinci ekleyin, bütün taneler tereyağı ve zeytinyağı karışımı ile kaplanana kadar bir dakika boyunca karıştırın. şarabı ekleyip bir dakika cızırdamasını bekleyin. Sonra, tava hâlâ orta derecede ateşteyken bir kepçe su ekleyip emilene kadar sürekli olarak karıştırın. Pirinç şişene ve suyu tamamen çekene kadar bu şekilde su ekleyip karıştırmaya devam edin. Parmesan peynirini ekleyip karıştırın, sonra servis kselerine dağıtın. Üstünü biraz daha parmesan peyniri ve taze sebze ile süsleyin. Hemen servis edin.

3. BÖLÜM

BOŞANMAK NASIL BİR HİS

“Kalp yarasını ileriye alıp geçiremezsiniz ya da sevgiyi geri saramazsınız; bu çok boktan bir durum.”

– *Chelsea Handler*

Ben hayatımda hep şuna inanmışımdır, günleri değil anları hatırlarız. Benim hayatım da belki de sizinkiler gibi dönüm noktalarından oluşuyordu; bazıları büyük, bazıları değil. Mesela; kızıl saçlı bir kızın anaokulundayken sarı mum boyamı alıp beni ağlatması. Veya ilk kez bir çocuğun (sekizinci sınıfta, Alfred'in) kalbini kırışım veya bir çocuğun benim kalbimi kırışı (oraya girmeyeceğiz). Yeni doğmuş bebeklerimi ilk kez kollarıma aldığım anlar.

Anlar.

Boşandığım (resmi olarak) günün bu listeye girmesini beklemiyordum. Aslında bir şekilde unutulabilir, en azından unutmayı *isteyeceğim* bir gün olacağını düşünmüştüm. Ama benim beynim öyle demiyor.

Belgelerin imzalanacağı o sabah kendi kendimi kelimenin tam manasıyla her bir anı belleğime kazırken buldum. Seattle'da, pencereme vuran yağmur ile uyandım, sonra dolabımın en uzak köşesinden siyah bir kıyafet seçtim. Orasında burasında minik danteller olan diz üstü bir elbiseydi, üzerime her zaman çok

iyi oturuyordu ve bu da çok hoşuma gidiyordu fakat daha da önemlisi elbisenin içindeyken kendimi nasıl hissettiğim hoşuma gidiyordu: Kendimi o elbisenin içindeyken kontrollü, güzel, umut dolu, rahatlamış, kendinden emin hissediyordum.

Elbiseyi askıdan alıp anıların yağmasına izin verdim. Dede-min cenazesinde, yıllar önceki çok iyi geçen bir iş görüşmesinde, birkaç ay önce bir randevuda giymiştim. Benimle birlikte çok şey yaşamıştı. Ve içinde, bir kez daha giyilmek için –bir anı için daha– hayat vardı.

O günün bütün detayları aklımda. Otobanda yanımdan son sürat geçen ambulans, avukatımın şehir merkezindeki bir binanın onuncu katındaki ofisine çıkan asansörün kokusu, konferans odasının dışındaki faks makinesinin uğultusu, kalbimin çarpışı...

Stajyer avukat belgelerimi önüme koydu ve ben, avukatımla birlikte adliyeye gitmeden önce ismimi yazmam gereken yeri doldurdum. Kadın, “Size hâkimin önünde birkaç soru sormam gerekecek,” dedi. “Sadece standart şeyler. Sonra hâkim belgelere bakacak ve bitmiş olacak.”

Boğazımda bir yumru hissettim. “Ya ağlamaya başlarsam?”

“Avukatlık yaptığım bunca yıl boyunca tek bir müvekkilim bile hâkimin önünde ağlamadı,” dedi.

Sonra ismimi seslendiler. *Ağlama*, dedim kendi kendime. *Ağlama. Ağlama.*

“Siz Sarah Jio musunuz?” diye sordu hâkim.

“Evet.”

“Evliliğinizin sonunun geldiğine katılıyor musunuz?”

Ağlama. Ağlama.

“Evet.”

Bir düzine kadar daha soruya yanıt verdim ama soruların ne olduklarını veya ne dediğimi hatırlamıyorum. Sadece, avukatımın omzunun üzerinden pencereden dışarıya bakabiliyordum. Gökyüzü karanlık ve kasvetliydi. Martılar ve şehir güvercinleri, kıllı göğsü çıplak bir adamın camdan dışarıya sarkıp sigara içtiği dairenin üzerindeki çatının bir köşesine konmuşlardı.

Gözyaşları sonradan geldi. Durduramadım. Denize karışmak için can atan nehirler gibi yanaklarımdan aşağı aktılar. Tek düşünebildiğim on üç yıl önceki düğününde gözleri kocaman açılmış, büyük beyaz gelinliğinin içindeki yirmi üç yaşındaki kızdı. Hayat onun planladığından çok farklı bir şekilde ilerlemişti.

Kadın yargıç, bir kâğıdı diğerine zımbalarken, “Genç hanım, evliliğiniz artık bitmiştir,” diyerek beni düşüncelerimden kopardı.

Başımın altına onayladım ve biraz daha ağladım.

Avukatım ona yazar olduğumu söylemiş olmalı çünkü hemen hangi romanımı önce okuması gerektiğini sordu. Bir şeyler mırıldandım, avukatıma sarıldım (o da bana avukatlığı boyunca duruşmada ağlayan ilk müvekkili olduğum bilgisini verdi), sonra hissizleşmiş bir halde, arkadaşım Natalie’nin beni içki içmeye götürmek için beklediği lobiye gittim. Sonra arkadaşım Ben geldi. O akşam sarılmalar, gözyaşları ve iyi şarap vardı. Ve o gecenin ilerleyen saatlerinde, yorgun kafamı yastığa koyup gözlerimi kapattığımda, kendimi kötü ama kararlı hissettim. Üzgün ama kendinden emin. Kederli ama umutlu.

Amy Poehler biyografisi *Yes, Please*’de boşanmayı şöyle tarif ediyor: “Değer verdiğiniz her şeyi bir battaniyenin üzerine saçtığınızı, sonra da battaniyeyi silkeleyip her şeyi havaya savurduğunuzu hayal edin. Boşanma süreci o battaniyeyi doldurmak,

silkelemek, her şeyin dönmesini seyretmek ve yere düştüklerinde nelerin kırılacağından endişelenmekten ibarettir.”

Bir şeyler başlar ve bir şeyler de biter. Biten şeyler acıtır. *Ah hem de ne acıtır.* Ama bitişlerle ilgili harika olan şey beraberlerinde yeni başlangıçlar getirmeleridir.

Sarah’dan Not: Aslında yukarıdaki yazıyı *Glamour* dergisi için yazdım ve bundan kısa bir süre sonra hızla Yahoo.com tarafından kullanıldı. Yazıyı ana sayfalarına koydular ve hemen milyonlarca insan okudu. Sonraki günlerde, tüm dünyadan insanların kendi boşanma ve üzücü hikâyelerini paylaştıklarını duydum. Kendiminkini paylaşmış olmak benim için bir onurdu.

Benim Üç Malzemeli “Sihirli” Badem Kurabiyelerim

Bu leziz (ve sağlıklı) ikramlıkları yapmaya tam olarak ne zaman başladığımdan emin değilim fakat uzun zamandır yapıyorum. Yazarken veya sadece biraz enerjiye ihtiyacım olduğunda bu atıştırma malzemelerinden yiyorum. Bu kurabiyelerin en iyi yanı karbonhidratının düşük, proteinin yüksek olması ve esas itibarıyla hiç şeker barındırmamasıdır. Ben en sevdiğim, doğal, sıfır kalori tatlandırıcımı kullandım ama siz ne isterseniz onu kullanabilirsiniz!

Malzemeler:

- ✓ 1 bardak badem ezmesi (tuzlu ve çıtır çıtır seviyorum)
- ✓ 1 yumurta
- ✓ Çeyrek veya yarım bardak tatlandırıcı (ben Lakanto marka öğütülmüş keşiş meyvesi kullanıyorum)
- ✓ Süslemek için pulumsu deniz tuzu (isteğe bağlı)

Hazırlanışı:

Fırını 175 dereceye ısıtın. Badem ezmesi, yumurta ve tatlandırıcıyı iyice karıştırın. Hamuru iki buçuk santimlik toplar halinde yuvarlayın (ben hamur yapışmasın diye ellerime biraz zeytinyağı sürerim). Silikon kaplamalı bir pişirme kâğıdının, örneğin Silpat marka, üzerine yerleştirin ve kurabiyeleri

düzleştirmek için atal kullanın, çatalı iki kez bastırarak bir çarpı işareti oluşturun. Pulumsu deniz tuzu serpiştirin (işteğe bağlı) ve 8-10 dakika boyunca pişirin. Tam olarak oturmaları gerektiği için 15 dakika bekleyin. Afiyet olsun!

4. BÖLÜM

KIRIK KALPLER KULÜBÜ

“Keşke yeniden küçük bir kız olsaydım çünkü incinen
dizlerim kırık kalbimden daha kolay iyileşebiliyordu.”

– *Julia Roberts*

İlk aşklar sihirlidir, değil mi? Benim ilkim William adındaki bir çocuktü. Badem gibi gözleri ve her zaman yeni taranmış gibi görünen siyah saçları vardı. Gömlekleri de her daim düzgün bir şekilde pantolonunun içindeydi. Ben de o da altı yaşındaydık.

Onu, okul otobüsünde ilk gördüğüm zamanı hatırlıyorum, yeşil beslenme çantasını tutuyordu. Bana gülümsedi ve ben de ona gülümsedim. Yanındaki yeri işaret ederek, “Benimle oturabilirsin, eğer istersen,” dedi. Okula giderken ki otobüs yolculuğunda ona dediklerimi hatırlamıyorum ama ısıll ısıll gülümsüyordum. Genç zihnimde William ile büyüyeceğimizi, evleneceğimizi ve sonsuza kadar mutlu yaşayacağımızı hayal ettim. Ruh ikizimi anaokulunda bulduğum için ne kadar şanslıydım.

Ama sonra... okul yılının ortalarında bir gün William otobüste değildi ve ertesi gün de. Sonradan öğrendim ki gelecekteki kocam ve doğmamış çocuklarımın babası... taşınmıştı.

Bu benim kırık kalbimle ilk tanışmamdı ve bayağı sert çarpmıştı. Onu bir daha hiç görmemiş olsam da uzun bir süre William’ı düşündüm. (Gülmeyin sakın; bir keresinde, birkaç yıl

önce, onu havaalanında görmüş olabileceğimi düşündüm, gerçi o muydu değil miydi hiçbir zaman bilemeyeceğim!)

Romantik komedilerde veya en son internet geyiklerinde buna gülsek de gerçek şu ki kalp acısı, ister altısında ister altmışında olsun özellikle acımasızdır. Benzer şekilde acı çekenler ve deneyimliler birbirlerine baktıklarında *bunu iyi anlar*. O kadar inatçı ve katıdır ki neredeyse işkence gibidir, yavaş ve sadistik bir işkence. Ve sadece şunu söyleyeyim; eğer tam şu anda bir ayrılık yaşıyorsanız ve kendinizi ışıgı göremeyecek kadar kötü hissediyorsanız sizi avutacak ve rahatlatacak bir hatırlatmam var: Yalnız değilsiniz. Şu an her şey imkânsızmış gibi gelebilir ve dünyadaki sizden başka herkes mutlu çiftler olarak görünebilir ama yemin ediyorum durum böyle değil. Ben de o durumdaydım. Aylarca umutsuzluk içinde süründüm ve size kendimden emin bir şekilde söylüyorum ki her şey daha iyi olacak, hatta çok çok daha iyi. Sadece zaman alacak. Zaman da kalp acısının tek ilacıdır.

Kalp kırıklığını hayatımda dört kez yaşadım ve her biri çok farklı şartlarda yaşanmış olsa da büyük ölçüde aynı şekilde hissettim: Ölecekmiş gibiydim. Her birinde bitişler, olması gerektiği gibi anıydı ve bütün işaretler duvarda yazıyor olsa da ben hiçbirini gelirken fark etmedim çünkü yukarıda da söylediğim gibi içgüdümü dinlemeyi öğrenmemiştim. Bir not: İlişki üzerine yapılan araştırmalarda ayrılıkların oldukça önemli zamanlarda, mesela bayramlarda, yıl dönümlerinde, tatillerde ve hatta Sevgililer Günü'nde olma ihtimalinin fazla olduğu görülmüştür ve bu çok ilginç, değil mi?

Neyse, her bir kalp kırıklığıyla o kadar hızlı bir şekilde çarpıp yandım ki lafın gelişi ipi çekip paraşütümü açmam gerektiğinin

bilincinde olsam da her bir düşünüş *çok sertti*. Ama hepsinin en sert de evliliğimin bitişiydi; enkazdan dışarıya çıkmam beklediğimden daha uzun sürdü.

Ama ne enkazdı. Hatıralar, birbirine uymayan parçalanmış, yanmış yapboz parçaları gibi etrafıma serilmişti. Bütün bu kırık parçaların şipşak fotoğraflar gibi bir daha asla bir araya gelemebileceğini bilsem de güzel ve gerçeklerdi. Böylece yanan bir binada gereğinden fazla oyalanan, oda oda dolaşıp bir şeyleri kurtarmaya çalışırken ellerini yakan birisiymiş gibiydim.

Aria isminde çok güzel bir vaftiz kızım var ve ona bir gün aşkın $1+1=2$ şeklinde kolay bir denklem olduğunu söylemeyi çok istesem de onunla dürüst konuşacağım. Gerçek şu ki aşk bazen çılgın bir oyun olabiliyor. Bir savaş meydanı, aslında. (Bunun için teşekkür ederim Bayan Pat Benatar). İkiniz de bir şeyi kurarsınız ama sonra zaman geçer ve şartlar karmaşık bir hal alır. Fırtınalar başlar, eski hayaletler dadanır, düşman birlikleri güneyden sinsice yaklaşır. Kendinizi birden endişe ederken, sorgularken ve komplo senaryoları kurgularken bulursunuz. Düşünmeye başlarsınız: Belki de daha en başta birbiriniz için doğru insanlar değildiniz. Belki de hepsi aptalca bir riskti. Belki buna daha fazla katlanamazsınız. Belki sadece bir somun ekmek pişirip tereyağı sürüp afiyetle yemelisiniz?

Belki...

Bir ilişki belkiler üzerine kurulduğunda aldığınız risk budur. “Belki bu kadar içmekten vazgeçer.”

“Belki daha çok çalışıp daha iyi bir iş bulur.”

“Belki daha nazik olur.”

Ve sonra, *bomm*, birisi savaş açar. Ya düğmeye basarsınız ya da diğeri dinamiti ateşlediğinde geride durup kendinizi ko-

rumak için elinizden gelenin en iyisini yaparsınız. Her şekilde acı vericidir. Artık geri dönmek için de çok geçtir. Şurada bir el bombası, orada bir mayın. Bomm. Patlama. Bitti.

Kırık kalp savaşı derler buna. Bir kıvılcımla başlar, alevlerle biter. Ve her şey yanarken bu kadar içten bir şekilde başlayan bir şeyin nasıl bir enkaza dönüşebildiğini merak edersiniz.

Alevler azalıp ateş için için yanmaya devam edene kadar birlikte kurduğunuz şeyin yanışını izlersiniz. Sonra ayağa kalkar ve yaralarınızı sararsınız. İyileşirsiniz, nekahet dönemini yaşarsınız (bir arkadaşım bu eski kelimeyi kullandığım için benimle dalga geçiyor), gözlerinizi uzun süreler tavana dikersiniz. (Tavanınızın köşelerinde bu kadar çok örümcek ağı olduğunu kim bilirdi?) Yaralar iz bırakır ve ara ara bunlara bakarsınız ve bunu yaparken de kendinizi gizli gizli belalı bir tip gibi düşünürsünüz çünkü bunda şüphe edilecek bir şey yoktur: *Belalıdır.*

Canım, savaştın ve cesurdun ve belki kazanamadın ama *hayatta kaldın*. Aşk seni devirdi ama yıkamadı. Ah hayır, yıkamadı. Ve enkazdan asaletle, başın dik, o güzel gözlerin ufka odaklanmış bir şekilde çıktın.

Şeref madalyanı yani kahramanca savaştığında, sonuna kadar kaldığında her ne madalyası veriyorlarsa onu hak ettin. Acı sona kadar kaldın tatlım. Kaçmadın. Her şeye göğüs gerdin, omuzlarını diktin ve *hodri meydan* dedin.

Benim savaşım bitti. Ambulans sirenleri artık sessiz. Duman kalktı, tıpkı daha önce olduğu gibi. Birçoğumuz gibi ben de birçok “savaş”tan çıkmış bir gaziyim. Bazıları destansı çarpışmalar bazıları küçük çatışmalardı; bazılarını ben başlattım bazılarını karşı taraf ama hiçbirisi bir öncekinden kolay değildi.

Bu aşk işi bazen çok yorucu oluyor ve içimde daha fazla takatin kalıp kalmadığını bilmediğim anlarım oldu. Ama şimdi bile sevginin acının her bir gramına değdiğine inanıyorum.

Bilge Kadınlardan Aşk Tavsiyeleri

Geçtiğimiz yıllarda, büyük bir kararla veya zor bir durumla karşılaştığımda, sıklıkla diğer bilge kadınların ve tarihteki öncü kadınların yerimde olsa ne yapacaklarını düşünürdüm. Bu kadınların bazıları hâlâ hayatta, bazıları değil. Ama hepsini sihirli bir şekilde kahve veya çay (daha da iyisi şarap!) içmek için bir odada toplayıp her birinden mutluluk ve aşk hakkındaki bilgilerlerini paylaşmalarını isteseydim bana söyleyeceklerinin şöyle olacağını düşünmek isterim:

Joni Mitchell: “Bara git, bir kadeh şarap al. Bir süre orada otur. Adamın yüzünü bir peçeteye karala. Tuhaf bir sakal çiz. Müzik kutusuna para at ve bebeğim, bir içki daha iç. Sabaha iyi olacaksın.”

Oprah Winfrey: “Şundan eminim: Seni gerçek anlamda mutlu edebilecek tek kişi yine sensin. Bunu hiçbir erkek yapamaz.”

Lucille Ball: “Her şeye gül canım. Hayat çok komik bir maskaralıktan ibaret.”

Nora Ephron: “Erkekler kadınlardan önce ölür ve çoğu kez sizi boşayıp sizden nafaka ödemenizi isterler. Hepsi horlar. Çoğu hayal kırıklığına uğratır. (Tom Hanks hariç. O asla hayal kırıklığına uğratmaz.) Yalnız olmayı sevmeyi öğrenmek daha iyi olur.”

Taylor Swift: “Sonunda arkanızda olanlar kız arkadaşlarıdır. Onlardan biriyle görüşün. Ayrıca zamparalardan da uzak durun.”

Elizabeth Taylor: “Evet, kalp kırıklıklarım oldu ve yine olacak. Ama benim elmaslarım var. Bir kadın her zaman kendine elmas alabilir. Ve aşk kalbinizi katılaştıramayacak kadar güzel bir şeydir. Onları affet canım ve yeniden sev.”

Dolly Parton: “Şekerim, git saçını yap. Biraz maskara sür ve doğru hissettiğinde evet de. Ama sana kraliçe gibi davranmasını sağla (zaten öylesin).”

Whitney Houston: “Kızım, sadece dans et! Eğer seninle dans etmek istemezse de sen gene de dans et.”

Maya Angelou: “Asla bir erkeğin hayatını belirlemesine izin verme. Kendi davulunun ritmiyle yaşa.”

Adele: “Ona nasıl hissettiğini bütün çıplaklığıyla anlat. Doğrularını konuşmaktan korkma. Ne kadar hassasan o kadar güçlüsündür.”

Betty White: “Sadece eğlen. Biraz çikolata ye. Kendini o kadar ciddiye alma.”

J.K. Rowling: “Asla sana dünyayı göstermesi için bir erkeği bekleme. Çok çalış ve tatile çık... daha iyisi, kendine bir yat al.”

Coco Chanel: “Ruj sür. Ama sadece ruj sürmeyi sevdiğin için.”

Anne Lamott: “Her ne olursa olsun bunlardan iyi yazı malzemesi olur. Sadece yaşa. Ve dua et.”

Elizabeth Gilbert: “İtalya’ya git. Makarna ye. Ağla. Bir süre kaybol. Kendi yolunu bulacak ve yeniden âşık olacaksın, söz veriyorum.” (Not: Liz ile bir keresinde bir partide karşılaştık, ayakkabılarımın çok güzel olduğunu söyledi.

Ben de ona elbisesine bayıldığımı söyledim. İşin ilginç:

İkimiz de onları Target adında ABD'deki bir indirim mağazasından almıştık. Pratik kadınlara bayılıyorum.)

Rahibe Teresa: "Onu affet. Yaptıklarının yanlışlığını bilmiyor."

Beyonce: "Sert ama nazik ol."

Michelle Obama: "İnsanlardan sana saygı göstermelerini iste. Sana nasıl davranmaları gerektiğini göster onlara."

Audrey Hepburn: "Düştüğünde sakince ayağa kalk ve bir kruvasan ye."

Amelia Earhart: "Paris'e yalnız gidebilirsin. Kahrolası uçağı kullan."

Annemin Mükemmel Ev Ekmeği

Annem, çocukluğum boyunca, usta bir aşçı ve fırıncıydı. Gelenekselleşmiş yollar daha pratik olanlara (Pizza siparişı! Mikrodalga yemekler! İşlenmiş yiyecekler!) boyun eğdiğinde, seksenlerin bir çocuğu olarak, daha kimse “organik gıda” terimini duymadan annem, organik yiyecekler yapıyordu. Onun sağlık konusunda titiz olması ve organik gıdaya olan ilgisi bana verebileceği en güzel hediyelerden biriydi. Çok yıllar sonra haftada birçok kez oğullarıma ekmek pişirdim. Malzemeleri karıştırıp hamuru yoğururken bana yardım etmekten keyif aldılar. Güzel, ktır ktır, kabuklu altın sarısı-kahverengi bir somunu fırından çıkarmak gibisi yoktur. Instagram hesabımın ekmek gönderilerinden bıktığını biliyorum ama bana yetmiyor. Bu benim ve geldiğim yer. #duramamdurmayacağım

Malzemeler:

- ✓ 1,5 bardak ılık (sıcak değil) su
- ✓ 1 paket maya
- ✓ 1 çay kaşığı şeker
- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu
- ✓ Çeyrek bardak zeytinyağı
- ✓ 3 bardak un (hamur çok kuruduğunda biraz daha + yoğururken de biraz daha)

İsteğe bağlı malzemeler:

- ✓ Çeyrek bardak bütün halinde veya öğütölmüş keten tohumu
- ✓ Çeyrek bardak çiya tohumu
- ✓ 2 yemek kaşığı taze biberiye

Hazırlanışı:

Mayayı, şekeri ve sıcak suyu büyük bir kâsede karıştırın. Hafifçe karıştırın ve sonra karışımın birazcık kabarcıklanıp köpürdüğünü görene kadar beş dakika bekleyin. Sonra deniz tuzu ile zeytinyağını ekleyip karıştırın. Her seferinde bir bardak unu karışımın içine nazikçe eleyin, çok fazla eklememeye dikkat edin, sadece karışım katı hamur olana kadar ekleyin. Hamuru hafifçe unlanmış kesme tahtasına yerleştirip yoğurmaya başlayın. En az beş dakika yoğurun.

Pürüzsüz, yuvarlanmış hamuru düzgün bir disk haline sokun ve zeytinyağı ile yağlanmış bir kâseye yerleştirin. Sıcak mutfak tezgâhının üzerine koyup üzerini kurulama bezi ile örtün ve hamur iki katına çıkana kadar en az iki saat kabarmaya bırakın. Yumruklayıp yeniden top haline getirin ve yarım saat daha kabarmaya bırakın (ikinci kabarma). Bu sırada, ısınması için derin ve döküm tencereyi fırına koyup fırını 220 dereceye ısıtın. Hazır olduğunda tencereyi tutacaklarla (sıcak olacaktır) dikkatle çıkarın ve dikkatle (yine) hamuru tencereye geçirin. Pişirmek için yaklaşık 25 dakika sonra geri gelin ve kontrol edip tencerenin kapağını kaldırın. Eğer hafifçe altın rengindeyse kapağı alıp fırına geri

dönerek sıcaklığı 190 dereceye düşürün ve bir 10-15 dakika daha pişirin.

Yeterince altın sarısı-kahverengi olduğunda dikkatle tezgâha veya kesme tahtasına geçin ve soğuyana kadar bekleyin, bolca tereyağı sürün. Afiyet olsun!

5. BÖLÜM

DAHA ÖNCE SEVDİĞİM BÜTÜN ERKEKLERE

"Bencilim, sabırsızım ve biraz da güvensizim. Hatalar yapıyorum, kontrolden çıkıyorum ve bazen baş edilmesi güç oluyorum. Ama eğer benimle en kötü anımda baş edemiyorsan o zaman kesinlikle en iyi halimi hak etmiyorsun."

- Marilyn Monroe

Arkadaşım Claire, Santa Monica'daki bir bungalovun verandasında şarap eşliğinde bana ve başka en yakın beş kız arkadaşına, "Romantik aşka ne kadar değer veriyorsun?" diye sordu. Claire'in evi, boşandıktan sonra o sisli dönemde ve aynı zamanda sonraki yıllarda benim için soluk alacak bir yer haline gelmişti. Çocuklarım babalarının evlerindeyken sıklıkla Seattle'dan Los Angeles'a giden bir uçaktan bir son dakika bileti alıp hafta sonunu geçirmek üzere Claire'in yanına giderdim. Claire de boşanmış ve onunla birlikteyken bazen gülüp bazen de ağlıyoruz ama en çok da birbirimizi kendi yaşadığımız zorluklarda destekliyoruz. Şarap içip, sıkıntılı flört hayatımızdan eski kocalarımızın kız arkadaşlarıyla ilgili olumsuz düşüncelerimize veya bir gün nasıl birlikte bir kitap yazmayı planladığımıza –bir nevi kalp kırıklığından kurtulma rehberi– kadar her şeyi konuşup gece yarılarına kadar uyanık kalırdık.

Biraz Claire'den bahsedeyim. İster bir bayram olsun isterse alelade bir perşembe olsun elinin altında her zaman heyecan verici bir parti varmış gibi duran o büyülü insanlardan biridir.

Çoğunlukla resmi olmayan ve son dakikada ayarlanan bu partiler her zaman, soğutulmuş beyaz şarap eşliğinde arkadaşların toplandığı ve tepsilerdeki badem, peynir dilimleri ve krakerleri atıştırdıkları verandasında olur. Claire'in verandası hızla dünyadaki en sevdiğim yerlerden biri haline geldi. Bahçesindeki limon ağaçları ve tepemizde hışırdayan palmye ağaçlarıyla Santa Monica'da Ocean Drive Caddesi'nin hemen yakınındaki sessiz bir sokakta olan bu yer dünyam kararmış gibi hissettiğimde birçok parlak sahnenin manzarası haline geldi.

Yine böyle partilerden birinde en zeki kız arkadaşlarının yanıdayken Claire o soruyu sormuştu: "Romantik aşka ne kadar değer veriyorsun?"

Bu sorunun bir şekilde hepimizi sersemletmesi tuhaftı. Bunun nedeni alışık olduğumuz bir soru olmamasından değildi. Ne de olsa Claire tanınmış bir terapist ve iki kişisel gelişim kitabının yazarıydı. Ama bu soru hepimizi derinden sarstı. Kimse hemen bir yanıt veremedi, ben hariç.

"Çok," diye kabul ettim. O zaman güçlü duygular hissetmeye başladığım yeni biriyle flört halindeydim. Ama ilişki durumunun yanıtlarla hiçbir alakası yoktu hatta bu yanıtların varlığının en derin parçasından doğmuştu. Aşka âşığım, bu kadar basit.

Claire zaten cevabımın ne olacağını biliyormuşçasına gülmüsedti. Ben de onunkini biliyordum. Bu konuda benzerdik.

Fakat verandadaki diğerleri (iki evli, biri flört halinde, bir bekar) yanıtlarını vermeyi göze aldıklarında hepsi için romantik aşkın olsa da olur olmasa da olur; nihayetinde o kadar da önemli olmadığını duyduğumda çok şaşırdım.

Bu nasıl olabilir? Bütün hayatım boyunca romantik aşk arayışı içinde, romantik aşkın keyfine duyduğum ihtiyaçla ha-

reket etmiştim. Kitap turlarında okurlarım, hikâyelerime neyin ilham verdiğini ve neden yazdığımı sorduklarında çoğunlukla aşk bağımlısı biri olduğum hakkında şaka yaparım. Aşka inanıyorum ve onun için can atıyorum. Ayrıca beni büyülüyor. Dünyayı daha ilgi çekici, daha güzel bir hale getiriyor.

Peki diğer insanlar nasıl aynı şekilde hissetmezlerdi ki? Başkalarının size olan sevgisinin ve sizin onlara sevginizin keyfini ve sarhoş eden duygularını hissetmeden nasıl bir hayat olurdu ki?

Ancak diğer taraftan da bu kadar aşka odaklanmış olduğum için aptallık edip etmediğimi düşündüm. Romantizm hakkındaki düşüncelerim safi aptalca bir idealleştirme miydi?

Avustralyalı arkadaşım Ben bir keresinde bana, “Çok tuhaf-sın,” demişti. O zamandan beri “tuhaf” bir nevi lakabım gibi oldu. Belki haklıdır. Belki ben dünyanın en tuhaf kadınıyım.

Konuyu arkadaşım Natalie’ye açtım. “Ne düşünüyorsun?” diye sordum. Bana, beklenmedik bir randevuda, normalde düşünmeyeceği bir adamda aşkı bulan bir arkadaşından bahsetti. Bu arkadaşı çok mantıkçı yani başka bir deyişle pratik biriymiş. Duygularını ya da kalbini dinlemezmiş. Kalbini dinlemek bu yeni ilişkide onun için büyük bir iddiaymış. Ama sonunda kalbinin rehberlik yapmasına biraz daha izin verdiğinde âşık olmuş, nişanlanmış. Şimdilerde hiç olmadığı kadar mutluymuş.

“Sen tam tersisin, Sarah,” dedi Natalie. “Sen daha çok önce kalp diyenlerdensin.” Her zamanki gibi Natalie beni bir kitap gibi okuyabiliyordu. Önce kalpçiyim, hep öyle oldum, bundan utanmıyorum. Her şeyi derinden hissetmeyi ve radyoda çalan bir şarkıdan dolayı gözlerimin yaşarmasını seviyorum. İşimin

dünyanın dört bir yanındaki insanların kalplerine dokunan kitaplar yazmak olmasını seviyorum. Kısacası, her zaman bildiğim gibi: Aşka âşığım. (Size kalpçi birini daha söyleyeyim. Prenses Diana. Geçen gün bir saat boyunca çevrimiçi bulduğum sözlerinin arasında kayboldum. En sevdiğim şuydu: “Sadece kalbiniz ne derse onu yapın.”)

Ama nasıl ki önce mantıkçı insanların farklı kaslarını çalıştırması gerekiyorsa önce kalpçi insanların da bunu yapması lazım. Bu, benim için, doğru görünen ama nihayetinde benim için doğru olmayan romantizme son vermem ve riske girip kaderin kendi seyrinde gitmesine izin vermek çok çekici geldiğinde içimdeki sesi dinleyip daha pratik olmam demektir. Daha çetin olmam, kendime yatırım yapıp kendimi korumam mantıklı olduğunda hayır deyip ilerlemem ve geriye bakmam demektir.

Sanırım tıpkı önce mantıkçı insanların önce kalpçi karıştlarına duyduğu hayranlık gibi ben de onlara hayranlık duyuyorum. *Agapi* kitabımın başkahramanı aşk meselelerinde tedbirlidir. Aşk yüzünden yanmıştır ki bu da onu biraz çekingen yapmıştır. İçindeki sesi dinlemeyi öğrenmek en büyük meydan okumasıdır. Ben ise sanırım daha çok aklıma güvenmeliyim.

“Gönül ferman dinlemez.” Bu popüler bir nakarattır ve doğrudur da. Ama işte önce kalpçi insanlar için bir uyandırma ikazı: Bazen sizi yanlış yollara götürebilir. Koca kalpli yoldaşlarıma bir not: Dünya sertken yumuşak olmak müthiş ve evet binlerce parçaya bölündükten sonra açık kalmak takdire şayandır. Değişmeyin, asla. Ama akıllı da olun, tamam mı? O tatlı kafanızı kullanın.

“Mike kim?” diye sordu babam telefonda. 1993 yılının sıcak bir yaz günüydü, hani şu bacaklarınızın arabanın döşemesine yapışmasına neden olan türden bunaltıcı bir sıcak vardı. Babam bebek bakıcılığı yaptığım evi arayıp bir çocuğun beni aradığını söylüyordu.

“Bekle, kim?” diye kekeledim, kalbim hızla atıyordu. On altı yaşındaydım, hafifçe kınayla boyadığım kızıl-sarı saçlarım vardı, çocuklara öğlen yemeğine yaptığım fırında makarna için su kaynattığım tencerenin önünde duruyordum.

“Mike diye birisi,” diye tekrarladı babam, şüphe içinde. “Numarasını bıraktı. Aramanı istedi.”

“İstedi mi?!” Neredeyse ciyaklamıştım. *Mike beni aramıştı!* *Mike!* Daha geçen gece bir konserde tanışmıştık. Yaşadığım bu durgun kasabada popüler olan bir punk rock grubunda bas gitar çalıp şarkı söylüyordu. Büyük kahverengi gözleri, hülyalı bir sesi vardı ve... saçları Mohawk tarzındaydı.

Babam, “Sarah, onunla nasıl tanışmış mıydın?” diye bastırdı.

Ona ne dediğimi hatırlamıyorum. Hiçbiri önemli değildi çünkü MIKE BENİ ARAMIŞTI! VE ONUN KIZ ARKADAŞI OLACAKTIM. VE EVLENECEKTİK VE SONSUZA KADAR MUTLU OLACAKTIK!

O öğleden sonra zaman bir salyangozun temposu kadar yavaşladı ve çocuklar “Küçük Denizkızı”nı izlediler. Ben, çocukların anneleri ve babaları eve gelene kadar gözlerimi şöminenin üzerindeki saatin akrep ile yelkovanına diktim. Daha sonra 1969 model Volkswagen Beetle’ıma (o yılın başlarında bebek

bakıcılığından biriktirdiğim 1.300 dolarla almıştım) atlayarak hızla eve koyuldum. Annem o akşam yemeği için somon –en sevdiğim– pişiriyordu ama ben aç değildim. Onun yerine odama koştum... Mike’ı aramak için.

Önceki geceden hatırladığım kadar havalıydı. Biraz sessizdi ama oldukça kendinden emindi. “Bir ara... dışarıya çıkmak ister misin diye merak ediyordum.”

Neredeyse oracıkta, odamda ölüyordum. Mike. Teklif etmişti. Bana. DIŞARI ÇIKMAYI. Birisinin beni diriltmesi gerekiyordu.

Birisinden randevu “teklifi” gelmesi büyük bir olaydı. Özellikle de Mike gibi birisinden. Daha önce teklif edenler olmuştu; hatta, on dört yaşında, karanlık bir sinema salonunda “Jurassic Park”ı seyrederken dişlerinde tel ve bir sürü salyası olan Andrew tarafından ilk öpücüğümü de almıştım (filmin geri kalanı boyunca bakışlarından kaçmak için Red Vines şekerimi yemeye çok meraklıymışım gibi yaptım). Ama bu sefer peşimdeki çocuk aslında hoşlandığım birisiydi, *gerçekten* hoşlandığım biri.

Mike, ucuz parfüm ve yıkanmamış saç kokan, hoparlörlerinden Ramones şarkısı duyulan gri kamyonetiyle gelip beni aldı. Beyaz elbisemi süzerek, “Baş döndürücü görünüyorsun,” dedi. Saçlarımı açmıştım ve o günün erken saatlerinde aldığım yeni kahverengimsi kırmızı Revlon rujumu sürmüştüm.

Bana baş döndürücü göründüğümü söyledi. Bana baş döndürücü göründüğümü söyledi. Mike ile arabayla uzaklaşırken kalbim çılgin gibi çarpıyordu. Hem annem hem de babam oturma odamızın camından ihtiyatla bizi seyreliyorlardı. Ne yaptığımız veya nereye gittiğimiz hakkında hiçbir fikrim yoktu ama önemli değildi. Mike’la çıkıyorduk. Gerçekten çıkıyorduk.

Feribot iskelesinin yakınındaki, yağlı menüleri olan küçük bir kafede yemek yedik, boğuk sesli garson kız sakızını patlatıp duruyordu. Ona kendimi, ailemi, rüyalarımı, her şeyi anlattım. Çok güldü ama karşılığında söyleyeceği çok fazla şeyi yoktu ki bu da benim daha da *fazla* konuşmama neden oldu. Aradaki boşluğu konuşmayla doldurdum, gergin bir şekilde altıncı sınıftayken gizemli bir kemik hastalığına yakalandığımı anlattım. Bacağımı alçıya almışlardı bu yüzden yürüyemiyordum. Mike sadece başıyla onaylayıp dinledi. Beni çekici mi bulduğunu yoksa dünyadaki en sıkıcı kız olarak mı gördüğünü anlayamıyordum.

Hesabı ödemek için para almak üzere cüzdanına uzandığında, “Hey, partiye gitmek ister misin?” diye sordu.

“Tabii!” dedim hevesle, en azından hâlâ benden hoşlandığı için mutluydum. Gözlerimi kırıştırdım, kıyafetimin arkadaşlarını etkilemeye yetecek kadar havalı olduğunu umdum. Ne de olsa gerçek bir punk rockçıydı. Hatta dövmesi bile vardı! Bense her pazar kiliseye giden ve hep A alan bir özel okul kızıydim. Sürüsüne uyacak mıydım ki?

Arabayla arkadaşı Lisa’nın evine gittik, Mike kızın annesiyle yaşadığını söyledi. Mike elime uzandığında çok heyecanlandım ve Lisa’nın dairesine giden merdivenleri çıktık.

Uzun, ağartılmış sarı sarı saçları ve burnunda hızmaları olan benim yaşlarımdaki güzel bir kız olan Lisa bizi kapıda karşıladı. Mike’ın elimi tutan eline bakıp Mike’a bütün bedeniyle sarıldı.

“Bu... Sarah,” dedi. “Benim yeni...” Mike’ın konuşması kesilirken Lisa’nın gözleri parladı. *Benim için KIZ ARKADAŞIM mı demek üzereydi?*

“Memnun oldum,” diyerek elimi uzattım ama Lisa, bütün göğsünü bastırarak ortalama ölçülerdeki bedenime sarıldı. “Gelin, keyfinize bakın.” Bizi Tide çamaşır deterjanı kokan daireye davet etti. Hoparlörlerde punk rock müzik bangırdıyordu. Mike, Lisa’ya “Bu grubu seviyorum,” dedi. Şarkıyı daha önce hiç duymamış olsam da, “Ben de,” dedim.

Mike’ın kolunu kavradı. “Annem şehir dışında ve Jiles bir kasa bira getirdi!”

Mike’a baktım ama o Lisa’nın yeni bas gitarıyla oyalanıyordu (Lisa’nın da bir grubu vardı). İsterseniz bana Polyanna deyin ama daha önce hiç bira olan bir partiye katılmamıştım. Annemle babam ne düşünürlerd? Eğer öğrenirlerse ne olur diye düşündüm. Hayatım boyunca cezalı olurdum.

Mike, belki de benim rahatsız olduğumu hissederek gitarı elinden bıraktı ve kulağıma fısıldadı. “Rahat değilsen sorun değil. İstersen gidebiliriz.”

Odadaki diğer insanları yani dövme ve deri ceketli çocuklar ve siyaha boyanmış saçları ile Doc Marten botlarıyla vahşi görünümlü iki başka kızı süzerek, “Hayır, hayır,” dedim. Benim eğlenceli olmadığımı düşünmesini istememiştim. “Sorun değil,” dedim. “Ben gayet iyiyim.”

Memnun olmuş bir gülümsemeyle, “İyi,” dedi ve bana sıcak bira verdi. Kutuyu alıp açtım ama tek bir yudum bile içmedim. Sadece öylece tuttum, sanki buraya ait olmanın bir sembolü, bu çok daha havalı, öncesinde dahil olmadığım daha yetişkin dünyaya giriş için bir biletmiş gibiydi.

Lisa kesinlikle havalı bir kızdı. Kıvrak zekâsı ve flörte açık kişiliğinin güzel görünüşüyle uyuşması odadaki bütün çocukların,

korkarım Mike'ın da, kızın bütün hareketlerinin farkında olmaları anlamına geliyordu.

Lisa ve sakallı ve cüzdanında zincir olan kızıl saçlı görece daha yaşlı olan erkek arkadaşı Jiles, Lisa'nın yatak odasına döndüler ve kapıyı kapattılar. Tırnaklarının içlerinde pislik ve yüzünde sivilceler vardı. Lisa'nın onda ne bulduğunu anlayamadım ama Mike radyoda çalan bir grupta olduğunu söyledi. Ben daha önce onları hiç duymamıştım.

“Eğleniyor musun?” diye sordu.

“Kesinlikle!” diye yalan söyledim, Mike yanıma sokuldu, o kadar yakınımdaydı ki teninin kokusunu alabiliyordum. Aslında bu yeni manzara bana tamamen yabancıydı. Aileleri şehir dışındayken bira içip birlikte karanlık yatak odalarına giren kız ve erkekler benim için yeniydi?

Mike, omzunun üzerinden, içeride kim bilir nelerin olduğu kapalı kapıya bakarak, “Lisa iyi, değil mi?” dedi.

Mutfaktaki mikrodalganın saatine bakarak başımla onayladım. Aileme, saat on bire kadar eve döneceğime söz vermiştim ve gergin bir şekilde Mike'a artık gitmemiz gerektiğini açıkladım.

“Vay, saat on bir mi, cidden mi?” diye güldü. “Senin kim olduğunu düşünüyorlar, bebek mi?” Mike'ın evde olması gereken bir saat yoktu veya görünüşe göre partideki hiç kimsenin böyle bir derdi yoktu. Annesiyle babasının evine gitmesi gereken tek ucube bendim. Yanaklarım utançla kızardı.

Mike, aniden ellerini belime dolayıp beni kendisine çekerek beni ilk kez öptü. İtiraf edeyim o zamanlar öpüşme konusunda pek tecrübem yoktu. Salyalı öpüşen Andrew'den sonra Brad

vardı. Aynı markette çalışıyorduk. Paketçiydim, kısa zamanda etiketçiliğe terfi ettim, o da paketçiydi, kısa zamanda et reyonuna terfi etmişti. Beni Seattle'a *Operadaki Hayalet*'i izlemeye götürmüştü, bütün gösteri boyunca elimi tutmuş, yaklaşıp öpmüştü. İlk öpücüğümden daha iyiydi, orası kesin ve Brad ne kadar tatlı olsa da ben çabucak onun bana göre olmadığına karar vermiştim. O perişan olsa da ayrıldık (annemle babam ondan hâlâ "Zavallı Brad" diye bahseder) ve sonra... Mike. Kolları belime dolanmış bir şekilde karşımdaydı, o rockçı çocuktuk, daha önce tanıdığım bütün çocukların aksine gizemliydi, biraz isyankârdı, cesurdu ve o anda benimle ilgileniyordu! Öpmek için yaklaştığında ona izin verdim. Ve o anda o öpücük *her şeydi*.

Belli ki Mike da öyle düşünmüştü. Gülümseyerek geri çekilirken, "Vay," dedi. "Dudaklarını sevdim."

Tek yapabildiğim kendimi sakinleştirmekti. *Az önce Mike beni öptü. VE DUDAKLARIMI SEVMİŞ!* O andan önce kimsenin dudaklarının iyi veya kötü olabileceği aklıma gelmemişti. Bütün dudaklar sadece... dudak değil miydi? Ama hayır! Mike benim dudaklarımın iyi olduğunu ilan etmişti ve ben bulutların üzerindeydim.

"Aileni arayıp biraz daha zaman alamaz mısın?" diye sordu yaklaşıp. "Parti daha yeni başlıyor ve ben... ben seninle daha çok zaman geçirmek istiyorum."

Mike bir daha öpmek için yaklaştı ama ben geri çekilerek kafamı salladım. Ne de olsa aileme bir söz vermiştim ve eğer sözümde durmazsam cezalandırılırdım. "Üzgünüm," dedim, doğru sözcükleri bulmakta zorlanıyordum. "Ben... yapamam."

Beni eve bıraktı, kamyonetinden fırlayıp saat 10:59'da, tam vaktinde, kapıdan girmeden önce beni bir kez daha öptü.

Babam, oturduğu kanepeden, "Nasıldı?" diye sordu, televizyonun kanallarını değiştiriyordu. Uyumayıp beni beklemişti. Bekleyeceğini biliyordum.

Odama gitmek için koşarak merdivenlerden çıkarken, "Muhteşem," dedim. Az önce Eros'un yayından çıkmış bir okla vurulmuş bir çizgi film karakteri gibiydim. Ve bu muhteşemdi ama aynı zamanda... tuhaftı. Ona vurulmuştum ama yine de rahatsız eden bir şeyler varmış gibiydi. Henüz bilmiyordum ama onlar etkisini göstermeye başlayan içgüdülerimdi. İçimdeki bilge kadın bir şeylerin doğru olmadığını söylüyordu. Ama yine de ben bunu dinlemeyecek kadar genç ve saftım.

O zamandan sonra Mike ile aylarca bir barışıp bir küstük. Aslında neredeyse lise yıllarımın ikinci yarısının tamamını almıştı. Ayrılırdık sonra ben konserlerinden birine giderdim ve sonra o ilgisini kaybedene veya ben onun davranışlarından bıkana kadar yeniden barışırđık ve sonra yeniden konuşmayı keserdik. Bu düzeni 1996 yazına kadar tekrarlayıp duracaktık. O zamana daha fazla dövme –bir sürü– yaptırmıştı ve ben de saçlarımı kısaltıp platin sarısına boyamıştım. Dünya değişiyordu ve biz de değişiyorduk. Benim geleceğimde üniversite eğitimi vardı ve Mike'ın, müziğiyle birlikte onu çağırđan şehirlerle yollardan oluşan bir hayatı vardı. Asla yürütemezdik. Bunu ikimiz de biliyorduk. Ama yine de belki de içimizdeki bir parça yapabilir miyiz diye merak ediyordu.

Ben koleje gitmek üzere şehirden ayrılmadan önceki gece akşam yemeği yemek ve uzun bir araba seyahati yapmak için

beni aldı. Beni, uzun bir süre evlerinin önündeki açık garajda tuttu. “Her şey için üzgünüm,” dedi. O zaman ne için özür dilediğini bilmiyordum. Birbirimiz için doğru kişiler olmadığımız için mi? Davranışları için mi? Benim, ne bileyim, yeterince punk rock olmadığım için mi? Benim hiçbir zaman bir “grup kızı” olmayacağımı ikimiz de biliyorduk. Ne dövme yaptırmak ilgimi çekmişti ne de kalabalık grup hayranı kızlarla takılmak hoşuma gitmişti. Önümde büyük kariyer planlarım vardı ve bunlara ulaşmak için heyecan duyuyordum. Onun da öyleydi ve dünyalarımız farklıydı.

Samimi bir ifadeyle, “Keşke yürütebilseydik,” diye mırıldandı. Bu yarı yarıya bir özür yarı yarıya iyi bir dilekti. Bana ilk buluşmamızda olduğu gibi baktı. Sanki beni öpmek istiyormuş, kalıp punk rock gösterileri ve gece yarısı akşam yemeği yolculuklarından ve geceleri sigara ile küf kokan külüstür minibüslerle otobanda seyahat etmekten oluşan bir hayatı seçmemi sağlamak istermiş gibi baktı.

Bunların hepsi çok havalıydı... ta ki artık olmayıncaya kadar.

Ben kendim için planlamış olduğum hayatı istiyordum: Dergilere yazı yazmak ve hatta belki bir gün bir kitap yazmak, şehirde bir daire. Benden bir yaş büyük olan Mike müzikle uğraşmak ve grubuyla turnelere katılmak için koleje gitmemeye karar vermişti bile. Tıpkı kendi seçimimin benim için mantıklı olması gibi onun seçimi de onun için mantıklıydı.

“Hoşça kal,” dedim, bunun son, gerçek vedalaşmamız olduğunu ve her şeyin ikimiz için de asla aynı olmayacağını biliyordum. İkimizin de farklı yolları vardı. Komik olan da şuydu: O gün gözlerine baktığımda artık etrafındayken gergin olduğum

ve etkilemeye çalıştığım o havalı ve kendine güvenen çocuğu görmüyordum. Minik bir an için gerçek Mike'ı gördüm ve o da en az benim kadar kendinden emin olmaktan uzak ve güvensiz, benim kadar kaybolmuş ve korkmuştu. Daha hayat yolunda sadece bir süre birlikte yürümüş birer çocuktuk.

Hayat ise kendi halinde devam eder. Ben gazetecilikten mezun olmak için finallerime çalışırken Mike bir sürü plak şirketi ile anlaştı, milyonlarca albüm sattı ve *No Doubt* ve *Blink 182* gibi gruplarla turnelere katıldı. Hatta Lisa ile çıktığına dair söylentiler bile duydum ama bu moralimi dahi bozmadı.

Bugün Mike ile hâlâ arkadaşız. İki çocuklu mutlu bir evliliği var ve hâlâ müzik yapıyor. Birkaç yıl önce, bir kitap turu sırasında Şikago'da bir kafede bir poster gözüme çarptı. Mike'ın grubu şehirdeydi ve o akşam yakındaki bir yerde çalacaklardı. Birkaç saat sonra oldukça plansız bir şekilde bir taksiye atladım, bilet aldım ve konser salonuna süzıldüm. Ve işte orada, sahneydeydi, eski zamanlardaki gibi rock yapıyordu. Orada, uzakta durup her şeyin değişebilmesinin ama yine de tamamen aynı kalabilmesinin ne kadar komik olduğunu düşündüm.

Konserden sonra, hayranları imza isteyip bir daha ne zaman sahneye çıkacağı ile ilgili sorular sorarak etrafımızda dolaşırlarken birer içki içip sohbet ettik. O benim kitap kariyerime hayret etti, ben müzik sektöründeki bütün başarılarını övdüm. Mike hayatımın büyük aşkı olmayabilir ama ben onu tanıdığı olduğum için her zaman minnettar olacağım. Ben, insanların hayatlarımıza bir nedenden girmiş olduklarına ve büyük ya da küçük her bir ilişkinin bir anlamı olduğuna inanırım. İşte acayip bir şey: Ben sadece 16 yaşımıdayken Mike aslında beni artık

sonsuz aşkım olan adamla tanıştırmıştı. Sadece ben, o zaman bunu bilmiyordum.

Not: Eğer Spotify’de Mike’ın müziğini dinlemek isterseniz grubunun adı MXPX. “Bad Hair Day” adlı şarkısını benim için yazdı!

Şahane Somon

Bainbridge Adası'nın hemen yakınındaki, rüzgârda denizin kokusunu alabileceğiniz küçük bir sahil kasabası olan Poulsbo'da büyüdüm. Balık boldu ve lezzetliydi ve ben de çocukluğumda bir sürü balık yedim. Annemin fırında somonunu çok sevsem ve yetişkinliğimde kendim de çok fazla kez yapmış olsam da Seattle restoranlarında yemekten keyif aldığım o dış kısmının kırırlığını nasıl elde edebileceğimi hep merak ettim. Fakat bir sürü girişimime rağmen New York City'deki arkadaşlarımla menüsünde somon olan bir akşam yemeğine kadar başarılı olamamıştım. Simon, Central Park'a bakan güzel dairelerinin mutfağında somonu tıpkı benim gibi terbiye edip sonra cızırdayan tavaya attı. Ben olduğum yerden tekniğini göremeyecek kadar arkadaşlarımla konuşmakla meşguldüm ama o akşam daha sonra, çatalımı tabağımdaki bir parçaya batırdığımda gerçek anlamda kendimden geçtim. Bu somon... çok çıtır çıtırdı! Çok mükemmeldi! Bunu nasıl yapmıştı? Tariflerimiz neredeyse aynıydı. Peki benim yapmadığım ne yapmıştı ki? Olay aşçı kalitesindeki ocağında mıydı? Yeni model bir tava mıydı? İkisi de mi değildi? Öğreneceğim sır basit bir şeydi: Somonu tavada kızdırdıktan sonra derisinin üzerine çevirme. Et tarafı altta kalmaya devam etsin. İşte tüm sihri burada!

Malzemeler:

- ✓ Yarım kilo doğal somon, kılçıkları temizlenmiş ve 5 santimlik filetolar halinde kesilmiş
- ✓ 2 çay kaşığı sarımsak tozu
- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu
- ✓ Yarım çay kaşığı kurutulmuş keklik otu
- ✓ Çeyrek çay kaşığı öğütülmüş karabiber
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber
- ✓ Tava için zeytinyağı ve tereyağı

Hazırlanışı:

Fırını 200 dereceye ısıtın. Kılçıklarını ayıklayarak (ben sırf bu iş için mutfağımda tuttuğum eski bir cımbız kullanıyorum) ve balığı ayrı filetolar halinde keserek somon filetolarını hazırlayın. Ben somon balığını hafifçe çalkalayıp hafiften kuruluyorum; böyle yaparak kalıntı balık kokusunu alıyormuş gibi hissediyorum. Filetoları bir tabağa yerleştirin. Sonra bütün baharatları, tuzu ve biberleri küçük bir kâsede karıştırıp sonra filetoların üzerine eşit şekilde serpin, bir kenara ayırın.

Büyük bir demir döküm veya emaye demir döküm tavada (fırına dayanıklı olması gerektiği için çok önemli) orta ateşten biraz daha yüksek bir ateşte biraz zeytinyağını ve bir parça tereyağını ısıtın. Tavadaki cızırtıyı duyduğunuzda filetoları et kısımlar aşağıya gelecek şekilde yerleştirin ve en az üç dakika boyunca (balık tavaya yapışacağı için çok erken bakmanın cazibesine kapılmayın) veya balık güzel bir altın sarısına dönene kadar pişirin. Filetoları oldukları

gibi, et kısımları aşağıda bırakın ve tavayı fırına yerleşti-
rip bir 5-7 dakika daha, içi pişene veya istenilen kıvama
gelene kadar (ben içi birazcık az pişmiş seviyorum) pi-
şirin. Salata, sotelendiş lahana veya ıspanak veyahut da
kızarmış patates ile afiyetle yiyin. Daha da iyisi: Yanında
benim “Özel Sosum” ile servis edin (Tarifi 151. sayfada).

6. BÖLÜM

YAZI HAYATI

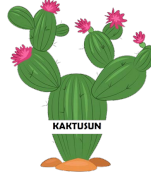

“Hayatımdan memnun değildim, ben de kendi hayatımı
yarattım.”

- *Coco Chanel*

Eğer beni Instagram'da takip ediyorsanız “#thewritinglife” etiketini çok fazla kullandığımı görüyorsunuzdur. Bu etiket, paylaştığım şeylerin çoğunu iyi tarif ediyor çünkü öyle ya da böyle ben *hep yazıyorum* (ister bir uçakta, ister oğlumun futbol maçının devre arasında, ister bir sonraki romanım için gündüz düşleri kurarken). Aslında yazmak, değişimlerle dolu olan hayatımda gerçekten tek sabit kalan şeylerden biri oldu. Yazmak benim işim, hobim, kariyerim ve tutkum. Hepsi bir arada... Bunu söylemek kulağa aptalca gelebilir ama yazmak olmasaydı inanılmaz bir şekilde kendimi kaybolmuş gibi hissederdim.

Hayatımdaki her şey bir plan dahilinde gitmedi. Aslında önceki bölümlerde de okumuş olduğunuz gibi hayatım, yıllar boyunca karmakarışıktı. Ama size tam bir kesinlikle ve mutlulukla söyleyebilirim ki beklentilerimin üstünde bir kariyerim oldu.

Haydi biraz geri saralım ki bu yolculuğumu daha iyi görebilin. Babamın yatmadan önce okuduğu masallar sayesinde hikâyelere vuruldum. Kardeşlerim ve ben her akşam bir hikâye anlatması için ona yalvarırdık. O da bizi asla hayal kırıklığına

uğratmazdı. Şatolar ve prensesler, şeker yetişen ağaçlarla dolu olan ormanlar, öcüler ve mutlu sonlar olurdu. Bu hikâyeler hep mutlu sonla biterdi.

Okulda fen ve matematikten ödüm kopardı ama okuma ve yazmada iyiydim. Yedi yaşındayken, römork hayali olan küçük bir kız ile ilgili yazdığım bir hikâye ile “Genç Yazar” ödülü aldım. (Nedense küçük bir kız olarak römorklar veya personel vagonları gibi şeyler ilgimi çok çekerti). Dördüncü sınıftayken okuduğumu kavrama yeteneğim lise düzeyindeydi. Beşinci sınıftayken, el yazısı ile yazıp fotokopi çektirerek komşuların posta kutularına dağıttığım kendi “gazete”mi kurmuştum. Adı “Sandy Hook’tan Haberler”di. O zamanlar yaşadığımız sokağın isminden esinlenmiştim: Sandy Hook Sokağı. Gazetenin bir mizah sayfası ve hatta seri ilanlar sayfası bile vardı. Çok utanıyordum ama annemin hâlâ sakladığı birkaç kopya var.

Öğretmenlerim, arkadaşlarım ve ailem bana, “Büyüdüğünde ne olmak istiyorsun Sarah?” diye sorduklarında yanıtlım her zaman aynıydı. Yazar olmak istiyordum. Yani benim kariyer yolum sadece açık değil aynı zamanda besbelliydi de. Neden sevdiğim şeyi yaparak para kazanmayacaktım ki?

1996’da Seattle’ın birkaç saat kuzeyindeki sakin bir şehir olan Bellingham’daki Western Washington Üniversitesi’nde son derece iyi olan gazetecilik bölümüne girdim. Annemle babam beni yurttaki odama yerleştirdiklerinde ve ben onlarla üç küçük kardeşime veda ederken ağladım. Annem o gece arayarak o zaman sekiz yaşındaki küçük erkek kardeşim Josiah’ın “The Best Western”den ne zaman döneceğimi sorduğunu anlattı. Küçük kardeşimin benim bir otelde okula gideceğime inanmasına bayağı güldük.

Üniversite hayatına iyi uyum sağladım ve gazetecilik bölümü kısa zamanda evim haline geldi. Okul gazetesinde ve dergisinde çalıştım, ertesi günün baskısı için metinleri düzeltmek ve yazı yazmak için sık sık gece yarısına kadar gazete odasında kaldım. İkinci yılının güz dönemi yani bir şekilde tıpta bir kariyer yapmam gerektiğine karar verdiğim dönem hariç yazar olma hayalimden asla vazgeçmedim. Özellikle sıkıcı bir biyoloji dersinde geçirdiğim bir haftadan sonra sevdiğim gazetecilik profesörlerimden Pete Steffens'e rastlamıştım. "Sarah, nerelerdeydin? Özledik seni," demişti. Ona tıp öncesi eğitimi almaya karar verdiğimi söyledim ama o sadece kafasını salladı. "Bu devasa bir hata. Sen yazar olarak doğmuşsun. Ders programını değiştirmek için çok geç değil." Sonra bana göz kırıp yürümeye devam etti. "Yarın seni yeniden görmeyi iple çekiyorum."

Pete haklıydı. Yazar olarak doğmuştum ve şimdi öyleyim. O öğleden sonra o gün ona rastlamasaydım hayatım nasıl olurdu diye merak ederim hep. Acaba bir laboratuvar önlüğü giyip, bir steril hastanede oturup, bir mikroskobun üzerinde acı çekerek keşke kalbimin sesini dinleseydim diye mi düşünürdüm? Kim bilir. İhtiyacım olan o küçük desteği bana verdiği için Pete'e minnettarım. Ne yazık ki mezun olduktan ve dergi ve kitap dünyasındaki başarılarımdan sonra teşekkür etmek için ona ulaşmaya çalıştığımda birkaç sene önce ölmüş olduğunu öğrendim. Ben de yapabileceğim bir sonraki en iyi şeyi yaptım: Dul kalmış eşine bir mektup yazdım ve eşinin hayatımı nasıl değiştirmiş olduğunu anlattım. Bana çok içten, benim için çok anlamlı bir yanıt yazdı. Şimdi ne zaman biraz yolunu kaybetmiş birisine rastlasam aklıma Pete geliyor ve hemen o kişiyle

konusuyorum. Söylediklerinizin ne kadar anlamlı olabileceğini asla bilemezsiniz.

Hepsi Nasıl Oldu

Bana hep kariyerimi nasıl kurduğumu soruyorlar. Yazar olmamda elbette birçok etken var ama dergi dünyasındaki çalışmalarım bugün sahip olduğum kariyer için gerçek bir dönüm noktası olmuştu.

Etkinliklerde ve konferanslarda konuştuğumda sık sık, “Dergiler benim ilk aşkımdı,” derim ve bir şekilde hâlâ da böyle hissediyorum. (Bir küvette veya uçakta tariflerle, yeni makyaj, tarz fikirleriyle dolu sayfaların olduğu iyi bir yaşam tarzı dergisinde hangi kadın kaybolmayı istemez ki? Bu gerçekten çok özel bir mutluluk.) Bu yüzden yeni elde ettiğim gazetecilik eğitimimle üniversiteden mezun olduktan sonra dergi dünyasına girmek için harekete geçtim.

Kısa zamanda bunun kolay olmadığını öğrenecektim. Neticede, kaç New York City editörü Seattle’dan gelen 23 yaşındaki serbest çalışan bir yazarı işe alırdı ki? Ortaya çıktı ki pek yoktu. Ama buna rağmen düzinelerce dergiyi taradım, çeşitli sayfalarını ve tipik içeriklerini ezberledim ve kendi fikirlerimi –yüz tane civarı– oluşturdum. Editörlere bilgisayar çıktısı ve eski tarz mektuplar gönderdim (çünkü o zamanlar işler böyle yürürdü) ve kendimi reddedilmeye hazırladım. Bir sürü ret aldım.

“Sevgili Sarah, (KONU) üzerine yazın için teşekkür ederiz fakat bu yazınız, şu anda ihtiyaçlarımızı tam karşılamıyor.”

Ama bazıları daha yakıcıydı. Büyük bir derginin editör yardımcısı tekliflerimden birini bir imla hatama dikkat çekerek

yanıtladı ve ulusal dergiler heveslenemeyeceğim kadar yüksek bir seviyede oldukları için bölgesel ve yerel bir dergide yazılarımı yayınlamamı söyledi.

Yine de ben devam ettim çünkü benim yaptığım buydu. Bu her zaman yaptığım şey. (Eski bir erkek arkadaşım bir keresinde bana “İnatçı” demişti.) Yağmurlu bir Seattle günü *Marie Claire* dergisindeki bir editörden teklif ettiğim yazı için olumlu bir yanıt alana kadar birçok yere başvuruda bulundum. *Marie Claire* editörü başvurumla ilgilenmişti ve beni işe almak istiyordu. 2000 dolar uygun muydu? Ve gerekli röportajları yapmak için beni uçakla Los Angeles’a getirmelerini ister miydim? O anda neredeyse soluğum kesilmişti. Sonunda dergi dünyasının duvarlarını yıkmış ve masada bir yer edinmişim gibi görünüyordu.

Bu görevlendirme sayesinde diğer birçok derginin de yolu açıldı. *Bon Appetit and Gourmet* için trend yazılar yazıyordum *O, The Oprah Magazine, Readbook* ve *Real Simple* gibi dergiler için sağlık üzerine raporlar hazırlıyordum. Hatta *Health* dergisinde kendi köşem bile vardı ve sonunda *Glamour*’un sağlık blogu Vitamin G’nin kurucu yazarı olarak işe alındım.

O günlerde dergi işi, tüm hayatım ve aldığım nefes olmuştu. Yeni işleri kutladım, gazetecilerde satılan dergilerdeki köşe yazarı künyemi gördüğümde neşelendim ve son teslim tarihlerine yetiştirmek için gece yarılara kadar yazdım. İşimde mutluydum, hem de fazlasıyla. Onca zaman önce kendim için belirlemiş olduğum hedefe varmıştım. Ama içimde bir yerlerde isteyeceğim başka bir şey daha var mı diye merak ediyordum.

İlk kurgusal hikâyelerim bana parça parça geldi. Oradan biraz. Şuradan bir karakter. Anlamsız bir sürpriz gelişme. Dergi projelerinin arasında başka şeyler yazmak için kendime biraz

özgür bir zaman ayırdım. Bir defter ve kalemle sadece sessiz bir yerde oturup fikirlerim geldikçe karladım. Çoğunlukla kötü fikirlerdi (gülünesi). Ömür boyu sıkı bir okur olmama rağmen kitap yazmakla ilgili hiçbir şey bilmiyordum ve ilk girişimlerim acınası olmanın bir tık üzerindeydi (ve bu konuda oldukça cömertim).

Durmadan devam ettim, orada burada biraz biraz yazdım ta ki oldukça iyi gözükten bir romanın birkaç bölümünü bir araya getirene kadar. Kolayca akılda kalan bir ismi, iyi bir konusu vardı ve kapağının o zamanlar kitapçıların raflarında sıralanan “Sex and the City” tarzı kitaplarla uygun olsun diye pembe, kızlara göre bir şey olmasını hayal ettim. Dergi işlerimde yaptığım gibi, yazdığım trend yazılar gibi satacak ya da en azından bir edebiyat ajansının dikkatini çekecek bir kitap yazmaya çalıştım.

Neyse ki ilk kitabım bir edebiyat ajansının dikkatini çekti ve aslında büyük bir ajanstı. Sinemaya da uyarlanan *Şeytan Marka Giyer* kitabının yazarı Lauren Weisberger’in de olduğu düzinelerce büyük yazarı temsil eden Deborah Schneider. Deborah kitabımın potansiyeli olduğunu düşündüğünü ve yayıncılara iletmek için firmasının genç temsilcisiyle çalışmamı istediğini yazmıştı.

Heyecandan neredeyse ölüyordum. Birden bir temsilcim olmuştu! Kitabım yayımlanacaktı ve filmi çekilecekti! Gala gecesinde üzerinde ince askılı siyah bir elbise giyecektim. Her şey yerli yerine oturuyordu veya öyle görünüyordu.

Genç temsilcim iyi biriydi ama yoğundu. Kadının kitabı okuyup düzeltmeler yapması aylar aldı ve kitabın ikimizin arasında gidip gelmesi ve sonunda yayıncılara iletmeye “hazır” olduğunu hissetmesi daha fazla sürdü. Nihayet zamanı geldiğinde başka hiçbir şey düşünemedim. Hangi editörler, hangi

yayınevleri şimdi kitabı okuyordu? Beğeniyorlar mıydı? Nefret mi ediyorlardı? Kabul edecekler miydi?

Ancak günler, haftalar ve sonra aylar geçti ve beni hayal kırıklığına uğratsa da kitabım satmadı. Temsilcim, üzerinde yeniden çalışmamı, konuyu önemli ölçüde değiştirmemi, belki farklı bir şehirde kurmamı, ana karakterlerin bakış açılarını değiştirmemi... esas olarak *her şeyi* değiştirmemi önerdi.

“Evet,” dedim. “Bunu yapabilirim.” Ne de olsa bu kitabı yazmak ve düzeltmek için bir buçuk yıldan fazla zaman harcamıştım ve kitabın aramızda gidip geldiği aylardan söz etmeye bile gerek yok. Başka ne seçeneğim vardı ki? O kadar emek harcadıktan sonra kitaptan vazgeçemezdim. Ben de birçok zor dergi projemde yaptığım şeyi yaptım yani kollarımı sıvayıp işe başladım.

Ancak ben bu büyük düzeltme işine başladığımda komik bir şey oldu: Yazdığım hikâyenin o kadar da hoşuma gitmediğini fark ettim. Aslında bir şekilde nefret etmiştim. Ticari olarak başarılı olacak bir şey yazmak için çok uğraşmıştım ama bunu yaparken en önemli olan şeyi yani içime sinen sevdiğim bir hikâye yazmayı unutmuştum.

O kitabı bir tarafa bıraktığım sırada temsilcimden bir posta aldım. Kadın yoga öğretmeni olmak için işi bırakıyordu ve beni projemin gelecekteki düzeltmelerini yapması için firmanın stajyerine (bir stajyere!) devrediyordu. Ve bir roman yayınlama rüyam yüz üstü yere çakılmıştı.

Bir süre yaralarımı sarıp kendimi dergi işine adadım. Sonunda hava almak için yüzeye çıktığımda romanım yayınlanmamış olduğu için kendimi oldukça şanslı hissettim. Bayağı kötüydü! Aynı zamanda önümde de iki seçenek olduğunu biliyordum:

1) Kitap işimi aptalca deneyimler hanesine yazıp bir daha asla denememek veya 2) Tekrar işe koyulup yeniden denemek.

Tabii ki ikincisini seçtim. Bunu yapabilecek cesareti bulduğum için her gün Tanrı'ya şükrediyorum! Ama bu sefer yeni roman fikirleri arasında beyin fırtınası yapmak için oturduğumda ticari başarı düşüncesine hiç itibar etmedim. Onun yerine tamamen kalbimden gelen bir kitap yazmaya karar verdim.

Bu kulağa aptalca gelebilir ama şimdi, on romandan sonra okuyucuların bağ kurabilecekleri iyi bir kitap yazmanın tek yolunun bu olduğunu öğrendim. Kısacası eğer karakterlerinizi ve konunuzu sevmediyseniz okuyucular da sevmez. Bu iş böyledir.

Mart Menekşeleri işte böyle doğdu. Sevdiğim her şeyi, insanları, yerleri ve müzikleri bir araya toplayıp beni duygulandıran bir hikâye yazdım. Beni negatif yorumlarıyla yaylım ateşine tutan ve “Ne yaptığını bilmiyorsun! Bu asla satmaz! Tamamen zaman kaybı! Başka bir başarısızlığa hazırlansan iyi olur!” diyen içimdeki eleştirmeni susturdum. Hemen işe koyuldum.

Fırtına gibi bir süreç oldu. Gece gündüz yazdım. Akşam yemeği yaparken, mahallede günlük koşumu yaparken karakterlerimi düşündüm. Hatta onlar hakkında rüya gördüm. Hikâyeme kapılmıştım. Bittiğinde ve New York City'deki yeni bir ajansa gönderme cesareti bulup da ona da hitap ettiğini öğrendiğimde mutlu oldum.

Penguin Books ve farklı ülkelerden dokuz yayınevi daha (bugün yirmi beşten fazla) kısa süre sonra kitabımın haklarını satın aldı, gerisi tarih olmuştu. Dokuz kitap geçti ve ben hâlâ o romanı yazmak için geçirdiğim süreci düşünüyorum. O zaman kendime güvenmesem nerede olacağımı düşünmek istemiyorum bile. Kolay değildi. Süreç bazen acı vericiydi ve çoğunlukla da

yazmanın tabiatında olduğu gibi kimsesizdi. Ama iyi ki devam ettim çünkü sonunda kendi yolumu buldum. Ah, bu arada satmayan ilk kitabımla ilgilenen o gösterişli edebiyat temsilcisini hatırladınız mı? Deborah Schneider geçen gün bana çok nazik bir e-posta yazdı. Benim için çok anlamlı bir mektuptu:

“Sevgili Sarah,” diye yazmıştı. “Az önce New York’taki editörün ile yemek yedim ve bana yeni kitabını verdi. Bu notu harika başarısını tebrik etmek için yazıyorum. Kariyerinin başında seni reddetmek şimdiye kadar yapmış olduğum gerçekten birkaç aptalca şeyden biri. İyi ki beni yanılttın ve sana gelecek için başarılar diliyorum. Bütün iyi dileklerle, Deborah.”

Sizi Korkutan Şeyi Yazın

Bir çarşamba akşamı ve saat dokuz. Üç oğlumu da yeni yatırdım. Bir bardak çayla masama oturdum ve yeni romanımın taslağını açtım. Gökyüzünde puslu bir ay var ve rüzgâr ofis penceresinin dışında uğulduyor. Yaşlı ağacın yapraklarının rüzgârda çıtırdadığını, eve sürtündüklerini duyabiliyordum. Karanlık ve fırtınalı olmakla birlikte şahane bir geceydi.

Bu gece karakterimin korkunç bir şeyle yüzleşeceği bir bölüm üzerinde çalışacaktım ve doğru moda girmek için her zaman yaptığım şeyi yaptım yani hayatımın en ürpertici gecesine döndüm. O gece ailem bir katille burun buruna gelmişti.

Bu an, yazmış olduğum bütün korkutucu sahnelere esin oldu. Bütün çığlıklar, menteşeleri gıcırdayan bütün kapılar, karanlıkta gizlenen bütün hayali öcüler... Yakından bakarsanız bunu ilk romanım *Mart Menekşeleri*’nin tuzlu gece havasında dönüp dururken bulabilirsiniz veya *Böğürtlen Kızı* adlı kitabımda

kadın kahramanımın ağlayışlarının yankılarında duyabilirsiniz. Gerçek şu ki kâğıt üzerindeki gerilim ve korkuya dönük bütün anlayışımı 1990 yılındaki tek bir korkunç deneyime borçluyum.

O zaman on iki yaşındaydım, saçlarım arkadan atkuyruğu şeklinde toplanmıştı, şifonyerimin üzerinde bir seyyar teyp vardı. Kendimi huzurlu ve güvende hissediyordum. Annemle babam gece kapıları kilitlediler, dualarımızı ettik ve kimse için endişelenecek bir şey yoktu. Gerçek anlamda kimse endişelenmedi. Ama sonra, akşama doğru, koyu bir gölge sinsice süzüldü.

Annemin, elinde bir paket ile kapıdan girdiğindeki yüz ifadesi hâlâ aklımda. En küçük erkek kardeşimle markete gitmişti. Washington Siverdale'deki bir Safeway süpermarketinin araç park yerinde bir araba, kamyonetine çarpmıştı. Bir adam hasara –arkada oldukça derin bir göçük– bakmak için tökezleyerek arabasından çıkmış. Annem adamın biraz dalgın, gergin olduğunu hatırlıyor. Adamın duygusuz karanlık gözleri kardeşimi biraz daha sıkı kavramasına neden olmuş ve adamın nefesinin alkol koktuğunu düşünmüş.

Sigorta için bilgilerini paylaşmak konusunda anlaşmışlar ve annem bir kâğıt parçasına adıyla telefon numarasını karalamış. Adam kâğıdı cüzdanına koyup arabayla uzaklaşmış. Sıradan bir küçük çaplı araba kazasının tipik manzarasıymış gibi görünebilir ama tabii adamın iki tane altılı bira almak için markette durduktan sonra iki insanı öldürmesi ve ertesi gün de iki kişiyi daha öldürmesi dışında.

Ertesi gün polis evimizi aradı. Annemin isminin neden David Drizpaul denilen bir adamın evinde bulunduğunu öğrenmek istiyorlardı. Annem kazayı anlattı ve sonra polisi dinledi. Dinlerken ağzı açık kalmıştı.

Drizpaul silahlıymış ve tehlikeliymiş. Cinayetten aranıyor-muş ve polis, saldırılarının bitmemiş olduğunu düşünüyormuş. Aslında adamın bizim için de gelebileceğini söylediler.

Polisin tavsiyesiyle o gün aile olarak saklanmaya gittik. Geçici olarak yan evde yaşayan ama o sırada seyahatte olan büyü-kannemle büyükbabamın boş evine taşındık. Işıkları kapattık, kapıları kilitledik ve babam ön pencerenin yanında nöbet tuttu.

O gece fırtına başladı. Öfkeli dalgalar pencerelerimizin dışındaki sahili dövüyordu. Rüzgâr uğuldarken gölgelerde pusa bekleyen deli bir adam var mı diye korkarak karanlıkta bir araya toplandık. Kız kardeşim, erkek kardeşlerim, hepimiz birbirimize yapışmıştık. Sanırım babam uyumadı bile. Cama çarpan her bir yağmur damlası, gecenin içindeki her bir kedi çığlığı –benim zihnimde– David Drizpaul’dü.

Ertesi gün güneş doğdu ve biz de uyandık. Sapaşlandı. O gün, Drizpaul iki kişiyi daha öldürdükten sonra kendi canını da almıştı.

Karanlık gölge geçti ama bu durum zihnime kazınmıştı. Şimdi yirmi yıldan fazla bir süre sonra bile sık sık o geceye gider, gözümden kaçırdığım detayları didiklerim. Mesela babamın gözlerindeki korku veya mobilyaların duvarlardaki gölgeleri gibi.

Olay şu: Herkes bildiğini yazmanızı söyler. Bu, her yazarın kariyerinin bir yerinde duyduğu denenmiş ve doğru bir tavsiye-dir. Ama yazmamı daha da derin bir seviyeye çekmek için beni korkutan, hatta bana musallat olan şeyleri yazmanın daha da iyi bir alıştırma olduğunu öğrendim.

Başka yazarlar da korkuyu etkili bir esin perisi olarak görür-ler. Yazar Kristin Hannah, hayatının en trajik deneyimi olarak tarif ettiği annesinin erken ölümünün bütün işlerinin arkasındaki

güdü olduğunu söylüyor. “Romanlarımı daha iyi tanımak için yeterli zamanım olsaydı dediğim bir kadın için yazıyorum,” diyor. “Rehber ışığımı kaybetmiş olmanın duygusal etkisi yazar olarak yaptığım her şeyin gerçek temeli oldu.”

Edebi amaçlar için derinlerdeki korkuları eşelemek her zaman güzel veya kolay bir şey değildir. Örneğin, *Böğürtlen Kış* romanımda kendime meydan okudum, üç küçük çocuk annesi olarak insanın çocuğunu kaybetmesinin nasıl hissettirebileceğini hayal etmek en derin ve en aklımdan çıkmayan korkumdur. Oldukça feci bir durum olduğundan tek bir cümle yazamadığım zamanlar oluyordu. Ama bu romanın sayfalarında korkularıyla yüzleşerek bana gerçek gelen bir hikâye kurdum.

Benzer şekilde, *Son Kamelya* romanımda karakterimi İngiltere’de eski bir malikâneye koydum. Pusuda bekleyen deli bir adamla, rüzgârda uğuldayan her bir pencere çerçevesinden şeytan içeriye süzülürken yalnız başına. Dürüst olacağım: Bu sahneyi yazmaktan nefret ettim. Nefret ettim çünkü hayatım boyunca yalnız kalmaktan korktum ve ayrıca beni 1990 yılındaki o korkunç geceye geri götürdü. Aslında bir noktada, yazacak cesaretim olmadığını bile düşündüm. Ama yazdım. Bence bu sayfalara dökülen korku sahneyi okuyucular için daha inandırıcı hale getirdi.

Artık ofisimdeki panoda bir tabela var: “Seni Korkutan Şeyi Yaz.” Zor şeylere dokunmanın –ister bir kayıp korkusu, ister çocukluk anılarımda gizlenen öcü korkusu olsun– hikâyeleri zenginleştirdiğini öğrendim.

Demek Yazar Olmak İstiyorsunuz? Benden Tavsiyeler

Bir sürü insan bana başarılı bir yazar olmak için ne yapmak gerektiğini soruyor. Sırlarımı istiyorlar. Nasıl temsilci bulduğumu, kitabımı yayımlattığımı, fikirlerimi nasıl bulduğumu öğrenmek istiyorlar. Kitap dünyasına girmenin bazen korkutucu hatta imkânsız olabileceğini biliyorum. Bunun farkındayım ve bunu ben de yaşadım! Gerçi maalesef bir sürü sözüm ona yazar bu işe girmek için gerçekten işe yarayan tek şeyi yapmaktansa yani çok çalışmaktansa kısa yollar arıyor. Aslında, delidolu hayal gücüm (ki arkadaşım Ben buna “heves” diyor) bir kenara bütün kariyerimi şuna borçluyum: Popom sandalyede, eller klavyede. Tabii ki bir sürü ipucu, numara ve alıştırma var ama bir sürü insan şunu unutuyor: Her şey iyi çalışmada bitiyor ve iyi çalışma da *çalışmayı* gerektirir!

Sanırım bir sürü insan yazı hayatının çok göz alıcı olduğunu hayal ediyor. Beni mükemmel bir şekilde düzenli bir ofiste, fazla kabarık güzel bir sandalyede oturup, yanımda sıcak bir bardak çay ve fonda yumuşak bir klasik müzik eşliğinde dizüstü bilgisayarımda yazarken, kelimeler kendiliğinden akıyorken hayal edebiliyor olabilirsiniz. Ama gerçek şu: Yazın hayatı çoğunlukla acı verici bir şekilde sıradandır. Ben çoğunlukla tam kaosu ortasında (fonda çocuklarım çığlıklar atarken veya son teslim tarihine yetişmek için uykusuz bir şekilde saat altıda çalan alarmımla uyanmış bir halde) yazarım.

Hemen şu andaki halimi anlatayım: Saçlarım karmakarışık. Yüzümde hiç makyaj yok ve arkadaşlarım ile ailem Puget Körfezi’nde yatla gezip, ilginç bir sahil köyüne demir atıp dünyanın

en şirin İtalyan restoranında öğlen yemeği yerken ben tamamen güneşli bir Seattle cumartesisini delinmiş taytım üstümde yazarken geçiriyorum. Yazmak için ofisime kapanmış olmak yerine onların yanında olmak ister miydim? EVET! Ama aynı zamanda yazmak da istiyor muyum? (Yazmam gerekiyor mu?) EVET! Ve bunu yapmanın tek yolu biraz fedakârlık yapmak mı? Tekrar, EVET.

İşte yazar olmak isteyen herkese tavsiyelerim:

1. *Kalbinizle yazın.* Yukarıda da açıklamış olduğum gibi fikirlerinizi topladığınızda sevdiğiniz şeyi yazın. Hiçbir yazar devam etmekte olan işini haftanın her günü sevmese de, eğer hikâyenizin en azından genel fikrini sevmiyorsanız okuyucuların da önemsemesini bekleyemezsiniz. Yazılan en iyi kitaplar karakterlerinin hayatlarına derinden bağlı olan yazarlar tarafından yazılmıştır. İnanın bana, okurlar bunu anlar!
2. *Popo sandalyede.* Hiçbir kitap konuşarak yazılmaz. Yazın kariyerindeki en zor kısım... yazmaktır! Yani masanıza gidin ve yazın! Ben her gün yazmasam da (çocuklarım ve hayatımın yoğunluğuyla bu imkânsız) sık sık yazıyorum ve yazarlığa can atanları sürekli olarak yazabildikleri kadar sık yazmaları –eğer mümkünse her gün– konusunda cesaretlendiriyorum. Her zaman momentum kazanması için hikâyenin “içinde” kalmak önemlidir.
3. *Projenize son vermekten korkmayın.* Yayınlanması muhtemel bir sürü yazarın senelerdir çalıştıkları bir roman üzerinde süründüklerini gördüm. Bir süre sonra kendi işlerinden nefret ederler! Ama çoğunlukla, benim ilk roman

deneyimimde yapmış olduğum gibi kitabı iptal edip yeni bir şeye başlamanın zaman kaybı olacağını düşünürler. Ama kulağa ne kadar zor gelse de yapılması gereken tam olarak budur. Kitabınızı bırakın ve gerçekten tutku duyduğunuz bir şeye başlayın. Unutmayın; okuyucuların, editörlerin veya temsilcilerin sizin bile katlanamadığınız bir kitap için heyecanlanmalarını bekleyemezsiniz.

4. *İşte size bir fikre karar verme yöntemi:* Bende her seferinde işe yarayan benim ilk kuralımı uygulayın. Bir konuya karar vermeye çalıştığınızda hem a) sizi günbegün saran hem de b) geceleri uykunuzu kaçıran bir fikri seçin. Müthiş bir roman yazma fikri böyle çıkar ve böyle yazılır!
5. *Günlük hayattan ilham alın.* Büyükannenizin hayat hakkında anlattığı hikâyelere dikkat edin, bahçenizdeki gülün güzelliğini fark edin, radyoda çalan sevdiğiniz şarkının sözlerini düşünün. Bunların hepsi romana esin kaynağı olur.
6. *Kafe ve restoranlarda diğer insanların sohbetlerini dinleyin.* İşte çevrenizdekilere kulak misafiri olmak için istediğiniz izin! Cidden, kitaplarım için en güzel parçaları bir kulağımı diğerlerinin konuştuklarına açık tutarak buldum. Sadece büyüleyici bir deneyim olmakla kalmıyor, aynı zamanda harika bir roman araştırması oluyor. Kulak misafirliği yaptığım insanlara bir özür borçluyum!
7. *Ret yanıtlarının sizi yıkmalarına izin vermeyin.* Kitabı yayımlanmış her başarılı yazarın böyle düzinelerce ret hikâyesi vardır. Benim zilyon tane var ama yine de bu düzende milyonlarca kitap satmayı başardım. Eğer bana inanmayan insanları dikkate almış olsaydım ne şimdiki

hayatıma sahip olurdum ne de sizin için bu kitabı yazıyor olurdum.

Bütün bunlarla birlikte belki yazarlık sizin olayınız değildir. Belki sadece kendi *olayınızı* henüz bulamamışınızdır. Sorun değil! İnsanın kariyer tutkusunu hayatının erken bir döneminde bulmasının nadir bir şey olduğunun tamamen farkındayım ve bunun için kendimi şanslı sayıyorum! Ama yine de tutkunuzun ne olduğunu bulamamışsanız ve yaşıınız 22, 37 veya 53 ve yukarısında da çok geç değil! Her gün mucizelerle doludur ve her bir deneyimle ne olduğunu anlamak için bir adım daha yaklaşıyorsunuz. Kendinizi bir ipucu avı oyunundaymışsınız ve sizi *ona* götürecek ipuçlarını buluyormuşsunuz gibi düşünün. Kendi olayınızı bulmak için şunları da göz ardı etmeyin:

1. *Alışkanlıklara bakın.* Belki yıllar içindeki işlerinizin dört tanesi bir şekilde atlarla, yarış arabalarıyla veya hikâye anlatmakla ilgiliydi. Bence hayatınızdaki senkronu fark edip kendinize bunun bir anlamı olup olmadığını, sizi doğru yola götürüp götürmeyeceğini sorarsanız iyi olur.
2. *Aldığımız iltifatlar üzerinde düşünün.* Belki sürekli organizasyon yeteneğinizi övüyorlardır (bir organizatör olabilir misiniz?) veya moda anlayışınızı (stilist?) ya da delidolu küpe zevkinizi (bir mücevher tasarımcısı). Olay şu ki arzularımızla ve hedeflerimizle temasımız kesildiğinde bazen başkalarının yorumları bir zemin bulmamıza araç olabilir. Başkalarının ne dediklerini dinleyin. Bu, ilgi çekici ve öğretici olacaktır.

3. *En mutlu olduğunuz zamanı düşünün.* Belki sabahları mutfakta fırının başında kendinizi en iyi hissedersiniz. Belki en ideal anınız etrafınız insanlarla çevrili olduğunda ve işleri yönettiğinizdedir. Ne zaman nasıl hissettiğinize dikkat edin ve hayatınızın yolunu düşündüğünüzde bırakın rehberiniz bu olsun.
4. *Hayran olduğunuz insanları izleyin ve takip edin.* İster sosyal medyada, ister gerçek hayatta olsun diğer insanlardan öğrenmeyi kendinize vazife edinin. Zamanla onların yerinde olabilirsiniz.
5. *Deneyin.* Yelkencilik kursuna gidin, konserve yapabilen arkadaşınızdan turşu yapmayı öğretmesini isteyin, gidip opera dinleyin. Bütün bu deneyimler sizi olmanız gereken yere biraz daha yaklaştıracaktır.

Günde 10.000 Kelime Soğuk Enerji Topları

Herhangi bir yazara tipik bir yazma gününü sorarsanız kelime sayısı olarak 500 ile 3000 arasında bir sayı verecektir. Özellikle de ilham gelmeyen bir günde, benim için bu bir cümle olabilir. Eğer yaklaşan teslim tarihi baskısının altındaysam ve kelime sayımı çok fazla arttırmam gerekiyorsa bir sürü kahveye ve şu protein dolu leziz enerji toplarına bel bağlarım. Bir oturuşta 10.000 kelime yazmanın gizli sırrı olmasa da bunu deneyebileceğiniz yakıtı vererek işinizi kolaylaştırır! (Not: Şimdiye kadar ki en iyi günümde, ki sabah saat 5'te kalkıp gece 10'a kadar çalışmıştım, 12.000 kelimeden biraz daha fazla yazdım ve bu da bir romanın yüzde 13'ü civarında. Eğer bunu art arda yedi veya sekiz gün yapsaydım -imkân-sız- kitabın ilk taslağı elimde olurdu.)

Malzemeler:

- ✓ 1,5 bardak yulaf
- ✓ 1 bardak tatlandırılmamış badem ezmesi
- ✓ Çeyrek bardak çiya tohumu
- ✓ 1 yemek kaşığı kakao tozu, artı serpmeye için biraz daha
- ✓ Çeyrek bardak doğranmış badem
- ✓ 1 çay kaşığı vanilya aroması
- ✓ Çeyrek bardak keşiş meyvesi veya şekerotu (veya bal, isteğe bağlı)

Hazırlanışı:

Orta büyüklükte bir kâsede bütün malzemeleri karıştırıp küçük toplar haline getirerek üzerlerine kakao tozu serpin, sonra parafinli kâğıt kaplı bir kaba yerleştirin. Oturmasına izin vermek için birkaç saat buzdolabında tutun, sonra afiyetle yiyin. Buzdolabında tutmaya devam edin.

7. BÖLÜM

CESUR OL SEVGİLİM

"Tek ihtiyacınız olan aşk. Ama ara sıra bir çikolatadan da zarar gelmez."

- Charles M. Schulz

Bir keresinde aktris Jennifer Garner'ın kocası Ben Affleck ile boşanmasından kısa süre sonra söylediği bir şeyi okumuştum. Söyledikleri bana da hitap ediyordu. Böyle büyük bir ayrılma-
dan sonraki o sisli hayatı çözme dönemini “Şarap Yılı” olarak
tarif etmişti. Bu bana hemen çok komik ve gerçek geldi. Biraz
gözyaşı. Biraz zaman. Biraz şarap.

Boşanmamın tozu dumanı bir şekilde kalktıktan sonra Natalie bir çöpçatanlık sitesine, Match.com'a üye olmamda ısrar etti. “Dışarıya çıkmam gerek,” dedi. “Eğlenceli olacak!”

Dürüst olmak gerekirse “eğlence” aklımdaki son şeydi. Hâlâ bir acı dünyasıyla uğraşıyordum ve kaybolmuş olduğumu söylemek çok fazla hafife almak olurdu. Eğlenceyi bırak, kalbimin yeni bir aşk için hazır olmadığını hissediyordum. (Hem eğlence de *ne* diye düşündüm.) Ama yine de arkadaşım beni bir profil oluşturmaya ikna etti. (Birkaç kadeh şarap ve selam, ben Jen Garner!) *Match.com* mu diye düşündüm. Bunu gerçekten yapacak mıydım? (Hayran olduğum insanların da bu riske girdiklerini bilmem yardımcı oldu. Örneğin en sevdiğim yazarlardan biri

olan Anne Lamott Match.com'daki bir yılını anlatan bir kitap yazmıştı. Bu arada yakın zamanda evlendi, eşiyle internette tanışıp tanışmadığından emin değilim ama fotoğraflarda çok mutlu görüldüğü kesin!)

Siteye yüklemek için dikkatle birkaç fotoğraf seçtim ve saçma bir tek satırlık tanımlama yazdım, sanırım şöyle bir şeydi (sakın gülmeyin); “Merhaba, ben Sarah. Seattle’dan bir yazarım. Gerçek ve destansı olanı arıyorum.” (Evet, biliyorum hayatımı idame ettirebilmek için gerçekten de *yazdığım* düşünülüyordu biraz vasatın altı.) Ama çevrimiçi flört trenim işte böyle başladı ve Tanrım hem de ne tren.

İlk randevumda bara gergin bir şekilde yirmi dakika erken geldim ve bakışlarını göğsümden çekmeyen bir adamla kahredici bir saat boyunca sohbet etme acısına katlandım. Sıradaki! İki numaralı randevu daha iyiydi ama ne giyeceğim hakkında hiçbir fikrim yoktu ve sonunda bir spor barına Helmut Lang elbisesi içinde gitmiş oldum. Adam tişört ve kot pantolon giyiyordu. Ups! Sonunda her şeyi çözdüm. Sonunda tam da Natalie’nin söylediği gibi oldu: Eğlenceliydi, en azından bir şekilde.

Temelde oldukça sosyal bir insanımdır ve yeni insanlarla tanışmaya bayılırım. Yeni insanlarla da tanıştım, hem de nasıl! Bankacılar ve hukukçular, cerrahlar ve şarap garsonları, aktörler, gitaristler ve (ne yazık ki) çok ama çok sıkıcı olan çok yakışıklı bir erkek model.

Her türden adamla tanıştım ve kısa zamanda öğrendim ki eğer bir cumartesi akşamı bir masada birisinin karşısında oturmak istersem sadece gelen mesajlarıma bakarak ayarlayabiliyordum.

Ben de OKCupid, hatta Tinder’a bile üye oldum. Alışmaya başladım ve telefonumdan, ilgilenen adamlarla ilgili gelen uyarı

sesinden tuhaf bir keyif alır oldum. *“Seattleguy45 az önce seni beğendi!”* veya *“Marc sana yeni bir mesaj gönderdi!”*

Bir sürü randevuya gittim. Bazılarında tüm süre boyunca güldüm, bazılarında utandım. Bazılarını takipçi sapıkları andıran davranışları yüzünden engelledim, (hayır, gerçek anlamda hiç tanımadığınız bir kadının evine çiçek göndermek asla iyi bir fikir değildir) bazıları arkadaşlarım oldular ve birkaç tanesi ikinci ve üçüncü bir randevuya çıkacak kadar ilgimi çekti.

Ne aradığımı veya kimi aradığımı bilmiyordum ve birkaç kişi en tepeye yükselmiş olsa da hiçbiri tam olarak benim için doğru kişi değildi. Arkadaşlarıma, keşke mükemmel adamı yaratmak için her birinin bazı özelliklerini seçip alabilsem di-yordum. Ama flört olayında kâğıt bebekler yoktu ve üstelik tıpkı mükemmel kadın olmadığı gibi mükemmel adam diye de bir şey yoktur.

Aşka demirlemiş romanlar yazıyorum o yüzden ben de doğal olarak aşkın ömrünü uzatan şeyleri (hem sayfalarda hem de gerçek hayatta) düşünüyorum. Yıllar geçtikçe insanların birbirlerine tutkulu olmalarını sağlayan nedir? Bir bağı diğerinden daha yoğun yapan nedir? Dünyanın en mutlu çiftlerinin ilişkilerinin sırları neler?

Boşanmamdan sonra kendimi flört dünyasına itince bu sorular benim için her zamankinden daha önemli bir hale geldi. Ne de olsa aşk sizi hayal kırıklığına uğrattığında bunun her şeyin yeniden aynı şekilde olacağı anlamına mı geleceğini düşünüyorsunuz. Öyle mi olacak? Güveniniz kırıldığında, kalbiniz parçalandığında, bir daha başkasına veya... kendinize bile güvenebilir misiniz?

Uzun bir süre boyunca benim bu sorulara yanıtım, “Bilmiyorum,” oldu.

Boşanma, ailemde alışılmış bir şey değildi. Eşlerinden ayrılan akrabalarım olsa da ben (genel olarak) mutlu evlilikleri olan bir aileden geliyorum. Örnek A: Annemle babam 45 yıldan fazla bir süredir (çok mutlu bir şekilde) evliler. Çoğu insanın rüyasındaki evliliğe sahipler. Birbirlerini gördüklerinde ve vedalaşırlarken öpüşürler, birbirleri için özel şeyler yaparlar, birbirlerinin şakalarına hâlâ gülerler, birbirlerine saygı duyarlar ve en önemlisi de birbirlerine aşk dolu gözlerle bakarlar. Onları evliliklerle dolu bir denizin içinde nice fırtınaları atlatabildiğini kanıtlamış güzel ve iyi korunmuş bir tekne gibiydi.

Bunun nadir olduğunu biliyorum ama dürüst olmak gerekirse, evliliğimin havaya uçmasından sonraki en kırgın anlarımda acaba böyle bir ilişki benim için ulaşılamaz bir şey mi diye düşünmeye başladım. Nasıl olurdu da öyle iyi bir şey bulabilirdim? Ne de olsa evlilikte çuvallamıştım. İri gözlü yirmi üç yaşındaki bir gelin olarak suya indirdiğim tekne batmıştı ve benim kıyıya geri yüzüşüm korkunç ve travmatik olmuştu. Suda köpekbalıkları vardı ve neredeyse boğuluyordum.

Sonra büyük bir şeyin farkına vardım: Aşk üzerine yaptığım gözlemlerde kafayı zamana rağmen ayakta kalmış evliliklere; boşanmayla sonuçlanmamış evliliklere; “Evet,” dedikten sonra hâlâ yan yana durmaya devam eden çiftlere takmıştım. Evet, o hikâyeler önemli ve güzellerdi ve böyle bağlar etkileyiciydi ama bu senaryolara odaklanarak etrafımdaki aşkı *ikinci* kez bulmuş onca insanı fark edememişim. Öyle sıradan aşklar da değil; büyük, cesur aşklardı bunlar.

Böylece ağımlı daha geniş atıp “ikinci bahar” aşk hikâyesini aramaya başladım. Aramaya başlayınca da her yerdeydiler: nişanlısıyla yakın bir zaman önce internette tanışan bekar bir anne olan arkadaşım, ikinci evliliği yeni eşyle birlikte gittiği haftalık dans derslerini de kapsayan bir akrabam (birlikte dans etmeyi çok seviyorlar) veya daha yeni ikinci kocasından bebeği olan ve şimdiye kadar hiç bu kadar mutlu olmamış olan arkadaşım. Böyle durumlar var hem de *her yerde*.

Aşk versiyon 2.0’ın güzelliği de şu; öğrenmiş olduğumuz her şeyi alıp bu kez daha *iyisini* yapma şansını yakalarız. Eğer biraz bana benziyorsanız bir ikinci bahar, ne istediğinizi ve istemediğinizi *bildiğiniz* anlamına gelir. Neye ihtiyacınız olduğunu ve size en uygun partner tipini biliyorsunuz. Kusurlarınızı biliyorsunuz ve keskin kenarlarınızı yumuşatabileceğinizi düşünüyorsunuz. Neler olmadan yaşayabileceğinizi, mutlu olmak ve keyif almak için nelere sahip olmanız gerektiğini biliyorsunuz. Aştaki geçmiş başarısızlığınız, bir şekilde, hayatınızı daha *iyi* bir hale getirmenize hizmet ediyor.

İşte bunu seviyorum.

Buradaki olay şu: İlk seferinizin sonu “sonsuz kadar mutlu olmak” olmasa bile bu, hikâyeniz bitti demek değildir veya her zaman hayalini kurduğunuz mutlu sona ulaşamayacaksınız anlamına gelmez. Büyük harflerle “SON” yazısı yazmış gibi hissettiğiniz günlerde bile kendinize bir sonsöz yazmalısınız. Roman yazarlarının hikâyeye son sayfadan sonra heyecan verici bir zarafet katmak için yaptıkları şeyi yapmalısınız. “Mutlu” sonunuzu düşündüğünüz şekilde elde etmemişseniz (veya etmemişsem) ne olur? Bundan sonrasında daha da “mutlu” bir sonu elde etmelisiniz.

Evliliğimin sona erişini hayatıma atılmış bir bomba gibi tarif etmiştim. Yolumu kaybetmiştim. Duyularım tamamen körelmişti. Dakikalar bulanıklaşıp saatlere karışıyordu, gündüzler gecelere. Haftanın hangi gününde olduğumu o kadar sık unutuyordum ki bu durum birazcık can sıkıcı olmaya başlamıştı. Çarşamba? Pazar? Pazartesi saat 3:43? Alışık olduğum hayat sona ermişti, dünyam enkaz halindeydi. Dürüst olmak gerekirse, molozların arasından çıkma fikrinin kendisinin bile imkânsızmış gibi geldiği zamanlar olmuştu.

O ilk günlerde, kendisi de yıkıcı bir boşanma sürecinden geçen bir arkadaşımın dertleştirdi. Bir gece ona, paylaştığımız bir şişe şarabın eşliğinde, “Sonsuza kadar bu şekilde mi hissedeceğim?” diye sordum. Bana yanıtın hem evet hem de hayır olduğunu anlatan bir şekilde baktı. “İyileşeceksin ve yoluna devam edeceksin ama bu acıyı her zaman hatırlayacaksın.”

Başka bir arkadaşımın annesi de kalp kırıklığıyla ilgili benzer bir şey söyledi. Kalbini işaret edip, “Balım, bu acı sonsuza kadar burada kalmayacak,” dedi.

Bence durum tamı tamına böyle. Zorlukları asla unutmuyoruz ama sonunda yeni hayatımıza uyum sağlarız. Değişiklik her zaman tuhaf hissettirir ve başta travmatiktir. Ve sonra, bir gün, hayat yeniden... hayatmış gibi hissettirmeye başlıyor. En azından ben böyle düşünüyorum.

Bizi özgün ve bence daha empatik yapan da bu acıdır. Belki de zaman içinde bu, acının hayaletidir? Örneğin, evli olduğum yıllarda bu şekilde bir hayat değişikliğinin ne kadar

berbat hissettirebileceği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Yakın olmayan arkadaşlarım ve tanıdıklar boşanma sürecindelerken başımla onaylıyormuşum gibi yapardım. Ama anlamıyordum. Hiç anlamadım, bunu *yaşayana* kadar.

Arkadaşım Tess, “Kalplerinde kanayan yaralarıyla etrafta dolaşıp duran şu bütün insanlara bak,” dedi. “Yalnız olmadığını biliyorsun çünkü bir sürü insan seninle aynı hikâyeyi yaşıyor veya yaşıyor.”

Sonunda öylece tek başıma sürüklenmediğimi (bazen öyle hissettirse de) daha ziyade tıpkı benim gibi kendi yollarını bulmaya çalışan kaybolmuş, şaşkın, arayış içindeki insanlardan oluşan daha büyük bir grubun bir parçası olduğumu anladım.

Taylor Swift (Açık Ayrılıkların Kraliçesi ve benim bildiğim kadarıyla yalnız) Twitter hesabında kendi şarkılarından bir dize alıntısı yaparak bunu oldukça mükemmel bir şekilde özetliyordu. Hesabında isminin altında şu yazıyor: “Mutlu. Özgür. Şaşkın. Yalnız. Aynı zamanda.”

Hepsi birden. Aynı zamanda. Ve bu sorun değil. En sevdiğim gruplardan biri olan First Aid Kit’in bir şarkısında olduğu gibi: “Yetinmek yerine çabalamayı tercih ederim, sabit durmak yerine hareket etmeyi tercih ederim, içim boş olmaktansa kırılmış olmayı tercih ederim.”

Eğer ayağınızı internet flörtü suyuna sokuyorsanız tanışabileceğiniz erkek tipleri hakkındaki mütevazı gözlemlerimi paylaşmak istiyorum:

Balık Adam: Elllerinde (muhtemelen) kendi yakaladıkları devasa balıklarla teknelerin üzerinde çekilmiş fotoğraflarını yükleyen adamların bu kadar çok olması beni hep hayrete düşürüyor. Bu maçoşlukla alakalı bir şey mi? “Yakaladığım şu balığa bak, filetosunu yapıp akşam yemeğinde seni bununla besleyeceğim,” tarzı bir evrimleşmiş mağara adamı olayı mı? Bilmiyorum. Ve balık da severim. Sadece balıkçılık fotoğraflarını... garip buluyorum.

Kaplan Adam: Evet, böyle bir şey de var: Resimlerde kaplanlarla poz veren adamlar. Ama daha bile yaygın olanı kaplan yavruları. Sormam gerekiyor: Ama neden? Bütün bu kaplanlar nereden geliyor? Hem bu, adam hakkında ne anlatıyor ki? Emin değilim. Birisi bana bunu açıklayabilir mi?

Pahalı-Bir-Araba-Kullanıyorum Adamı: Bu tipi bilirsiniz, BMW’sinin veya Tesla’sının önünde poz veren adam, belki baş parmakları havadadır veya yüzünde melankolik bir ifade vardır. Olay şu ki arabanın, kendisinin mi yoksa babasının mı olduğu şüphelidir. İki şekilde de zaten ne önemi var ki? Kızlar gerçekten arabalara önem vermez. (Ben vermem.) Diğer yandan nasıl *kullandığınıza* önem verirler. (Ben kendinden emin araba kullanan adamlardan hoşlanırım.)

Çocuğum-Çok-Tatlı-Benimle-Çık Adamı: Bu adam, çocuklarının fotoğraflarını randevu almak için bir yöntem olarak yükler. Evet, melek gibi olabilirler ama ben kendimi bu stratejiyi sorgularken buluyorum. Eğer çocuklarınızın olduğunu ilan etmek istiyorsanız (benim var) bu tamamen normal. Ama kendi fotoğrafınızın yerine dört yaşındaki kızınızın altı tane fotoğrafını koymak biraz ürpertici değil mi?

“Tur Rehberim Olmak İster misin?” Adamı: Tatil veya iş için şehir dışından gelmiştir ve biraz eğlence arıyordur. Tanıdığım çoğu kadının şehir dışından erkeklerle görüşmekle ilgili bir kuralı vardır: Hızlı bir hayır. Bunun en iyi plan olduğu konusunda hemfikirim ve internet üzerindeki beklentilerinizi oturduğunuz şehirden erkeklerle sınırlamanızı tavsiye ederim. İnternette eşleştiğiniz şehir dışından gelen bir adamın klasik lafı şöyle başlar: “Hey, güzellik. Ben (BURAYA ŞEHİR İSMİ GİRİN)danım ve sadece hafta sonu için buradayım. Bu gece gitmek için güzel bir restoran arıyorum. Bir öneri var mı? Hey, eğer müsaitsen benim tur rehberim olabilirsin!”

“Jayson”: Bunun Türkiye’de popüler bir isim olmayabileceğinin farkındayım ama ABD’de, YEMİN EDERİM, çevrimiçi ortamdaki her üç adamdan birinin ismi Jayson. (Yazılışı da tam olarak böyle.) Sormam gerekiyor: Ama NEDEN?

Flört Etmesine Eşinin Bir Şey Demediğini Söyleyen Evli Adam: *Tabiiiii.*

“Ben Bir Maceracıyım” Adamı: Bütün fotoğraflarında zorlu şeyler yaparken çekilmiştir; yüksek tepelerde asılırken veya bacaklarını iki dev kaya arasında açarken veya bir yamaçtan aşağıdaki göle atlarken. Bu adam konusunda emin değilim. Acaba hiç, normal, gündelik şeyler yapar mı? Yoksa hayatı birbirini takip eden büyük adrenalin saldırılarından mı oluşuyor?

Arabada Özçekim Yapan Adam: Bu tip muhtemelen çevrimiçi flört eden adamlar arasındaki en yaygın olanıdır. Fotoğraflarının çoğu veya hepsi özçekimdir ve tabii ki arabanın içinde çekilmiştir. Özçekimlere tamamen karşı değilim. Bence bir amaca hizmet ediyorlar ve bazen şirin de oluyor. Ama niye arabaların içinde bu kadar çok özçekim dostlarımız? Belki de

bu adamlar arkadaşlarından fotoğraflarını çekmelerini istemeye çekiniyorlardır?

Güneş Gözlüklü Adam: Bu işe ilk başladığımda iyi bir arkadaşım beni uyardı: “Kendisinin sadece güneş gözlüklü fotoğraflarını gösteren bir adamla görüşmeyi asla ama asla kabul etme.” Anladım ki bu oldukça iyi bir tavsiyeymiş.

Ürpertici Fotoğraflı Adam: Bu, profilinde kendisinin vampir maskesi giymiş veya gözleri kanayan üzgün kedi yavrularının fotoğrafları olan adamdır. Tam cumartesi akşamları yemeğe gitmek isteyeceğiniz türde bir adam, değil mi? Değil!

Christian Grey Özentisi Adam: Bu adam yüzünü göstermez. Başsız, sadece karın kaslarının veya çok façalı kollarının veya belki bir takım elbisenin içindeki boyundan aşağısının (ki bunların internette bulunduğu erkek modellerin fotoğrafları olması da gayet muhtemeldir) fotoğraflarını paylaşır. Profildeki tanım şöyle bir şeydir: “Kendi Christian Grey’inizi arıyorsanız, aradığınız adam benim.” Hım, sıradaki!

Esas Olay: İnternette iyi adamlar da vardır. (Ben bir tanesiyle tanıştım!) Ve siz de bir tane bulabilirsiniz veya bir cumartesi akşamı arkadaşlarınızla dışarıdayken de karşınıza çıkabilir.

Ayrıca okurken biraz da eğlenmeniz için internette tanıştığım adamlardan gelen en acayip ilk mesajları sizlerle paylaşacağım. Gönderebileceğim (ama göndermediğim veya bazı durumlarda gönderdiğim!) yanıtlar da altlarında. İyi eğlenceler!

Adam: Saçların canlı mı?

Ben: Hı?

Adam: Hey, naber?

Ben: Sil.

Adam: Aşırı güzel bir gülüşün var.

Ben: Teşekkür ederim, profil fotoğrafındaki balerin tütüsü giyen sen misin?

Adam: İtfaiyeyi arasınlar çünkü yakıyorsun.

Ben: Kafa masaya.

Adam: Eğer bir gün yüz yüze karşılaşırsak seni etkilemeye çalışırken utanacağım hallere girmenin tadını çıkarmalıyım.

Ben: Lütfen yapma. Bu ikimiz için de utanç verici olurdu.

Adam: *Bebeklerimi ister misin?*

Ben: Hayır, kesinlikle istemiyorum.

Adam: Sen hâlâ nasıl pazardasın?

Ben: Satılık olduğumun farkında değildim.

Adam: Bir Bradley Cooper değilim ama bugün tıpatıp Luke Bryan'a benzediğim söylendi. Bu bir öpücük için yeterince yakın sayılır mı? Sadece hatırlatayım.

Ben: Hayır teşekkürler. Rastgele adamları öpmüyorum. Ve, şey, bu arada Luke Bryan kimdi?

Adam: Asla değişme.

Ben: Tamam ama sadece sen öyle söyledin diye!

Adam: Merhaba, güzel anne!

Ben: Bana sadece çocuklarım anne diyebilir.

Adam: Benimle evlenir misin?

Ben: Hayır.

Adam: *Seni tanıyor muyum?*

Ben: Hayır.

Adam: Hey tatlım günün nasıl geçiyor?

Ben: Bana tatlım deme.

Adam: Bu cumartesi müsait misin?

Ben: Hayır.

Adam: Merhaba seni seksi.

Ben: Sil.

Adam: Kaşların olağanüstü.

Ben: Ah, canım.

Adam: Ayak fetişleri hakkında ne düşünüyorsun?

Ben: Sil!

Adam: Vay bu hayret verici bir şey; ben denizi severim ve profilinde okudum ki sen de severmişsin!

Ben: VAY, gerçekten mi? Evlenebilir miyiz, hem de hemen?!

Buna inanmıyorum. Sanırım eşimi buldum!

Adam: Miyav.

Ben: Sil.

Adam: Bir sandviç bara girer ve barmen, 'Hey, biz burada yemek servisi vermiyoruz!' der.

Ben: Sadece vayyy.

Adam: Cennetin izin verebileceği kadar safsın.

Ben: Üzgünüm, sadece anlamadım.

Adam: Ne seksi vücut.

Ben: Sil!

Adam: Gecen nasıl gidiyor?

Ben: Bekle biraz, sadece *nasıl* kelimesini nasıl yanlış yazdığınla ilgili konuşabilir miyiz?

Adam: Biliyorum muhtemelen senin tipin değilim.

Ben: Değilsin.

Adam: Harika görünüyorsun, balım.

Ben: Lütfen bana balım deme.

Adam: Ben sadece çiğ veganlarla görüşüyorum. Sen?

Ben: Hayır.

Adam: Bela olursun gibi gözüküyorsun.

Ben: O zaman, sanırım, uzak dursan iyi edersin!

Adam: İyi bir profil yazmam için bana yardım eder misin?

Ben: Hayır.

Adam: Tur rehberim olabilir misin?

Ben: Hayır.

Adam: Ayaklarını ovabilir miyim?

Ben: HAYIR!!!

Adam: Tık tık tık.

Ben: Üzgünüm orada değilim.

Adam: *Fotoğraflarına bakmadan duramıyorum.*

Ben: Bu biraz ürpertici.

Adam: Seni korkuttum mu?

Ben: Evet, korkuttun.

Adam: Hey kızım!

Ben: Kızım?

Adam: Seni tamamlamama izin verir misin?

Ben: Hayır teşekkürler.

Adam: Hayat arkadaşlığı başvurusu kabul ediyor musun?

Ben: (Arkana bakmadan koş.)

Adam: Lateks hakkında ne düşünüyorsun?

Ben: Sil!

Adam: Haydi oynayalım!

Ben: Hayır teşekkürler!

Adam: Sonsuza kadar yaşamak ister misin?

Ben: Hı?

Adam: Biliyorum daha 22 yaşındayım ama yaşıma göre gerçekten olgunum.

Ben: Utanarak yüzünü kapa.

Adam: Bir vampirle çıkar mısın?

Ben: Sil!

Adam: Özür dilerim.

Ben: Affedildin.

Adam: Çok güzelsin, T!

Ben: T?

Adam: İskandinavım.

Ben: Aferin sana.

Adam: Orada kimse var mı?

Ben: Hayır, öldüm.

Umarım gülüyorsunuzdur. Eğer gülmiyorsanız aşağıdaki başka bir şey kesinlikle sizi gülümsetecektir. Söz veriyorum.

Hayat ve Aşka Dair Öğrendiğim 10 Gerçek

1. *Aşk Maraton Değil, Yavaş Bir Gezintidir.* Yalnız olduğum zamanlar tam bir yolculuktu. Zamanımı bir sürü harika insanla geçirdim ve birkaç da o kadar harika olmayan insanla karşılaştım. Kalbim tekledi ve çarptı... ve ezildi... ve iyileşti... ve beslendi. Fırtına gibi olan randevulara gittim ve aynı zamanda pek çok cumartesi gecesini yalnız geçirdim. Her şeyi deneyimledim. Ve işte buradayım.

Aşkı ikinci kez bulmanın kolay olacağını düşünürdüm. Eğer yetinmek istersem kolay olacağını. Yetinmiyorum. Eğer son birkaç yılda aşk hakkında bir şey öğrendiysem bu yolculuğun aceleye getirilemeyeceğidir. Ben bir koşucuyum ama olay aşk olduğunda koşamazsınız. Gezinti temposuna yavaşlamanız gerekir. Aceleye getirmeyin güzellerim. Bunda bana güvenin.

2. *İnsanlar Hayal Kırıklığına Uğratır (Ne Yazık ki Özellikle de Erkekler).* Kitapçılarda *People Are Unappealing (İnsanlar Hiç De Hoş Değildir)* kitabını görüp duruyorum ve her seferinde kitabın ismi beni güldürüyor. Olay şu ki insanlar hiç de hoş değildir ve şahane bir şekilde hayal kırıklığına uğratabilirler! Bunlar gerçek, evet ama bunların eğlenmenizi berbat etmesine veya kalbinizi kırmasına izin vermeyin. Sonuç: Bir beyaz atlı prens yok ve hayat, bazen planladığınız gibi gitmez. Sorun değil! Yine de aşkı bulup hayatınızdan keyif alabilirsiniz. Sadece bunu unutmayın.

3. *Eğer Uzaklaşmak İsteyen Varsa Bırakın Uzaklaşsın.* Ya-
kın bir zamanda, bir gece geç saatte bir arkadaşım bir
çöpçatanlık sitesinde karşılaştığı bir blog gönderisinin
bağlantısını gönderdi. Bu gönderide Teksas, Dallas'tan bir
vaizin verdiği bir vaazın YouTube videosunun linki vardı.
(Kaçmak yok.) Dinî tercihlerimiz ne olursa olsun hepimiz
kafamdan atamadığım bu vaazdan bir şeyler öğrenebiliriz:
“Eğer uzaklaşmak isteyen varsa bırakın uzaklaşsınlar.
Başkalarını sizinle kalması için, sizi sevmesi, araması,
size değer vermesi, sizi görmeye gelmesi için ikna etmeye
çalışmanızı istemiyorum... İsteyen *bırakın uzaklaşsın*...
Ne kadar harika oldukları umurumda değil; sizin onları
ne kadar çekici bulduğunuz umurumda değil; yirmi yıl
önce sizin için ne yapmış oldukları umurumda değil;
durumun ne olduğu umurumda değil. İsteyen *bırakın
uzaklaşsın*. Çünkü kaderiniz giden insanla bir değildir.
Kaderiniz asla giden biriyle bir olamaz. İnsanlar gider
çünkü size bağlanmamışlardır ve eğer size bağlanmamış-
larsa bir süper yapıştırıcı alıp kalmalarını sağlayamazsınız.
Bırakın gitsinler! İnsanların hikâyesindeki rolleri bittiği
zaman bunu anlamalısınız.”

Benimle birlikte tekrar edin: “Eğer uzaklaşmak isteyen varsa
BIRAKIN UZAKLAŞSIN.”

4. *Her Sorun İçin Bir Sır? Tuz.* İstedığınızı seçin: deniz
tuzu, gözyaşları veya ter. Her birinin her şeyi daha iyi
bir hale soktuklarını öğrendim.

5. *Kötü İnsanlara Hiç Aldırış Etmeyin.* İnsanlar kabadır (1 numaralı noktaya referans) ve siz ne yaparsanız yapın veya ne yapmazsanız yapmayın yaklaşık yüzde 10'u sizi sevmeyecek. Ben oldukça tanınan biriyim. Birçok ülkede yayınlanan romanlar yazıyorum. Bu itibarla insanlarla görüşüyorum. Bir sürü insanla. Çoğu olumlu oluyor. Neredeyse hepsi. Ama ara sıra zehirli, negatif bir enerjiyle dolu olan birisi çıkıyor. Yazım tarzımdan nefret ediyorlar. Zavallı olduğumu düşünüyorlar. Saçlarımı sevmiyorlar. Veya bir fotoğraftaki kıyafetimi beğenmiyorlar.

Bunun beni etkilemediğini söylersem yalan söylemiş olurum. Ben de insanım, hem de oldukça duygulu bir insan. Kötü yorumlar canımı acıtır. Acıtırılar hem de bazen itiraf etmek istemediğim kadar. Ama ne var biliyor musunuz? Öylece BOŞ VERMEYİ öğrendim. Kinciler ne derlerse desinler yazacağım, yaşayacağım ve *var olacağım*. Yazdıklarımı veya geçen cuma gecesi giydiklerimi beğenmediyseniz gerçekten üzgünüm ama ben yine de sizin için en iyisini dilerim. Sizin için her zaman en iyi şeyleri dilerim.

6. *Kız Arkadaşlarınıza Öncelik Verin.* Hayatınıza bir adam girmeden önce de yanınızdaydılar ve romantik ilişkiniz veya evliliğiniz bittiğinde de yanınızda olacaklar. Bunun gerçek olduğunu öğrendim. Hemen gidip onlara çiçek alın.
7. *Eğer Gidebiliyorsanız Paris'e Gidin.* Evet uçak bileti çok pahalı. Ve Fransızca öğrenmek kolay değil. Ve, ve, ve... sessiz olun! İçinizdeki kötümser düşünceye engel olun

ve bana güvenin: Paris her zaman (her zaman) iyi bir fikirdir (daha fazla kanıt için bkz. 7. Bölüm).

8. *Zamanınıza Sahip Çıkın. Geri Alamazsınız.* Pisliğin tekiyle zaman geçirmek? Bir ucube ile? Yanlış hislerde olan bir herifle? Kesin bunu. Yalnız olmak (ve kendiniz, eviniz, işiniz, rüyalarınız üzerine çalışmak!) zamanınızı harcayan birisi için zaman harcamaktan çok daha iyidir.
9. *Bağışlayın, Bağışlayın, Bağışlayın.* Yakınlarda bağışlamakla ilgili bir şey fark ettim... bunun başka insanlarla hiçbir alakası yok. Hayatınızdaki insan (insanlar?) bağışlanmayı hak etmiyor bile olabilir. Ama ne olmuş yani. Olay şu ki siz huzuru hak ediyorsunuz; o zaman onları bağışlayın gitsin. Sizi terk eden insanı, sizi sevmeyi bırakan, sizi topa tutan, ortada bırakan, size ihanet eden vs vs... insanı bağışlayın gitsin. Sabah, öğlen, akşam bağışlayın. Ve yeniden bağışlayın. Ve madem başladınız kendinizi de bağışlayın çünkü mükemmel değilsiniz, güzellerim. Ne yapmış olursanız olun, onlar ne yapmış veya yapmamış olurlarsa olsunlar bağışlayın. Kendinizi koruyun, evet. Ama hayat zaten kısa; niye bu kısa zamanda zehirlenirsiniz ki? Ben bağışlayıcılığı seçiyorum. Hep onu seçeceğim.
10. *Bazen Aşk Yetmez.* Aşkı biliyorum. Sessiz aşk, çılgın, lunapark treni gibi aşk ve arasındaki bütün tonları. Hepsi gerçektir ve biri hariç hepsi başarısız oldular. Her birinde derin bir şekilde sevdim ve sevildim. Ama yine de aşk, bazen, yeterli değildi. Bunun kulağa garip gelebileceğini biliyorum o yüzden biraz daha açıklayayım: En destansı ilişkilerin aşk ve niyet ikilisinden ibaret olduklarına inanmaya başladım. Nihayetinde âşık olmak kolaydır

ama hayatınızı değiştirebilecek bir niyetle, sürekli olarak evet, evet ve evet demek; şartlar zorlaştığında, oksijen kaybetmeye başladığınızda sarp dağa tırmanmaya devam etmek çok daha zordur. Birçoğu yapamadıkları için öylece aşağıya inerler. Onları bağışlayın ve devam edin. Gleri yoktu veya sadece onların zamanı değildi. Gerçek aşk aşktan fazlasını gerektirir. G ve dayanıklılık gerektirir. Niyet gerektirir.

Sarah'ın Elma Gevreği

Benim için, güzel bir kucaklaşmaya denk olan yiyecek, fırından yeni çıkmış sıcak elma gevreğidir. Annem bunu tatlı olarak yapardı, çoğunlukla da ağaçlarımızdan topladığı elmalarla. Annemin versiyonu harika olsa da ben biraz ince ayar yapıp oğullarım için glütensiz ve birazcık daha az şekerli bir versiyonunu geliştirdim. Hepimiz bayılarak yiyoruz!

Malzemeler:

Dolgu için:

- ✓ 6-8 büyük elma, soyulmuş ve dilimlenmiş
- ✓ 2 yemek tabağı toz tarçın
- ✓ 1 çay kaşığı hindistancevizi tozu
- ✓ Çeyrek çay kaşığı öğütölmüş karanfil
- ✓ 1 çay kaşığı limon suyu
- ✓ 2/3 öğütölmüş keşiş meyvesi veya şekerotu (veya alternatif olarak esmer şeker)

Üstü için:

- ✓ 2,5 bardak yulaf ezmesi
- ✓ 1 bardak badem unu
- ✓ 220 gram tuzlu tereyağı, eritilmiş
- ✓ Çeyrek bardak seçtiğiniz tatlandırıcı

Hazırlanışı:

Fırını 190 dereceye ısıtın. Isıya dayanıklı bir cam pişirme kabını yağlayın. Büyük bir karıştırma kâsesinde elmaları, ba-

haratları, limon suyunu ve tatlandırıcıyı karıştırın. Bir kenara ayırın. Başka bir kâsede yulafı, badem ununu, tereyağını ve tatlandırıcıyı iyice karıştırın. Elma karışımını cam pişirme kabına koyun, sonra üzerini yulaf karışımı ile kaplayın. 30-40 dakika veya elmalar yumuşayana ve üstü altın sarısı-kahve-rengi olana kadar fırında pişirin.

8. BÖLÜM

ANNELİK

“Sadece ‘bu imkânsız’ diye düşündüğünüzde bile bu büyük bir zaman diliminden başka bir şey değil. Ve sonra devam ediyorsunuz, devam ediyorsunuz ve bir nevi imkânsızı yapıyorsunuz.”

– Tina Fey

Asla ileride tam bir anne olacağımdan emin olan bir insan olmamıştım. Bu kulağa garip mi geliyor? Bazen bunu itiraf ederken kendimi garip hissediyorum. Ne de olsa toplumsal kalıplar kadınların annelik rolünü öne çıkarır. Hatta alternatif bir yolu tercih eden kadınlar çoğunlukla seçtikleri yol karşıt kültürmüş hatta acayipmiş gibi sorgulanır ve irdelenir.

Etrafım harika kadın –hepsi anne– rol modellerle çevriliydi. Büyükkannelerim gönülden bağlı birer anne olmalarının yanı sıra hem bağımsız hem de tutkulu insanlardı. Annem de öyle. Hatta bana daha küçükken gönülden bağlı, anaç bir anne olsam dahi yine de kariyer sahibi olabileceğimi öğretti. Bir hastanenin patoloji laboratuvarında yarı zamanlı olarak çalışırdı ve iş ile aile yaşantısı arasındaki denge sanatını çok güzel icra ederdi. Onun sayesinde, eğer çocuk sahibi olmaya karar verirsem kariyerimi feda etmek zorunda olmadığımı biliyordum. İkisine birden sahip olabilirdim.

Ama yine de... hâlâ emin değildim. İtiraf etmem gerekir ki ilk evliliğimin ilk yıllarında bir aile olmak aklımdaki son

ışti. Kariyer hedeflerime ulaşmaya çok odaklanmıştım ve bir süre için, başka bir şeye odaklanmaya hazır olabileceğimden de emin değildim.

Ama otuz yaşına yaklaştığımda çocuksuz bir hayatın nasıl olabileceğini değerlendirmeye başladım. Tabii ki çalışmak ve gezmek için bir sürü boş zamanım olacaktı ama aynı zamanda ne çocukluğumda çok keyif aldığım büyük aile bayramları olacaktı ne de uyumadan önce hikâyeler anlatacağım ufaklıklar olacaktı ve asla Noel Baba, diş perisi veya Paskalya Tavşanı taklidi yapamayacaktım. Ve yaşlandığımda bana kim bakacaktı?

İlk oğluma hamile kaldığımı öğrendiğimde sevinçten coştum ve çok ama çok midem bulanmıştı. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Hamile olmayı seven kadınlardan biri değildim. Hatta bundan nefret ettim. Gerçekten, eğer hamilelikle bağlantılı bir rahatsızlığa yakalanacak biri varsa o ben olurum. Hatta ilk hamileliğimin üçüncü çeyreğinde az rastlanır bir şekilde tüm bedenim kızardı (göz kapaklarımın üzerinde, kafamda ve her yerde kızarıklıklar!) ve doğum yapana kadar da geçmediler.

19 Aralık'ta, doğum başladığında yoğun bir kar yağışı vardı. Otuz altı saatlik bir doğum ve dördüncü derece bir yırtıktan sonra, hastanenin penceresinin dışında kar taneleri düşerken yeni doğan bebeğimi kucağıma aldım. Adını Carson koyduk ve oğlumuz... mükemmeldi.

Bir çocuk doğduğunda bir anne de doğar derler. O gün, doktor beni dikerken, küçük oğlumun iri kahverengi gözlerine baktım ve *her şey değişti*. Aniden bu küçük melek artık tek önemli olan şeydi ve bu benim için sorun değildi.

Böylece kariyerimi bir süre bir kenara bıraktım ve minik adamımın üzerine titredim. Ne yazık ki şiddetli karın ağrısı

(gerçekten şiddetli; yemediği ve uyumadığı her an ağladı) vardı ve tam bir yıl sürdü. Rahatsızlığını azaltmak için yapabileceğim her şeyi yaptım ama hiçbir şey işe yaramadı. Salladım, besledim ve yatışsın da uysun diye mahallede uzun yürüyüşlere çıkardım. Ve ağladığında çoğunlukla ben de onunla birlikte ağladım. Huysuzluğunun benim annelik becerime doğrudan bir tepki olduğundan endişelenmeye başladım. Başka bir deyişle o sancılı ayların ağırlığı içinde kendimi suçladım. Restoranlarda, marketlerde ve kafelerde anneleri üzerlerine titreyen mutlu bebekler gördüm ve hemen bir şeyi yanlış yaptığımı düşündüm. Belki de sütüm yeterince iyi değildi? Belki de annelik hakkındaki kendi endişem çocuğuma geçmişti. Belki de... devasa bir başarısızlıktım.

Geriye baktığımda iki şeyin doğru olduğunu biliyorum. 1) İnsanın, karın ağrısı çeken bir bebeğinin olması muazzam yoğun ve külfetli olabilir ve muhtemelen daha fazla yardım istemeliydim, kendime daha iyi bakmalıyım. 2) Şimdi geçmişe bakınca anneliğimin o ilk yılında doğum sonrası depresyonu yaşamış olduğumu düşünüyorum. Kendimden memnuniyetsizlik, felç eden kaygı ve korku duygularım vardı. Aynı zamanda çok da ağlıyordum. Bununla ilgili birisiyle konuşmak ve destek almak iyi gelebilirdi ama bir sürü kadın gibi ben de sosyal kalıplardan korktum ve çaresiz bir şekilde yardıma ihtiyacım olsa da kendimi devam etmeye zorladım. Doğumdan sonra depresyona girmekte olduğunu hisseden her yeni anneyi yardım istemesi için cesaretlendiriyorum. Doğum sonrası depresyon gerçek bir şey ve yardım almakta kullanılacak bir şey yok.

Ancak her şey zamanla daha iyi bir hale geldi. Sancılı bebeğim sonunda gittikçe daha az ağlayan duyarlı bir bebek oldu.

Sonunda çocuğumu muazzam krizlere katlanmak zorunda kalmadan bir yerlere götürebildim. Ben bunları yazarken Carson 12 yaşında. Yetenekli bir atlet ve istediğinde de aşırı esprili. (Bir gün durduk yere mükemmel bir Fransız aksanı ile konuştu ki ben bunu sürekli kullanması için yalvardım!) Okumayı seviyor ve çok özenli.

Bir kar fırtınasında doğan Russell da mükemmeldi ve ağabeyinden yüzde yüz farklıydı. Hatta o kadar sakin ve sessiz bir bebektir ve öyle mışıl mışıl uyuyordu ki (bir mucize!) yaşadığından emin olmak için panikle dürterdim! Carson'un bebekliğinde katlandıklarımın sonraküçük (büyük) Russ'ımız tam bir mucize. Hâlâ öyle. Ben bunu yazarken o on yaşında ve benim için tam bir neşe kaynağı. Bana ve diğer kadınlara kapıyı açık tutar ve her gün okuldan sonra, günümün nasıl geçtiğini sorar. Size şunu söyleyeyim, bu adam bir gün muhteşem bir koca olacak!

Colby iki sene sonra geldi (kar fırtınasında doğmadı!) ve onunla tanıştığım gün, ben böyle tarif etmekten hoşlanıyorum, ona bir kere baktım ve gülümsedim. Kızıl sarı saçları, ela gözleri ve özgün mizacıyla sadece anında âşık olmakla kalmadım aynı zamanda bütün hayatım boyunca onu tanıyormuşum gibi de hissettim. Bugün bile (şu anda 8 yaşında) Colby'ye benzeyen başka birini tanımadım. Meraklı, düşünceli ve yaratıcıdır. Aslında telefonumda onun "izm"lerinden oluşan bir liste tutuyorum çünkü her zaman hayatım boyunca duyduğum en özgün ve komik şeyler oluyorlar. Colby, en son, benim bir ergen olduğumu düşündüğünü ilan etti. Kendi tatlı tarzıyla hâlâ genç bir ruhum olduğunu söylemeye çalışıyordu ve yakın zamanda 40 yaşını dolduran annesi için bu en güzel iltifatı.

Anne olmayı çok seviyorum ama geçtiğim yol her zaman kolay değildi, özellikle de boşanmamdan sonra kendi kendime ebeveynlik yapmaya başladığımda. Ve buna son teslim tarihleri ve yolculuklar olan büyüyen bir kariyeri eklediğinizde elinizde stresin tarifi oluyor. Kısacası hayatım mükemmel olmaktan çok uzak ve ev ile kariyer arasında aynı anda birçok şeyi yapmaya çalışırken hiçbir şekilde otorite bende değil. Yine de yol boyunca birkaç şey öğrendim.

Nasıl oluyor da bunu yapıyor? Sarah ile İş/Ev Dengesi Hakkında Bir Soru Bir Cevap

Etkinliklerde veya okuyucularla konuştuğumda sık sık aynı soruyla karşılaşıyorum: “Üç oğlu olan yoğun bir annesiniz. Nasıl olabildi de on roman yazabildiniz? Bizimle paylaşabileceğiniz bir sırrınız var mı?” Her seferinde gülüp kahkaha attım ve aynı yanıtı verdim: “Teşekkür ederim ama aslında nasıl on kitap yazdığım hakkında hiçbir fikrim yok!” Ancak benim bu arsız yanıtlım aslında oldukça doğru. Kitaplar çok çalışmanın bir sonucu olarak bitiyor ve basılıyor. Ama o çok çalışmanın büyük bir kısmı bazen bulanık; son teslim tarihine sıklıkla uykudan yoksun şartlar altında hararetle çalışarak yetiştiriyorum. (Hâlâ ayakta olmam şaşılabilecek şey!) Ama gerçekten durup düşünceli, eğitici bir yanıt formüle edersem size hem ilgili ve gönülden bağlı bir anne hem de kariyeri yükselen bir yazar olabilmek adına hayatımı dengeleyebilmek için bazı önemli teknikler öğrenmiş olduğumu söyleyebilirim.

Hareketli üç oğlunuz varken yazmaya tam olarak nasıl vakit buluyorsunuz?

Hiçbir fikrim yok! Şaka yapıyorum. Yani bir nevi öyle. Dürüst olmak gerekirse her gün birbirinden farklı ve bazı günler diğer günlerden daha delice ve bazı günlerde de kendimi diğer günlerden daha iyi hissediyorum. Bununla birlikte bunun yanıtı o kadar basit değil. Ve bazen yazma saatim için “savaşmam” gerekir. İşleri zorlaştıran her zaman çocuklar olmuyor, bazen hayatın kendisi oluyor! Bir arkadaşın doğum partisi! Sohbet etmek için gelen bir komşu! Telefonla arayan annem! Yazma zamanımı gerçekten korumayı öğrendim yoksa yok olur. Örneğin, bir son teslim tarihine yetiştirmekle meşgulken, arkadaşlarımı ve ailemi, özürlerle, eğer aramalarına veya mesajlarına hemen yanıt vermezsem kitabım biter bitmez yanıt vereceğim konusunda bilgilendiririm. Bu kolay bir şey değil ama ufukta son teslim tarihi görüldüğü zaman parti ve etkinlik davetlerini de reddederim. Ve oğullarıma gelince de hareket halindeyken ve kaosun ortasında yazmayı gerçek anlamda öğrendim. Örneğin, çocuklar ev ödevlerini yaparlarken ve alarm çalıp akşam yemeğinin fırından çıkartılması gerektiğini haber vermeden önce yazmak için bir 15 dakika çalarım. Oğlumun futbol maçlarının devre aralarında veya diş hekiminin ofisinde, çocuklar kontroldeyken yazarım. Kısaca kendimi zaman kırıntılarında çalışmak için eğittim. Eğer her şeyin mükemmel olmasını bekleseydim hiçbir şey yazamazdım!

Sabah rutininiz nasıl?

Çocukların bende olduğu günler tamamen onların beslenmesine odaklanırım. Ben önce bir anne sonra bir yazarım. Okul sabahları delice oluyor; çocukların giydirilmesi, yedirilmesi ve

okula gönderilmesi var. Kıyafetlerini akşamdan hazırlarım ki bu da uykulu çocuklarıma sabahları kıyafet seçimlerini stres içinde yapmalarını önler. Ayrıca okulda yiyecekleri öğlen yemeğini de önceki gecedan hazırlarım, bu da sabahları götürülmeye hazır olmaları için sebzelerin ve meyvelerin önceden doğranması ve diğer atıştırmalıkların önceden paketlenmesi demektir. (Ben bu tür işleri her zaman “gelecekteki kendime” yardım etmek olarak görürüm. Ucuz numara değil mi?) Ayrıca oğullarıma besleyici kahvaltılar hazırlamak da en sevdiğim şeylerden biridir. Her zaman masayı kurar, vitaminleri, çeşitli destekleyicileri ve kahvaltı hazır olduğunda çocukları çağırırım. Şu sıralar kahvaltı buritolarına bayılıyorlar yani bu, sabahlarımızda büyük yer kaplıyor! Onları okula bıraktıktan sonra genelde koşturur gider, duş alır, mutfağı toparlar, ikinci (veya üçüncü) bardak kahveni içer sonra yazma gününe başlayacağım evdeki ofisime geçerim. Bazı günler toplamda dört cümle yazarım (ühühü). Bazı günlerde ise 4000 kelime yazarım. Asla bilemem!

Yaratıcı bir kariyer planı olan ama bunu nasıl başaracağından emin olamayan bir anneye ne tavsiye edersiniz?

İki kelime ile: Sadece başla! Her şey mükemmel olmasa ve siz kendinizi tam olarak hazır hissetmiyorsanız bile öylece dalmaya çok inanırım. En sevdiğim alıntılardan biri Alman oyun yazarı ve düşünür Goethe’ye aittir: “Yapabileceğiniz veya yapabileceğinizi hayal ettiğiniz ne varsa başlayın yapmaya; cesur olmanın kendi içinde bir dehası, gücü ve büyüğü vardır.” Bunlar benim için ne büyük kelimelerdir ve benim hayat görüşümle de uyuşurlar. Babam her zaman benzer bir şey söylemiştir: “Şu an gibisi yoktur.” Goethe ve babam aynı bilgeliği paylaşıyorlar. Eğer büyük bir fikriniz varsa bence hemen başlayın! Başarısız

olursanız ne olmuş? Aslında yüzüstü çakılan birçok insan var. Ben çakıldım! İlk romanımın hüzünlü hikâyesini hatırladınız mı? Ve şimdi on roman yazdım ve bu romanlarım milyonlarca sattı. Roman yazmaya başladığımda ne yaptığıma dair en ufak bir fikrim bile yoktu ama bir yolunu buldum. Amigonuz olayım: Her ne konuda tutkuluysanız siz de bir yolunu bulabilirsiniz!

Annelikle İlgili Şaşırtıcı 13 Gözlem

(Eğer henüz anne değilseniz bunu sonrası için saklayın veya çocuk yetiştirmenin şaşkınlığında olduğunu bildiğiniz birisiyle paylaşın!)

1. *Mükemmel ebeveyn yoktur.* Hepimizin kötü günleri olur. Belki yemek yapamayacak kadar bitkinsinizdir ve çocuklar akşam yemeği olarak yine hazır pizza yiyecekler veya dokuz yaşındaki çocuğunuz kız kardeşinizle yaptığınız ateşli bir telefon görüşmesinde terbiyesiz bir kelime söylediğinizi duydu. Kendinizi hırpalamayın! En iyi ebeveynlerin bile bazen kötü günleri olur. Unutun, kendinizi bağışlayın ve ertesi gün daha iyi olacağınızın sözünü verin kendinize.
2. *Sevecen olun, çocuklarınız onlara sarılmanızı istemiyormuş gibi davrandıklarında bile.* En beğendiğim ebeveynlik tavsiyelerinden biri arkadaşım ve meslektaşım Arial Lawhon'dan geldi. Onun da benim gibi üç oğlu var. Onunkiler daha büyük olduğu için daha bilgi sahibi ve bir gün Teksas'taki bir kitap etkinliğinde karşılaştığımızdan beri bundan olabildiğince faydalanmaya çalıştım.

Gözlerimin içine bakıp benden hoşlanmıyormuş gibi göründüklerinde dahi oğullarıma karşı sevecen olmam için söz vermemi isteyişini asla unutmuyacağım. “Onlara sık sık sarıl ve öp,” dedi. “Bundan nefret etmiş gibi davranacaklar ama aslında etmezler. Erkek çocuklarının ilgiye ihtiyacı vardır.” Erkek çocuklarının sevecenliğe ihtiyacı vardır. Kız çocuklarının da! O zaman hep kucaklayın ve öpün anneler. Bu, kulağa kolaymış gibi gelebilir ama bana güvenin, sızlanan on iki yaşında bir çocuğunuz olduğunda bunu hatırlamaya ihtiyacınız olacak!

3. *Birazcık Çılgınlık İyidir.* Bir yerlerde sanırım *O, The Oprah Magazine*’de, ünlü annelerden ebeveynlik tavsiyeleri ile ilgili bir yazı okumuştum. Bir kadın (maalesef adını hatırlayamıyorum) hem bana hitap eden hem de yüksek sesle kahkaha atmama neden olan kendi bilgilerini paylaşmıştı. Şöyle bir şey söylemişti: “Biraz çılgınlığın çocuklarımızın uslu durmasında işe yaradığını fark ettim.” Aslında şunu demek istiyordu: Anneler çocuklarını şaşırtarak iyi ederler ve bazen içlerine biraz korku tohumu serpmekte yanlış hiçbir şey yoktur. Böylelikle çocuklar yanlış davranışlardan uzak dururlar çünkü yaparlarsa “*annelerinin çıldıracağını*”da bildikleri için yanlış bir davranışta bulunmazlar.

4. *Yemek ve beslenme konusunda çok fazla söylenmeyin.* Biliyorum, hepimiz çocuklarımızın daha çok meyve ve sebze, daha az işlenmiş gıda ve şeker yemelerini sağlamaya çalışıyoruz. Bazı çocukları bu şekilde eğitmek diğerlerine göre daha kolaydır ve yemek masası sıklıkla ebeveynler için stresli bir yer haline gelebilir. “Brokolini ye yoksa!”

Güzel beslenen üç çocuğum olduğu için şanslı olsam da ben de bir sürü yemek zamanı restleşmesiyle karşılaştım. Ama işte öğrendiklerim: Zorlayamayız, sadece özendirbilir ve modellik yapabiliriz. Ben sebze konusunda ne kadar rahat olursam onların sebze yeme olasılığı daha fazla oluyor. Bir yıl önce, oğullarımdan birinin beslenme sorunlarıyla boğuşurken annem çocukların aylarca sadece tereyağlı şehriye ile beslenerek hayatta kalabileceklerini hatırlattı. Biliyorum, biliyorum; hiç de ideal değil. Ama beslenme sorunları çoğunlukla dönemseldir, sonsuza kadar gitmez ve çocuklarınız hayatta kalacak, merak etmeyin! Bir başka harika tavsiye: Bir bahçeniz olsun (küçük bile olsa olur) ve bahçenizin bakımını yaparken çocuklarınızı da yanınıza alın. Böylelikle yeni yiyecekleri severek deneyeceklerdir. Anneler hep kazanır!

5. *Sevginizi davranışlarınızla gösterin.* Bazen gerçekten anlamları için çocuklarımıza sürekli onları sevdiğimizi söylememiz gerektiğini düşünürüz. Kabul ediyorum, sürekli “seni seviyorum,” diyorum ama çocuklar için, aynı zamanda bizler için de davranış daha önemlidir. Çocuklarıma onları sevdiğimi şöyle göstermeyi seviyorum: Unuttuklarında yataklarını yapıyorum (hepsi yeni yapılmış yataklara bayılıyorlar); yanlış davrandıklarında sert bir ceza vermektense onlara ikinci bir şans tanıyorum; sadece öylesine en sevdikleri tatlıyı yapıyorum.
6. *Çocuklarınıza şapşallık yapın.* Babam bana ve kardeşlerime bir sürü şapşallık yapardı. Sonuç olarak içimde kökleşmiş ve çocuklarım buna bayılıyorlar. Saçmalamak stresi atar, çocuklarınızın sizinle bağ kurmasına yardımcı

olur ve çok eğlencelidir! Çocuklarıma şaka veya sabah onları okula götürürken iki farklı ayakkabı teki giymek gibi saçma sapan şeyler yapmaya bayılırım. Çocuklarım bana kahkahayla güler.

7. *Biraz kirlenmelerine izin verin.* İtiraf ediyorum: Eskiden, bebeğimin temas edebileceği bütün yüzeyleri (restoran masaları, market arabaları, uçak koltuklarının tutacak yerleri, vs...) silmek için yanında dezenfektan mendiller taşıyan o annelerdendim. Bazıları hâlâ bunun iyi bir fikir olduğunu savunsa da artık yıllar sonra, çocuklarımızı mikrop-lardan korumak için bu kadar fazla istekli bir çaba sarf etmenin biraz fazla olduğunu düşünüyorum. Çalışmalar birazcık kirin aslında bağıışıklık sistemleri için iyi olduğunu göstermiştir. Annelerin, çocuklarının restoranların zeminlerini yalamalarına izin vermelerini falan savunmuyorum tabii ki. Sadece mikrop-lardan aşırı koruma işinde biraz rahatlayabileceğimizi düşünüyorum. Sonuç olarak hem siz hem de çocuğunuz daha az kaygılanacaktır. (Not: Çocuklarınızı onları hasta edebilecek mikrop-lardan korumak için yapabileceğiniz en iyi iki şey; ayakkabıları ön kapıda çıkarmayı ve dışarıdan eve gelindiğinde ellerin yıkanmasını bir aile kuralı haline getirmektir. Ve bir üçüncüsü: Yüzünüze dokunmayın veya kirli ellerinizi ağızınızın yakınına getirmeyin!)
8. *Çocuklarınızın arkadaşlarının evinize gelmek istedikleri bir ebeveyn olun.* Çocukluğunuzdaki çok havalı evi olan o arkadaşınızı hatırladınız mı? Belki annesiyle babasının silah oyunlarıyla dolu bir dolapları vardı? Veya arka bahçede yaz günleri için bir su kaydıracağı? Veya buzlukta

bir sürü buzlu atıştırma? İşte, o ebeveyn siz olun! Hepimizin “eğlence evleri”ne sahip olmamız gerektiğini söylemiyorum. Sadece evi eğlence canlısı tutmak onları büyürken yakınınızda tutmak için önemli bir hamle oluyor. Sizi bilmiyorum ama ben başka bir ebeveynin gözetiminde olmalarındansa yatılı kalmalarına izin verip oğullarımın ve arkadaşlarının neler yaptığını bilmeyi çok daha fazla tercih ederim.

9. *Onlara sorumluluk almayı öğretin.* Özür dileyen bir çocuk ile özür dileyip “Hatalıydım,” diye ekleyen bir çocuk arasında fark vardır. Hatayı kabul etmek zordur, yetişkinler için bile! Ama sorumluluk almak ve işleri batırdığımızı kabul etmek iyi bir insanı harika bir insan yapar.
10. *Onlara çalışma sanatını öğretin.* Bu hem çok bariz bir şeydir hem de bugünün dünyasında zor bir şey. Örneğin, çocukları okul çağında olan birçok arkadaşım bulaşık makinesini doldurmak, çöpü çıkarmak veya çöp kutusuna yeni poşet yerleştirmek gibi basit ev işlerini nasıl yaptıracaklarını çözemediler. Hepsinin çeşitli mazeretleri var: “Kendim yapınca daha kolay.” Ya da, “Büyüyünce öğretim.” Ben diyorum ki, ŞİMDİ ÖĞRETİN! Ben çok çalışarak büyümüş olduğum için söylemiyorum bunu (dokuz yaşına geldiğimde banyoyu gayet ustalıkla temizleyebiliyordum) ama aynı zamanda çalışmak çocuklarımız için iyi olduğu için de söylüyorum! Onlara azmi, karakterin gücünü ve disiplini öğretir. Bence onları çalışmaktan korumaya çalışmamız çocuklar için bir haksızlık. Ben mükemmel olmaktan çok uzaktayım ama oğullarımın çamaşırları profesyoneller gibi katlamayı

bilmeleriyle gurur duyuyorum (sekiz yaşındaki oğlum Colby'nin katladığı havluları görmeniz gerek) ve bulaşık makinesini boşaltmak, çöpü çıkarmak ve bahçeyi sulamak gibi işlerde onlara güvenebiliyorum. (Banyo temizliği konusunda hâlâ çalışıyorum!)

11. *Uyku zamanı hikâyeler anlatın, sırtlarını kaşıyın.* Çocukluğumun en keyifli hatıralarından biri de babamın uyku vakti hikâyeleriydi. Asla çok yorgun olmazdı ve asla bir hikâye için çok geç değildi. Aynı şeyi oğullarımla da yaptım ve annelikteki şimdiye kadarki en güzel anım üç oğlumla birlikte yatakta sarılıp onlara hikâyeler anlatmamdır. Bunu yapmak için deneyebileceğiniz eğlenceli bir yol buldum. Çocuklarınızdan hikâyeye ekleyebileceğiniz bir şey söylemelerini isteyin. Bu “şeker” olabilir veya “Mickey Mouse” veya “Bozo” adındaki bir yavru köpek. Ne seçerlerse seçsinler bunu hikâyeye ekleyin ve onu söylediğinizde yüzlerinde göreceğiniz gülümsemeyi bekleyin.
12. *Büyüdükçe Kayışlarını Uzatın.* Bu, sürekli olarak çocuklarının güvenlikleri, sağlıkları ve mutlulukları için endişelenen bir anne olduğum için bana zor gelen bir şey. Ya canları yanarsa? Ya birisi onlarla dalga geçerse? Ya? Ya? Çocuklarım büyüdükçe yaşayacağım (sizin de yaşayacağınız) zorluk onları daha fazla sorumluluk ve bağımsızlıkla ödüllendirmek oluyor. Buna ihtiyaçları var, buna can atıyorlar ve bu, iyi yetişmiş bir yetişkin olmaları için gerekiyor.
13. *Fransız yolunu düşünün.* Paris'te geçen veya Fransız hayat tarzını anlatan kurgu veya kurgu dışı her kitap

beni çeker ve New York Times muhabiri Pamela Drucker-
kerman'ın Fransa'da görevi sırasında çocuk yetiştirdiği
yıllarla ilgili yazdığı bir kitap olan *Çocuğunuza Fransız
Kalm* kitabı beni özellikle büyüledi. Fransız ebeveynlik
taktiklerini Amerikan taktikleriyle kıyasladığında bü-
yülediğini yazmış. Kısaca, Amerikalılar çocuklarının
üzerlerine titremek ve fazla beslemek (en azından ona
göre) eğiliminde olduklarını fakat bir şekilde (bazen)
nankör ve gerçek dünyada hayatta kalmayı beceremeyen
genç yetişkinler yetiştirmeyi becerdiklerini; Fransızların
ise tamamen farklı bir yol izlediklerini söylüyor. Aslında
bazen çocuklarını tamamen görmezden gelerek, kendi
ihtiyaçlarını öncelik olarak alarak ve tabii ki onlara aşırı
düşkünlük göstermeyerek başarılı olduklarını iddia edi-
yor. Bütün kitap boyunca kahkahalar attım ve kendimi
başımın altına alırken ve oldukça hak verirken buldum.
Çocuklarımı görmezden gelme yetim olmasa da onlar
için çok fazla şey yapmanın büyümelerini ve gelişimlerini
nasıl sınırlandırdığına dikkat ettim.

Yalnız Bir Anne Olarak Geçirdiğim İlk Noel

Her yıl çocuklarımla birlikte orman çiftliğine gidip Noel
ağacımızı seçme geleneğimiz vardır. Doğru ağaç üzerine tartışmak,
baston şeker yemekten oluşan genelde bir saatlik bir süreçtir ve
boşandığım ilk yıl da farklı değildi, sadece yalnız yapıyordum.

Eve döndüğümde arabamı, üzerine kocaman bir ağaç bağlı
olduğu halde evin önüne park ettim. Arabadan dışarıya çık-
tık ve ben arabanın üstüne bağlanmış olan azman kızıl çama

bakarken üç küçük oğlum da bana baktılar. Ben o şeyi nasıl çekeştirecektim?

En büyük oğlum sonunda ihtiyatla, “Anne?” dedi. “Biz... babamı arayıp yardım mı istesek?”

Gülümsedim, omuzlarımı dikleştirip kafamı salladım. “Hayır, tatlım,” diye yanıtlayıp ağacın gövdesine yetişmek için parmak uçlarımda yükseldim. “Sorun değil. Güçlü bir anneniz var. Ben yapabilirim.”

Kollarımı sıvadım. Bu, bir kovboy filmindeki yüzleşme sahnesi gibiydi: Sarah ağaca karşı. (John Wayne tarzı müzik gelsin.)

Ben ağacı arabadan aşağıya çekeştirirken çocuklar biraz kuşku içinde bir şekilde baktılar, sonra bir şekilde evimin merdivenlerinden yukarıya itirmeyi başardım. Yolda neredeyse düşürüyordum, az kalsın bileğimi burkuyordum.

Ellerim bitki özü ile kaplıydı ama o ağacı sonunda eve soktum. Ve üç küçük yüz her bir hareketimi seyrederek karşımda sırtıyordu. Kendileri, benim ve bizim için bunu başarmalıydım. Ve başardım da.

Carol Nelson’dan sevdiğim bir alıntı vardır: “Noel evde olsanız bile evi özlediğiniz bir zamandır.” Çok doğru, değil mi? Bayramların eski hayaletleri getiren bir şeyi vardır. Ve benim hayatımda bazısı dost bazısı da dost olmayan bir sürü hayalet vardı. Ne olursa olsun, onlarla yüzleşmeliydim.

Ertesi gün uyandığımda ağacı halının üzerinde yenik düşmüş bir yığın olarak yan yatmış halde buldum. Gece düşmüş olmalıydı. (Demek saat ikideki patırtı buydu.) Ayaklığa sabitlemek için elimden gelenin en iyisini yapmış olsam da belli ki mükemmel bir iş yapmamıştım. Böylece kırılan süsleri ve çam iğnelerini temizlemek için yarım saat harcadım. Ben bunu ya-

parken bütün hayaletlerim benimle birlikteydi, oturma odamda ilginin merkezindeydiler. Bazıları dudaklarını büktü. Bazıları kahkahalar attı. Bazıları parmaklarını salladılar. Ama başkaları da vardı; gülümseyenler, sırtımı okşayanlar, beni rahatlatanlar, isyankâr ağacı yeniden yerine dikmem, derin bir nefes almam, bir espresso hazırlamam, ayağa kalkmam ve ne kadar ilerlemiş olduğumu hatırlamam için bana cesaret verenler. “Bunu halledersin,” diye fısıldadı bir tanesi. “Sana inanıyorum,” dedi diğeri.

Ağaç yeniden ayağa kalktığında oğlum Carson, yaptığım işe bakmak için koşarak oturma odasına geldi. “Tebrikler anne,” dedi sırtarak.

Annenin Özel Sosu

Her şefin kendi “özel sosu” yani sıradan bir burgeri, balık filetosunu veya sebze yemeğini iyiden mükemmele dönüştüren gizli bir karışımı vardır. Benim mutfak repertuvarımda uzun bir süre boyunca özel bir sos yoktu. (Gerçi özellikle arıyor da değildim.) Sonra, bir gün arkadaşım Claire ile telefonda konuşurken yeni eşi Mark ile daha yeni müthiş bir piknik yaptıklarından bahsetti. Ev yapımı *sriracha* mayoneziyle tamamladığı sandviçleri anlattı. Her yerim ürperdi. Kendi kendime düşündüm: *Sriracha mayonezi nedir ve bütün hayatım boyunca niye hiç duymadım?* Telefonu kapatır kapatmaz buna girişmek için hemen mutfağa gittim ve biraz uğraştıktan sonra yapmıştım! O noktadan sonra özel sosum aile hayatımızın çok önemli bir parçası oldu. Her zaman buzdolabımda bir kavanoz bulundururum ve yumurtanın, somonun, hamburgerlerin, hatta kavrulmuş sebzelerin bile üstüne koyarız. (Buğulanmış ve kavrulmuş kuşkonmaz üzerinde özellikle iyi olur. Bulamak için parmak uçlarınızı kullanın!) Oğlum Colby her şeyin üstüne ister!

Malzemeler:

- ✓ 1,25 bardak vegan mayonez, örneğin Veganaise
- ✓ 2-3 yemek kaşığı *sriracha* sosu
- ✓ Bir tutam deniz tuzu
- ✓ Limon suyu (isteğe bağlı)

Hazırlanışı:

Orta büyüklükte bir kâsede bütün malzemeleri, karışım topaksız olana dek karıştırın. Hava geçirmez bir kabın içinde buzdolabında saklayın. 10 güne kadar dayanır.

9. BÖLÜM

PARİS HER ZAMAN CANDIR

“Biliyor musunuz, bir gün, büyük bir şehir ile yarışacak bir kitap, bir resim, bir senfoni veya bir heykel nasıl yapılabilir diye düşünüyorum. Yapamazsınız. Çünkü etrafınıza baktığınızda her bir sokağın, her bir bulvarın kendine has bir sanat formu olduğunu görürsünüz ve Paris’in, ışıklar içinde var olduğu bu soğuk, vahşi, anlamsız evreni düşünün. Yani Jüpiter veya Neptün’de hiçbir şey olduğu yok ama uzayın derinliklerinden bu ışıkları, kafeleri, içen ve şarkı söyleyen insanları görebilirsiniz. Bildiğimiz kadıyla, Paris evrenin en sıcak noktasıdır.”

– Owen Wilson

Kim Paris'e yalnız gider ki diye mi sordunuz? Şey... ben! Her ne kadar tuhaf olsa da çantalarımı iki kez ısığın şehri Paris için hazırladım ve yalnız olsam da her ikisi de benim için derin ve hayat değiştiren deneyimlerdi.

Ah, Paris. Bu destansı şehre olan ilk baskınım gazetecilikteki kariyerim yükselmeye başladıktan kısa süre sonra, evliliğimin başında oldu. İsmim büyük dergilerde görünmeye başlayınca dünyanın her yerinden "basın gezilerine" davetiyeler almaya başladım. Benim için heyecan verici bir zamandı, yirmili yaşlarımın başlarındaydım ve henüz çocuğum yoktu. Dünyanın bütün nimetleri ayaklarımın altındaydı. Onca sıkı çalışmadan sonra artık *Glamour*, *O*, *The Oprah Magazine*, *Real Simple Health*, *Redbook*, *Cooking Light* ve bir sürü başka derginin düzenli bir yazarıydım. Böyle olunca, müşterilerinin tanıtımını yapmak için beni dünyanın egzotik yerlerine göndermek isteyen PR şirketlerinden sık sık davetiyeler alıyordum. Muhteşemdi: Karayiplerdeki yeni bir tatil yerine bir haftalık bir davetiye ve sonra New York'ta bir basın gezisi. Kocam seyahat etmekle o

kadar ilgilenmediği için davetleri nadiren kabul ediyordum. Ama sonra hayallerimdeki davetiyeyi aldım: Bütün masrafların karşılandığı bir Paris gezisi ve sonrasında Fransa'nın güneyindeki bir mutfak okuluna bir haftalık katılım şansı. *Gourmet* dergisindeki yazılarımı okumuş olan ve davetiyeyi müşterisi, rahmetli Julia Child'ın bir arkadaşı adına sunan PR temsilcisinin e-postasını okuduğumda neredeyse bayılıyordum.

Yanıtımı biliyorsunuz, değil mi? Kesinlikle evet, evet, evet! Hayatımın fırsatını nasıl kaçırabilirdim? Temsilci, cömert bir şekilde kocamın da katılmasını teklif etmişti, ben de bu fikri heyecanlı bir şekilde onunla paylaştım. Ne de olsa kim Paris'e yalnız giderdi ki? Tabii, yemek yapmak onun olayı değildi ama Paris! Provence! Ben suflede uzmanlaşırken o, günlerini etrafı keşfederek geçirebilirdi ve akşamları, "Rue Cler" gibi isimleri olan caddelerdeki mumla aydınlatılmış bistrolarda güzel yemekler yemek için buluşabilirdik. Kulağa benim için ve bizim için mükemmel bir fırsat gibi geliyordu. Ancak benimle aynı fikirde değildi. Hatta Fransa'ya gitmekle hiç ilgilenmiyordu. Hem de hiç.

Hakkını yemeyeyim, bir hastanede yoğun bir işi vardı ve bir sürü izin hakkı olmasına rağmen kendisini oradan ayrılabilcekmış gibi hissetmiyordu. Ayrıca yalnız başıma Fransa'ya gitmemin güvenli olduğunu da düşünmüyordu. Gitmemi istemedi. Ama evliliğimizde ilk kez olarak boyun eğmedim. Paris'e gidecektim.

Gittim de. Uçağa tek başıma bindim ve on iki saat sonra, dalgın gözlerle ve *Seventeen* dergisi için yazmam gereken bir yazıyla ilgili araştırma dosyalarıyla dolu bir çantayı taşıyarak Paris'in Charles de Gaul havalimanına indim. Paris için o kadar korkuyla karışık saygı içindeydim (havaalanında bile!) ve öyle yorgundum ki önemli dosyalarla dolu olan çantamı yanlışlıkla

bagaj teslim yerine giden servis otobüsünde unuttum. İçinde bulunduğum açmazı çaresiz bir şekilde bir sürü havaalanı çalışanına açıklamaya çalıştım ama faydası yoktu. Bütün o araştırmaları elde etmek için nerdeyse bir ay harcamıştım ve şimdi hepsi gitmişti. Otele giden yol boyunca takside ağladım. Ama o gözyaşları sadece kaybolan araştırmam için değildi. Daha büyük bir şeyin yasını tutuyordum. Kendime itiraf etmeye hazır olmasam da o zaman biliyordum.

Paris'in aklımı bütün bunlardan uzaklaştıracağı ortaya çıktı. Taksi şoförü ustalıkla en dar sokaklardan geçerken, tam bir labirente zikzaklar çizerken ben her şeye saygı duyarcasına camdan dışarıya baktım, her şeyin gerçek olduğundan emin olmak için kendimi çimdikledim.

Otelim çok lüks değildi, aslında daha ziyade kasvetliydi. Kendimi ve bavulumu asansöre zor sığdırdım ve üçüncü katta indim. 301 numaralı oda yırtık pırtık çarşafı olan korkunç derecede rahatsız bir yataktan oluşuyordu. Banyo o kadar küçüktü ki içeri girip çıkarken midemi çekiyordum. Ama bütün Paris *hemen dışarıdayken* bütün bunların hiçbir önemi yoktu! Bagajımı yerleştirdim, bir şal alıp şehri keşfetmek için dışarıya çıktım.

Paris'te hayal ettiğim her şey vardı. Kendine has stilleri olan güzel kadınlar kaldırımında yanımdan geçiyordu. Yaşlı adamlar, kılıflarındaki tüfekler gibi omuzlarına attıkları sıcak bagetlerini tutuyorlardı. Bisikletleri ve scooter'larıyla apartmanlarındaki evlerine giderlerken kıkırdayıp sohbet ediyorlardı. Herkesin gidecek bir yerleri, birlikte olacak birileri vardı. O gün onlar gibi olmayan tek kişinin ben olduğumu hissettim.

Böylece Paris'teki en yalnız kadın olarak hafif bir tepeye konmuş bir sokaktaki sıradan bir kafeye girdim. Bugün bile

ne hangi semtte olduğunu ne de kafenin ismini hatırlıyorum. Ama küçük yeşil tentesi ve hafifçe eğri zeminini çok sevmiştim. Bir dilim *Lorraine* kişi (ne kadar tipik!) ve bir kadeh kırmızı *burgundy* şarabı isteyip pencere kenarındaki bir masaya oturup sessizce ağladım.

“Sadece evi özledim,” dedim kendi kendime. Ve uçuş yüzünden de sersem gibiydim. Ama aslında her zaman bildiğim şeyi biliyordum: Acınacak derecede mutsuz ve acınacak derecede yalnızdım ve yazabildiğim bütün hikâyeler ve uzak yerlere yaptığım bütün egzotik basın gezileri buna çare olamıyordu.

Yine de gözyaşlarımı kuruladım ve geleceğimle ilgili sorular musallat olmuş bir halde gezimin tadını çıkardım. Seattle’daki evime döndükten sonra çok fazla zaman olmamıştı ki hayatımın akışını değiştirecek haberi öğrendim: İlk bebeğime hamileydim.

Dokuz Yıl Sonra

Bir gün kahve içerken Natalie, “Bir taksinin içinde havaalanına giderek Paris’ten ayrıldığım ilk seferi hatırlıyorum,” dedi. “Ruhumda bir acı hissettim. Daha önce asla bir şehir için böyle bir şey hissetmemiştim.”

Ne demek istediğini tam olarak biliyordum. Paris’e yıllar önce yapmış olduğum aynı derecede cüretkâr, cesur ve hüzünlü, kimsesiz hissettiğim, yalnız yaptığım seyahati düşünmeden edemiyordum.

Ona, “Haftaya Paris’e gidiyorum,” dedim.

Natalie daha fazla mutlu olamazdı. Ne de olsa boşanma sonrasında cesur şeyler yapmam için (örneğin bir çöpçatanlık sitesine üye olmam için) beni cesaretlendiren o olmuştu, ama ya

bu? Yıllarca kendimi sınırlanmış hissettiğim mutsuz evliliğim sonrasında Natalie kanatlarımı açmam için beni cesaretlendirmişti. Hatta, Paris'e tek başıma gitmemi önermişti.

O zamanlar bu fikirden uzak durmuştum. Zaten daha önce Paris'e yalnız gitmiştim ve bana ne yararı olmuştu ki? Ayrıca çok sosyal bir insan olduğum için yalnızlık çekmez miydim? Ama sonra arkadaşım Ben iş için yakın zamanda en sevdiğim bu şehre gideceğinden bahsetti. Ben de ona eşlik etmek ister miydim? O, zamanının çoğunda görüşmelerle meşgul olacaktı ve ben ücreti şirket tarafından ödenen ve ikimiz için de bir sürü yeri ve mahremiyeti olan süitinde kalabilirdim. Eşlik etmek ister miydim? Kısa bir an tereddüt ettim ve sonra *evet*, dedim.

İşte yine oradaydım: Paris'te, tek başıma. Ama bu sefer farklı hissediyordum. Ben, beni havaalanından alması için, cömert bir şekilde, bir araba ve şoför göndermişti. (Bunu, bugün bile, bir arkadaşımın benim için yaptığı en nazik hareket olarak görürüm.) Araba havaalanından uzaklaşırken neredeyse on sene önce hissettiğim aynı korku ve endişeyi hissetmiyordum ve Zafer Takı'nın yanından geçerken gözlerimde hiç yaş yoktu. Tabii, Paris menşeli bir arabanın arka koltuğunda yalnız oturmak garip hissettiriyordu. Ama şöyle bir şey vardı: Âşık olduğunuz birisi ile Paris'te olmaktan başka en iyi şey hayran olduğunuz bir *arkadaşınızla* Paris'te olmaktır ve böylece taksi beni otelimin önünde bıraktığında Ben'i lobide beni beklerken bulduğum için yaşadığım sevinçten dolayı gözlerim yaşardı.

Bana çok güzel göründüğümü söyledi. (On iki saattir yolculuk yapıyordum bu yüzden *çok yorgun görünüyorsun* daha uygun bir ifade olurdu ama hiç şık hissetmediğim halde kendimi şık hissetmemi sağladığı için Tanrı ondan razı olsun.) Çantalarımı

bir yerlere tıktırdım, kırmızı ruj sürdüm ve Ben, daha önce keşfettiği bir yerel bistroya götürdü beni, ben de bir dilim kış (tabii ki, değil mi?) ve şarap aldım.

Öylece Paris'in büyüüne kapılmıştım.

Yolculuk birçok açıdan bulanıktı; jetlag, harika espresso, müthiş bir kırmızı şarap, tepelerde uzanan arnavutkaldırımları, ktır ktır ekmekler, çikolatalı kruvasan ve bir milyon *merci beaucoup*¹ ve *merci-au revoir*²...

Gezi için yola çıkmadan önce kız arkadaşlarımdan biri, "Belki yakışıklı bir Fransız'la tanışırsın," demişti. Komik ama Paris'te dolaşırken aşk, düşündüğüm son şeydi. Paris'te olup da aşk ile karşılaşmamak tabii ki imkânsızdı. Âşıklar her yer-deydiler. (Bir akşam orta yaşlı bir çiftin masanın üzerinden birbirlerine yaklaşıp akşam yemeğinin ortasında öpüşmelerini asla unutmayacağım. Yemin ederim mekândaki sıcaklık birkaç derece yükseldi.)

Benim için bu yolculuk, bu dünyada yalnız bir kadın olmanın keyfine varıp değerini bilmek ve bunu sorun etmemek demekti. Böylece Paris'i gezdim. Rodin'in bahçelerinden Hemingway ve Fitzgerald'ın sık sık gittikleri efsanevi kitapçı Shakespeare and Company'nin gıcırdayan merdivenlerine, mumların titrettiği Notre Dame Katedrali'nin içine, minik şarap barlarına, bir tanesi bir yer altı mağarası olan ücra yerlerdeki caz kulüplerine ve gecenin bir yarısına kadar Stevie Wonder şarkılarına eşlik ettiğim bir piyano barına gittim.

1 Ç. N. *merci beaucoup*: Fransızca, çok teşekkürler.

2 Ç. N. *merci-au revoir*: Fransızca, görüşmek üzere.

Paris'teki son gecemde uyuyamayınca uyanık kalıp o günün erken saatlerinde aldığım bir kitabı okudum: John Baxter'ın *Immoveable Feast: A Paris Christmas* kitabı. Baxter, "Paris, insanı değiştirir," diye yazmış. "Sizi yeni deneyimler için uyarır, hemen köşeyi dönünce yeni ilişkiler bekler." Gene Kelly'den alıntı yaparsak, "Çok gerçek ve çok güzeldir. İçinize ulaşır ve sizi iyice açar, o şekilde de kalırsınız." Ve oyun yazarı Jay Lerner: "Asla unutmamanıza izin vermez," demişti.

Paris'te geçirdiğim zamanla ilgili asla unutamayacağım şeyler var: Mesela güzel bir kırmızı şarabı kadehinize doldururken çıkardığı cıvıltı; dört gün boyunca gülmeme neden olan, Ben'in bir peynir tabağının üzerindeki kare tereyağını peynir sanması (ve sonra, "Vay canına, bu hayatımda yediğim en iyi, en krem gibi *peynir!*" deyişi); kucagımda kruvasan kırıntıları ile espressomu yudumlarken yanaklarımda hissettiğim acı soğuk; "şirin" olduğumu söyleyen ve sonra kızaran, kafedeki utangaç adam; Paris'te gece yarısı, *Paris'te Gece Yarısı*'nı izlemek (farkındayım, evet farkındayım); Notre Dame'ın gece görüşü; Rodin'in bahçesinde, topuklarımin altında çatırdayan çakıl taşları ve sonradan sol topuğuma bir yaprağın yapışmış olduğunu gösteren yaşlıca Fransız kadın; rahmetli dedemle yaşıt üç adamın bir barda şampanya içip yerel türküler söylerken birbirlerini kucaklamaları; bir Van Gogh tuvalini ilk görüşüm.

Evet, Paris asla unutmamanıza izin vermez. Bence aynı zamanda da hatırlamanıza da yardımcı olur.

Uzun zaman önce sevdiğim birisi beni, Monet'nin nilüferlerini görmem için Paris'e götürmeye söz vermişti. Hiç yapmadı. Böylece ben kendim gittim. Ve orada bu efsanevi ressamın çalışmalarından büyülenmişim. Bir şekilde kendi hayatımla ilgili

bir şeyler buldum. Ama nostaljiye kapılmamıştım ya da üzüntülü değildim. Böyle hissetmediğim için şaşırmıştım. Sadece... mutlu hissediyordum.

Ben, Paris'teki son günümüzde havaalanına doğru giderken, "Seninle çok gurur duyuyorum," dedi. O birkaç arkadaşını görmek için Polonya'ya uçarken ben de küçük oğullarımla olmak için eve, Seattle'a uçuyordum. "Paris'te olduğumuz bütün bu süre boyunca sadece iki kez ağladın." Biraz kakhaha atıp sonra da başımla onayladım. "Evet, fena değil, değil mi?"

Eve bir şişe Fransız parfümü, çikolata, şarap, zeytin, *fleur de sel*, çocuklarım için oyuncaklar, yeni bir romanın tam bir özetiyle dolu bir bavul ve uzun zamandır hissetmediğim bir sakinlik hisseyle uçtum.

Paris'i her zaman seveceğim.

Paris'te Harika 11 Şey

Yukarıda yazdığım iki seferden sonra Paris'e birçok kez daha gittim. (Ve sürekli olarak oraya gitmeyi planlıyorum.) Ayrıca orada geçen bir roman da yazdım: PARİS'TEN ÇİÇEKLERLE! Yıllar içinde Paris'te en sevdiğim yerlerin ve deneyimlerin bir listesini yaptım, eğer olur da bir gezi planlarsanız bunları dikkate alın:

1. *Montmarte*: Eğer Paris'te en sevdiğim yeri sorarsanız bu Montmarte olur. Bu tepeye tırmanmaya değer çünkü

3 Ç. N. *fleur de sel*: Buharlaşırken deniz suyu yüzeyinde ince ve narin bir kabuk oluşturan bir tuzdur. Geleneksel olarak temizleyici ve merhem olarak kullanılmasına rağmen, eski zamanlardan beri toplanmaktadır. Şimdi yiyecekleri lezzetlendirmek ve süslemek için de kullanılır.

tepede sanat galerileri, kafeler, restoranlar ve çiçeklerle süslenmiş en ilginç köyü bulacaksınız ve altınızdaki şehrin manzarası da benzersizdir.

2. *Chez Toinette*: Montmartre'nin tepelik arka tarafındaki bu hayran olunası minik restoranın adında sadece göbek adımın bir versiyonu yani Antoinette'in bir parçası olduğundan (ne kadar eğlenceli değil mi?) değil ama aynı zamanda yemekleri harika ve ortamı oldukça çekici olduğu için burayı seviyorum. Bir rezervasyon yaptırın sonra erken gidip yerel halkın, halk türküleri söylediği yerel kafede bir kadeh şarap için. Çok eğlencelidir! (Tavsiye için Natalie'ye teşekkürler! Geri gelip duruyorum işte!) 20 Rue Germain Pilon'daki restoranı arayın ve onlara sizi benim gönderdiğimi söyleyin.
3. *Le Cavern*: Hayatımın en eğlenceli gecelerinden ikisini bu en emsalsiz noktada, sokak seviyesinin altında ve esas özelliği canlı gece müziği olan bu barda yaşadım (21 Rue Dauphine'de bulabilirsiniz). Duvarlardaki taşlar tarih kadar eski ama canlı müzik eğlenceli ve modern! Gittiğim iki seferde de 1950'ler rock müziği çalan bir grubu dinledik. (Fransa'dayken bunu yapmak ne kadar eğlenceliydi!)
4. *The Hidden Hotel*: Aynı zamanda sessiz, modern ve müthiş bir yerde olan harika bir otel arıyorsanız ben her zaman Hidden Hotel'i (Saklı Otel) öneririm (28 Rue de l'Arc de Triomphe). Personel, yemekler, servis ve odalar mükemmel ve oldukça uygun. Odalar küçük olabilir ama çok güzel tasarlanmış ve döşenmişler ve ayrıca zaten bütün gün Paris'i gezeceksiniz, o yüzden kimin umurunda?

5. *Rodin Müzesi*: Buraya doyamadım! Rodin'in bazı en iyi çalışmalarını yakından görmek harika bir deneyim. Bahar ve yaz mevsiminde gelseniz daha iyi olur.
6. *Morsay Müzesi*: Louvre müzesi harika ama Morsay, Paris'te en sevdiğim müzedir. Daha az sıra oluyor ve bütün harikaları göreceksiniz. (Sadece bekleyin!) Ve çağlar boyunca yapılmış paha biçilemez sanata bakmaktan yıprandığınızda bir şeyler atıştırmak veya bir kadeh şarap içmek için o harika kafesinde durun.
7. *Galleries de Lafayette*: Belki de dünyanın en görkemli ve müsrif alışveriş merkezlerinden biridir. Galleries de Lafayette'e defalarca gittim hatta *Paris'ten Çiçeklerle* kitabımda bir sahneye burayı da koydum. Özellikle her bir katı zarif bir şekilde dekore edildiği Noel'den hemen önce gidilmesi iyi olur.
8. *Hotel Le Bristol*: Bu lüks nokta ayırdığınız bütçenizin üzerinde olsa bile burayı görmek veya hatta bir içki için bile gidebilirsiniz! Tarihle dolup taşan otel, Paris'in en iyilerinden biridir ve yıllardır dünya liderlerinin, yüksek itibar sahibi kişilerin ve ünlülerin favorisi olmuştur. Brandon yıllar önce beni yılbaşı için akşam yemeğine oraya götürdü ve çok sevimli bir Avustralyalı çiftle (kadın orada çok sevilen bir televizyon sunucusu ve adam da çok satan bir yazar) tanışma fırsatı bulduk. Yılbaşı akşamını Şanzelize'de şarkı söyleyerek geçirdik.
9. *Café life*: Café life sıradan bir yer ya da öylesine bir konum değil. Burada öne çıkan bir zihniyet var. Paris'te bütün bir haftayı sadece kafe kafe dolaşıp geçirebileceğimi söylediğimde ciddiym. Uyandıktan sonra kahve alır-

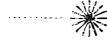
dım, sonra başka bir espresso için ötekine geçer, yazmak için dizüstü bilgisayarımı açardım. Öğlen olunca yemek yemek ve insanları seyretmek için başkasına geçerdim. Saat öğleden sonra iki olduğunda hafif bir *burgundy* ve biraz daha yazmak veya bir arkadaşla görüşmek için bir başkasına otururdum. Akşam yemeği zamanı geldiğinde rotamda başka bir kafe olurdu. Bu sefer, aldığım kalorilerin bir kısmını yakmak için yürüyerek gideceğim bir tane olurdu. Bir köşe masada, aşkımın yanına ilişip bir niş salatası ve bir kadeh şarap alırdım ve kendimi iyi hissederdim. Kafe hayatı budur! Deneyin mutlaka.

10. *Rue Cler*: Paris'teki favori caddeniz hangisi? Çok kolay. Rue Cler. Ve orayı, Brandon'la Paris'te öylece dolaşırken keşfetmişim! Oraya nasıl gittiğimizi bile söyleyemem. Gerçekten de Paris'te kaybolmuş iki Amerikalıydık ve sonra güm, Rue Cler önümüze çıktı. Tamamını burada kurduğum bir romanım var ama yine de şimdi tarif etmekte güçlük çekiyorum. Burasıyla ilgili neler söyleyirim neler: Neşeli, yaratıcı, festival gibi ve bir şey daha var ama tam olarak ifade edemiyorum. Burada her şeyi bulabilirsiniz; bistrolar ve birahaneler, butikler, efsanevi bir pazar ve çok daha fazlası. Öğlen yemeği için gelip akşam yemeğine de kalın!

11. *Eyfel Kulesi yakınındaki Noel pazarları*: Bunu listeye eklediğim için turist olarak görülüp görülmemem umurunda değil. Eyfel Kulesi'ni seviyorum. Noel'i seviyorum. Ve Noel pazarlarını da seviyorum ve özellikle de Eyfel Kulesi'nin yanındakini. Çocuklar için her türlü aktivite ve bir sürü fotoğraf imkânının yanı sıra *paella*,

taze krep veya közde kestane isterseniz bunların hepsini burada bulabilirsiniz!

İyi ki yıllar önce arkadaşım Ben, Paris'e gitmem için bana cesaret vermişti. Bunu asla unutmayacağım! Hazır ondan bahsetmişken işte size her kızın ihtiyacı olan dört erkek arkadaş tipi:

1. *Gerçekleri konuşan:* Size her zaman duymayı *istediğiniz* şeyi değil de duymaya *ihtiyacınız* olanı söyleyen arkadaşınızdır. Size iyi tavsiyeler veren ilk kişi o olur ve hatta daha siz bile anlamadan bir adamın sizin için o kadar iyi olmadığını da sezer!
2. *Flörtöz:* İkinizin bir ilişki geleceği yoktur. Size kendinizi güzel hissettirir ve giydiğiniz elbisenin içinde ne kadar çekici görüldüğünüzü söyler. Bir kadın (güzel bir kadın) gibi hissetmenizi sağlar ve onun varlığı size enerji verir. Dışarıda olduğunuzda insanlar sizi çift zanneder ama ikiniz de bunu umursamazsınız. Siz durduğunuz yeri bilirsiniz, birbirinize çizgiyi geçmeyecek kadar saygı duyarsınız. Ne de olsa düğününe gitmek istersiniz ve bir gün onun da sizin düğününe geleceğini bilirsiniz!
3. *Şehrin adamı:* Hangi grubun şehrin neresinde çaldığını ilk bilen odur ve sık sık VIP biletler bulur. Tam bir beyefendidir; siz karşı çıkmakta ısrar etmeniz bile akşam yemeğinde hesabı ödemek ister ve ihtiyacınız olduğunda evinize gitmeniz için taksi bulmakta hızlıdır. Varlığınız hoşuna gider ve sizi yeni, yüksek kalibreli insanlarla tanış-

tırır. Bu adamı hızlı aramada tutun. En iyi arkadaşınızın düğünü için mükemmel bir kavalie olur.

4. *Koruyucu*: İşler o kadar iyi gitmediğinde arayacağınız adam işte bu. Sorunlarınızı anlar, hatta gerçekten önem verir. Sizin için en iyisini ister ve siz de onun için en iyisini dilersiniz. Sizi o kadar çok kollar ki, “Gerçekten hoşlandığımı düşündüğüm yeni adam, meğerse başka dört kadını daha görüyormuş,” gibi bir mesaj attığınızda hemen, “Evini yakıp kül etmemi ister misin?” gibi bir yanıt verir. Sonra siz kahkaha ile güldüğünüzü yazarsınız ve kendinizi hemen daha iyi hissedersiniz.

En İYİ Fransız Krepleri

İlk krepimi ne zaman yediğimi gerçekten bilmiyorum. Çocukken annem bize kesinlikle yapardı, yani belki de her zaman etrafımızda bir şekilde olurdu. Krepler çok güzeldir. Birçok açıdan mükemmel bir yiyecektir. Baharatlı ya da tatlı olabilirler. (Ben baharatlıyı tercih ederim.) Çocuklarım krep yemeye bayılıyor. Kahvaltıda krep olduğunu duyduğumda mutluluktan ciyaklıyorlar sanki. Bu da yapmak için katlandığınız fazladan efora değer. Afiyet olsun!

Malzemeler:

- ✓ 1,25 bardak un
- ✓ 3 büyük yumurta
- ✓ Çeyrek bardak nebati yağ; ayçiçeği ya da kanola gibi
- ✓ Üç çeyrek bardak badem sütü (veya tercih edilen herhangi bir süt)
- ✓ 1,25 bardak su
- ✓ Çeyrek çay kaşığı tuz
- ✓ 1 çay kaşığı vanilya esansı
- ✓ Kızartma veya krep tavaşı için tereyağı

Hazırlanışı:

Yumurtaları, vanilyayı, tuzu, badem sütünü ve suyu büyük bir kâsede çırpın. Sonra topaklar gidene kadar unu katıp çırpmaya devam edin. Orta derecede ateşte kızartma

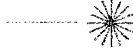
tavasında biraz tereyağı eritin. Cızırdamaya başladığında hamuru kepçeyle döküp hamur zeminini eşit kalınlıkta kapayana kadar tavayı sağa sola sallayın. Kabarcıklar oluşana kadar pişirin, sonra krep spatula ile dikkatli bir şekilde ters çevirip diğer tarafını da pişirin. Bunu hamur tamamen pişene kadar tekrarlayın. Baharatlı krepler için üzerine ıspanak, sote soğan veya biber gibi kavrulmuş sebzeler yerleştirin ve en sevdiğiniz peynirden bir tutam serpin. Tatlı krepler için küçük taneli tatlı meyveler, taze kremşanti iyi bir tercih olur.

10. BÖLÜM

KAYALAR VE YILDIZLAR

“Bir sürü hata yaptım da âşık oldum ve çoğundan pişman
oldum ama asla yediğim patateslerden değil.”

– *Nora Ephron*

Bir keresinde bir arkadaşım akşam yemeği yerken, yirmili yaşlarındayken bir aydınlanma anı yaşadığını söyledi. (Tabii ben çocuklarımı doğurmakla meşgul olduğum için bunu kaçırmıştım.) Tako yerken, ki en iyi tartışmalar orada başlar, bu konuya geldik ve arkadaşımın sözleri o zamandan beri aklımdan çıkmıyor.

Öncelikle biraz bunun arka planını anlatayım: Benim için, eğer şimdiye kadar bunu anlamamışsanız diye söylüyorum, iş çok önemlidir. Hava, su, yiyecek gibidir. Kariyerimi inşa etmek için yıllarımı harcadım ve yaptığım iş için tutkulu olmadığım bir zamanı hatırlamıyorum. Gerçekten de her sabah çalıştığım yeni proje her neyse onunla veya yakında basılacak olan yeni kitabımla ilgili heyecan duyarak yataktan fırlarım.

Bu bakımdan, ne yapmak istediğini daha erken yaşlardan beri bilen azınlığın içinde olduğum için şanslıyım, bunun farkındayım. (İsmimi yazabildiğimden beri bütün o astronot olayından vazgeçip tamamen yazmaya odaklandım.) Kendimle övünmek gibi bir derdim yok, sadece gerçek bu. Ve büyüyüp de gerçekten buradaki kariyerimden aldığım keyfi düşünün.

Bunun için her gün minnet duyuyorum! Aslında ben hep her sabah üç şey hakkında heyecan duyarak kalktığımı söylerim: Çocuklarım, kahvem ve kariyerim.

Konu aşka gelince şunu söylemem gerek: Ben en çok kendi işlerine benim gibi tutkuyla bağlı olan erkeklerden etkileniyorum. Bunun başarıyla veya banka hesabında ne kadar parası olduğuyla hiç alakası yok, daha ziyade yaptığı işle veya neler yapmak istediğiyle ilgili konuşurken gözlerindeki o bakışla ilgili. O kıvılcım. İşte o benim için çok çekici!

Çok yakışıklı bir adamla çıktığım bir randevuyu arkadaşşıma anlatmıştım. Kızlar, çok *yakışıklı* diyorum. Ama benim için çekiciliğin son bulduğu yer orası oldu. İş için hiç tutkusu yoktu, kariyerinden nefret ediyordu, başka bir şey yapmayı düşlememişti ve hayatını genel olarak emeklilikle birlikte daha iyi bir hale gelecek sonsuz bir 9'dan 5'e bir olay olarak görüyordu. Ve sonra gerçekten de şunu söyledi: "Belki, eğer evlenirsek, emekli olup senin için eve bakabilirim."

Hımm, hesap lütfen!

Kişisel fikrime göre hayatı bu kadar heyecanlı yapan yolculuk, amaçlar, rüyaların inşasıdır. Soğuk bir yaşamda veya mesai ile çalışmak ve işini her gün saat beşte bitirmek isteyen bir adamda kesinlikle yanlış hiçbir şey olmasa da ben, bu tarz adamların benim için uygun olmadıklarını biliyorum.

Sonra arkadaşım kendisinin Kayalar ve Yıldızlar Teorisi adını verdiği şeyi açıkladı. Bazılarımızın kaya, bazılarımızın yıldız olduğunu söyledi. Her iki kişilik tipinin de artıları ve eksileri var. İkisi de diğerinden daha iyi değil ve toplumun bir bütün olarak işlemesi için ikisinin de birbirlerine ihtiyaçları var.

Kayalar istikrarlı ve kendinden emin olan türdür. İşleri yürütürler, her gün zamanında gelirler, işlerini yapar ve eve dönerler. Güvenilirdirler ve önlerinde çok az dramatik durum vardır. Kayalar düşük riskli insanlardır. Sözlerini tutarlar. Önlerinde ne olduğuna odaklanmazlar, sadece günden güne yaşarlar. Bir kaya ile hayat güvenlidir ama bazen sıradanlaşır ve tekrarlayıp durur.

Yıldızlar heyecanlı ve tutkulu olanlardır. Zorluklarda, hedeflerinde ve rüyalarında başarılıdır. Yıldızlar sürekli hareket eder, sürekli tırmanır. Anda kalmakta zorlanırlar çünkü dünyalarında ilerlemek vardır sadece. Bir yıldızla yaşamak eğlencelidir, asla sıkıcı olmaz ama bazen belirsiz ve beklenmedik ve hatta biraz korkutucu olabilir çünkü arada sırada... yanabilirler.

Bazı kayalar yıldızlara çekilirler. Bazı yıldızlar da kayalara. Birbirlerini çok güzel tamamlayabildikleri durumlar vardır ama bazen tamamlayamazlar. Her insan için farklıdır. Ben de hiç şüphesiz başka bir yıldız ile olması gereken bir yıldız olduğumu öğrendim.

Sarah Özele Giriyor: Şimdiye Kadar Çıktığım En Kötü (ve/veya Komik!) Randevular

Randevuya çıkmak garip deneyimlerle doludur. Yani daha randevuya çıkma kavramının kendisi bile gariptir! Hayatınızın aşkını bulmak için bir iş görüşmesindesinizdir! Gerçi ben hiçbir şekilde bir randevu uzmanı olmasam da yalnız olduğum kısa dönem içinde ben de kötü geçen randevulardan kendi payıma düşeni aldım. İşte en komik ve en unutulmazları (umarım bundan keyif alırsınız):

1. *Kırık şampanya şişesinin hüzünlü hikâyesi:* Bu hiç de en kötü randevu olarak değerlendirilemez çünkü adam çok tatlıydı (ve onunla hâlâ arkadaşız) ama beni kesinlikle güldürüyor ve biraz da utandırıyor. Hadi bakalım: Lüks bir Seattle restoranında şarap garsonu olan flörtüm yakın zamanda doğum günümü kutladığımı öğrenmiş. Böylece çok güzel bir şampanya hediye ederek beni şaşırttı. Çok pahalı ve nadir bulunan bir şampanyaydı ve ben biraz şoktaydım ve çok da minnettardım. Ama bana uzatırken kolu kaydı ve şişeyi evimin önündeki sokağa düşürdü. Şişe binlerce parçaya ayrıldı ve flörtüm neredeyse ağlayacakken ben öylece durdum. Başka randevuya çıkmadık ama sokağımdaki şampanyanın kokusunu günler sonra bile alabiliyordum!
2. *Huysuz poker oyuncusu:* Bir keresinde profesyonel bir poker oyuncusu randevu teklifinde bulundu. Bir kumarbazla çıkmak konusunda ne hissettiğimden emin değildim ama internette yeterince nazik görünüyordu ve anlaşılmazsak bile bana belki oyunu öğretebilir diye düşündüm. Evimin yakınındaki güzel bir restoranda öğle yemeği için buluşmaya karar verdik. Her zamanki gibi biraz erken gidip bir masaya oturdum. On dakika geçti, sonra yirmi dakika. Yarım saat sonra nihayet, yakınlardaki bir futbol maçına gittiğini ve restorana gelmek için taksi bulamadığını söyleyen bir mesaj geldi. Ona endişelenmemesini söyledim ve yirmi dakika daha bekledim. Sonunda, neredeyse bir saat geç geldiğinde adamın alkollü olduğunu hemen anladım. Bira kokuyordu ve gözleri bulanmıştı. Kelimeler ağzında yuvarlanarak bana sorular sormaya

başladığında hesabı isteyip masaya biraz nakit bıraktım ve çıktım. Ertesi gün bana öfke dolu bir mesaj gönderdi ama ben yanıt vermedim!

3. *Randevumuzda kadın garsonla flört eden adam:* Çok güzel bir ilk randevu geçirdiğim bir yazarla olan ikinci randevumuzda, güzel bir şarap listesi olan aydınlık ve havadar bir restoranda buluşmaya karar verdik. Kadın garson siparişlerimizi almak için masamıza geldiğinde flörtüm ona hemen tutuldu. Sanki bir şekilde... birbirlerini tanıyorlarmış gibi kıkırdayıp sohbet ettiler. Kadın masadan ayrıldığında adama arkadaş olup olmadıklarını sordum ama inkâr etti. Akşam boyunca gözlerini mutfağa kaydırıp kadınla bakışıp durdu. Yemekten sonra kendimi oldukça huzursuz hissederek adama veda ettim. Çok ciddi bir Facebook takibi ve ortak bir arkadaşımızla yaptığımız sohbet sayesinde flörtümün garson kadınla da flört halinde olduğunu öğrendim. Bugün hâlâ birlikte olabilirler (hiç bilmiyorum) çünkü onunla bir daha görüşmedim!

Kaderinizdeki O Mu? Aşkınınızın Devam Edip Etmeyeceğini Anlamanın 5 Doğru Yolu

Kayalar ve yıldızlar bir kenara güzel bir eşleşmenin (ve kötü bir eşleşmenin de) başka işaretlerinin de olduğunu öğrendim. Eğer gerçek anlamda uyduğunuz birini bulmakta zorlanıyorsanız şu beş noktayı dikkate alın derim:

1. *Ne kadar benziyorsunuz?* Biliyorum, biliyorum, herkes “zıt kutupların birbirini çektiğinden” bahseder ama yine

de başlarda değişik ve şirin olan şey hayatın ilerleyen zamanlarında rahatsız edici ve sınırlandırıcı bir hale gelebilir. Beni örnek alın: Eğer seyahat etmek istiyor-sanız uçağa binmekten nefret eden birisiyle evlenmeyi gerçekten ister misiniz? Evet, zıt ilgi alanları ve kişilikleri olan bazı insanlar mutlu olabilir ve birlikte yaşayabilirler ama cidden, çoğumuz için zıttımız olan birisiyle olmak sürekli olarak akıntıya karşı yüzüyormuş, sürekli bir dirençle karşılaşıyormuş hissi verebilir ki bu hiç de iyi bir şey değildir. Sizden farklı olmasındansa size benzeyen birisi ile eşleşmeyi ciddi olarak değerlendirin. (Bu, benzer insanların kendi özgün sorunları olmadığı anlamına gelmez. Sadece daha farklı doğaları olan insanlara kıyasla daha az sorun yaşarlar.)

2. *Anlaşmazlıkları ne kadar iyi idare ediyorsunuz?* Benden sonra tekrar edin: Anlaşmazlık kötü bir şey değildir. Hatta normaldir! Hiçbir ilişki kavgasız değildir ve dahası birazcık anlaşmazlık çiftleri daha mutlu ve sağlıklı hale getirebilir. Ne de olsa yanlışlarımızdan ve anlaşmazlıklarımızdan öğreniriz. Bu, “bozup tamir etmektir”; kırılrı sonra daha güçlü oluruz. Bu, ilişkiler için de geçerlidir. Yani konu kavga etmeniz değil de ne kadar iyi kavga ettiğinizdir ve daha da önemlisi kavgadan sonra ne kadar iyi toparlandığınız önemlidir. İyi tarafı: İkiniz, kavgadan sonra hızla barışır ve tartışmanızdan ders alırsınız. Kötü tarafı: Tartışmanız günlerce sürer ve sürekli aynı şeyler hakkında tartışıp durursunuz.

3. *Birlikte oynar mısınız?* Bir keresinde, bir psikolog ve ilişkiler hakkında yazdığı onlarca kitap New York Times çok satanı olan Les Parrot'a uzun ilişkiler yaşayan mutlu çiftlerin yapıp da mutsuz olanların yapmadıkları şey nedir diye sordum. Söylediği ilk şey "oyun" oldu. Bunu, yatakta birlikte gülmekten, sabahları el ele tutuşarak göl kıyısında yürüyüş yapmaya veya bir partide birlikte masa tenisi oynamaya kadar her şey olarak tarif etti. Burada kilit nokta birlikte yapılan şeylerden alınan keyfi paylaşmakmış. Kulağa çok basit geliyor ama onca mutsuz çiftin bu adımı unutması garip!
4. *İkinizden biri diğerini aşırı eleştiriyor mu?* Dergiler için aşk ve ilişkiler hakkında yazdığım bütün o yıllarda bağ konusunda çalışan psikolog ve bilim insanlarıyla konuşurken ilginç bir modelin farkına vardım. Hepsi sağlıklı ilişkiler yaşayan çiftlerle ilgili aynı masalı tekrarlıyorlardı: Eleştiri. Bu, karşınızdakini masada doğru davranmadığıyla ilgili azarlamaya veya konuşmasını düzeltmeye indirgenebilir. Yapıcı eleştiri bir şeyken ("Tatlım, dinleyicilerin, konuşmanı duymakta zorlanabileceğini fark ettim, bir dahaki sefere belki mikrofona daha yakın durmayı deneyebilirsin,") eşinizi azarlamak başka bir şeydir ("Ne berbat tavırların var! Sen hariç herkes ağzı kapalı çiğniyor!") ve bunu yeterince yaparsanız (veya o size yaparsa) aşkınız son bulur.
5. *Birbirinizi bir yıldan fazladır mı tanıyorsunuz?* İnsanların akıllarının başlarından gitmesi ve birbirlerini sadece birkaç haftadır veya aydır tanımalarına rağmen evlenmeleri filmlerde romantikmiş gibi gözükse de gerçek hayatta

bu, geliyorum diyen felakettir. Araştırmalara göre birbirlerini bir yıldan daha az bir zamanda tanışıp evlenen çiftlerin evliliğinin yürümemesi daha olasıdır. Ben, ne kadar uzun o kadar iyi derim! Ne de olsa birlikte olunan onca yıldan sonra bir tarafın kendi hakkında bir şey saklaması zordur.

Mulligatawny Çorbası

Yıldızlardan bahsetmişken, bu çorba da onlardan biridir! Donuk bir gün veya kötü bir randevu için en mükemmel, besleyici panzehirdir! Ben daha fazla pul biber eklemeyi seviyorum çünkü baharat severim ama size kalmış!

Malzemeler:

- ✓ 3 havuç, güzelce doğranmış
- ✓ 4 kereviz sapı, güzelce doğranmış
- ✓ 2 soğan, doğranmış
- ✓ 5 diş sarımsak, kıyılmış
- ✓ 1,5 yemek kaşığı *garam masala*
- ✓ 1,5 çay kaşığı öğütülmüş kişniş
- ✓ 1 çay kaşığı zerdeçal
- ✓ Yarım çay kaşığı (veya daha fazla) pul biber
- ✓ 2 adet defne yaprağı
- ✓ 1,25 bardak kurutulmuş kırmızı mercimek
- ✓ 6 bardak tavuk veya sebze suyu
- ✓ 2 bardak doğranmış veya limelenmiş pişmiş tavuk
- ✓ 1 kutu tatlandırıcısız hindistancevizi sütü
- ✓ 3 yemek kaşığı taze sıkılmış limon suyu
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber
- ✓ Lezzet için tuz ve karabiber
- ✓ Servis için pişmiş pirinç

Hazırlanışı:

Orta ateşteki dökme demir tencereye zeytinyağı koyun, sonra kereviz sapını, soğanı, havucu, sarımsağı ve baharatları ekleyin, sebzeler yumuşayana kadar sürekli karıştırın. Sonra tavuk veya sebze suyunu, hindistancevizi sütünü ve limon suyunu ekleyip pişirin. Kaynamaya yakın, mercimekle tavuğu ekleyip kaynatın. Sonra ateşi kısıp en az yirmi dakika ya da mercimekler yumuşayana kadar kaynamaya bırakın. Buharda pişmiş pirinçle birlikte servis edin.

11. BÖLÜM

ŞÜPHEYE DÜŞTÜĞÜNÜZDE PASTA (VE GÜLÜMSETECEK BAŞKA ŞEYLER) YAPIN

"Hamur işi yapmak odaklanmamı sağlar. Şekeri tartarım. Unu elerim. Oldukça sakinleştirici ve ödüllendirici çünkü doğrusu bir nevi sihir gibi. Bütün o benzeşmeyen malzemelerle başlarsınız, mesela tereyağı ve yumurta, sonunda da elde ettiğiniz tamamen farklı ve leziz bir şey olur."

– M.F.K. Fisher

Bu, kulağa delice gelebilir ama ben pasta sevmeyen tek çocuktum. (Biliyorum çok şaşırdınız!) Hatta arkadaşlarım için daha da kötü bir durum çünkü doğum günü partilerim için annemden her zaman turta yapmasını isterdim. Turta! Çok tuhaf bir çocuktum!

Turtayı hâlâ severim ama aynı zamanda söylemekten mutluluk duyarım ki pasta aşkını da keşfettim ve Tanrım, neler kaçırıyormuşum! Kendimi kötü hissettiğimde çoğunlukla iki şeyden birini yaparım veya ikisini birden: Annemi ararım ve/veya mutfağa gidip fırınımı açarım. İster çörek, ister ekmek veya isterse çikolatalı kek olsun hamur işi yapmayı sakinleştirici ve iyileştirici bir aktivite olarak görürüm. Daha da iyisi pasta yapmak gibisi yok! Hatta, bir kitaba “Şüpheyi Düştüğünüzde Pasta Yapın” ismini verebilirim ve bunda şaka yapmıyorum. İçinde en sevdiğim pasta tariflerini (tonlarcası var) ama aynı zamanda da pasta yaparken yaşadığım bütün unutulmaz ve iyileştirici anları paylaştım. Pasta mutluluktur ve dünyanın daha fazla mutluluğa ihtiyacı var!

Mutfagım evimdeki en sevdiğim yer. Yemek yapmaktan ve sevdiğim insanları besleme sanatından keyif alıyorum. Mutfagımı, yıllar içinde, nasıl olmasına ihtiyacım varsa o şekilde kurdum: İyi düzenlenmiş, rahat ve davetkâr. Mükemmeliyet için çok fazla kaygılanmadığımdan günlük kullandığım malzemeleri kolay ulaşabileyim diye tezgâhın üzerine koyduğum küçük sepetlerde tutarım. Örneğin, kırmızı biber veya sarımsak tozu almak için kilere gitmeyi anlamsız bulurum, özellikle de en az günde iki kez kullanıyorken! Ayrıca mutfak aletlerimi de gözümün önünde duran ve kolaylıkla ulaşabileceğim tezgâhın üzerindeki beyaz seramik kaplara koyarım. Sıcak yiyecekleri oğullarım için lokmalar halinde parçalamak ve ayrıca da pizza dilimlemek için kullandığım mutfak makasına, çırpıcılara, maşa ve spatulalara uzanırım.

Benim için yemek ve hamur işi yapmanın kendi ritimleri vardır. Neredeyse dans etmek gibidir. Bir tutam tuz almak için sağa doğru iki adım. Ocağın üzerindeki tenceredeki mantarları karıştırmak için iki adım sola. Ve bütün bu süreçte genelde temel dört şey yaparım: 1) İster telefondaki bir akrabam veya barda oturan bir arkadaşım olsun birisiyle konuşurum, mutfagımda yalnız olmayı sevmediğim için her zaman yemek yaparken misafir çağırırım. 2) Genelde ara ara şarap yudumlarım çünkü biraz şarapla her şey daha eğlencelidir. 3) Müzik her zaman açıktır! Son zamanlarda gypsy cazı modundayım. 4) Ve yemek yapmaya devam ederken temizliği de yaparım. Bu dördüncü kural çok önemlidir ve bunu kolej zamanında kaldığımız ilk evde öğrendim. Yemek yapmayı öğrenirken yemek servis edildikten sonra mutfakta oluşan dağınıkla nasıl baş edilebildiğini çözemiyordum. Anladım ki akıllı şeflerin sırrı “yemeği yapmaya devam ederken

temizliği de yapmak”tı. Bu sonraki yıllarda mantram haline geldi ve yemek yapma “dansı”nda birkaç temizlik hareketini harmanlamayı öğrendim. Örneğin, sebzeleri doğradıktan sonra kesme tahtasını temizlerim. Keki fırına koyduktan sonra karıştırma kâselerini elde yıkarım. Sürekli olarak yemek yapma ve temizleme durumundayımdır (dağılmış tırnaklarıma özürlerle!) ama etkili ve süreci eğlenceli hale getirecek bir yol buldum. Belki sizin sisteminiz benimkinden biraz farklıdır, sorun değil. Belki her akşam yemekten sonra bulaşıkları yıkayan hoş bir kocanız vardır (ne şanslısınız!) veya yemek yaparken sessiz bir mutfağı tercih edersiniz (ne harika). Sevdığınız insanlar için güzel yiyecekler yapabilmek ve bu sırada da keyif alabilmenin anahtarı sizin için uygun bir akış bulmaktır.

Pasta Yapmak İçin İyi On Neden

Geçen gün kendimi biraz kötü hissediyordum. Artık kitaplarım için internette yapılan yorumları okumamaya çalışsam da bir şekilde Amazon’daki bir olumsuz eleştiriye tıkladım ve kendimi mideme tekme yemişim gibi hissettim. Bana bir insan olarak saldıran ve hikâyemle hiç de alakası olmayan tek yıldızlı bir yoruma çekildiğim için her şeyden çok kendime kızgındım. Ve öylece kendimi korkutulmuş, cesareti kırılmış ve tamamen üzgün bir halde buldum. O zaman ne yaptım? Fırınımı çalıştırdım ve tabii ki pasta yapmaya başladım! Muhteşem şeyi fırından çıkardığımda o olumsuz yorumu sahiden de tamamen unutmuştum ve diğer şeylere geçmişim: Yeni kitabımın kurgusu üzerinde çalıştım! İşte size pasta yapmak için (doğum günleri hariç) başka iyi on neden:

Yeni bir komşunuz var: Bir pastadan daha iyi nasıl “Hoş geldiniz!” diyebilirsiniz ki? Benim en sevdiğim hoş geldiniz pastası; ekşi kremalı, tarçınlı, kahveli pastadır. Her ne yaparsanız yapın komşularınız kesinlikle bundan çok memnun kalacaktır.

Ailenizde birisi kötü bir gün geçirmiş: Ben buna “Neşelen Charlie” pastası derim. “Charlie’nin Çikolata Fabrikası” filmi ve “Neşelen Charlie” şarkısını hatırlar mısınız? Eh, bu da pasta versiyonu! Neşelen Charlie pastası en iyi çikolatalı olur (çünkü çikolata her şeyi çözer, haksız mıyım?) ve modumuzu hemen yükseltebilir.

Büyük bir şeyi ya da daha iyisi küçük bir şeyi kutluyorsunuz: Hayatımda en sevdiğim kutlamalar büyük, dönüm noktaları için olanlar değildir. Beni yanlış anlamayın, nişanlanmak veya rüyalarınızdaki işi almak veya annenizle babanızın evlilik yıl dönümlerini kutlamak inanılmaz derecede heyecan vericidir ama ben hayattaki küçük anları kutlamayı unutmamanın da büyük bir destekçisiyim! Küçük dönüm noktalarını abartırım çünkü hayatı daha keyifli hale getirdiklerini düşünürüm. Örneğin, bir keresinde bahçemizden topladığımız iki çileği kutlamak için pasta yapmıştım. Çilekler için iyi bir sene değildi ama iki tane toplamıştık ve hepimiz bunun eğlenceli olduğunu hem de çok eğlenceli olduğunu düşündük. Böylece marketten biraz daha çilek aldım ve özel iki çileğimizin en üstte olduğu bir vanilyalı çilekli pasta yaptım. Çocuklarım buna bayıldı!

Büyük bir hayal kırıklığı yaşadınız: Belki başvurduğunuz üniversiteye kabul edilip edilmediğinizi, bir iş teklifinin sonucunu öğrenmeyi veya ilk kitabınızı yazmış ve bir ajansın yanıtını bekliyordunuz ve... umduğunuz haberleri alamadınız. Hayal Kırıklığı Pastası hayat kurtarır! İşler planlandığı gibi gitmese

bile kendimize mutlu, hatta neşeli olma izni verdiğimizde daha güçlü insanlar olmayı öğrenir ve yeniden denemek için daha hazırlıklı oluruz.

Mevsim değiştiği için: Pasta yapmak için yeni bir mevsime girdiğiniz andan daha iyi bir zaman olmadığı konusunda iddi alıyım. Örneğin bir yaz pastası limon kremalı, haşhaş tohumlu bir pasta olabilir. Sonbaharın ilk günü pastası kabak aromalı olabilir. Mevsimleri festivalimsi bir şekilde karşılamak eğlencelidir!

Yarı doğum gününüzde: Yarı doğum günlerini kutlayan bir sürü aile biliyorum ve bunun biraz aptalca olduğunu düşünseniz de hepimizin hayatlarında daha fazla kutlamanın iyi olabileceği gerçeğini de düşünün. Aile üyelerinizin yarı doğum günlerini hesaplayın ve en sevdikleri pastayla onları şaşırtın!

Kendinizi şapşal hissettiğiniz için: Daha önce de yazmış olduğum gibi çocuklarıma şapşallık etmekten daha çok sevdiğim hiçbir şey yoktur. Haftanın bir gününü “zıt gün” ilan edin ve tuhaf bir pasta yapmak için hayal gücünüzü kullanın. Daha da iyisi çocuklarınızın bir gün yemekten önce tatlı yemelerine izin verin, sevinçten çıldırırlar!

Birini ikna etmeye çalıştığınızda: Belki annenizi özel bir gün için, Chanel marka çantasını ödünç vermeye ikna etmeye çalışıyorsunuz veya belki çok ihtiyacınız olan bir tatil için nisan ayında birkaç gün izin vermesi için patronunuza yağ çekmeye çalışıyorsunuz. Arkadaşlar, yapmanız gereken “rüşvet pastası.” Ne de olsa kim çift katlı güzel bir pasta ile karşılaştığında hayır diyebilir ki?

Evcil hayvanınızın doğum gününde: Rahmetli köpeğim Paisley (huzur içinde yat tatlı köpekçik) için yıllar içinde bir sürü köpek dostu pasta yapmışımdır ve çocuklar asla onun, tabağını yalamasını

görmekten bıkmadılar. Çocuklar hayvanları “insanlaştırmaya” bayılırlar. Bu yüzden kedilerine ve köpeklerine kendi sevdikleri şeyleri verirken büyük bir keyif alırlar. Ancak evcil hayvanınıza zarar verebilecek malzemeler asla kullanmayın. Böyle günlerde internette bir sürü güvenli ve sağlıklı tarif bulabilirsiniz.

Affetmeniz veya affedilmeniz gerektiğinde: “Üzgünüm” pastası her zaman iyi bir seçenektir ama ben “Seni Affediyorum” pastasının da en az onun kadar harika olduğunu ekliyorum. Kimi affetmeniz gerek? Hazır olduğunuzda sizden onlara bir pasta yapmanızı ve barışmak için bir dilimi paylaşmanızı önerebilir miyim?

Herkesin mutfağında bulunması gereken malzemeler

- Spatula (en az üç tane)
- Tahta kaşık (ne kadar alabilerseniz o kadar)
- Maşa (en az üç tane)
- Mutfak makası, sadece yiyeceklerde kullanmak için
- Çırpma teli (en az üç tane)
- Metal spatula
- Karıştırma kâsesi takımı
- Rende
- Ölçü kaşıkları ve bardakları
- Dökme demir tava (bir orta bir de büyük boy)
- Çeşitli boyutlarda tencere tava takımı
- Paslanmaz çelik süzgeç
- Keskin bıçak takımı
- 3-5 kenarlı fırın tepsisi

Silikon kaplama pişirme kâğıtları
Küçük kalıpları olan bir kek tepsisi
Küçük kek tepsisi
İki pasta kalıbı
Bir yuvarlak kek kalıbı
Bir elektrikli sıkma makinesi
Bir elektrikli mikser
Büyük bir salata kâsesi

Hemen Neşeli Olmak için Tavsiyelerim

Kilerinizde un yoksa ne olmuş? Sorun değil, yemek ve hamur işi yapmak neşelenmek için tek yol değil. Dergilere mutluluk ve hayat tarzı üzerine yıllarca yazılar yazdıktan sonra mutluluğu arttırmak için bir iki numara öğrendim ve pasta dışında gülümsemenizi sağlayacak bir sürü şey var. (Gerçi ben hâlâ en iyisinin pasta olduğunu iddia ediyorum!) İşte en sevdiğim alternatifler şunlar:

Yürüyüşe ya da koşmaya çıkın: Vücudunuzdaki iyi hissettiren hormonları hiçbir şey egzersiz kadar arttıramaz. Ben akşam yemeği sonrası yürüyüşün büyük bir hayranıyım ama aynı zamanda yalnız başıma iyi bir beş kilometrelik koşuyu da severim! Çoğunlukla gitmek istemediğimi dürüstçe itiraf edebilirim ama bir kere dışarı çıktığımda ve döndüğümde kesinlikle iyi ki çıkmışım derim!

Radyoyu açın: Psikolojide koskoca bir müzik terapisinin olmasının bir nedeni var elbette; müzik inanılmaz iyileştiricidir. Ve kim bunun aksini söyleyebilir ki? Benim için, hayat müzikle daha iyi ve gerçekten de müziğin açık olmadığı bir anım bile

yok! Özellikle de caz müziğin büyük bir hayranıyım. Bana dünyanın en mutlu müziğiymiş gibi geliyor. Denemek için size iki tavsiye: 1) Bossa Nova. Brezilya'dan gelen Latin sesine bayılırım ve son zamanlardaki favorim. 2) Gypsy cazı. (İsmi nereden aldığından emin değilim ama Spotify'dan arayıp denemelisiniz. Kendinizi çok mutlu hissedeceksiniz.)

Sevdiğiniz birisini arayın: Benim için bu annem, kocam veya en sevdiğim arkadaşlarımdan biri olabilir. Sadece seslerini duymak bile ilaç gibi gelir.

Kucaklayın (ve Kucaklanın): Bilim insanları fiziksel temasın ruh halini yükselttiğini uzun zamandır söylüyorlar. Kucak gibisi yok! İnsanların daha fazla kucaklaşması gerektiğine gerçekten inanıyorum. Hatta yıllar içinde İstanbul'a yaptığım iki kitap turunda binlerce insanla kucaklaştım!

Ölmeden önce yapılacaklar listesi yapın: 2007 yılında yapılan bir çalışmaya göre insanlar geçmişte kalmak yerine ileriye bakıp planlar yaptıklarında daha iyi hissediyorlar. Çalışmaya katılanlar özellikle yapmak istedikleri ve hayatlarında başarmak istedikleri bütün heyecanlı şeylerin listelerini yaptıklarında mutluluk seviyelerinde daha büyük bir yükselme gözlenmiş. Ölmeden önce yapılacaklar listenizde neler var? Benimkinden birkaç tanesini vereyim: 1) Çocuklarımı New York'a, Paris'e ve İstanbul'a götürmek 2) Yeni evimde bir çatı bahçesi kurmak ve 3) İlk senaryomu yazmak.

Minnettar olduğunuz her şeyin bir listesini yapın: En sevdiğilerimden biri bu işte (ve sık sık çocuklarıma da yaptırıyorum). Ağır bir şey gibi görünse de biraz kötü hisseden herkes için gerçekten mükemmel bir alıştırmadır. İşte benim bugünkü "minnet listem": Seattle yazı, bahçemdeki domatesler, sağlığım (bugün biraz

sırtım ağrısı da), hoparlörlerimden gelen caz müziği, gerçekten harika olmuş olan akşam yemeği için hazırladığım salata (mis).

Hayal kurun: Bu en sevdiğim ve doğuştan bir hayalperest olduğum için bana çok kolay gelen mutlu olma stratejilerinden biridir! Bir hayale dalıp kaybolmaktan daha iyi bir şey yoktur. Bu, ister yeni eviniz için yaptığınız planlar olsun ister Avustralya'ya yaptığınız hayali bir seyahatin planlamasıyla alakalı olsun böyledir. Bazen daha mutlu hissetmek için kaybolmanıza izin vermeniz gerekir.

Dua edin: Dua benim için önemlidir. Ben Tanrı'ya inanan bir kadını ve Yaratıcı ile kurduğum gündelik bağ ayaklarımı yere sağlam basmamı ve dengemi sağlayan bir şeydir. Gergin, mutlu, korkmuş veya endişeli hissettiğimde dua ederim. Ayrıca hayatımda sahip olduklarımdan dolayı teşekkür etmek için de dua ederim. Denemelisiniz!

Oynayın: Kendinizi salıp saçmalamak da en az dua etmek kadar önemlidir ve ruh halinizi yükseltebilir. Sadece bir çocuğun bisiklet sürerken nasıl hissettiğini ve nasıl görüldüğünü düşünün; rüzgâr saçlarını yalar, yüzünde bir gülümseme vardır. Yetişkinler nasıl oyun oynandığını sıklıkla unuturlar veya kendilerini “oynayamayacak” kadar meşgul hissederek. Dostlarını, haydi oyun başına!

Biraz siyah çikolata yiyin: Yakın zamandaki bir araştırmaya göre çikolata (özellikle de siyah çikolata) stres hormonu olan kortizolu azaltan bol miktarda antioksidan içerir.

Doğada zaman geçirin: Dışarı çıkamıyor musunuz? Doğayı evinize getirin! Bahçemdeki bitkileri kırıp zamanımın çoğunu geçirdiğim ofisim, mutfakım ve yatak odam için çiçek aranjmanları yaparım.

Biraz turunçgil koklayın: İnanılması güç olabilir ama kokuların nasıl hissettiğimiz üzerinde doğrudan bir etkisi olabilir. Son zamanlarda yapılan araştırmalarda, ilginç bir şekilde, turunçgillerin (mandalina, limon, portakal) özellikle de yağlarının ruh halimizi ve enerjimizi yükselttikleri görülmüştür. Canım birden portakal suyu istedi! Sizin de mi?

Mutluluk Zamanı: Arkadaşınızdan sizi bir veya iki cümleyle tanımlamasını isteyin

Birkaç ay önce bir arkadaşım benden kendisini en iyi tarif eden birkaç cümle yazmamı isteyen bir e-posta gönderdi. O zaman kariyer gelişimi dersi alıyordu ve hocası arkadaşlardan ve aileden gelen yorumların öz yansıtmanın bir parçası olarak çok değerli olabileceklerini açıklamış. Hemen yanıt yazdım ve o da bana bunun kendisine kişiliği hakkında bazı önemli fikirler kattığını söyleyen bir yanıt verdi. Ben de bu doğrultuda aynı şeyi bazı arkadaşlarımdan ve ailemden istedim. Aldığım yanıtlar sadece dokunaklı değil aynı zamanda olumlayıcı ve büyüleyiciydi! Aşağıda bana hitap ettiklerini düşündüğüm kelimeleri koyu harflerle yazdım. Bunu siz de denemelisiniz! Kendiniz hakkında neler neler duyacaksınız ve özsaygınızı kaybedip biraz özgüven gazı verecek bir şeylere ihtiyaç duyduğunuzda günler sonra dönüp bunlara bakmanız iyi olur.

Annem: *“Zorlukların üstesinden gelebilen **güçlü** birisin. **Bağışlayıcısın**, kendini **çabuk toparlıyorsun** ve **ayakta kalmasını biliyorsun!**”*

Yazar arkadaşım Jane: *“**Coşku dolu**, **eğlenceli** ve **güç** ile **hassaslığın harika bir kombinasyonu.**”*

Kolejde oda arkadaşım olan Natalie: “Sarah her şeyi önce kalbiyle yapar ve hissettiklerinden **korkmaz**. Kendi hayatının yeni sayfalarını birçok kadının asla cüret edemeyeceği bir şekilde pişmanlık duymadan yaşar.”

Dostum Ben: “**Tuhaf**, enerjik, **ilham verici**, ama her şeyden öte **EĞLENCELİ!** Sarah sizi mutlu eder!”

Can dostum Lisa: “Bence en çok sevdiğim tarafın **cesur** olman. Yazdıklarını başkalarının okuması için paylaşmak gerçek bir cesaret ister, bu ister bir dergi için beyazlarınızı nasıl yıkayacağınıza dair bir yazı olsun isterse de yayımlanacak yeni bir roman. Bu kadar çok okurun yeni romanını beklemesini görmek çok hoşuma gidiyor ve olmak için çok çalıştığın bu **yetenekli** yazar kimliğini takdir ediyorum.”

Annemin arkadaşı Lauren: “Akıllı, arsız, yaratıcı... Sarah çok yeteneklidir ama en önemlisi de aşırı derecede **sadık** ve destekleyici olan harika bir arkadaştır ve **çok eğlencelidir!**”

Zeytinyağlı Pasta

Bu pastayla ilgili komik bir hikâyetim var. İlk tadına baktığımda randevuya çıktığım bir adam benim için yapmıştı. (Harika değil mi? Pasta yapan bir adam!) Bahsettiğim pastacı, profesyonel bir aşçı olan, uzun bir zaman öncesinden eski erkek arkadaşımdaydı ve bu pastayı yaptığı geceyi hatırlıyorum. Dairesinin mutfağındaki fırını açarken, “Senin için bir sürprizim var,” dedi. Çok da büyük bir sürpriz değildi çünkü daha kapıdan girdiğim andan itibaren havada süzölen harika bir şeyin kokusunu alabiliyordum. Sonra ellerine bir çift fırın eldiveni geçirdi ve bana zeytinyağlı pastası yaptığını ilan ederek nefis eserini dışarı çıkardı. *Bir... zeytinyağlı pasta* diye düşündüm. *O da ne öyle?* Böyle bir şeyi daha önce hiç duymamıştım ama kutsal bir kokusu vardı, kulağa egzotik geliyordu! Soğumaya bıraktı ve bir saat sonra üzerini küçük meyveler ve köpük kremayla süsleyerek servis etti. Ah, muhteşemdi. Bana pastanın tarifini hiç vermedi (ve iletişimimiz kopalı çok oldu) ama yıllar içinde kendi tarifimi yaptım ve sık sık oğullarıma yapıyorum. Keki nemlidir ve zeytinyağı, pastaya bitkisel, biraz cevizimsi ve otlu bir tat veriyor ki bu harika bir şey. Afiyet olsun!

Malzemeler:

- ✓ 1 bardak doğal sızma zeytinyağı ve kalıp için de biraz daha

- ✓ 2 bardak normal un ve kalıp için biraz daha
- ✓ 1 çay kaşığı iri taneli tuz
- ✓ 1 çay kaşığı vanilya
- ✓ 1 çay kaşığı kabartma tozu
- ✓ Karbonat
- ✓ 1,5 bardak şeker (veya şekerotu ya da keşiş meyvesi aromalı tatlandırıcı)
- ✓ 3 büyük yumurta, oda sıcaklığında
- ✓ 1 yemek kaşığı taze rendelenmiş limon kabuğu, ayrıca 2-3 yemek kaşığı taze limon suyu
- ✓ 1,25 bardak süt veya hayvansal olmayan süt

Hazırlanışı:

Fırını 190 dereceye ısıtın. Bir kek kalıbını veya yuvarlak kek kalıbını zeytinyağı ile kaplayın, sonra üzerine un serpin. Orta büyüklükte bir kâsede unu, tuzu, kabartma tozunu ve karbonatı karıştırın. Bir kenara koyun. Büyük bir kâsede yumurtaları, zeytinyağını, vanilyayı, sütü, limonu ve limon kabuğu rendesini ve şeker ya da tatlandırıcıyı çırpın. Karışım hafif ve yumuşak olacaktır ve el mikseri ile karıştırması 3-5 dakika sürebilir. Kuru malzemeleri dikkatle sulu malzemelerin içine döküp topak kalmayana kadar karıştırın. 35-40 dakika ya da ortasına bir krdan saplayıp çektiğinizde temiz çıkana kadar pişirin.

12. BÖLÜM

ÂŞIKLAR ŞEHRİNDE BİR GECE

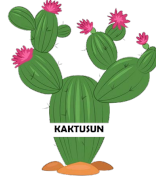

"... Demek şafak yerini güne bırakıyor. Altın olan hiçbir şey
öyle sonsuza kadar kalamaz."

– *Robert Frost*

Los Angeles, Seattle'dan çok farklı olamaz ama ikisini eşit derecede seviyorum. LA'ın özellikle Santa Monica kesimini. Birkaç sene önce, bir hafta sonunda, kendimi plansız ve ev boşken buldum. Ben de o zamanlar sık sık yaptığım şeyi yaptım, arkadaşım Claire'e gitmek için LA'e giden bir uçaktan son dakika uçak bileti aldım. Orada evimin yalnızlığından kaçabiliyordum ve palmye ağaçlarının tepemizden sarktığı verandasında oturup şarap içerken kalbimin acısını unutabiliyordum. Santa Monica'daki o hafta sonlarında sahilde yazardım, Ocean Bulvarı boyunca süren uzun koşulara çıkar, güneş ışığını içime çekerdim.

Bu Kaliforniya hafta sonlarından birinde Claire'in planlamış bir randevusu vardı. İkisinin birbirleri için mükemmel olacaklarını düşünen ortak bir arkadaşları tarafından bir tanışma randevusu ayarlanmıştı. Claire onunla tanışacağı için gerçekten heyecanlıydı ama yine de beni şehirdeki son gecemde yalnız bırakacağı için de kendisini kötü hissetmişti.

“Buldum,” dedi. 1950’lerden kalma ustuka bungalovunun küçük banyosunda saçlarını kıvrırırken bana dönmüştü, sıcak Santa Monica meltemi açık pencereden içeriye süzülüyordu. Claire hiçbir zaman kapılarını kilitlemezdi ve pencerelerini de her daim açık bırakırdı. “Neden sen de benimle gelmiyorsun?”

Kafamı salladım. “Yani, *buluşmanda* size katılmamı istiyorsun?”

Claire saç maşasını bırakırken, “Elbette!” diye çığlık attı. “Eğlenceli olur.”

“Bilmiyorum,” dedim engellemek için. “Buluşacağın adam bunun biraz garip olduğunu düşünmez mi?”

Omuz silkti. “Eğer düşünürse bana göre değildir. Haydi, gel!”

Kulağa ne kadar tuhaf gelse de (ve kulağa oldukça tuhaf geliyor, değil mi?) Claire hayır cevap olarak kabul etmiyordu.

Böylece bir çift ergen gibi, ne giyeceğimiz konusunda kıkırdayıp, banyoda süslenip püslenerek birlikte hazırlandık.

Adam geldiğinde ikisi için ilk randevu heyecanını hissettim. Bir başkasının randevusunda gözlemci olmanın ne kadar komik olduğunu düşündüm. Claire adama bira ikram etti ve verandasında oturup La Croix marka üzüm suyu kutularımız eşliğinde sohbet ettik. Arkadaşım ona sorular sorduğunda adamın oturduğu yerde kıpır kıpır olmasını izlemekten gizli bir keyif aldım. Onun için almış olduğu bir şiir kitabını (ayy) gergin bir şekilde vermişti. Birbirlerine tatlı tatlı bakmışlardı.

Claire için mutluydum (adam kaçırılmaz birisi gibi görünmüştü!) ama yine de kendimi daha da... yalnız hissetmeme engel olamadım. Ertesi gün Seattle’a uçacak ve kimsenin beni beklemediği ıssız evime gidecektim. Hayatım bana yabancıymış gibi hissettim.

O gece Claire'i yeni bir adamı tanırken seyretmek de eşit derecede garip hissettirdi. Ama en iyi arkadaşım her zaman beni güldürmenin bir yolunu bulurdu. Evden çıkıp taksiye bindiğimizde –Claire ve ben arka koltukta otururken ve onun flörtü Ryan da ön koltukta taksici ile politikadan bahsederken– gizlice mesajlaştık.

“Ryan hakkında ne düşünüyorsun?” diye yazdım.

“Sanırım ondan hoşlandım!” diye yanıtladı.

“Bu çok komik,” yazdım. “SENİN randevundayım.”

Batı Hollywood'da meze ve içki söylediğimiz küçük bir bara vardık. Claire ve Ryan hayat, edebiyat ve insanların ilk randevularında konuştukları diğer gelişigüzel şeyler hakkında konuşurlarken ben masada oturup telefonumla meşgul oluyormuşum gibi yaptım. Eve gitmeyi düşündüm. Bir taksiye atlasam saat dokuzda Claire'in evinde olurdum.

Nazik bir şekilde gitmek istediğimi söyledim ama kalmam için ısrarcı olduklarından biraz isteksizce de olsa kaldım. Ve sonra durduk yere Claire'in bir arkadaşı çıkageldi. İş için şehre gelmiş bir fotoğrafçı olan adam masaya oturunca hemen rahatladım. Sanırım bir Ronald McDonald kıyafeti giymiş olsa bile ben yine aynı rahatlıkta olurdum. Artık üçüncü teker değildim. Dördümüz, dengeli bir araçtık.

Grup çalmaya başladığında Ryan Claire'i dansa kaldırdı ve fotoğrafçıyla ben ilk randevuların ne kadar komik olduğuna güldük ve yeryüzündeki her şey hakkında konuşmaya başladık. Geçmişimiz ve bugünümüz, sahip olduğumuz şaşırtıcı ortak bağlantılar...

Claire ve Ryan biraz atıştırmak ve biraz baş başa konuşmak için yakındaki bir restorana gittiklerinde fotoğrafçı bana

döndü. “Hey, bu kulağa delice gelebilir ama Malibu’ya gitmek ister misin? Eğer önümüzdeki on dakika içinde çıkarsak güneş batmadan önce orada olabiliriz.”

Eski Sarah olsa anında hayır diyebilirdi. Ne de olsa bu adamı hiç tanıımıyordum ve ona karşı bir romantik ilgim kesinlikle yoktu. Ayrıca, ertesi gün erkenden uçacaktım ve hazırlanıp biraz dinlenmem gerekiyordu. Bütün işaretler “hayır” diyordu ama yine de bir nedenden ötürü “evet” dedim.

Anlık bir duraksamadan sonra içimdeki kötümseri duymazdan gelerek, “Elbette,” dedim.

Böylece kendimi üstü açılabilen bir kiralık arabanın içinde yüksek sesle müzik çalarken, saçlarım rüzgârda savrulurken, ısınmak için arka koltuktaki yedek kapüşonluyu giymiş, yüzümde geniş bir gülümsemeyle kıyı boyunca giderken buldum. Müzik ve hayat hakkında konuştuk. Keyif aldığımız şeyler ve zorluklar hakkında sohbet ettik. Çok güldük. Ve kumsala vardığımızda orası tamamen bizimdi. Topuklu ayakkabılarımı ayaklarımdan fırlatıp okyanusa doğru yürüdüm, dalgalardan kaçtım ve bacaklarıma su sıçradığında çocuklar gibi güldüm. Fotoğraf makinesini gözüne kaldırıp bir sürü fotoğrafımı çekti. Ara sıra en iyi açıyı yakalamak için bu veya şu yöne bakmamı istedi. Güneşin ufku ardından batıp yerini yıldızlarla süslü gökyüzünde büyük ve turuncu gözüken aya bırakışını izledik.

Hepsi masumca ve eğlenceliydi. Hayat okyanusuna birlikte savrulmuş, sırf öylesine dünyadaki güzel bir akşamın keyfini çıkaran iki insandık.

Fotoğrafçı bir saat sonra beni Claire’in evine bıraktı. Ona bu güzel akşam için teşekkür ettim. Sonra ayaklarımdaki kumu temizleyip içeriye girdim. O akşam özel olarak kayda değer hiçbir

şey olmadı ama yine de içimde büyük bir şey değişti. Claire'in küçük bungalovunda gözlerimi kapattığımda uzun zamandır ilk kez olarak kendimi özgür hissettim. Gaza gelmiş. Canlı. Güçlü. Uzun zamandır hissetmediğim bir şekilde cesur. Hayat bana ne getirirse getirsin hazır. Ama hepsinden de iyisi uzun süredir üzerime sinen korku yavaşça gevşiyor gibiydi.

Ertesi gün ayakkabılarımın içinde bir önceki günden kalan kalan kumla Seattle'a uçtum, yaşadıklarım için minnettardım. Bunu içimde bir yerlerin kilidini açan yeni arkadaşşıma borçluydum. Ne yazık ki bunu ona asla söyleyemedim veya hislerimi ifade edemedim. Birkaç ay sonra bir motosiklet kazasında öldüğüne dair o trajik haberi aldım.

Onu, artık Malibu kıyı şeridinin üzerinde duran parlak yıldızlardan biri olarak hayal etmek istiyorum. Bir gün geri gideceğim ve günbatımında su sıçratacağım, tıpkı yıllar önce o gece yaptığımız gibi. Evet, Robert Frost'un çok güçlü ve etkili bir şekilde yazmış olduğu gibi altın olan hiçbir şey sonsuza kadar kalamaz veya hayat sonsuza kadar sürmez, zaman geçer ve Malibu sahili ya da İzmir'in bir tepesinde güzel bir günbatımının veya gündoğumunun önüne geçmenin hiçbir yolu yoktur. Ama bütün o altın anları her zaman kalbinizde saklayabilirsiniz.

Küçük Yaz Meyveli Kare Pasta

Yaz meyveleri sezonunun sonsuza kadar sürmesini dilesek de hayattaki en iyi şeyler gibi ne yazık ki sezonları gelir ve biter. Bütün küçük yaz meyvelerini severiz. Çilek, ahududu en sık kullandıklarımız ama oğlum Colby pazarda kırmızı veya somonçileği bulduğunda çok heyecanlanıyor (açık pembe ahududuya benziyor) ve hepimiz böğürtlene bayılıyoruz. Böğürtlen biz Seattle'lılar için çok özeldir. Amerika Birleşik Devletleri'nin kuzeybatı köşesindeki bizler yabancı böğürtlenle kutsanmışızdır. Bu, temmuz ve ağustos arasında her şey böğürtlenli demektir. Turtalardan keklere, çöreklerden pastalara kadar her şey. Hatta ben kreplere bile böğürtlen koyarım!

Ancak en sevdiğiniz yaz meyvesi her neyse bu pastaya da ondan koyabilirsiniz. Bu hafif ve canlı tatlıya çok taze bir enerji veriyorlar. İsteğe göre taze kremşanti ile servis edebilirsiniz!

Malzemeler:

- ✓ 165 gram tereyağı (ben hamur işlerimde tuzlu tereyağı kullanmayı seviyorum çünkü fazladan bir tat katıyor), erimiş ve hafifçe soğumuş
- ✓ Bir tutam tuz
- ✓ 2 yumurta + 1 yumurta sarısı
- ✓ 1,5 bardak şeker

- ✓ 2 çay kaşığı vanilya aroması
- ✓ Üç eyrek bardak süt (badem sütü de olabilir)
- ✓ 2 çay kaşığı kabartma tozu
- ✓ 2,25 bardak un
- ✓ 1 kilo taze küçük yaz meyveleri, temizlenmiş ve sapları çıkarılmış

Hazırlanışı:

Fırını 175 dereceye ısıtın. 23'e 33'lük bir kek kabını fırın spreyi ile kaplayın, hatta daha da iyisi üstüne dikdörtgen bir parşömen kâğıdı (isteğe bağlı) koyun. Meyveleri eşit bir şekilde kaba dağıtın.

Büyük bir karıştırma kâsesinde tereyağını, şekeri, yumurtaları, vanilyayı ve sütü elektrikli mikserle karıştırın. Kabartma tozunu ve tuzu ekleyip karıştırmaya devam edin, sonra unu bir spatula ile yavaş yavaş katın. İyice karışana kadar (ama aşırı karışmasın) spatula ile sürekli katlayın.

Hamuru üzerinde meyveler olan kaba boşaltın, eşit olarak dağılması için spatulayı kullanın. Yaklaşık 40 dakika pişirin. (Son beş dakikada fazla pişmemesi için sürekli kontrol edin!) Ortasına batırdığınız kürdan (veya benim kullanmayı sevdiğim gibi bir bıçak) dışarıya temiz çıktığında kek hazırdır. Tamamen soğumaya bırakın, sonra karelere bölüp isteğe bağlı olarak bir parça kremşanti ile birlikte servis edin. Afiyet olsun!

13. BÖLÜM

SİZİN TUTKUNUZ, SİZİN GAYENİZ

“Hayatınızın en önemli iki günü, doğduğunuz gün ve bunun
neden olduğunu öğrendiğiniz gündür.”

— Mark Twain

Hayatta en çok değer verdiğiniz şey nedir? Akla en kolay gelen iki yanıt aile ve arkadaşlar olabilir tabii ki. Ama bu oldukça standart bir cevap. Böyle besbelli kategorileri bir kenara bırakalım ve biraz daha derine inip kendimizi biraz daha iyi tanımak için bunları doğuştan olarak kabul edelim.

Peki ya sizi hayatınızda en çok değer verdiğiniz fikirleri, nitelikleri, konuları veya ilgi alanlarını düşünmeye zorlarsam? Örneğin sizin için *mizah* mı? Her gün gülmeyi mi istersiniz? Yoksa *doğa ile bir bağa* mı değer verirsiniz, belki deniz kenarında olmaya? Tepelerde yürüyüşe çıkarak yeniden şarj olmak? Ya da en çok *neşelenmek* ilginizi çekiyordur ve bunu hayatın en minik gediklerinde bile bulursunuz? Bir köpek yavrusunu, komşunun bahçesinde neşeli bir şekilde etrafta hiplamasını veya sokak kafesinde kısa bir an için dizinize konan bir kelebeği seyretmeye ne dersiniz?

Sizi hepsinden çok coşturan *heyecan* –sıradaki büyük şeyin beklentisi– olabilir mi? Belki de *başarıdır*, hayatın büyük basamaklarını tırmanmaktır sizi ateşleyen. Bunu bir an düşünün.

(Sizi güdüleyen bir, iki, üç ve hatta temel dört değer bulabilirsiniz.) Bu gerçekten de büyüleyici ve keyif veren bir alıştırmadır. Çünkü sizi neyin güdülediğini, harekete geçirdiğini ve sizin için en önemli olan şeyi bilip kabul ettiğinizde tercihlerinizi anlayabilirsiniz, geçmişiniz ve şimdiniz mantıklı gelir ve gelecek için bir yol haritası oluşturabilirsiniz.

Benim için şöyle bir dörtlü var: *ev, bolluk, bağ ve güzellik*.

Ev: Bunu, başarılı bir kariyer ile uğraşırken ev hayatımızı güzel hale getirmek için zaman bulabilen annemden almışım. Masa her zaman akşam yemeği için hazırды. Arka bahçede sebze ve bitki bahçesi vardı. Çoğu zaman da taze pişmiş çikolata parçacıklı kurabiyeler –fırından yeni çıktığı için hâlâ sıcak olarak– okuldan dönüşümüzü beklerdi.

Annem mükemmel olmaya çalışmıyordu, sadece her şeyi ailesi için sıcak, rahatlatıcı, leziz, besleyici ve güvenli hale getirme sanatına değer verirdi. Ben de öyle. İşin komik tarafı şu: Çoğu insan eve gerçek bir değer verebilmek için sadece bir ev hanımı olmak gerektiğini düşünür. Ben bunu aptalca buluyorum! Güçlü kadınlar onu da yapabilirler! Yakın zamanda, albümleri oldukça satan şarkıcı Faith Hill bir dergi yazısında en sevdiği yerin “aylaklık etmeyi” sevdiği –çocuklarının çoraplarını yerden topladığı, mobilyaları yeniden düzenlediği ve her şeyi... güzel bir hale getirdiği– evi olduğunu itiraf etmişti.

Ben de bir aylağım. Çamaşır makinesinden yeni çıkmış temiz çamaşırları düzenlemeyi, oğullarım için düzgünce katlamayı severim. Kütüphanemdeki kitapları yeniden düzenlemeyi severim ve oturma odamı yeniden dekore etmekten asla bıkmam. (Kendime daha fazla kırlent almamak için yasak koymuş olsam da... dostlar, biraz kontrolden çıkmıştım.)

Bunun da beni getirdiği yer... *bolluk*: Hemen şimdi evime gelseniz ve buzdolabımı ya da kilerimi açsanız gördüklerinizi nefesinizi kesebilir. Glütensiz un mu? Neden olmasın, bende dokuz çeşit var! Yulaf ister miydiniz? Darı? Yoksa hindistan-cevizini mi tercih ederdiniz? Vejetaryen bir yemek için bezelye konserveleri? Yedi çeşitten istediğinizi seçin. Baharatlar? Hiç saymayayım. Dünyanın bütün baharatları için kavanozum var ve kimyondan on bir kavanoz olması oldukça muhtemel. (Not: En sevdiğim baharat kırmızı biberdir.) Bütün şu sebzelere bakın!

Bütün bunlar nereden geliyor? Ben bir –nefesimi tutmam gerekiyor burada– istifçi miyim? Öyle olduğumu düşünmüyorum. Daha ziyade bolluğun neden kalbimi ısıttığını düşünüyorum: Çocukken temel hiçbir şeyin yokluğunu hissetmemiş olsam da ailem zengin de değildi. Hatta, hiç de çok paramız yoktu. Tatil, kliması olmayan bir arabayla yolculuk etmek demekti. Nadiren restoranlarda yemek yiyebiliyorduk. Çoğunlukla ikinci el kıyafetler giydim ve para harcamamak için saçlarımızı annem keserdi (kuaför bütçemiz dahilinde değildi). Beni yanlış anlamayın, büyülmüş bir çocukluğum vardı ve tek bir şeyi bile değıştirmezdim. Hatta sadece çocukluğumu sevmekle kalmıyorum, aynı zamanda oldukça özel olan geçmişim olmasa şu anki kariyerime sahip olacağıma da inanmıyorum. Ve belki de ikinci el, dizlerinde delikler olan (ve ben çocukken moda değillerdi) kot pantolonlar giymeseydim şu an tasarım işi kot pantolonumun içinde burada oturup bu sayfaları yazamazdım. Kim bilir? Ama işte en azından bana anlamlı gelen şey de şu: Bir sürü ekstra olmadan büyümenin bir gün bunlara veya en azından seçeneklere sahip olabilmek için insanı daha sıkı çalıştıran bir yönü vardır. Çocuklarıma ne zaman ihtiyaçları olsa

yeni ayakkabı (yepyeni hem de) alabilecek veya onları Meksika ya da Hawaii’de (ve umarım bir gün Türkiye’de) tatile götürebilecek kadar çok çalışmış olmamı seviyorum. Bilginiz olsun diye söylüyorum, tıpkı akşam yemeği için kilerimde milyon tane seçeneğim olmasını sevdiğim gibi elbise odasına girip de düzinelerce topuklu veya düz ayakkabının veyahut da sandaletlerin arasından seçim yapabilmemden de birazcık bile olsun utanmıyorum. Ah şu seçenekler! Bolluk! O ayakkabılar için çok çalıştım ve bu ayakkabıları giymekten keyif alıyorum! Bolluk içinde bir hayat yaşadığım ve bunu sevdiklerimle paylaştığım ve benden daha şanssızlara yardımcı olabildiğim için her zaman şükrediyorum.

Bunun da beni getirdiği yer... güzellik: Bunun gerçekte fiziksel güzellikle hiçbir alakası yok; gerçi Sephora’da çok mutluyum. Daha çok hayatın güzelliğiyle alakalı. Bir günbatımıyla çıldırırım; oğullarım beni mutlu ettiğini bildiklerinden özellikle güzelim bir günbatımını seyretmem için beni mutfaktan dışarıya çağırmayı bilirler. Bahçemde açmış bir gül veya yeni yıkanmış çarşafarla yapılmış bir yatağın tatlılığı ve ayrıca Sephora’dan alınmış yeni bir allık beni sevindirmeye yeter.

Yıllar önce değerlerimi listelemek için oturduğumda güzelliğin listede yer almasından bir şekilde utandığımı hatırlıyorum. Bu beni sığ biri yapmaz mı? Daha önemli şeylere odaklanmış olmam gerekmez mi? Ve sonra kafama dank etti: 1) Kim olduğunu, en derininde kim olduğunu tam olarak değiştiremezsin 2) En derinimde de ben, güzelliği arayan ve dünyayı güzelleştiren biriyim. Yaşadığım yerde, sevgili okurlarım için yazdığım hikâyelerimde ve evimde ailem ile birlikteyken bunu yapmak için uğraşıyorum (çoğunlukla düşünmeden çünkü bu doğamda

var). Bunda yanlış bir şey olmadığına karar verdim, hem de hiç. Güzelliği seviyorum ve hayatı daha güzel yapmaya arsız bir şekilde devam edeceğim.

Belki de doğrudan yazmaktan neden bahsetmediğimi merak ediyorsunuzdur. Benim yegâne geçim kaynağım o değil mi? Mesela, *yazmaya* değer vermiş olmalıydım, değil mi? Hikâye anlatmaya? Değer veriyorum. Ama bu benim için *bağ* ile ilgili bir mesele. Sonuncu ama son derece önemli olan bağ muhtemelen benim için bir numaradadır. Beni çalıştıran şeylerin tepesinde-dir. İnsanlarla birlikte olmayı, hikâyelerini dinlemeyi, onlardan öğrenmeyi seviyorum. Sevdiklerime yakınlaşmayı seviyorum. Duygusal yakınlığı seviyorum. İnsanların bağlanabilirliklerini seviyorum. Size benim hakkımda komik bir gerçek vereyim: Eğer beni akşam saat dokuzda bir televizyonun önüne koyarsanız ve bir film seyretmemi isterseniz muhtemelen 30 dakika (veya 30 saniye) içinde uyuyakalırım. Ama saat dokuzda üç arkadaşım gelse gece yarısından sonra bile tamamen uyanık kalabilirim, oldukça enerjik bir şekilde bütün geceyi onlarla konuşarak geçirme ihtimalim de bayağı yüksek (hatta yüzde yüz). İnsanlar ve bağın bana diğer her şeyden daha fazla enerji verdiğinin kanıtı da bu işte!

Peki benim bu değerimden ne çıkıyor? Yazarlık kariyerim. Ama durun, kitap yazmak ille de bağ ile alakalı bir kariyer değildir, öyle değil mi? Değildir, yalnız... öyledir. Evet, yazmak eylemi özünde bağ kurmaktan çok uzaktadır. Güç ve kendi başına ve çoğunlukla da oldukça yalnız bir eylemdir. Bir kitap yazdığımda ve teslim tarihine yaklaştıysam (ki çoğunlukla öyleyimdir) hayatımda *bağlanabileceğim* hiçbir şey yoktur. Hatta *bağı* koparıyorum. Bir işe koyulmak konfor bölgemden çıkmama,

dünya ile bağımın kopmasına neden olur ve kendimi hayatın içine veya sevdiğim insanlara boşaltmak yerine bir projenin sayfalarına boşaltırım. Ama bazen zor olsa da oldukça değer merkezli bir ödülle birlikte gelir: Milyonlarca insanın o yalnız saatlerde yazdığım kelimeleri ve yan yana dizdiğim cümleleri okuma fırsatı var ve hayalini kurduğum karakterlerle ve yazdığım sonlarla bir bağ kurarlar. Ve bazen oldukça güç akan saatlerimi tek başıma geçirerek, hikâyelerimi yazarak, düşüncelerimle yalnız kalarak bir sürü insanla bağ kurabildim. Okuyucularımın sosyal medya, e-posta ve geleneksel posta üzerinden gönderdikleri bağ kurma hikâyelerini görmek hayatımın en büyük keyiflerinden biridir. İnsanların *hissetmelerini* sağlayan kelimeler yazmak bir anne ve eş olmanın dışında hayatımın en büyük onurudur.

Yaşadığım Hayatın Bazı Gerçekleri

1. *Asla kendi kusurlarınızı göstermeyin.* Belki bazılarınız, “Tabii ki, asla!” diye düşünüyordur. Belki de bazılarınız, “Bekle, ben bunu sürekli yapıyorum,” diye düşünüyordur. Ben de yaptım. Ve size bir şey söyleyeyim, bu asla iyi bir fikir değil. Bazen mütevazı, açık veya şeffaf (hepsi iyi şeyler) görünmeye çabalarken aşırı paylaşabilir ve hatta kendimiz hakkında zarar verici şeyler bile söyleyebiliriz. Bu asla iyi bir fikir değil (eğer güvendiğiniz bir arkadaşınızla değilseniz). Dostlarım, çoğu insan asla var olduklarını bile fark edemeyecekken neden sadece kendinizin farkına varabileceğiniz eksikliklerinizi dünyaya anlatıyorsunuz? Bu şekilde yaparak kendi bacağına sıkıyorsunuz. Bana

güvenin, kendi kendinizin en iyi avukatı olun ve çenenizi kapatın!

2. *Büyük bir kararla karşılaştığınızda daha fazla zaman isteyin.* Bu oldukça önemlidir ve bunu tam olarak öğrenmek biraz zamanımı aldı. Düşünün: Önünüze harika veya çok önemli bir fırsat çıktı (bir iş, evlilik teklifi veya başka bir muazzam teklif). Birçoğumuz çabuk karar vermek için üzerimizde baskı hissederiz. Ne de olsa birisi (veya hatta bir sürü kişi) yanıtınızı bekliyordur. Öyleyse ne olmuş? Bence bırakın beklesinler. New York City'deki bir arkadaşımın uzun bir zaman önce bir ders öğrendim. Bana, “üzerine yatma” güzel sanatında ustalaştığını söyledi. Başka bir deyişle ne zaman karşısına büyük bir karar çıksa karar almak için kendisine bir gece hatta iki gece –hatta bazen bir hafta– izin veriyor ve sonuç her zaman kendisini iyi hissettiği bir karar oluyor.
3. *Sadece kendileri hakkında konuşan insanlar gerçek anlamda zamanınıza değmez.* Bu kadar.
4. *Affedin ama unutmayın.* Ben her zaman bağışlayıcı olmuştum, belki de fazlasıyla. Hatta eski hayatım affettiğim ve unuttuğum (yani ders almadığım) olaylardan ibaretti. Neyse ki hayatımın sonraki bölümünde bilge insanların affettiğini ama unutmadığını öğrendim.
5. *Arada kaldığınızda daha şık olan seçeneği seçin.* Bunu deneme yanılma yöntemiyle öğrendim. Bazı etkinliklere sıradana daha yakın bazılarını da şık daha yakın kıyafetlerle gittim ve size şunu söyleyeyim: Fazla şık giyinmek şık giyinmemeye göre her zaman daha iyi bir tercihtir!

6. *Klasınızla işlerini bitirin.* Bir eski erkek arkadaş? Kocanızın önceki kız arkadaşı? Dün size kaba davranan ofisteki iş arkadaşınız? Yükselin. Başınızı dik tutun, klas ve nazik olun. Bu *her zaman* en iyi seçenektir.
7. *Affedin, hatta hak etmeyen birini bile.* Bir keresinde biri bana sonsuza kadar aklımda kalacak bir şey söylemişti: Affetmek onlar için değil senin içindir.
8. *İnsanların ne düşündüğünü umursamayın.* Başkalarının evim, kıyafetlerim, ayakkabılarım, her şeyim ile ilgili ne düşündüğü hakkında endişelenerek çok fazla vaktimi harcadım. Kızlar, hayat çok kısa. Kendiniz olun. Sizi gerçekten sevenler pasaklı ayakkabılarınızı, mükemmel olmayan gardırobunuzu ve sizi kucaklayacaktır.
9. *Komşularınıza sahip çıkın.* İster sevin ister tiksini komşular aile gibidir, onları gerçek manada seçemezsiniz ama onlarla (veya en azından onların yanında) yaşamanız gerekir. Ben şanslı biriyim çünkü komşularım bazen ailem bazen arkadaşlarım oldular. Her durumda, komşuların birbirlerine sahip çıktıklarını öğrendim. Onlar bana sahip çıkarlar ve ben de onlara sahip çıkarım.
10. *Bol bol iltifat edin.* (Büyük) Maya Angelou insanların senin ne dediğini değil ama onlara nasıl hissettirdiğini hatırladığını söylemişti. (Ben burada onun sözünü biraz yorumlamış olabilirim). Bu yorum çok hoşuma gidiyor ve ilk okuduğumda buna bayılmıştım.
11. *Annenizi arayın.* Arayın, mümkünse sık sık.
12. *Buzdolabında her daim şampanya bulunduran insanlardan olun.* Uzun bir zaman önce kutlanacak bir şey olduğunda hazır olması için buzdolabında her zaman

şampanya bulundurmaya başladım. Geleceğinizde bir kutlama olmasını beklemiyorsanız bile akşam yemeği için bir şey almak üzere buzdolabınızı açtığınızda şampanyayı fark etmek ve her zaman ufukta bekleyen iyi şeyler olduğunu hatırlamak keyif veren bir şeydir.

13. *Günbatımlarının ve güllerin farkına varın.* Bir anne olarak bir şeyi doğru yaptıysam o da oğullarıma muhteşem günbatımlarının farkına varmalarını ve durup gülleri koklamayı öğretmemdir. Nihayetinde önemli olan şeyler hep küçük olanlardır.

14. *Caz müziğinin değerini bilin.* Belki bu konuda patronluk taslamış olacağım ama kendime engel olamıyorum! Caz müziği küçük bir kızken keşfettim ve onsuz bir hayatı hayal edemiyorum. Stan Getz, Vince Guaraldi veya Dave Brubeck dinlediğinizde bana bu konuda katılmamanız mümkün değil.

15. *Yeni Yıl kararları alın.* Bunlara uymak zorunda değilsiniz ya da uymazsanız cezası olacak diye bir şey yok. Sadece önünüzdeki günler için tutku duymak ve en iyi haliniz için çabalamak keyifli oluyor.

Yavaş Pişen Bolonez Sosu

Üvey kızım Evie'nin söylemeyi sevdiği bir şey var. Çocuklarımıza akşam yemeğinde ne yemek istediklerini sorduğum her seferinde arsız gülümsemesinin eşlik ettiği o tipik tavrıyla hep aynı yanıtı verir: "Sarah, bu sorunun bir şey haricinde başka bir cevabı var mı?" Bu, onun için, soslu ettir. Evie soslu ete bayılır ve oğullarım da. Bu, en kolay ve rahatlatıcı yemektir ve annem çocukken bana yaptığından beri bunu yiyorum. Bundan emin olmasak da teyzelerimden bazıları ailemizin kökeninin, atalarımın bu sostan büyük tencereler dolusu yapıp ev yapımı makarnanın üzerinde afiyetle yediklerine inanmak istediğim İtalya'ya dayandığını düşünür. Benim versiyonum leziz ve kolaydır. Yavaş pişmesi de (ve birkaç gizli malzeme) ona rakipsiz bir tat verir! Siz ve aileniz de en az benim çocuklar kadar afiyetle yersiniz.

Malzemeler:

- ✓ Yarım kilo organik, otlakta beslenmiş dana kıyma
- ✓ 5 diş sarımsak
- ✓ 2 havuç
- ✓ 1 küçük soğan
- ✓ 2 dal taze keklik otu veya bir çay kaşığı kuru keklik otu
- ✓ 1 büyük kavanoz *marinara* sosu
- ✓ 1 çay kaşığı iri taneli tuz
- ✓ Çeyrek çay kaşığı öğütülmüş karabiber

- ✓ Çeyrek çay kaşığı pul biber
- ✓ Yarım bardak sek kırmızı şarap
- ✓ Yarım bardak su

Hazırlanışı:

Yavaş pişiren tencereyi açın ve düşük ile orta sıcaklık arasında ayarlayın. *Marinara* sosunu içine boşaltın. Havuçları, sarımsağı, soğanı ve keklik otunu mutfak robotundan geçirin, sonra yavaş pişiren tencereye aktarın. Karabiberi, pul biberi, tuzu, suyu ve sek kırmızı şarabı ekleyin. Bir kızartma tavasına zeytinyağı serpiştirin ve ısıyı orta yüksek arasında ayarlayın. Yarım kilo dana kıymasını ekleyip fazla yağları atarak kahverengileşinceye kadar pişirin. Kıymayı yavaş pişiren tencereye ekleyin ve bütün malzemeleri birleştirmek için karıştırın. Her birkaç saatte bir kontrol edip karıştırarak sekiz saate kadar pişmeye bırakın.

14. BÖLÜM

EVİM EVİM GÜZEL EVİM

“Ev hayatı hepimizin içindedir. Olduğumuz gibi ve sorgulanmadan gidebileceğimiz o güvenli yerdir.”

– *Dr. Maya Angelou*

Eski kocam gittikten sonra, onun payını ödeyerek, birlikte aldığımız evde kaldım. Yıllardır çok sevmiş olduğum duvarların arasında kalmak rahatlatıcıydı ama onun yokluğunda sıra o duvarları kendi duvarlarıma çevirmeye gelmişti. Kollarımı sıvayıp bazı değişiklikler yapmaya başladım.

Zaten ofisimdeki kitaplığa sığamayacak kadar çok kitabım vardı (hatta kitaplar yerde yığın yığındı) ve ben tam olarak ne yapacağımı biliyordum: Bir inşaatçı tuttum ve oturma odama, en üstteki rafa uzanmak için hareketli merdiveni de olan yerden tavana bir kitaplık yaptırdım. Büyük bir müsriflikti ve inşaatçı muhtemelen benim biraz “eksantrik” bir kadın olduğumu düşünmüştü ama ben umursamadım. Küçük bir kızken bile kendime ait bir kütüphanem olmasını hayal etmiştim ve evime bir tane kütüphane yaptırmak heyecan vericiydi. Ayrıca bana güç de vermişti. Ama aynı zamanda bu, pratik de bir karardı. O zamana kadar kitaplarım 25’ten fazla ülkede yayımlanmıştı ve ajansından sürekli olarak kitaplarımın yabancı baskıları geliyordu. Ofisimin her tarafı kitaplarla kaplı görüntüsünü muhtemelen

hayal edebiliyorsunuzdur. İnsanların benim istifçi olduğumu düşünmelerinden korktum, gerçi kitap istifçilerinin iyi olduğunu savunurum. Ama işte dünya çapında özenle 25'ten fazla dile çevrilen bütün bu güzel kitapları yazmıştım ve onları saklayacak düzgün bir kütüphanem yoktu. Ne rezil bir durum!

Ben de inşaat projesine başladım ve kütüphanem tamamlandığında bir kadeh şarap doldurup hayranlıkla izledim. Ayrıca merdiven, oğullarımın da dikkatini çekmişti, merdivene nasıl güvenli bir şekilde çıkılacağı hakkında onlarla konuştum. (Zaten dört yaşındaki oğlumun oyuncak tabancasıyla ağabeyine ateş ederken düşmesinden dolayı panik içindeydim.) Kimse düşmedi ve o kütüphaneyi sonraki yıllarda da çok sevdik. Her bir oğluma hevesle en sevdikleri kitapları yerleştirdikleri birer raf verdim. Kütüphanemizi hepimiz çok sevdik. Misafir ağırlamak için en sevdiğim yer burasıydı. Burada sürekli şarap veya kahve eşliğinde misafir ağırlardım, çok sevdiğim köpeğim Paisley yanımdayken gazete veya yeni bir roman okurdum. Okuldan dönen çocuklarımla birlikte burada yayılır, fonda caz müzik çalarken onların günlerinin nasıl geçtiğini anlatmalarını dinlerdim.

Bir zaman gelip de oraya –kütüphaneye ve eve– veda edeceğimi düşünmek bile zordu. Ama 2016 yılı geldiğinde artık ilerleme zamanının geldiğini biliyordum. Evet, üç oğlumu da doğduklarında o eve getirmiştım ve bütün romanlarımı daha mutlu zamanlarda çamaşır odasından dönüştürdüğüm minik ama mükemmel ofisimde yazmıştım ve tasarlayıp inşa ettirdiğim büyük kütüphanenin yanında yemek odası ve mutfığa yaptırdığım geliştirmelerden de ayrılırken kalbimin acıyaçağını biliyordum. Ama dostlarım, size bir şey söyleyeyim: Artık *ilerleme zamanıydı*.

Bildiğinizde *bilirsiniz* işte. Ben *biliyordum*. (İçimdeki ses dinlememi söylüyordu ve ben de dinledim!) Eski kocamla birlikte 2003 yılında aldığımız o evi ne kadar çok seviyor olsam da geçmişten çok fazla hayalet, çok fazla berbat olmuş hayale ev sahipliği yapmıştı. Duvarlar bile melankolik görünüyordardı. Geçmişe veda etmek ne kadar zor olsa da yeni, taze hatıraların beklediği bir yerde taze bir başlangıç için can atıyordum. Ama nereye gidecektim?

Bir süre şehir merkezine –belki Seattle’ın ikonik Pike Place Çarşısı’nın yukarısındaki şirin bir çatı katına– taşınmayı düşündüm. Sonraki hamlemin ne olacağına karar verene kadar suyun üzerinde bir yer, hatta belki yıllar önce bir yaz, Seattle’daki bir yüzen evde geçen beşinci romanım *Gündüzsefası*’nı yazdığım zaman yaptığım gibi bir yüzen ev kiralayabilirdim.

Ancak bir nedenden veya bir başkasından dolayı, bir akşam yemeği sonrasında aile yürüyüşüne çıktığımız o ana kadar kendim ve üç oğlum için doğru olan eve karar veremedim. Önce şunu söylemeliyim, ben akşam yemeği sonrası yürüyüşlere (hadi buna AYSY diyelim) bayılırım. Dostlarım, AYSY diye bir şey var; hem de gerçekten ama gerçekten iyi bir şey. Şimdi burada bütün araştırmalardan bahsedip gerçekten teknik ve bilimsel olabiliyordum ama hemen sadede gelmek adına sadece gerçek olduğunu bildiğim şeyi söyleyeyim: AYSY sağlığa, mutluluğa, ilişkilere ve ruha iyi gelir. Ben bir bardak çay veya bir kadeh eşliğinde çıkmayı seviyorum. Yeni dikilmiş bitkilere hayranlıkla bakmak veya sadece merhaba demek için komşuların bahçelerinde oyalanmayı, benim gibi yürüyüş yapan birisinin köpeğini sevmeyi ve çocuklarımla bisikletleriyle neşe içinde tepeden aşağıya süzölmelerini seyretmeyi severim. Bizim, AYSY’lerimizde

sevdiğim bir geleneğimiz vardır. Komşularımızdan birinin evinin bahçesini çevreleyen ve arka bahçelerine açılan bir yan kapıyı gizleyen büyük bir çit vardı. Çocuklarım konuşmaya başladıklarından beri oraya “gizli kapı” diyorlar ve (8, 10 ve 12 yaşlarında oldukları bugün bile) bisikletleriyle önden ilerleyip, çitin içinde çömeldikten sonra ben oradan geçerken zıplayıp bana sürpriz yapmaya bayılıyorlar. Neredeyse her defasında elimdeki çay veya şarap dökülecek gibi olur. Genellikle bu sağlıklı yürüyüşe veya yürüyüş partnerimle yaptığım sohbete o kadar dalmış olurum ki sürekli olarak “anneyi korkutma” geleneklerini unuturum. Yemin ederim bu açıdan demans hastaları gibiyim! Ama bu, hepimiz için eğlenceli bir şey.

Her neyse, şu önemli güne geri dönelim. Oğullarım ve Paisley ile birlikte AYSY’deyken bizimkinden bir blok ötede yeni bir ev yapıldığını fark ettik. Komik gelmişti, daha önce bunu fark etmemiştim. Bir zamanlar orada duran küçük 1940 tarzı ev yeni inşaat için yıkılmıştı. Tabelada neredeyse 370 metrekarelik büyük bir modern ev yapılacağı yazıyordu. Zihnimde hemen şimşekler çaktı. Yepyeni bir ev. Kendi mahalleimde. Çocukların okul değiştirmesi gerekmeyecekti! Taşınmak kolay olacaktı, sadece birkaç blok öteye taşınacaktık! Evin boyalarını seçebilirdim ve evle ilgili kararları kendim alabilirdim! Her şey gerçek olamayacak kadar güzel görünüyordu ta ki emlakçıyı arayıp da istenilen fiyatı öğreninceye kadar. Kalbim... ezildi.

Ben –bekar bir kadın– o kadar... pahalı bir şeyi nasıl karşılayabilirdim? Ya kitaplarımın satışları durursa? Ya nadir bir hastalığa yakalanırsam ve ellerimi hareket ettiremeyecek hale gelirdi de artık klavye kullanamazsam? Veya belki de daha da kötüsü:

Ya yaratıcılığım kurur da bir daha asla kitap yazamazsam? O zaman ipoteği nasıl öderdim?

Bu zamana kadar hep zenginliğimin oldukça altında bir hayat yaşamıştım. Ama bu evi almak karşılayabileceğim en son noktada veya onun biraz üzerinde yaşamak demekti. Bu, hayatımın hatası mı olurdu?

Hiçbir fikrim yoktu. Aynı zamanda hem korkudan aklımı kaybetmiştim hem de bu evi almanın kendim ve çocuklar için harika bir hamle olabileceğinin farkındaydım. Brandon ile daha sadece bir yıldır birlikteydik ve evliliği tartışmak için henüz çok erkendi. Ona ne kadar değer veriyor olsam da bunun kendi başıma almam gereken bir karar olduğunu biliyordum.

Böylece muhasebecimle, zeki iş kafaları olan arkadaşlarımla, annem ve babamla konuştum. Ayrıca bana yardımcı olması için Tanrı'ya da dua ettim. Daha yeni boşanmıştım ve ihtiyacım olan en son şey riskli bir mali karar verip başarısızlığımı iki ile çarpmaktı!

İşte tuhaf bir şey oldu. Güvendiğim herkes yeni evle ilgili olarak bana aynı şeyi söyledi: Al! Ve böylece sayısız uykusuz geceden sonra bir teklif sundum ve günler sonra o teklif kabul edildi ve ben Seattle'ın en sevdiğim yerinden, kocaman bir arka bahçesi, çocuklar için çok büyük bir oyun odası, dört yatak odası, destansı bir mutfak ve sadece bana ait bir ebeveyn yatak odası, bir kıyafet odası ve spavari bir banyosu olan tamamen yeni bir ev alıyordum. Banka yeni kredimin ödemesinin ne kadar olacağını söyleyene ve ben neredeyse bayılana kadar bir rüyam gerçekleşiyor gibi görünüyordu. Bu, pişmanlık ve kuşku hislerinin başladığına bir işaretti. *Ben ne halt etmiştim böyle?*

Ev tamamlanırken aylarca endişelendim ve kendimi yiyip bitirdim ama bunların etkisi “yeni evi kontrol” etmek için yaptığımız akşam yürüyüşlerimizde çocuklarımla birlikte hissettiğimiz heyecan sayesinde azalıyordu. Binanın iskeletinin yükselişini, pencerelerin takılışını ve kapıların tutturulmasını seyretmek çok güzeldi. Tüm bu süreç boyunca çocuklarla birlikte kararlar aldık: Çok güzel ahşap parkeler seçtik, mutfak için güzelim beyaz dolaplar, benim yaptığım bütün yemekler ve oğullarımın bütün yiyecekleri için kocaman bir buzdolabı seçtik. Ayrıca oyun odasına üç küçük maymunum enerjilerini atabilsinler diye bir tırmanış duvarı konmasına da karar verdim. Çok eğlenceli bir şeydi ama hâlâ alttan alta korkuyordum: Ya başımdan büyük bir işe kalkışıyordusam? Ya bu ev benim için çok fazlaydıysa?

Dostlarım, burada durup biraz korku hakkında konuşmalıyım. Bundan nefret ediyorum. Korku ile uğraşmak benim için günlük bir savaş. Aslında hayatım boyu süren bir savaş. Tabii, sağlıklı korku da vardır. (Uçurumun kenarından uzak durmak veya tekmeden, içinde köpekbalıkları olan suya düşmemek için dikkatli olmak gibi canınıza mal olacak şeyleri yapmaktan alıkoyan türde.) Ama bir de daha az yardımcı olan, daha çok kontrol altına alan hatta takatinizi kesen bir korku türü de vardır. Düşme korkusu. Sevdığınız birini kaybetme korkusu. En kötü senaryonun gerçekleşeceği korkusu.

Yeni evimi aldığımda bu sağlıksız türde olan korku üzerime çöktü ve ben bundan nefret ettim. Arkadaşlar, bu tipte bir korku yaşadığınızda iki seçeneğiniz vardır: 1) Sizi kontrol altına almasına ve kazanmasına izin vermek veya 2) kışına tekme basmak.

Ben ikincisini seçtim. Öncelikle; babam ve dedem her zaman “bir karar verirsin ve kendini ona bırakırsın” felsefesinin büyük

takipçileri olmuşlardır. Bu onlardan bana geçen birçok şeyden biri. Bir başkası: Bir şey sıkıştığında (fermuar, mekanik bir alet vs.) zorlamayın. Sakin olursanız sorun çözülür. Ah ve annemin dahiyane bilgeliğini de unutmayalım: “Arabadayken, asla çok fazla geri gitme. Sadece birazcık işini görecektir.” Evet ve evet!

Tamam, eve geri gelirsek. Gerçekten de bir karar vermiştim ve şimdi de kendimi ona bırakacaktım. Daha fazla kendimi yiyip bitirmeyecektim. Artık yeterdi. Ve böylece kendimi boya seçiminin, yeni mobilyalar almanın ve taşınma partisini planlamanın keyfine bıraktım. Biliyor musunuz ne oldu? Yeni evimin anahtarlarını aldıktan ve çocuklarla birlikte dışarıdan hazır yemek söyleyip ıslıl ıslıl ve boş yeni evimizde yedikten hemen sonra emlakçımdan bir telefon geldi. Bana piyasanın feci bir şekilde yükseldiğini söyledi. Evin inşası için geçen aylar içinde ev muazzam değer kazanmıştı. Eğer o gün evi satarsam yatırdığım paranın iki katından fazla alacağımı söyledi.

Çoraplarıyla yeni ahşap zeminde kayarak ebelemece oynayan çocuklarıma bakarken, “Teşekkürler,” dedim. “Ama burası artık bizim evimiz.”

Öyleydi de. Başarmıştım. Kendim ve kıymetli çocuklarım için bir ev bulmuştum ve bu sırada iflas da etmemiştim. Hatta (bilmeden de olsa) oldukça destansı bir iş kararı almıştım.

Taşınmamızdan kısa süre sonra yeni evimize iki tane kütüphane –bir tane evin odak noktası olan oturma odasına ve bir tane de kitaplarımın dünya çapındaki yüzlerce nüshasını koymak için ofisime– yapması için bir marangoz tuttum. Her iki kütüphanenin de kendi hareketli merdivenleri ve tıpkı eski evimizde olduğu gibi çocuklardan her birinin kendi rafı olacaktı.

Bunlardan ne ders çıkardım: 1) Her şey tersini söylese de genellikle iyi sonlanır, bu yüzden kendinize bir moral konuşması yapın! 2) Bazen cesaret başarı getirir. 3) Haydi kendinize bir kütüphane kurun. Not: Ben, asla yeteri sayıda kırlent, depolama sepeti veya tarçın kavanozunun olamayacağına inanırım. Bu konuda bana hak vermeye bakın!

Bunu Seattle'daki bulutlu bir günde yazıyorum. Kendime ikinci bardak kahvemi yaptım ve sandalyemi yirmi beşten fazla (Yoksa otuz muydu? Sayısını unuttum artık) dile çevrilen yazdığım kitapların çeşitli nüshalarıyla dolu olan kütüphaneme bakmak için çevirdim. Bu manzara asla beni benden alan bir his vermeyi bırakmıyor. Ne de olsa kalbimin derinliklerinde hâlâ kitaplar yazmak isteyen ve hayalinin gerçek olduğuna güçlkle inanan o küçük kız var.

Lisedeki erkek arkadaşlarımdan birinin de çok dokunaklı bir biçimde söylediği gibi: “Her şey değişir, yine de her şey aynı kalır.”

Gevrek Nohut

Oğullarım, bizim (ve İtalyanların) “cecci” -esasında gevrek kavrulmuş nohut- dediğimiz bu yemeğe bayılıyorlar. Ailem bundan cidden bir kâse dolusu yiyebilir ve yapması da çok kolay! Ufak bir uyarı: Eğer sizin aileniz de benimkiler gibi kavrulmuş sarımsağı seviyorsa tarifte belirtilenden daha fazla kullanmaya bakın. Oğullarım her seferinde son parça için kavga ediyorlar!

Malzemeler:

- ✓ 2 kutu nohut
- ✓ 8 diş sarımsak, kaba bir şekilde irice doğranmış (ne kadar çok o kadar güzel)
- ✓ Zeytinyağı spreyi
- ✓ 1 çay kaşığı tuz
- ✓ 1 çay kaşığı sarımsak tozu
- ✓ Yarım çay kaşığı karabiber
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber

(Pul biber ile ilgili birkaç söz: Tariflerimin çoğunda bir miktar pul biber olduğunu muhtemelen fark etmişsinizdir. Bu şeye bayılıyorum ve neredeyse her şeye koyuyorum. Oğullarım her sabah omletlerinin üzerinde biraz olmasını istiyorlar! Ben bu baharatı yıllar önce *New York Times*'ın mutfak sayfasını okurken keşfettim. Mutfak yazarlarından bir tanesi, o zaman, yemek yaparken pul biberin daha fazla

kullanılması gerektiğini söylüyordu. Bunun dünyanın Türk tarafından gelmesi ne kadar ilginç!)

✓ Yarım çay kaşığı kuru keklik otu

Hazırlanışı:

Fırını 220 dereceye ısıtın. İki kutu nohudu açıp kevgire boşaltın. Durulayın ve çalkalayıp kurutun. Kuruyan nohutları üzerine zeytinyağı spreyi sıkılmış metal fırın tepsisinin üzerine yerleştirin. Nohutların üzerine biraz daha zeytinyağı sıkın. Nohutların üzerine tuz, karabiber, pul biber, keklik otu ve sarımsak tozu serpin. En üste sarımsak parçalarını atın. 25-30 dakika veya altınsarısı-kahverengi ve hafifçe gevrek oluncaya kadar pişirin.

15. BÖLÜM

SEVGİLİ RUSYA

“Hayat ya cüretkâr bir maceradır ya da hiçbir şey.”

– *Helen Keller*

Rusya hakkında istediğinizi söyleyin. Soğuk bir yer. Erkekler çok fazla votka içiyor olabilirler. Siyasi liderlerin sorunlu bir tarihi var. Ama kadınlar? Yakın zamanda Moskova'ya yaptığım bir seyahatten sonra Rus kadınlarının, aşk konusunda tartışmasız en gelişmiş ve cesur bakış açısına sahip olduklarını anladım.

Yıllar önce arkadaşım Claire ve ben kendimizi sevgililer gününde Moskova'da bulduk. (Ne kadar komik ve beklenmedik!) Romanlarımdan biri beklenmedik bir şekilde Rusya'da en çok satanlar listesine girince yayıncım tarafından kışın ortasında bir haftalık bir kitap turu için davet edildim. En maceracı kız arkadaşım olan Claire'den bana eşlik etmesini istedim. İkimiz de kocaman kaz tüyü montlar aldık, en sıcak tutan kazaklarımızı ve taytlarımızı çantamıza koyduk ve dünyanın diğer ucundaki bu maceraya atıldık.

Moskova'ya giden uçakta uçuş görevlisi şarap kadehlerimizi yeniden doldururken ben de karanlık uçak penceresinden dışarıya bakıp boşanmamı, rahat olmayan kalbimi ve sonsuz randevu çemberimi düşündüm. Gerçi son zamanlarda yalnızca Brandon

ile görüşmeye başlamıştım ama hâlâ korkularım ve daha da fazla sorularım vardı.

“Belki Rus kadınları her şeyi çözmüşlerdir,” dedim Claire’e. Hayatındaki erkekler için aşırı derecede yüksek beklentileri olan ve konu randevuya çıkma olduğunda çok katı bir saçmalık-yok kuralı olan Seattle’daki Sibiryâ doğumlu bir Rus arkadaşım aklıma gelmişti.

Bir saat sonra, Moskova’da uçaktan indiğimizde Rus yayıncımın pazarlama müdürü Anna beni çiçeklerle karşıladı. Hafif karla kaplı caddede siyah bir Mercedes ile bir şoför bizi bekliyordu. Hava yakıcı derecede soğuktu ama harika hissediyordum. Bir... maceradaymışım gibi hissediyordum.

Kitaplarım romantik romanlar olmasalar da bütün hikâyelerimde güçlü romantik unsurlar vardı. Aşkla doğal olarak ilgiliydim ve Anna’ya yani gezim sırasında karşılaştığım ilk Rus kadınına ülkesindeki ve kendi hayatındaki aşk manzarasının nasıl olduğunu sormadan edemedim.

Belki de uzun uçuştan sonra birazcık hezeyan içinde gelişi güzel, “Evli misin?” diye sordum. Şoförümüz karla kaplı huş ağaçlarıyla kaplı çok rüzgârlı görünen bir arazinin yanından geçerken Anna’nın çıplak yüzük parmağına baktım.

Anna, sorumu oldukça beklenmedik ve aynı zamanda çok komik bulmuş gibi güldü. “Hayır, hayır,” dedi çabucak, sanki onun için evlilik fikrinin kendisi bir şekilde aptalca ve gereksiz gibiydi. (Bunun aynı soruya, Rus kadınlar tarafından verilen en yaygın yanıt olduğunu öğrenecektim.)

Siyah saçları ve şirin yüzü ile benim yaşlarımda güzel bir kadın olan Anna ilgisini çok daha fazla çeken bir konuya geçti:

Sonbahardaki Moskova maratonu için hazırlanması gerekiyordu. Eksi yirmi üç derecelik sıcaklıktaki karlı sokaklarda nasıl koştuğu hakkında konuştuk. Erkekler konusu aklındaki en son şeymiş gibi görünüyordu.

Bundan sonraki o birkaç günde Anna gibi Rus kadınlarıyla tanıştım: Baş döndürücü, başarılı, tasarımcı kıyafetlerine bürünmüş, oldukça bağımsız ve *bilinçli bir şekilde bekar kalmayı seçen* Rus kadınlarıydı bunlar. Bu sadece bir tesadüf değildi. Sadece 11 milyon nüfuslu Moskova'da 3 milyon bekar kadın olduğu tahmin ediliyordu.

Kısa periyotlar için erkeklere tövbe etmiş kız arkadaşlarım (Taylor Swift'in bile flört işlerine ara verdiği söyleniyordu, gerçi kısa süre sonra magazin basınında bir kötü-çocuk DJ'e sarılmış halde fotoğrafları çıkmıştı) vardı ve benim de geçmişte kendimce erkeklerle-işim-bitti anlarım olmuştu ama asla böyle bir şeyle karşılaşmamıştım. Rusya'daki kadınlar sadece bekarlıkla barışık değil aynı zamanda bunu arsız bir biçimde *benimsiyorlarmış* gibi görünüyordu.

Kitap imzaladığım zamanların arasında merakıma boyun eğerek Rus kadınlarıyla söyleşiler yaptım ve internet üzerinden, bu güzel ve karmaşık ülkedeki kadınların durumu ile ilgili yazılmış bulabildiğim her şeyi okudum. Son istatistiklere göre Rusya'da kadınlar erkeklerden 11 milyon daha fazla. Uzmanlar sadece erkeklerin daha erken öldüklerini (erkekler için ömür beklentisi iç karartıcı bir şekilde 59) değil aynı zamanda birçoğunun da iş kazalarında öldüklerini ama yine de daha fazlasının iş bulmak için başka yerlere gittiklerini söylüyor.

Rusya'da konuştuğum kadınlar bana ülkelerindeki çoğu erkeğin nasıl olduğunu oldukça sade ve açık bir şekilde an-

lattılar. St. Petersburg'tan Olga isimli bir kadın, "Çok fazla sigara ve alkol içerler," dedi ve çoğunun sadakatsiz olduğunu ve eşlerinden yemek ve temizlik yapmalarını ve bunu yaparken de mükemmel görünmelerini beklediklerini ekledi. Bu abartılı olsa da olmasa da emin değilim, her şeyden daha şoke edici olanı 2015 yılında burayı ziyaret ettiğimde bile hâlâ aile içi şiddete karşı bir yasa yoktu.

Önceki nesil ihtiyaçtan evlenmiş olsa da Rus kadınları bugün annelerinin ve büyükannelerinin sahip olmadıkları bir bağımsızlığa ve güce sahipler. Öyle ki Rusya'daki birçok genç kadın radikal bir şekilde erkeklere ve aşk fikrine tümünden tövbe etmiş durumda.

Özellikle yakışıklı bir fotoğrafçı olan Alex ile yaptığımız bir fotoğraf çekimi sırasında Claire'in 25 yaşındaki Rusya doğumlu çevirmenim Nina'ya "Yakışıklıymış," diye fısıldadığını duydum.

Nina onaylamaz bir ifade takındı. "Asla ama asla bir Rus erkeğine yakışıklı olduğunu söyleme," dedi kafasını sallayarak. "Erkeklerin burunları zaten fazla havada."

Sonradan Nina'ya ülkelerinde randevuya çıkmanın nasıl bir şey olduğunu sordum. "Buradaki erkekler," doğru kelimeyi bulmak için duraksadı, "berbatlar." Yakın zamanda birisi ile görüşmeye başladığını kabul etse de aşk konusundaki tavrı tanıdığım diğer kadınları yansıtıyordu: Tedbirli, şüpheli, neredeyse bir 'ister beğen, ister beğenme' mantığı.

Amerikan kadınlarının aşk hakkındaki düşüncelerine zıt olan bu tavır hakkında çok düşündüm. Biz, bir kültür olarak mutlu sonlara, ruh ikizlerine, aşkın bizi tamamladığı, bizi bir bütün haline getirdiği fikrine inanırız. Bizler, Amerika'da bir

nevi romantik Pollyanna'larız ve bekar olmak bir nevi ayıp gibidir. Aşk arayışı zahmetli de olsa hep vardır.

Rusya'daki sosyal manzaranın, kadınları uygun bir eş bulmak için çaresizliğe ve histeriye yönelteceğini düşünebilirsiniz ama Moskova'nın serin sokaklarında dolaşırken durumun tam tersi olduğunu hissettim. Rus kadınları bütün olarak asla bir Jerry Maguire anı (Replik: "Beni tamamlıyorsun.") yaşamayabilecekleri gerçeğini kabul etmiş gibi görünüyorlar. Ve herhangi bir ülkedeki herhangi bir insan gibi onlar da aşkı arzulasalar da aşk olmadan mutlu olmak fikriyle barışık gibi görünüyorlar.

Bu, *Glamour* dergisinin Rusya editörlerinden biri olan Svetlana'nın karlı bir sabah otelimde yaptığımız röportaj sırasında paylaştığı bir düşünce. Kısa saç kesimi ve çıkık elmacık kemikleriyle çarpıcı ve güçlü görünüyordu, çok az gülümsüyordu ama nazik, yoğun gözleri vardı. Bir sürü kelimeyle, "Aşk hakkında yazıyorsun," dedi, "ve hikâyelerin çoğunlukla mutlu sonla ve hepimiz için aşkın dışarıda bir yerlerde olduğuna dair bir ima ile bitiyormuş gibiler."

Sorusu doğrudan bana yönetilmiş oldukça güçlü bir spot ışığı gibi hissettirmişti. Yanaklarım alev aldı. Daha devam etmeden nereye geleceğini biliyordum.

"Ama bunun gerçek hayatta bir yeri yok," diye ekledi.

Başımınla onayladım. Haklıydı, en azından bir bakıma. Bu, gerçek hayatın veya benim tam olarak gerçeği değil. Aşk, nereden bakarsanız bakın bana haksızlık yapmıştı. Ama yine de Rusya da dahil birçok ülkede popüler olan romanlarımda şöyle bir formül vardır: Kız erkekle tanışır. Kız ve çocuk âşık olurlar.

Trajik bir şekilde ayrılırlar ama sonunda aşka çıkan yollarını yeniden bulurlar. Mutlu sonlar garanti değildir.

Bunda yanlış hiçbir şey yok ve hikâyelerimin daha derin mesajları da var ama Svetlana bana da musallat olan şeye varıyordu. Gerçek hayatta bazen, kız asla erkekle tanışmaz. Ya da bazen yanlış erkekle tanışır. Sonra ne olur?

“Yani okurlara aşk hakkında gerçekte ne söylüyorsunuz?” diye sordu.

Yanıtlamadan önce uzun bir an duraksadım. Rus kadınlarına nasıl bir tavsiye verme ihtimalim vardı ki? Umutsuz bir romantik olan ve hâlâ yolunu bulmaya, yalnız hayattan anlam çıkarmaya çalışan ben mi tavsiye verecektim? “Sanırım umut,” dedim sonunda. “Yaşadığım her şeyden sonra bile hâlâ aşka inanıyorum veya en azından hâlâ aşkı bulacağıma dair umudum var.”

Svetlana yanıtlıma tatmin olmamış gözükiyordu. “Rusya’da birçok kadın asla evlenmeyecek. İnsanın, mutlu olmak için hayatında aşk olması gerektiğini mi söylüyorsun?”

Bir an doğru kelimeleri aradım. Doğrudan meselenin özüne inmişti ve şimdi bir yanıt bekliyordu. Ama Svetlana’nın benim yanıtlıma ihtiyacı yoktu çünkü o ve milyonlarca Rus kadını bunu zaten biliyorlardı.

Ama bir yanıt benim ihtiyacım vardı. Sonunda ona inanmaya ve söze dökmeye ihtiyacım vardı.

“Hayır, kadınların mutlu olmak için aşka ihtiyaçları yoktur,” dedim sonunda, oturduğum sandalyede öne doğru eğilerek. “İhtiyacımız olduğunu düşünürüz ama aslında yoktur. Gerçek şu ki yalnız olmak beni korkutuyor. Yazdığım türde bir aşkı asla bulamayacağımı düşünmek ödümü patlatıyor. Ama bunu sorun etmemeyi öğreniyorum.”

Benimle aynı fikirdeymişçesine başıyla onayladı, sonra not defterini kapattı. Röportaj için bana teşekkür etti ve Moskova'nın karlı caddelerinde gözden kayboldu.

Rusya'daki son günümüzde bavulunu toplayan arkadaşım Claire'e dönüp, "İyi ki Rusya'ya geldik," dedim.

"Bence de," dedi.

İşte oradaydık, Rus mantığından yeni çıkmış iki Amerikalıydık.

Seattle'a dönüp oğullarımı öptüm ve zihnimin uzun zamandır hissetmediğim kadar açık olduğunu hissettim. Evet aşk harika ve çok güzel; elde etmeye (ve korumaya) değer. Ama yine de Rus kadınlarının bana öğrettiği şey şu oldu: Öyle bile olsa aşk seni bulabilir de bulamayabilir de. Veya seni bulup kalbini kırabilir de. İki türlü de sorun değil ve sen yine de iyi *olacaksın*.

Bu senaryo ne olursa olsun hayat yine de yaşanmaya değer. Benim Rus kadınlarından öğrendiğim buydu. Ayrıca erkekler genelde daha erken ölürlər. Ve nihayetinde biz bütün kadınlar birlikte çay veya votka içen matruşkalar olacağız.

Aldırmamak Üzerine Bir Çift Söz

Son yıllarda aldırmama konsepti üzerine bir sürü şarkı yayınlanmış gibi. (Disney'in Karlar Ülkesi filmi kesinlikle "aldırma"yı zihinlerimize çaktı, değil mi?) Yani mantra şöyle görünüyor: "Sevmedin mi, kurtul!" Kötü erkek arkadaş? *Güle güle!* Tuhaf arkadaş? *İlişkiyi kes!* Hayal kırıklığına uğratan bir akraba? *Sayonara!* Bu günlerde insan ilişkileri sadece siyah ve beyazdan

ibaretmiş gibi görünüyor. Ya varsındır ya da yoksundur. Soğuk veya sıcak. Siyah veya beyaz. Eğer birisi sizi hayal kırıklığına uğrattırsa olay bitmiştir.

Bunu anlıyorum, gerçekten. Yaralanmak veya hayal kırıklığına uğratılmak can yakar ve ilişkiyi kesmekten daha iyi bir intikam (veya kalbinizi korumanın bir yolu) olabilir mi? Ve kendi canımın yandığı ve yoğun bir şekilde üzüldüğüm anlarda kesinlikle “aldırma” düşüncesine yapıştım. Bu, arkasında durması kolay bir mantradır. Kararlı hissettirir. Güçlü hissettirir.

Ama işte benim sorum: “Aldırma”mak gerçekten, akıllıca, doğru ve hatta... sağlıklı mıdır?

Şu sonuca vardım: Hayır.

Evet, birisine veya bir şeye son verme fikri aşırı durumlarda gerekli olabilir. Ayrıca özellikle de o insan sizi kırdığında veya size kötü davrandığında, beklentilerinizi boşa çıkardığında temizleyici bir etki de hissettirebilir. Bağları koparmak kendinizi kudretli ve güçlü hissettirir. KONTROLÜN SİZDE olduğunu hissedebilirsiniz. Biliyorum çünkü ben de yaptım. Ve içimdeki sert kadın muhtemelen hâlâ bu şekilde düşünmeye meyilli olabilir.

Ama olay şu ki; sanırım aldırmama konusunda ister insanlarla ister geçmişle isterse de hatıralarla ilgili olsun, çok yukarılara çıktık. Bence bir ultimatolar, bitişler, bağlarımızı koparma ve sırtımızı dönme kültüründen geliyor olduk. Dürüst olmak gerekirse bundan hoşlanmadım.

Daha iyi bir fikrim var: Aldırmamak yerine neden ... *olmasına* izin vermeyelim?

Bu annemin eskiden çok sevdiği ve benim de hayran olduğum, barış içinde geri adım atıp, elini eteğini çekerek olacak

şeyin öylece olmasına izin vermek konseptine adanmış olan bir Beatles şarkısından (Let It Be) aldığım bir şey değil. “Bırakın olsun”la hepten çıldırmaya veya küresel olarak termik olmaya yer yok. İntikam ve öfke? Burada hoş karşılanmazlar. Bırakın olsun düşüncesi sizi düşüren her neyse onu kabul ettiğiniz, eğer gerekiyorsa ondan uzaklaşmanız (ve çoğunlukla uzaklaşmalısınız) ve dinlendirmeye bırakmanız anlamına gelir.

Bırakın. Olsun.

Bu farklı bir düşünme yolu. Daha sevecen. Daha bağışlayıcı. Geçmiş onurlandırır ve güzel zamanların değerini düşürmez. Öfkeden muaf bir düşünce modudur. Kederli hatta üzgün ve kesin bir sona kararlı bile olabilirsiniz ama yine de “bırakın olsun” mantığı bir zaman güzel olmuş bir şeyi çirkin bir şeye dönüştürmez. Geçmişin merceğinin hâlâ güzel ve gerçek olanları görmesine izin verir.

Bu, bu günlerde ısrar ettiğim mantra. Çünkü “aldırma” stratejisini denedim. Aşk mektuplarını yaktım. Telefonumdaki numaraları sildim. Asla affetmemeye ve bana yanlış yapan insanlardan kopmaya ant içtim. Geçmiş silmeyi, hiç yaşanmamış gibi yok etmeyi denedim.

Ama olay şu ki geçmiş *yaşandı*. Ve bir kısmı iyiydi. Bayağı iyiydi. Ve bazı kısımları, sonu planladığım gibi olmasa da hatırlanmayı ve sevgiyle anılmayı hak ediyor.

Hepimiz için bir önerim var: “Aldırma” psikolojisi yerine güzelim 1970’ler Beatles bilgeliğini benimseyip sadece... olmasına izin vermeye ne dersiniz? “Kendimi sorunlu zamanlarda bulduğumda, Meryem Ana bana gelir. Bilge sözlerini söyler;

bırak olsun. Ve karanlık saatimde, tam önümde durur, bilge sözlerini söyler; bırak olsun.”

Benimle birlikte tekrar edin güzellerim: “Bırak olsun, bırak olsun, bırak olsun.”

Gerçekten, hiçbir şeyi kesip atmanız gerekmiyor. Karanlığa geçmenize veya resmi vedalar etmenize, her şeyi yakıp kül etmenize gerek yok. Evet kendinizi koruyun. İlerleyin. Ama kamp ateşini söndürmeyin. Hayır. Bırakın közler kalsın. Asla o alevleri tamamen yok edemeyeceksiniz, o zaman neden bunu yapmaya çalışıyorsunuz ki? Ve zarafetle ve o güzel başınız dik bir şekilde uzaklaşırken bir kez geri dönüp gülümseyin. O ateşin üzerinde kızarttığınız bütün şekerlemelere, donmuş ellerinizi ısıtırken attığınız kahkahalara şükredin. Anılara ve aşka kucak açın. Son bir bakış atın. Gözyaşlarınız gözünüzü acıtıncaya kadar bakın. Ve sonra alevlerin istedikleri gibi için için yanmalarına izin vererek yürüyün.

Belki ateş kendi kendine yanıp sönecektir. Belki kükreyerek alev alacaktır. Belki sonsuza kadar yavaş yavaş yanacaktır.

Olay şu ki bununla ilgili hiçbir şey yapmak zorunda değilsiniz. Siz kendi rolünüzü oynadınız. Elinizden gelenin en iyisini yaptınız. Kendinizdiniz. Canınızı derinden acıtmış olabilir ama sonlarda bile bir şeyler yaşamaya devam eder. Kulaklarımıza fısıldar, yüreğinizi cız ettirir. Her zaman oradadırlar. Her zaman.

Bir gün bir yanıt bulursunuz. Ve belki daima bir vedaydı. Belki de bir “merhaba,” veya bir “selam” veyahut da bir “bin yıl içinde başka bir hayatta görüşürüz”dü. Ya da başka bir şey.

Belki, “Üzgünüm.” Ve belki de sizin yanıtınız, “Seni affediyorum ve her zaman affedeceğim,” olur.

Hayat kısa ve eğer buna açık olursak iyileşme ile bağışlama kapasitesi çok büyük ve harika olan kocaman yüreklerimiz var. Ben bunu öğrendim.

Brokolili Fesleğen Soslu Harika Makarna

Eğer bu tarifi adını okuyup da birazcık dudak büktüy-
seniz, brokoliden nefret edenleri temin ederim ki bu yemek
gerçekten ama gerçekten iyi ve yapması da çok kolay. Ben,
“sebzelerini ye” dramasından kaçmak istediğimde çocukla-
rına bunu yediririm. Bu yemekte makarna sosu olarak sebze
kullanıyoruz.

Malzemeler:

- ✓ İsteddiğiniz türde bir kutu veya paket makarna (biz
burgu seviyoruz)
- ✓ 2 bardak brokoli
- ✓ 1 bardak karnabahar
- ✓ 6 diş büyük sarımsak
- ✓ Yarım bardak taze fesleğen yaprağı
- ✓ 1 yemek kaşığı baharatlı sarımsaklı kırmızı biber sosu
- ✓ Çeyrek bardak zeytinyağı
- ✓ Çeyrek bardak ılık su (veya brokoli ile karnabaharın
pişirme sularını kullanabilirsiniz)
- ✓ 2 yemek kaşığı tereyağı
- ✓ 1 limonun suyu
- ✓ 1 çay kaşığı rendelenmiş limon kabuğu
- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu

- ✓ Tat için karabiber
- ✓ Servis için parmesan peyniri (isteğe bağlı)

Hazırlanışı:

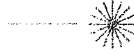
Makarnayı paketindeki tarife göre hazırlayıp bir kenara bırakın. Brokoliyi ve karnabaharı yumuşayınca kadar buğulayın veya kaynatın. Dikkat edin hamur gibi olmasınlar. Blender veya mutfak robotundan geçirip sarımsağı, kırmızı biber sosunu, fesleğeni, zeytinyağını, ılık suyu veya pişirmede kullandığınız suyu, limon suyunu ve rendelenmiş kabuklarını ve tuz ile karabiberi ekleyin. İyice karışana kadar çalıştırın (yeşil fesleğen sosu gibi görünmeli) ve eğer gerekiyorsa biraz daha tuz ekleyin. Büyük bir tencerede tereyağını eritin ve sonra makarna ile sosu ekleyin. Hepsi tamamen karışana kadar karıştırın. Afiyet olsun!

16. BÖLÜM

WHITNEY OLSA NE YAPARDI?

“Uzun zaman önce asla başkasının gölgesinden yürümeyeceğime karar verdim. Başarısız da olsam başarılı da olsam en azından inandığımı yapmış oldum.”

– *Whitney Houston*

Boşanma sonrası acımın zirvesindeyken hüzünlü müzikler dinleyerek çok fazla vakit geçirdim. Bunun bana çok da iyi gelmediği açıktı! Böylece artık bir noktada duygu durumumdan bıktım ve her şeyi biraz silkelemeye karar verip kendime yeni bir kural koydum: Geçmişî hatırlatan müziklere veya hafifçe bile olsa depresif hissettiren her şeye son verecektim!

Müzik gerçekten de duygularınızla oynayabilir. İyi veya kötü şekillerde. Bir arkadaşımın hayatı boyunca sevdiği tek kadından acı dolu ayrılışını anlatışını her zaman hatırlayacağım. Bu adam o kadına o kadar çok âşıktı ki onun yürüyüşünü, bir adımını diğerinin önüne tam olarak nasıl attığını bile anlatabiliyordu. Kadın beklenmedik bir şekilde ondan ayrıldığında evinin içinde kederle dolaşıp The Cure ve Morissey'den hüzünlü şarkılar dinlemekten başka hiçbir şey yapamıyordu. 1980'lerin romantik komedilerinden çıkma bir karakter gibiydi! Ama üç aylık kendine acımadan sonra buna son verme iradesini gösterdi. Bana tam olarak ne söylediğini hatırlıyorum: “Üzüntülü olmaktan bıktığıma karar verdim böylece kanalı değiştirdim.”

Bu hikâyeyi yani üzüntülü olmayı ya da olmamayı seçebileceğimiz düşüncesini her zaman sevmişimdir.

Üzüntülü olmayı seçtiğimi fark ettiğim zaman kanalı değiştirme sırasının bana geldiğine karar verdim ve değiştirdim!

Ama bekleyin, sonra beni bir düşünce aldı: *Ben şimdi ne halt dinleyeceğim?* Yani ben sadece hüzünlü müzikler dinlerim! BAŞKA MÜZİK VAR MI? VAR MI?

Arkadaşım Claire Hızır gibi yetişt! Görünüşe göre o da hüzünlü müzik treninden inmek istiyordu. Onun çözümü? Whitney Houston dinlemek. *Gerçekten mi?* Evet. Ve mantığı da oldukça zekiceydi.

1. Evet, Whitney aşk hakkında şarkılar söyler ve bazı şarkıları hüzünlüdür fakat bir nedenden dolayı onu dinlediğinizde üzgün hissetmezsiniz. Bir şekilde, bu şarkıların son kalp kırıklığımla bir bağlantısı olmadığı için bir nevi güvenli gibiydiler. (Tabii eğer sekizinci sınıf matematik dersindeki çocuk yüzünden kalbiniz kırık değilse; eğer öyleyse belki de Whitney dinlememelisiniz.)

2. "The Greatest Love of All." Nokta. İşte budur.

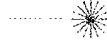
3. Whitney ile birlikte şarkı söylemek gibisi yoktur, ruhu şad olsun. Arabanızda. Veya banyonuzda. Veya bir pazar akşamı planladığınız gibi bir restoranda yemek yerine randevuya çıkacağınız kişi sudan mazeretler yazdığı bir mesajla buluşmayı iptal ettiği (her neyse) için mutfağınızdaki mikrodalga fırında bir yemeği ısıtırken.

Whitney Houston'ın hayat hikâyesini çok bilmiyorum ama ilişkilerinin iniş ve çıkışları yüzünden sorunlar yaşadığını biliyorum. Kendi şeytanları vardı. Muhtemelen bana çok benzeyen bir kadın olduğunu biliyorum. Aşka âşıktı. İçi dışı birdi. Yaralandı

ama yeniden ayağa kalktı. Tekrar ve tekrar. Ve bütün bunlar müziğini daha güçlü, daha gerçekçi bir hale getirdi.

Hayatın karanlık vadileriyle karşılaştığında Whitney ne yapardı ki? Sanırım biraz ağladı, sonra yüksek sesle bir şarkı söylerdi. Böylece (berbat şarkı söyleme sesime rağmen) ben de şarkı söylemeye karar verdim.

Ne zaman bir roman yazmak için harekete geçsem doku-zuncu romanım *Yeşil Deniz Kabuğu* için yazdığım gibi derinden gelen bir soruyla başlarım: “Sevdiğiniz birisi için ne kadar ileriye gidersiniz?” Benim kadın kahramanım için bu büyük ve hayat değiştiren bir şeydi. Ürkütücü bir şey.

Romanı yazarken kendi hayatım ve özellikle de hayatımda sevginin yeri hakkında çok düşündüm. Geçmişim, bugünüm ve geleceğim hakkında da düşündüm. Ama kendimi, bazı önemli insanların aşk konusunda neler dediklerini merak eder bir halde buldum. *Aha* dedikleri anlar neydi? Doğruları neydi? Başarısız evliliklerinden, ilk randevularından, kalp kırıklıklarından, karşı-larındakilere katıksız ve tam hayranlıklarından neler öğrendiler? İşte benden küçük yorumlarla birlikte en sevdiklerim:

Demek Kalbin Bir kez Kırıldı. (Üzgünüm Tatlım.)

Cesur Ol ve Her Şeye Yeniden Başla. *Âşıklara gelince, eh, gelirler ve giderler... Ve bebeğim, söylemekten nefret ediyorum, çoğu, aslında hepsi kalbini kıracak ama vazgeçemezsin çünkü eğer vazgeçersen ruh ikizini asla bulamazsın. Seni bütünleyecek o diğer yarını asla bu-*

lamazsın ve bu her şey için böyledir. Bir kere başarısız oldun diye her şeyde başarısız olacak değilsin. Denemeye devam et, dayan ve her zaman ama her zaman kendine inan çünkü eğer sen inanmazsan o zaman kim inanır, tatlım? O zaman başını dik tut, çeneni kaldır ve daha da önemlisi gülümsemeye devam et çünkü hayat çok güzel bir şey ve gülümsemecek bir sürü şey var. – Marilyn Monroe

Sadece evet. Ve evet.

Sana Bir Tanrıçaymışsın Gibi Bakan Bir Adama Âşık Ol. *Cesaretine, içtenliğine ve alev alev özsaygısına âşık oldum. Bütün dünya böyle olmadığına dair çılgın şüphelere izin verse de ben buna inanırım. Onu seviyorum ve bu her şeyin başlangıcı. – F. Scott Fitzgerald*

Zelda ve Scott. Daha önce hiç daha karmaşık ve bu kadar şiddetle tutkulu bir aşk hikâyesi olmuş muydu? Zelda belki mükemmel değildi (Kahretsin, Scott da değildi) ama Scott onu sevdi. Bu, benim için, en güzel ifade; birisini kusurlarına rağmen sevebiliriz. Daha da iyisi kusurlarını *iyi görebiliriz*.

İçindeki Sesi Dinle. Eğer Bir Şeyler Yanlış Geliyorsa Muhtemelen Öyledir. *Mahremiyet hakkında bildiğim bir şey var; o da iki insanın cinsel deneyimini kontrol eden belirli doğal yasalar olduğu ve bu yasaların en az yer çekimi ile yapılabilecek pazarlıktan daha fazla yerlerinden oynatılamayacaklarıdır. Bir başkasının bedeniyle fiziksel olarak rahat hissetmek alabileceğiniz bir karar değildir.*

İki insanın nasıl düşündüğü, davrandığı, konuştuğu veya hatta görüldüğü ile çok az ilgisi vardır. Gizemli müknaatıs ya oradadır, göğüs kemiğinin altında, derinde bir yerde gömülüdür ya da değildir. Orada olmadığında (geçmişte kalbimi kıran bir berraklıkla öğrenmiş olduğum gibi) var olmasını bir cerrahın hastanın bedenini yanlış donörden alınmış bir böbreği kabul etmesi için zorlayabileceğinden daha fazla zorlayamazsınız. Arkadaşım Annie her şeyin basit bir soruya bağlı olduğunu söyler: Karnınızı sonsuza kadar bu insanın karnına bastırmak istiyor musunuz, istemiyor musunuz? – Elizabeth Gilbert

Aynı zamanda kalp kırıcı ve gaddarca olsa da ne kadar doğru. (Not: Liz ile birkaç sene önce bir kitap partisinde tanıştım ve onun nasıl tamamen gerçek ve akli başında bir insan olduğunu asla unutmayacağım. Kendisini bilen, neşe dolu biri ve çok büyük bir uluslararası çok satan yazar olmasına rağmen gündelik kıyafetlerini hâlâ Target mağazasından alıyor.)

Cesur Büyük Aşk İçin Dayanın. *Biz bir aşktan daha fazla olan bir aşkla âşık olduk.* – Edgar Allan Poe

Aşkın gelişmesi için sadece yüzde elli ellilik bir ortaklıktan fazlasının gerektiğini öğrendim. 110'a 110'luk hatta daha iyisi 215'e 215'lik gerekir ve birazcık da sihirli bir dokunuş.

Şüphlen Varsa Onu Öp. *Hayatımızda mutluluk adına sağlam ve dayanıklı ne varsa onda dokuzundan şefkat sorumludur.* – C.S. Lewis

Şefkatten daha iyisi var mı? Her zaman kolay değildir ve bazen kendinizi savunmasız hissetmenize neden olabilir ama yemin ederim şefkat her şeyi çok daha iyi bir hale getirir.

Aşk Her Zaman İkinci Bir Şansa Değer. *Aşka bir kez daha ve her zaman bir kez daha güvenecek kadar cesaretin olsun.* – Maya Angelou

Yukarıdaki alıntı romanlarımdan birinin açılış cümlesi oldu. Her şeyi çok güzel özetliyor. (Not: Büyük Dr. Angelou ile ölümünden önce konuşma şansına sahip olmak kariyerimin en önemli anlarından biriydi ve bundan sonsuz bir onur duyuyorum.)

Çifte Çikolatalı Kabaklı Kek

Evimde sürekli kek yaparım. Atıştırmalık için harika oluyor, çocuklarım için kahvaltı veya paket yiyeceklere harika bir alternatiftir. Ayrıca hamur işlerime, fazladan lif ve besin için gizlice sebze ve meyve katmak gibi bir de kötü şöhretim var. Normalde bal kabaklı kek (eskiden beri bilinir ve ailenin de favorisidir) yapsam da ara sıra bir şeyleri değiştirmeyi de severim. Örneğin; elmalı-tarçınlı, havuçlu ve limonlu-haşhaş tohumlu (Hepsi çocuklarca onaylanmış!) ama geçen gün kendimi buzdolabındaki fazla kabağa bakarken buldum ve yeni bir şey denemeyi düşündüm. Takip etmeyi sevdiğim bir blog olan Chocolate & Zucchini'den (Çikolata ve Kabak) esinlenerek bu tarifi uydurdum ve bu kek oldukça iyi oldu. Kabak, çikolata parçacıklarının vıcık vıcıklığına nem verdi ve sonuç nefisti! Çocukların içinde sebze olduğuna dair hiçbir fikirleri yoktu, ben söylediğimde de çok şaşırdılar. Yine anneler kazandı!

Birkaç not: İsteddiğiniz unu kullanabilirsiniz ama ben normal unla badem ununun karışımının çok güzel olduğunu düşünüyorum. Tariflerime biraz badem unu eklemeyi seviyorum çünkü lif ve protein içeriğini biraz daha fazlalaştırıyor. Ayrıca Lakanto Foods'un sıfır kalorili tamamen doğal tatlandırıcısına da bayılırım. Bu, keşiş meyvesinden elde edilen tatlandırıcı şekerin destansı bir ikamesidir ve buraya da mükemmel uyuyor.

Malzemeler:

- ✓ 2 orta boy kabak
- ✓ 1 yumurta
- ✓ 110 gram tuzlu tereyağı, eritilmiş ve soğutulmuş
- ✓ Yarım bardak kakao tozu
- ✓ Üç çeyrek bardak çikolata parçacığı
- ✓ 1 bardak un
- ✓ Yarım bardak badem unu
- ✓ 1 bardak tatlandırıcı (şeker veya Lakanto'nun benim en sevdiğim sıfır kalorili doğal tatlandırıcısı)
- ✓ Çeyrek çay kaşığı karbonat
- ✓ Çeyrek çay kaşığı kabartma tozu
- ✓ 1 çay kaşığı vanilya

Hazırlanışı:

Fırını 175 dereceye ısıtın. 12 kaplık veya 24 mini kaplık bir kapkek tepsisini yağlayın. Kabakları tamamen püre olana kadar mutfak robotunda ezin, sonra büyük bir kâseye alın. Yumurtayı ve erimiş tereyağını, seçtiğiniz tatlandırıcıyı ve vanilyayı katıp çırpın. Sonra unu, badem ununu, karbonatı, kabartma tozunu ve kakao tozunu ekleyin. Son adım: Keklerin üzeri için bir avuç ayırarak çikolata parçalarını da atıp karıştırın. Hamuru tepsiye eşit şekilde dağıtın. Kalan çikolata parçacıklarını her kekin üzerine eşit şekilde yerleştirin. 15-20 dakika boyunca veya batırdığınız bir bıçak ya da kürdanı geri çektiğinizde temiz çıkana kadar fırında pişirin. Afiyet olsun!

17. BÖLÜM

NATALIE & NABIL, BİR AŞK HİKÂYESİ

“Gerçek aşk ne olmadığı bir yerde bulunabilir ne de
olduğu yerde saklanabilir.”

- *Torquato Tasso*

Bazı arkadaşlıklar destansıdır. Natalie ile aramızdaki bağ böyle bir şey. Kolejdeyken ikimiz de gazetecilik alanında eğitim görüyorduk ve ikinci sınıftaki bir münazara dersinde tanıştık. Kaderin cilvesine bakın ki profesör bizi birbirimizle tartışmamız için eşleştirdi. (Galiba o tartışmayı birkaç puan farkla ben kazanmış olabilirim. Üzgünüm Nat!) Arkadaşlığımız böyle başladı.

Ne hakkında tartıştığımızı hatırlamıyorum (Belki dış politika? Aman ne sıkıcı!) ama arkadaş olarak nasıl iyi uyuştuğumuzu hatırlıyorum. Ertesi sene kampüs dışındaki ilk dairemizi döşemek için Ikea'ya yaptığımız ziyaretleri düşündükçe hâlâ gülümsüyorum. (Oturma odamızın görülmeye değer parçası, üzeri kumaş kaplı bir şekilde, şimdi üst kattaki banyomda duran cart sarı olan bir sandalyeydi.) Beraber kahkahalara boğulduk. Birlikte Kanada'da oğlanlarla dans ettik. Düğünümde yanımdaydı ve hayatımın bütün önemli anlarında bana neşe verdi: Doğumlarımda, kitaplarım çıktığında ve boşandığımda.

Arkadaşlığımız çok eskidi. Ve sanırım hayatlarımız farklı yollara gitti. Ama ne olursa olsun her zaman aynı ayarda kalmanın bir yolunu bulduk.

Ben uzun bir süredir evliyken Natalie değildi. Tabii ki yolu, bazıları diğerlerinden daha dikkate değer ilişkilerle biberlenmişti. Ama hiçbiri direnmedi, ta ki bir tanesi... direnene kadar. Yaptığınız her şeyi bir kenara bırakın ve okuyun.

Böyle bir adam vardı. Bir şekilde arkadaşımın hayatına girebilen yakışıklı bir İngiliz olan bir adam. Çekici, zeki ve gizemli. Claire'in Mark Darcy'si. Veya o öyle düşündü. Her şey yavaşça parçalandı. Ve sonra bitmişti.

İkisi ayrıldıktan sonra Claire ile akşam yemeği için buluşmamızı hatırlıyorum. Gözlerinde hüznü vardı. Hayatına devam etmek için Avrupa'ya bir gezi planladığını söyledi. Önce Londra'ya sonra da Paris'e gidecekti, yalnız başına. Listesinin tepesinde eski aşkı için özellikle önemli olan bir Paris semtini bulmak vardı. Orayı görmeyi, deneyimlemeyi, adamın bir zamanlar solumuş olduğu havayı solumayı istiyordu.

Böylece kendisini o caddede, verdiği sözlerin boş olduğu anlaşılan, sevgisi, nihayetinde sığ olan o adamla el ele tutuşarak yürüdüklerini hayal ettiği o efsanevi caddede (yani semtte) buldu. Geç bir saatti. Yüzünde hiç makyaj yoktu. Üzerindeki kıyafetleri eski bir kot pantolon ve bir kapüşonludan oluşuyordu. Tek yapmak istediği bir şişe şarap alıp otel odasına dönmekti, böylece bir şarap dükkanına denk gelince içeriye girdi.

Mağaza akşam kalabalığı yüzünden doluydu. İşadamları sevgilileriyle yiyecekleri akşam yemeği için şarap seçiyorlardı. Çiftler iyi bir Bordo şarabı bulmak için ara koridora bakıyor-

lardı. Ve... tezgâhın arkasından gülümseyen kendinden emin bir Fransız erkeği vardı.

Claire başta ona hiç dikkat etmedi ama sonra adam üst raflardan birinden bir şarap şişesi çıkardı, tezgâhın üzerine koydu, iki kadeh aldı ve mağazayı kapatmadan önce kalan müşterileri kışkıışladı.

Natalie şüphe içinde ve şaşkıındı. Beyni ona gitmesini söyledi ama kalbi kalmasını. Ve kaldı da. Bir şişe şarabı paylaştılar ve güldüler. Özenli el hareketlerinden yardım alan Fransızca ile İngilizcenin gülünç bir birleşimiyle konuştular.

O gece, yeni bir aşk hikâyesi başladı. Natalie'nin hayatının aşkının hikâyesi.

Bir yıl sonra Natalie ve Nabil nişanlandılar ve şimdi evliler. Rahatsız edici bir göçmenlik başvurusundan sonra Nabil'in vizesi onaylanmıştı. Mottoları (ben de bunu çok seviyorum) "aşk kazanır." Buna inanıyorum da. Ama aynı zamanda aşkın cesur olduğuna da inanıyorum. Çok cesur. Paris'e yalnız gitmek zorunda değildi. Kalıp bir yabancıyla o şarap kadehini içmek zorunda değildi. Hayatının dokuz ayını iniş ve çıkışlarla yüklü bir göçmenlik işlemine adanmak zorunda değildi. Ama yaptı. Ve gerisi tarih oldu.

Tebrikler Natalie ve Nabil. Aşkıınız beni mutlu ediyor ve hepimize umut veriyor.

Benim Ya Şöyle Olsaydı Hikâyem

Seattle'daki bir ikinci el kitap mağazasının vitrininde bir kitap vardı; *Missed Connections: Love, Lost and Found*. (Kaçırılmış İlişkiler: Kaybedilip Yeniden Bulunan Aşk.) Yazarı Sophie

Blackall. Tabii ki içeriye girip satın almam gerekiyordu. Kitap metrolarda, uçaklarda, kafelerde ve aklınıza gelebilecek her yerde kısa süreliğine karşılaşan ve sonra birbirlerini beklenmedik yollarla yeniden bulan veya hiç bulamayan insanların hikâyeleri ile doluydu. Kitabın ismi beni etkilemişti ve bu kitap sayesinde kendi kaçırdığım ilişkileri düşündüm.

Güneşin etrafında çokça dolanıyoruz ve bence diğer insanlarla yaşadığımız kesişmeler, en minik olanları bile, birer armağan gibi. Bazıları güzel ve hatırlanmaya değer, diğerleri o kadar olmayabilir. Ama hayatımızın içine işleyecek bir yol bulan deneyimler sonunda bize bir şeyler öğretir.

Flavia Weedn'in şu sözünü hep sevmişimdir: "Bazı insanlar hayatlarımıza girer ve hızla giderler. Bazıları bir süre kalır, kalbimizde ayak izlerini bırakırlar ve bir daha asla aynı olmayız."

Ayrıca daha fazlası için yer veya zaman olmadığından sadece kalplerimizi tekletenler vardır. Trendeki bir bakışma. Bir kafedeki bir merhaba. Parktaki bir tesadüf. Bir telefon numarası almadan kaybolan, bulunması zor insanları bulmak için Craiglist'e ilan bırakanları hepimiz duyduk. Bunda çok derin ve hatta yürek parçalayıcı bir şey var, değil mi? Ve bu, tam da Blackall'ın kitabının dokunduğu şey. Sayfalarını çevirmek uzun zaman önce yaşadığım kendi hikâyelerimden birini hatırlattı.

İlk kocamla tanışmadan önce, ki bu artık binlerce yıl önceymiş gibi geliyor, Seattle'dan Bainbridge Adası'na (yıllar sonra ilk romanım *Mart Menekşeleri*'nin geçtiği yere) yaptığım bir feribot yolculuğunda birisiyle karşılaştım. O gün ben sadece yirmi yaşındaydım, o otuzlarının başlarında, karizmatik ve yakışıklıydı. Yanıma oturdu, bana hayatını, yakın zamanda kız

arkadaşından ayrıldığını anlattı ve adaya, benim gibi, ailesini ziyaret etmek için gidiyordu.

Yağmurlu bir kış gecesi idi. Deniz suyu ikimizin paylaştığı pencereye sıçradı. Bana kahve aldı ve adaya olan yirmi beş dakikalık yolculuk boyunca bir... an yaşadık. Feribotun adaya varışını işaret eden düdüğü çalmadan hemen önce benden telefon numaramı istedi. Hiçbir zaman yabancı adamlara telefon numaramı vermek gibi bir alışkanlığım olmadı ama bir şekilde... verdim. Ertesi gün ailemin evinden aradı ve ben dışarıdayken anneme bir mesaj bıraktı.

Onu geri aramayı düşündüm. Neredeyse arıyordum. Sonra, hemen akabinde, gelecekteki kocamla tanıştım ve Feribottaki Adam yalnızca bir anı oldu.

Yıllar içinde telefonu kaldırıp onu geri arasaydım her şey nasıl farklı olabilirdi diye sık sık düşündüm. Bir ilk randevuya dönüşebilirdi ve bir ikinciye ve belki o kadarla kalırdı. Veya daha büyük bir şeye kapı açabilirdi. Asla bilemeyeceğim.

Arkadaşım Wendi her zaman “aşk her köşe başında” derdi. Demek istediği, eğer bir ilişki yürümezse dışarıda bekleyen başka bir sürü olduğu ve bir ayrılık veya sahte başlangıç yüzünden insanın uykularının kaçmasına gerek olmadığıydı. Haklıydı sanırım. Ama bir kalp acısı veya sadece bir veda yaşamış olan herkesin de çok iyi bildiği bir şey var: Birisinin, çok uzun bir süre hatta sadece kısa bir an için tuttuğunuz elini bırakmak yine de zordur.

Herhangi bir somut yanıtım yok, o yüzden sanırım bunda Joni Mitchell'den yana olacağım. En sevdiğim filmlerden biri olan *Aşk Her Yerde* filminde oldukça destansı bir şekilde sahneye

çıkan “Both Sides Now” adlı şarkısında her şeyi mükemmel (ama trajik bir şekilde) özetlemiş: “Artık aşka iki taraftan bakıyorum, ver ve al. Yine de bir şekilde hatırladığım, aşkın illüzyonundan başka bir şey değil. Aslında aşkı hiç bilmiyorum.”

Seni Her Şeyden Çok Seviyorum

Tavada Tavuk

Brandon için yemek yapmayı seviyorum çünkü size temin ederim, yemek yapılacak en harikulade insan çünkü *yemeklerime bayılıyor*. Ciddiyim, ne yaparsam yapayım seviyor. Hatta yıllar içinde ona çiğ sarımsağı ve baharatlı yemekleri sevmeyi bile öğrettim. Evet! O ve çocuklar için özenli yemekler yapmayı çok sevsem de bazen zaman buna izin vermiyor. O yüzden, elimin altında, acıkmış ev halkı için hafta içi akşamları yapılabilecek hızlı birkaç yemek tarifi var. Bir gün alelacele yaptığım bu hızlı ve kolay tavada tavuğu herkes seviyor ve ben de o günden beri sürekli yapıyorum. (Not: Bu yemeği yapmanın ne kadar kolay olduğunu hiç bilmiyorlar ve sizin de gidip onlara söylemeniz gerekmiyor!)

Malzemeler:

- ✓ Orta büyüklükte dört tavuk göğsü (önceden kızartılmış veya pişirilmiş)
- ✓ 1 tatlı beyaz soğan, yarım santimlik dilimler halinde doğranmış
- ✓ 1 kırmızı biber, yarım santimlik dilimler halinde doğranmış
- ✓ 5 diş hafifçe doğranmış sarımsak
- ✓ Yarım bardak çeri domates
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber

- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu
- ✓ çeyrek çay kaşığı đđtölmüş karabiber
- ✓ Yarım ay kaşığı sarımsak tozu
- ✓ Yarım ay kaşığı kuru keklik otu
- ✓ 1 bardak doğranmış edar peyniri
- ✓ Süş için salsa sosu ve taze doğranmış kişniş (isteğe bağlı)
- ✓ Tava için zeytinyağı

Hazırlanışı:

Fırını 230 dereceye ısıtın. Soğanı, biberi ve sarımsağı yumuşayana ve soğanların köşeleri hafifçe altın sarısı olana kadar orta ateşte soteleyin. Tuzu, karabiberi, pul biberi, sarımsak tozunu ve keklik otunu ekleyin. Pişmiş tavuk göğsü parçalarını tavadaki sebze karışımının üzerine yerleştirin. Tuz, karabiber ve peynir serpiştirip 10-15 dakika pişene kadar ve peynir, üzerinde hafifçe eriyene kadar fırında tutun. Salsa ve kişniş ekleyip afiyetle yiyin.

18. BÖLÜM

KENDİ YOLUMU BULMAK

“Yapamayacağınızı düşündüğünüz şeyleri yapmalısınız.”
– Eleanor Roosevelt

Boşandıktan sonra ezici bir panik duygusu yaşamıştım. *Dışarı çıkıp* hemen birisiyle tanışmam gerekiyormuş gibi hissettim. Çabucak yapmak istedim. Mükemmel adamı bul, âşık ol, birlikte bir yaşam planla. Güm. Oldu ve oldu.

Buna şimdi gülüyorum ama o zaman gerçek, hatta ateşli bir histi. On üç sene evli kaldıktan sonra yalnız olmaktan çok korkuyordum. Beni tamamen ve tümüyle çıldırtıyordu. Kendimi birden spor dersinde, spor salonunun ortasında yalnız başına duran, iki takımdan birine en son seçilen çocuk gibi hissettim. Korkmuş. Utanmış. İstenmeyen.

İstenmeyen birisiymiş gibi hissetmek istemiyordum. İstendiğimi hissetmek istiyordum. *Şiddetle istendiğimi*. Böylece çok yaralı kalbimin bulduğu “çözüm” bu geçici dönemi hızlandırmak oldu. Ben de ayağımı gaz pedalına bastım ve motorun devrini yükselttim. Hedef: yeni aşk. Ve otobandaki bütün hız limitlerini aştım.

Geceleri yatağımda uzanıp Pandora’da Bağımsız Aşk Şarkıları İstasyonu’nu dinledim ve rastgele adamların OkCupid veya

Match.com'dan gönderdikleri mesajlara göz gezdirip resimlerine baktım ve dil bilgisi hatalarıyla dolu mesajlarını okudum. Şaşırmamış, etkilenmemiştim. Ama yine de, "Tamam, ideal değil ama bununla idare edebilirim," diye düşündüm.

Ben de müsait gecelerimi randevularla doldurdum. Bir sürü randevu. Bankacılar ve avukatlar. Cerrahlar. Sanatçılar. Bir bilgisayar tasarımcısı. Bir senaryo yazarı. Bir şarap garsonu (ah, çok güzel şaraplar vardı). Bir Fransızca öğretmeni. Bir sörfçü. Tam iki saat boyunca kedilerinden konuşan bir adam.

Aşırı derecede seçiciyimdir ve çoğunlukla bir saat geçip de içkimi bitirdikten sonra adama "bu güzel akşam" için teşekkür ederek hızla eve gitmek için dakikaları sayardım.

Yine randevuda olduğum bir gece karşımdaki adam boğazını temizleyip masanın üzerinden bana doğru yaklaştı. "Tam olarak ne arıyorsun?"

Konuşmak için ağzımı açtım ama tek kelime çıkmadı. Yani tabii ki bir partnerde ne aradığıma dair genel bir kanım vardı. Bana bir sıra adam verin, içlerinden birkaçı öne çıkacaktır. Çekicilik kolaydır. İhtiyacımız olduğunu bildiğimiz bazı temel nitelikler vardır. Benim için bunlar: Mizah, nezaket, zekâ, enerji, özgüven ve kahvaltı hazırlama yeteneği. Peki ama geri kalanlar? Tamamen tarıfsız. X etmeni. Vay be durumu.

"Evet?" diye ısrar etti.

Peçetemle oynadım. Sonra, "Hım, şey..."

"Dinle," dedi. "Aşk dondurmaya benzer."

Adama en rahatsız olmuş bakışımı attım. "Hı?"

"Randevuya çıkmak neyden hoşlandığını anlamak için bir şansdır," diye devam etti. "Belki vanilyadır. Tuzlu karamel. Belki

üzerine bir şeyler serpiştirilmesinden hoşlanırsın, çikolata sosu, kremşanti, ikisi birden veya hiçbiri.”

Biraz güldüm.

“Sarah,” dedi adam. “Senin, dondurmanı nasıl sevdiğine dair *hiçbir fikrin* yok.”

“Ama bence var!” diye itiraz ettim.

“Yok.”

Sonunda bu yabancının haklı olduğu ortaya çıktı. Yoktu. Onunla bir randevuya daha çıkmadım ama sözleri aklımdan çıkmadı.

Kız arkadaşlarımdan biri, “Çok seçicisin,” demişti.

“Belki,” dedim. “Muhtemelen bu yüzden sonunda, oturma odası kitaplarla dolu olan ve içki içmeye her gün öğleden sonra saat tam 4’te başlayan 75 yaşında kedili tuhaf bir kadın olacağım.” (Yalnız gerçek anlamda kedili bir kadın olamazdım. Kedilere alerjim var. Köpekler? Kesinlikle köpekler.”

Yılar önce New York City’deyken arkadaşım Liz bana Oprah’ın “Artık Biliyorum” kitabını hediye etti. Bir yayınevi yöneticisi olan arkadaşım, kitabın piyasaya sürülmesi için hazırlandıkları Oprah’ın Hawaii’deki çiftliğinden daha yeni dönmüştü.

“Oprah’ın evinde olmak nasıl bir şeydi?” diye sordum, bütün detayları istiyordum.

Liz’in Bayan Winfrey hakkında söyleyecek müthiş şeyleri vardı. (Gerçek hayatta çok daha küçük olduğunu söyledi, belli ki elinin atında yakışıklı erkek asistanlardan oluşan bir takım vardı ki ben bunu büyüleyici buldum!) Bana en anlamlı gelen,

Liz'in kalp acısının en derin olduğu anda Oprah'ın onu nasıl teselli ettiğiydi. Anlayacağınız gibi Liz ve beş yıldan fazla süredir erkek arkadaşı o gezide ayrılmışlardı ve Liz yıkılmıştı. Gözyaşlarını kurulamak için izin isteyip banyoya gittiğinde Oprah ona sarılıp bir moral konuşması yapmak için hemen arkasından gelmişti. Buna bayıldım.

Seattle'a dönmek için bindiğim uçakla yaptığım yolculuğu bu kitaptaki paragrafların altlarını çizmek ve beğendiğim sayfaların köşelerini kıvrırmak için kullandım. Hayatımın o döneminde çok fazla yanıtı sahip değildim ve Oprah'ın kesin olarak bildiği şeylerin listesinden esinlenerek ben de kendiminkini yazdım:

Herkes ve her şey geri gelir. Anladığımda en çok şaşırdığım şeylerden biri hayatın nasıl da dairesel olduğuydu. İnsanlar çok çeşitli şartlar dahilinde bir süreliğine uzaklaşabilirler ama genelde ve neredeyse her zaman o veya bu şekilde *geri gelirler*. İster eski kocadan dokuz yıl sonra gelen bir özür olsun (yakın zamanda bir arkadaşımın başına geldi) veya yağmurlu bir salı günü şehir merkezindeki bir kafede ortaya çıkan eski bir erkek arkadaş olsun veyahut da geçen mart ayında bir randevuya çıktığınız ve gerçekten hoşlandığınız ama sonra bir şekilde bir daha görüşemediğiniz bir adamla bir konserde karşılaştığınızda kıvılcımların yine uçuşması olsun. Veya bin tane farklı senaryo. Söylemek istediğim, dünya dönmeye devam ediyor ve garanti bir şey olmasa da çoğu zaman, hayat okyanusunun içinde aynı kıyıda yeniden birlikte yıkanabiliriz. Ve bence bu, hayatın en güzel şeylerinden biri.

Sessizlikte güç vardır. Belirsizlikleri ve gri alanları sevmem. Kendimi öyle bir yerde bulursam da orayı sohbetle, iletişimle doldururum. Bir şeyleri kararsız veya belirsiz bırakmaktan nefret

ederim ama işte öğrendiğim başka bir şey: Bazen kararsız yerler büyük bir güç barındırır. Belki son ilişkinizde veya arkadaşlığınızda söylenmemiş şeyler bırakmışınızdır ve telefonu kaldırmak veya içinizi bir e-postada dökmek için bir arzu duyabilirsiniz. Bunu tabii ki yapabilirsiniz ve iletişim genel olarak iyi bir şeydir. Ama bazen sessizlik daha güçlüdür. Bazen gerçek değişimin yolunu döşer; daha sonraki bir randevuda anlamlı bir tartışmaya ve daha güçlü bir geleceğe yol açar.

O gergin, tereddüt eden his var ya? Onu dinleyin. Daha önce de yazmış olduğum gibi iç sesime yeniden güvenmeye başlıyorum. Oraya varmak üzereyim. Ve birisi ya da bir şey tam olarak doğru, dürüst veya gerçek görünmediğinde içinizde yükselen o dırdırcı hisse kulak verin. Not alın. Sandığımızdan daha bilgeyizdir.

İnsanların size nasıl hissettirdiğine dikkat edin. Kısa flört zamanımda öğrenmiş olduğum en büyük şeylerden biri de masanın karşısında farklı adamlarla oturmanın bana nasıl hisler verdiğiydi. Bazıları kendimi rahat ve güvende hissettirdi. Diğerleri gergin ve güvensiz. Tabii ki kimse sizi bir şekilde oynamaya zorlayamaz ama bizler karmaşık yaratıklarızdır ve kimya gerçek bir şeydir. Bazen bazıları bizim için doğru değillerdir. Kendimiz olduğunda iyi hissederiz. Bize bunu hissettirenler olacaktır.

Oğullarımın En Sevdığı Susamlı Noodle

Eğer oğullarım geri kalan hayatları boyunca yaşayacakları tek bir mutfak türü seçecek olsalardı bir suşi restoranına taşınmak isteyeceklerinden oldukça eminim. Seattle'daki en sevdikleri suşi restoranı yakın bir zamanda kapandığı için onların hasretlerini dindirmek adına ben de evde biraz yaratıcı olmak zorunda kaldım. Asla bir suşi şefi olmasam da bazı Asya tarzı noodle yemeklerini oldukça efsanevi bir şekilde yapabilirim. Mesela eskiden en sevdikleri ama şimdi kapanmış restoranda yedikleri bu yiyecek gibi. Not: Susam yağınızın daha zengin bir tat katması için "kavrulmuş susam yağı" kullanın.

Malzemeler:

- ✓ 1 paket chow-mein veya başka bir Asya noodle'ı, paketteki tarife göre hazırlanmış
- ✓ Susam yağı
- ✓ Susam
- ✓ Soya sosu veya tamari sosu, tercihe bağlı
- ✓ 2 diş sarımsak
- ✓ Yarım bardak iyice rendelenmiş havuç
- ✓ Çeyrek bardak iyice kıyılmış taze soğan
- ✓ İsteğe bağlı malzemeler: Izgara tavuk, karides veya biftek

Hazırlanışı:

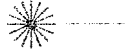
Orta derecedeki ateşin üzerindeki bir orta boy tavaya biraz susam yağı serpin. Sarımsağı ekleyip yumuşayana kadar soteleyin (yanmamasına dikkat edin). Biraz daha susam yağı ile birlikte noodle'ları ekleyin. Sonra, noodle'lar açık kahverengine dönüşene kadar (2 yemek kaşığı kadar) soya sosu ekleyin. Servis tabağına alıp üzerine havuç ve taze soğan serpin. En üste bol susam koyun. Afiyet olsun!

19. BÖLÜM

VE SONRA... O GELDİ

“Eğer hiç tanışmamış olsaydık sanırım hayatımın tamam olmadığını hissederdim. Ve kimi aradığımı bilmesem de seni bulmak uğruna dünyayı dolaşırdım.”

- *Nicholas Sparks*

Bence şimdiye kadar bir romantik olduğumu tahmin etmişsinizdir. Ben, “Sevimli Fare”yi izlediğinde ağlamaklı olan ve sonra büyük gözleriyle odasının penceresinden gökyüzüne bakıp “Somewhere Out There”i mırıldanan o 80’ler çocuklarındayım. (Annemle babamın buna gizlice güldüklerinden eminim.) Erkek kardeşimin çalıp altıncı sınıftaki arkadaşlarıyla birlikte okuduğu bir günlük tutardım. Ağaçların gövdelerine veya bir sopayla kumsallara “Sarah ve ÇOCUĞUN ADI”nı kazıdım. Her zaman o erkeğin, aşkın dışarıda bir yerlerde olduğunu düşündüm. (Artık her *kimse* ve *neyse*.)

Hayatınız benimki gibi geçtiğinde, dünyanız alt üst olduğunda ve kalbiniz bir tabakta size sunulduğunda (Taze çekilmiş karabiber ister misiniz?) bu kadar idealist olmak zor bir şeydir. Bütün bunlardan sonra normale dönemezsiniz. Oyalanmaya çalışırsınız. Boğulursunuz. Motorunuz bozulur. Kahretsin, yeni şanzımana ihtiyacı vardır.

En isteksiz anlarımda bazen, aşk konusunda sadece tek bir şans elde ettiğimiz ve sonra başka olmayacağı inanişına yapı-

şırdım. Mahalle çevresinde sadece tek bir güzel tur. Eğer bunu bilecek kadar şanslıysanız o zaman ne kadar uzun veya kısa sürerse sürsün şükredin. Çünkü bittiğinde bitmiştir. Sizin için her şey bitmiştir! (Dedi bir Rus büyükannesinin sesiyle.)

Geçtiğimiz yıllardaki en sıkıntılı anlarımda işte böyle hissedirdim. Çok yorgundum, fazla seçiciydim ve artık yirmi üç yaşında değildim. O zaman kalbimde yara izleri yoktu. Çılgındım ve birinin elini özgürce tutabilirdim ve tuttum da. Genç aşkı. O da sizin elinizi tutar ve bir uçurumdan aşağıya atlamaya, Paris'e taşınmaya, altı çocuk sahibi olmaya, bir sürü dövme yaptırmaya karar verebilirsiniz. Bu, biraz Ethan Hawke'in çok sevdiğim filmi *Gün Doğmadan*'a benzer bir şekilde tatlı ve üzücüdür. Birisine onu sevdiğinizi söylersiniz ve eğer isterseniz sonsuza kadar sürebilir. Kapkeklerle. Ve gökkuşaklarıyla.

Ama buna gerçekten inanmıyordum. Aştan sonra yaşam olasılığının olduğunu biliyordum; hatta dahası kalp acısından ve alt üst oluştan sonra cesur büyük aşkı bulmak için gerçek bir olasılık olduğunu da biliyordum.

Bununla birlikte ikinci sefer o kadar kolay değildir. Ah, hayır. Bu kez daha az özgürsünüzdür. Kalbiniz yaralanmış veya kanıyor olabilir. (Ve her zaman biraz kanayabilir.) Kariyer, evler, mali durumlar, karmaşık sorumluluklar, eskiler ve musallat olan hayaletler vardır. İhtiyatlı ve korkmuş olabilirsiniz. Bir daha asla güvenemeyeceğinizi hissediyor olabilirsiniz. Ve masanın karşı-sındaki insan da aynı şekilde hissediyor olabilir. Bu bir yüzleşme gibi. İlk hamleyi kim yapacak? Kim bir, iki veya dört duvarın yıkılmasına izin verecek kadar cesur olacak? Savunmasız olmak korkutucudur ama devam edersiniz çünkü derinlerden bir ses öyle yapmanızı söyler çünkü sizin o etrafı kuşatılmış kalbiniz

dokuz yaşında günlüğü ve bir hayali olan halinizle aynı şekilde hâlâ aşka inanır.

Bin tane randevuya gidersiniz. Ve sonra birisiyle en beklenmedik şekilde tanışsınız. Başta emin değilsinizdir. Eski kocanızdan neredeyse her açıdan farklıdır. O votka martini sever (siz cin) ve ona anlattığınız her şeyi hatırlar ama en iyi arkadaşınızın ismini hatırlayamaz, yine de onu affedersiniz çünkü kibardır, cömerttir ve çok komiktir. Size bir tanrıçaymışsınız gibi bakar ve gözlerinizin yeşil olduğunu fark eder. Ve sizi öptüğünde tek damla içki içmemiş olsanız bile kendinizi sarhoşmuş gibi hissedersiniz.

İşaretler kayan yıldızlar gibi peş peşe gelirler. Ortak arkadaşlarınız vardır. Her ikiniz de batıl nedenlerden dolayı evlilik videolarınızı seyretmemişsinizdir. Converse ayakkabıları sevdiğinizi söylediğiniz zamanı hatırlar ve sizi gülümsetmek için dördüncü randevunuzda Converse giyer. Dinlemediğini düşündüğünüz zamanlarda anlattığınız bütün küçük detayları bile hatırlar. Olay şu ki her zaman dinler.

Ve sonra bir gün sizi özlediğini söyler.

Ve siz de ona onu özlediğinizi söylersiniz çünkü yağmurlu bir çarşamba gecesi kanepenizde otururken özlemiş olduğunuzu fark edersiniz.

İşe böylece âşık olursunuz... yavaş yavaş. Suyu dalmayı düşünerek bir uçurumun kenarında durursunuz. Uzun bir zaman önce hemen atlayabilir ve gözlerinizi dört açarak aşkın bütün risklerine ve ödüllere balıklama dalabilirdiniz. Ama artık daha dikkatli daha kontrollü bir düşünüş istiyorsunuzdur. *Yavaş yavaş düşmek* istersiniz.

Evet, aşk bu sefer hiç de kolay değildir. Birçok açıdan daha zordur. Her şey bir nano-saniyede paramparça olabilir. Bunu biliyorsunuz. Ve bu sizin kontrolünüzde olan veya olmayan nedenlerle olabilir. Ama bence tıpkı ilk seferde olduğu gibi gerçek ve doğru olabilir ve belki, eğer şanslıysanız, daha bile büyük, daha bile iyi olabilir.

O zaman korktuğunuz için bundan uzaklaşıp gitmeyeceksiniz, artık yapmayacaksınız. Kendinize bir içki dolduracak ve cesur olacaksınız. Uçurumun kenarına bir adım daha yaklaşacaksınız ve nasıl olaksa olmasına izin vereceksiniz.

Böylece boşanmamın üstünden yıllar geçti. Ben derinlere dalarken ve beni havalara uçururken sıkıca tutunup lunapark treninde kalmaya devam ettim. Ve sonra bir gün... inmek istediğimi fark ettim.

Arkadaşım Natalie, "Bundan yorulmadın mı?" diye sordu.

Yorulmuştum. *Çok* yorulmuştum. Bir ilk randevudan önce giymek için güzel bir elbise bulmaktan yorulmuştum. İlk randevulardaki zorunlu sohbetlerden yorulmuştum. İkinci bir randevu istediklerinde ve ben aynı şekilde hissetmediğimde insanların duygularını incitmekten yorulmuştum.

Natalie'ye çevrimiçi flört hesaplarımı silmeyi düşündüğümü söyledim. Bütün bunlarla geçen bir yıldan sonra kendi başıma olmaktan hoşnut olduğumu hissettim. Sonsuz flört tekerinden inmeye hazırdım. Bir cumartesi akşamını, aralıksız olarak arabasından, kedisinden veya on bir metrelik yatından bahseden bir adamla çıktığım bir randevuyla boğuşmakla değil arkadaşlarımla

geçirmek istiyordum. Böylece bir akşam bütün randevularla yollarımı ayırmaya karar verdim.

Ancak Tinder'da son bir tur atarken gözlerim bir adamın profilinde duraksadı. Yüzü bir şekilde tanıdık geliyordu. Birkaç saniye sonra bir zamanlar, tam olarak söylemek gerekirse yirmi yıl önce tanışmış olduğum birisi olduğunu anladım.

Zaman durdu ve kollarımdaki tüyler diken diken oldu.

Sağa çektim ve anında eşleştik. Daha önce hiçbir erkekle mesajlaşmamda ilk mesajı yazan ben olmamışsam da kendimi bir mesaj göndermeye zorunlu hissettim. "Selam," dedim. "Yanılıyor olabilirim ama sanırım yirmi yıl önce, ben 16 yaşındayken tanışmıştık." Kendisinin de beni tanıdığını onaylamak için hemen yanıt yazdı ve yirmi yıl, bir boşanma ve her ikimizde üçer çocuktan (Ah, *Brady Bunch* diyebilir misiniz?) sonra birbirimizi aynı sahile vurmuş ve Seattle'ın Pioneer Meydanı'nın oralarda birbirimize ilk merhaba dediğimiz zamana kahkahalar atarak bulmak ne komikti.

İşte hayat hakkında komik bir şey: Saçları Mohawk kesimli ve düşüncelere dalmış gibi olan punk rockçı eski sevgilim Mike'ı hatırladınız mı? Eh, işte yirmi sene önce beni Brandon ile tanıştıran oydu. Mike'ın grubu Seattle'da büyük bir plak şirketi olan ve Brandon'un kurmuş olduğu Tooth & Nail ile anlaşmıştı. Brandon, 1995'te, Pioneer Meydanı'nın yakınlarındaki çatı katı dairesinde grup için bir parti verdiğinde Mike beni de çağırmıştı. O zaman ancak on yedi yaşındaydım. Brandon'un çatı katı dairesindeki döner merdiven karşısında korku ve saygıyla karışık bir his içinde kalmıştım ama onun varlığı bile bana daha büyük bir vay dedirtmişti. Benden sekiz yaş büyüktü, genç bir

girişimciydi ve hayatım boyunca tanıdığım en özgüven sahibi, komik, soytarı ve ilginç insandı.

O gece partiden ayrılışımı ve keyfimin... kaçtığını hatırlıyorum. Mike ve arkadaşları Seattle'ın merkezindeki dönme dolaba gitmek istiyorlardı ve biz de öyle yaptık. Seattle'ın ışıkları üzerinde sallanan yerimizdeki emniyet kemerlerimiz bağlandığında Mike kolunu belime doladı ve öpmek için eğildiğinde ilişkimizin koptuğunu hissetsem de öpmesine izin verdim. İlişkımız hiçbir zaman ideal olmamıştı. Karmaşıktı ve bazen de kafa karıştırıcıydı. Doğru ve gerçek bir şeyin hasretini çekiyordum. Geçek olan bir aşkın, tabii on yedi yaşında öyle bir şey varsa. Ve dönme dolap dönüp durduğunda benim genç kalbim de döndü, göğsümün içinde kıvrılarak ters döndü.

O gece etkilenmiş, ta en derinlerime kadar kıpırdanmış olduğumu çünkü az önce gelecekteki kocam ve hayatımın aşkı ile tanışmış ve ondan çok etkilendiğimi ancak şimdi anlıyorum. Ne çılgınca, değil mi? Ve Brandon'dan başka hiç kimse beni o şekilde etkileyememişti.

Ah... Brandon. İsmi yazdığım, sesli söyledim ya da sadece onu düşündüğümde hâlâ bile karnımda titremeler hissediyorum. (Biliyorum kulağa çılgınca geliyor ama gerçek bu!) Ama onu yeniden onca yıldan sonra her yer dururken Tinder'dan bulmak? Bunun kader mi yoksa sihir mi yoksa ikisi birden mi olduğundan emin değilim. (Ve not: Eğer bu kitap gelecek yıllarda da çevrilir veya yeniden basılırsa gelecekteki okurlar belki de "Tinder da neymiş?" diyecek diye düşünmek bana komik geliyor. On yıllar sonraki okuyuculara kısa bir bilgi: Canlarım, Tinder tıpkı unutulmuş ve modası geçmiş siteler olan Match.

com ve OKCupid gibi eski moda bir çöpçatanlık uygulaması olarak kullanılırdı.)

Brandon ile flörtümüz şu şekilde gelişti: Birkaç gün birbirimize mesajlar gönderdik ve sonra ilk randevuya çıktık. Ve ikincisine. Ve üçüncüsüne. Ve sonra sayısını unuttuk çünkü bütün boş zamanlarımızı birlikte geçiriyorduk. Birden *içindeydik*. İkimiz de internetteki çöpçatanlık sitelerindeki profillerimizi sildik. Ve işte öylece bir bölüm bitti ve başka bir bölüm başladı.

Brandon, benim için tek kelime ile... neşedir. Koca yürekli, kendine güvenen ve hayata ve sevdiklerine karşı tutkulu birisidir. Yıllar önce bir dergi için röportaj yaptığım birisi, "Seni en çok güldüren insanla evlen," demişti. Sizi temin ederim ki Brandon beni *her gün* canım yanana kadar güldürüyor. Bütün önemli şeylerde birbirimize benziyoruz ve ilgi çekecek kadar farklıyız. Hepsinden önemlisi de derin bir aşkı ve bağı paylaşıyoruz ve birbirimize karşı muazzam saygımız var. Hiçbir ilişki mükemmel değildir ama o benim için neredeyse mükemmel.

İşlerin neden bu şekilde geliştiğinden emin değilim. Kader? İnanç? Zaman? Şartların bir rastlantısal kombinasyonu? Bilmiyorum. Ama çok çok mutluyum.

Önce bu flört olayı (internet üzerinden veya diğer türlü), yoluma bakmak, lunapark treni gibi inişler çıkışlar, hepsi beni dehşete düşürdü. Ama yine de o trene bindim; sımsıkı tutunan ellerimin parmak eklemleri ara sıra bembeyaz oldu. Hem eğlenceli hem de mide bulandırıcıydı. Ama yolculuk, bütün o kıvrılmaları ve dönüşleriyle, buna değerdik çünkü *adamımla* o yolda tanıştım. Ve yolculuğun bir yerlerinde kalbim iyileşti ve kalbimi yeniden tamamen açabileceğimi öğrendim.

Not: Brandon'la 20 Temmuz 2019'da Seattle'da evlendik; etrafımızda çocuklarımız, ailelerimiz ve arkadaşlarımız vardı. Daha özel veya mükemmel bir gün olamazdı. Kalbim dopdoluydu.

Harika İlişkilerin Sırrı Nedir?

Aşk basit olmalıdır, değil mi? Bahsettiğimiz, ne de olsa, bir artı birin iki ettiği basit bir denklem değil mi?

Evet ama yine de her gün ilişkiler parçalanır; evliliklerin yarısından fazlası son bulur (benimki gibi). Olay şu ki aşk karmaşıktır. Ben, kolay bir denklemden ziyade Stephen Hawking gibi bir akla bile kafa tutabilecek bir algoritma olduğuna inanmaya başladım.

Son günlerde düşündüğüm şey bu. Ve evli olan veya olmayan bir sürü arkadaşıma, ilişkilerini yürütenin ne olduğunu soruyorum; hatta yabancılara bile.

Bir keresinde Starbucks'da sıradayken yetmişlerindeki bir kadına sordum. Kocasının elini nazikçe tutuyordu ve yanıt verirken gözleri doldu: "Mizah, canım," dedi. "Beni her gün güldürüyor."

Evliliklerinin, tabii ki mizahtan daha fazlası sayesinde ayakta kaldığından eminim. Algoritmaları hayranlık, özen ve karşılıklı saygı gibi unsurları kapsıyor olabilirdi. Belki kadın adamın onunla ilgilenişini seviyordur. Belki adam kadının, manşetinde yırtık olan spor ceketini dikmesini seviyordur.

Aşk *birçok* nedenden dolayı yürür veya yürümez. Ama arkadaşlarıma ve yabancılara sorduğumda ilişkilerini bir arada tutan şeyi, onları bütün olarak tutan tutkalı, hemen her zaman tam olarak söyleyebilmeleri beni sürekli hayrete düşürüyor.

Bir arkadaşım için bu tamamen fiziksel dokunuşla alakalıydı. Bana, kocasının onu her gün özenle kucaklamasına (offf!) âşık olduğunu söyledi. On iki yıllık evlilikten sonra bile kimyalarının başlangıçta olduğu kadar yoğun olduğunu söylüyor.

Bir başka arkadaşım, evliliğinin zaman sınavından (15 yıldan fazla) geçmesinde hem kendisinin hem de kocasının birbirlerinin hayatlarını kolaylaştıracak yollar aramalarının payı olduğunu söyledi. “Sürekli olarak birbirimizi rahatlatacak yollar düşünü-rüz,” dedi.

Tanıdığım birisi, kendi adamının ona her gün ne kadar güzel olduğunu söyleyerek kendisini taparcasına sevildiğini hissettirdiğini paylaştı. Adamın ona iltifatlar yağdırması kendisine hayran olduğunu hissetmesini sağlıyor ve karşılığında o da *adamı* sevgi sağanağına tutuyor.

Sonra erkek arkadaşının kariyerine olan tutkusunu sevdiğini söyleyen arkadaşım var; adamın bu tutkusu ona daha fazla saygı duymasını sağlıyor.

Algoritmam üç kelimeyle özetlenebilir: İletişim, uyum, kimya. Ne zaman yeni birisiyle tanışsam kendime şöyle sorular sorarım; “O da benim gibi konuşmayı, gülmeyi, paylaşmayı, hayal kurmayı, tekrarlamayı ve hikâyeler anlatmayı sever mi? Ruhsal, duygusal olarak ve oyunculukta aynı seviyede miyiz? Kariyerlerimizde benzer dürtüler var mı? Ona karşı fiziksel bir bağ hissediyor ve onu çekici buluyor muyum?”

Santorini-Sitili Yumurta

Brandon ve ben balayımız için Yunanistan'ı seçtik. Birkaç sene önce Atina'ya gitmiş olsak da çocukluğumdan beri hayalim olan Yunan Adaları'na hiç gitmemiştik. Santorini'de destansı bir hafta geçirdik ve buraya ilk görüşte âşık olmuştuk. Sadece manzara ve tabiat aklımızı başımızdan almış değildi, aynı zamanda yemekler de kesinlikle harikaydı. Otelimizde her sabah aynı kahvaltıyı sipariş verdim: Yunan stili yumurta. Keşke yemeğin gerçek ismini yazmayı unutmasaydım, Seattle'daki evimize gider gitmez tarifi yorumlamak zorunda kaldım. Yağda yumurtayı o kadar leziz yapan domates sosu muydu acaba? (Bu, yumurtayı çok lezzetli bir turuncuya dönüştürüyordu.) Yanında sotelenmiş ıspanak veya sebzelerle servis ediliyordu.

Malzemeler:

- ✓ 6 yumurta, iyice çırpılmış
- ✓ 2 yemek kaşığı tereyağı
- ✓ 2 diş sarımsak, kıyılmış
- ✓ 2-3 yemek kaşığı domates salçası (ya da rendesi)
- ✓ 1 çay kaşığı kurutulmuş keklik otu
- ✓ Yarım çay kaşığı tuz
- ✓ Çeyrek çay kaşığı karabiber
- ✓ Rendelenmiş peynir (mozzarella veya parmesan), üstüne serpmek için

Hazırlanışı:

Domates salçasını ve yumurtaları bir kâsede iyice karışana kadar karıştırın. Bir kenara bırakın. Orta derecede ateşte bir orta boy tavada tereyağını eritin, sonra sarımsağı, keklik otunu, tuzu ve karabiberi ekleyip sarımsak yumuşayana kadar karıştırın, yanmaması için dikkat edin. Ateşi kısın, yumurtaları katıp iyice pişene ama hâlâ kaymak kıvamında olana kadar karıştırın. Üzerine rendelenmiş peyniri serpin ve en üste de taze reyhan koyun (isteğe bağlı). Afiyet olsun!

20. BÖLÜM

TÜRKİYE'YE SEVGİLERLE

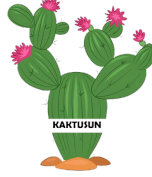

"Hayallerin gerçek olduğuna gerçekten derinden inanıyorum. Çoğunlukla istediğiniz zaman olmazlar. Kendi zamanlarında gerçek olurlar."

– Diana Ross

Bana on yıl önce Türkiye’de çok satan bir yazar olacağımı, çok sayıda hayranımın milyonlarca kitabımı alacağını söyleseydiniz bir an için bile olsa size inanmayacağıma eminim.

Ama sonra hepsi oldu. Nasıl ve neden olduğunu tam olarak bilmiyorum ama Türkiye’nin harikulade okurları beni kucakladılar ve bu, hayatım boyunca yaşadığım en büyük kucaklama gibiydi. Bu hikâyeyi anlatmadan önce zamanı birkaç yıl geriye almak istiyorum.

Unutmadığım bir şey var. Eski kocam taşındıktan kısa süre sonra bir şey bırakmak için geri gelmişti. Çocukları görmesi için içeriye davet ettim. Çocuklar da ona sevgiyle sarılıp oyun oynamak için elinden tutarak arka verandaya çekiştirdiler.

Evin dışındaki kanepeye oturup oğullarımın, babalarına yeni oyuncaklarını göstermelerini seyrettim. Onların acılarını düşünmek, aile olarak eski birlikteliğimizi ne kadar özlediklerini bilmek yüreğimi parçaladı ama yine de artık bu şekilde olacaktı.

Eski kocam yakın bir zamanda yeni bir kadınla görüşmeye başlamıştı ve ben tekrar bir araya gelmemizi istesem de (iste-

miyordum) o noktada artık imkânsızdı. Yollarımız ayrılmıştı. Ama yine de çocuklarım için endişeleniyordum ve aynı zamanda kendim için de. Kitap kariyerim iyi gidiyor olsa da sanırım tek başıma evin kredisini ödemek beni rahatsız ediyordu. Her şey hakkında milyon tane korkum vardı ve o gün bir hassas anımda bunları eski kocamla paylaşmak hatasına düştüm.

Tamam, bu büyük bir hataydı.

“Biliyorsun Sarah,” dedi. “Her zaman *gerçek bir iş* bulabilirsin.”

Ha, ne dedi bu şimdi? Canım yanmıştı ve üzülmüştüm. Yazarlık kariyerimin *gerçek bir meslek* olmadığını, daha çok kendi zamanımda yaptığım aptalca bir şey olduğunu söylemeye nasıl cüret ederdi? Tanıdığım herkes kadar, hatta daha da fazla çalışmışım ve kitaplarım ABD’de, diğer birçok ülkede çok satan olmuşlardı. Hayır, neresinden bakarsak bakalım bir milyoner değildim ama kitap yazarak geçimimi –iyi bir geçim– sağlıyordum. Eski kocamın bu yorumu sinsice ve haksızdı. Ben de umursamamaya ve her zaman yaptığıma yani çok çalışmaya devam etmeye karar verdim.

Frank Sinatra bir keresinde, “En iyi intikam başarının kendisidir,” demiş. Sanırım ben de bu sözü takip ettim, intikam falan istediğimden değil sadece kendime eski kocamın beni gördüğü insan olmadığımı kanıtlamak istiyordum. Bir kitap daha yazdım, sonra bir tane daha. En iyi yaptığım şeyi yapmaya devam ettim, hikâyeler anlattım. Ve bilin bakalım ne oldu? Her şey yolunda gitti.

Amerika’daki okurlarım kitaplarımı almaya devam ederken zamanla dünya çapındaki, özellikle de Türkiye’deki satışlarda büyük bir artış olduğunu görmeye başladım. Hatta e-postamın gelen kutusu her gün, kitaplarımı keşfeden ve bana sorular sormak

isteyen, bana teşekkür eden veya kendi hayatlarından hikâyeler paylaşan Türk okurlarımın e-postaları ile doluyordu. Sonunda temsilcilerim Türkiye’de neler olduğuna bakmaya başladılar ve benim orada, eh, büyük bir yazar olduğumu keşfettiler.

Yayıncım beni 2016 sonbaharındaki Tüyp Kitap Fuarı’na davet ettiğinde biraz endişelendiğimi itiraf edeyim. Tabii ki Türkiye hakkında harika şeyler duymuştum ve bu yolculuk kulağa inanılmaz heyecanlı geliyordu ama evden hiç bu kadar uzakta olmamıştım ve bunun olabilmesi için oğullarımı anneme bırakmam gerekecekti.

“Bence gitmelisin,” dedi annem sonunda. “Seninle tanışmak için can atan bir sürü okuyucun var.” Brandon da benimle birlikte gelmeyi kabul edince yolculuğa çıkmaya karar verdim. Bir ay sonra rotası İstanbul olan bir uçağa bindik, hayatımızın macerasına hazırдық.

Elbette daha önce uluslararası kitap turlarına katılmıştım. Norveç’e ve Rusya’ya –her ikisinde de çok satan bir yazar olmuştum– gitmiştim ama bir şekilde Türkiye daha büyük bir olaymış gibi hissediyordum. Ve öyleydi de. İstanbul’dan Ankara’ya, Türkiye’nin her yerinde milyonlarca okurum vardı! Uçaktayken, okurlarımın nasıl olacaklarını düşündüm. Hakkımda ne düşüneceklerdi? Ne de olsa göz kamaştırıcı bir şöhret değildim. Sadece Seattle’dan gelen bir Amerikalı anneydim! Dil engelini nasıl aşacaktım? Uçuş sersemliğini atabilecek miydim? İmza günleri nasıl olacaktı?

Atatürk Hava Limanı’nda uçaktan indiğimizde hem Brandon hem de ben çılgın gibi yorgun olduğumuz için yanlış bir yere sapıp yanlış pasaport kontrolü sırasına girdik. Ben hemen azarlanacağımı, hatta daha da kötüsü alıkonacağımı düşündüm.

Ama personel çok nazikti, hatta masada oturan adam pasaportuma baktı ve sonra bana kocaman gülümsedi. “Siz Sarah Jio musunuz, şu kitapların yazarı?”

“Evet,” dedim ve havaalanındaki pasaport sırasında birisinin beni gerçekten tanınmasıyla büyülenmişim.

“Türkiye’ye hoş geldiniz!” dedi gülümseyerek.

Bu, bir sürü sıcak karşılaşmanın ilkiydi. Yayıncım ve editörüm bizi havaalanından aldıktan sonra üzerinde kitaplarımın ve fotoğrafımın olduğu elliden fazla reklam panosu gördük. (Her şeyin gerçek olduğundan emin olmak için kendimi çimdikle-mem gerekmişti!)

Ertesi gün kitap fuarında büyük imza günüm vardı. Saçlarımı dalgalandırıp siyah beyaz bir elbise giydim. Bir şoför Brandon’la beni alıp devasa bir binaya götürdü, orada binlerce okuyucunun beni görmek için sabahdan beri sırada beklediği söylendi. Güçlkle inanabiliyordum. Sırada bekliyorlardı... beni görmek için? Gerçek olamayacak gibi görünüyordu ama yine de kapı aralığında bakıp da alkışlayan hayranları görünce çok sevindim, büyüledim.

Kalabalık çok büyük olduğu için kitap fuarının güvenlik görevlileri ben salona girerken etrafımda bir bariyer oluşturdular. (Bu çılgınca bir şeydi!) Sağımda solumda insanlar alkışlıyor, tezahüratlar yapıyorlardı. Çok etkileyiciydi; bu deneyim gözlerimi yaşarttı.

Saatler geçtikçe imza ardına imza attım. Sonunda yayıncılarım daha fazla kalmama gerek olmadığını söylediler. Ne de olsa hiç ara vermeden dört saatten fazla bir süredir imza dağıtıyordum. Ama bekleyen insanların oluşturduğu uzun sıraya baktım ve kafamı salladım. “Hayır,” dedim. “Son kitap da imzalanana

kadar kalacağım.” Ve kaldım da, sıranın sonundaki okuyucuya sarıldım ve sonra çok ihtiyacım olan yemeği yemek için gittiğimiz yakındaki bir restoranın koltuğuna yığıldım.

O gün 2000 civarı imza verdim ve en az o kadar insana sarıldım. Yüzlerce özçekim, sosyal medya paylaşımları, daha fazla kucaklaşma ve öpücük vardı. Hatta genç bir okuyucum oturduğum sandalyenin ayaklarına sarıldı, kızcağız gitmek istemediği için ağlıyordu!

“Nasıl hissediyorsun?” diye sordu Brandon. Fotoğraflarda yardımcı olmak için gün boyu yanımda durmuştu ve su bardağımı sürekli dolu tutmuştu.

“Hayatımın en unutulmaz deneyimlerinden biriydi,” dedim, hâlâ şaşkınlık içindeydim.

“Seninle gurur duyuyorum,” dedi.

Türkiye’nin kitaplarımı neden ve nasıl bu kadar şiddetli bir şekilde sevdiğini asla bilemeyeceğim. Sık sık Türk kadınlarının da benim gibi kocaman, hevesli kalpleri olduğunu ve yazdıklarımın bu yüzden onlara hitap ettiğini düşünürüm. Emin değilim ama size şunu söyleyebilirim, okurlarım için her gün minnet duyuyorum. Onlar benim en büyük hayranlarım, en büyük şampiyon onlar ve onlar sayesinde yazmaya devam ediyorum.

Begüm adındaki bir Türk kadınına bir sene önce âşık olan küçük erkek kardeşimin düğününe katılmak için Türkiye’ye 2018 sonbaharında geri geldim. Kardeşimin evliliğinden kendime pay çıkaramam ama kardeşimin, İstanbul’a (ki Begüm’le orada tanıştı) yaptığı ilk yolculuğun nedeninin kısmen büyük ablasının çok satan bir yazar olduğu ülkeyi görmek istemesi olduğunu anlatması da çok hoşuma gidiyor.

Artık bir Türk kardeşimin olması özel bir şey (ve ben bunları yazarken o ABD'ye yerleşme sürecinde) çünkü Türkiye birçok bakımdan bana ailedenmiş gibi gelmeye başladı. İstanbul'da ve Türk arkadaşlarımın ve yayıncılarımın eşliğinde kendimi evimde gibi hissediyorum.

Okurlarıma bir gün bir kitabımı İstanbul üzerine kuracağıma söz verdim ve bunu yapacağım da. Biraz zamanımı alabilir, o yüzden sabırlı olun! Çok özel bir hikâye olmalı, en az Türkiye kadar özel.

Sevgili Türk okurlarım, beni bağrınıza bastığınız için teşekkürler. Hayatımın en büyük ayrıcalıklarından ve keyiflerinden biri oldu. Umarım yakında görüşürüz!

Somon Pastaları

İstanbul'a gittiğim iki sefer de yemeklere doyamadım! Bütün o büyük, cesur tatları ve sosları çok sevdim. Özellikle de kebablara bayıldım! Kebab konusunda uzman değilim ama tek başına bir öğün yerine geçen şu harika somon köftelerinden yapıp hamburger ekmeğinin içine koyarsanız elinizde güzel bir somon burger olur! Çocuklarım bunlara bayılıyor ve umarım siz de seversiniz! Not: Tarifi gerçekten esnek, yani elinizde olan farklı bitkilerden eklemek isterseniz hiç sorun olmaz!

Malzemeler:

- ✓ Yarım kilo deniz somonu, kılçıkları temizlenmiş ve derisi alınmış.
- ✓ Bir limon kabuğunun rendesi, ayrıca bir çay kaşığı limon suyu
- ✓ 6 diş sarımsak
- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber
- ✓ 1 çay kaşığı sarımsak tozu
- ✓ 2 yemek kaşığı şu taze otların hepsi veya herhangi biri: keklik otu, adaçayı, kekik, maydanoz
- ✓ 1 yumurta
- ✓ Yarım-üç çeyrek bardak badem unu
- ✓ Elleri ve tavayı yağlamak için zeytinyağı

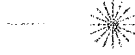
Hazırlanışı:

Fırını 190 dereceye ısıtın. Bütün malzemeleri mutfak robotunun içine atın ve hepsi bir olana kadar çalıştırın. Sonra somon parçalarını atıp hepsi iyice bir olana kadar yeniden çalıştırın. Ellerinizi zeytinyağı ile kaplayın ve somon karışımını yuvarlak köfteler haline getirin. Bir demir döküm tavada orta derecede ateşte köftelerin her iki tarafını da kahverengi oluncaya kadar kızartın, sonra tepsiyi fırına yerleştirip beş dakika boyunca veya köfteler tamamen pişene kadar pişirin.

21. BÖLÜM

BİR SEATTLE RUH HALİ

“Eğer bir bahçeniz ve bir kütüphaneniz varsa ihtiyacınız
olan her şeyiniz var demektir.”

– Cicero

Ben bunları yazarken Seattle'da sağanak yağmur yağıyor. Bu büyük şehrin içinde ve çevresinde doğmuş büyümüş birisi olduğum için yağmur hiçbir zaman beni rahatsız etmedi. Hoş bir şey ve bana uyuyor. Tuhaf bir şekilde hep yağmurun insanları, en azından önemli olan insanları bir araya getirdiğini düşünmüştümdür. Şunu bir düşünün: Okul pikniğinde yağmur yağdığında en sevdiklerinizle, ailenizle rahat bir şekilde bir arada olursunuz.

Bütün dünyayı dolaşmış olsam da Seattle her zaman benim yuvam olacak. Kimliğimin, kendi hikâyemin ve kurduğum hikâyelerin bir parçası. Ayrıca komik bir şekilde bir arkadaş gibide. Buradan asla ayrılmayacağım ve hatta Brandon'la birlikte şehrin Magnolia semtinde yeni bir ev yaptırıyoruz ve yakında taşınacağız. Sabırsızlanıyorum!

Hayatımın bu ikinci bölümü bazen yoğun ve bazen de vahşi. Bir ev yaptırmamızın yanı sıra toplamda altı çocuğumuzu kaynaştırmak için de çok çalışıyoruz. Hâlâ yeni romanlar yazıyorum

ve dahası da gelecek. Aynı zamanda yakın zamanda Mod About You adında bir medya şirketi ve podcast'in açılışını yaptık.

Hayat mükemmel olmaktan çok uzakta ama benim için mükemmel. Sağlıklı üç oğlum (ve sağlıklı üç üvey çocuğum), beni çok seven bir kocam, bir bahçem, bir kütüphanem ve kariyer olasılıklarıyla dolu bir dünyam var. Kendimi kaybolmuş hissettiğim günler çok gerilerde kaldı. Kendi yolumu buldum ve bunun için de şükrediyorum.

Bütün bu yol boyunca yazdım ve Seattle mutfağında yemek ve hamur işleri yaptım. Kendi kendime. Arkadaşlarımla. Elbisemin eteğine yapışan küçük oğlanlarla.

Eğer kendinizi kaybolmuş hissettiğiniz aylarda veya hatta yıllarda zorlanırsanız umarım mutfağınızda pasta yapmakta, köfte kızartmakta teselli bulursunuz. En çok da umarım kendinize iyi bakarsınız ve hayat iç karartıcı görüldüğünde bile, bazen öyle görünebileceğini biliyorum, umarım acınızın arasındaki küçük neşe pırıltılarını görmeyi öğrenirsiniz. Eğer bir gün Seattle'a gelerseniz bana bir e-posta gönderin. Belki bir kahve içip sizinle tanışmaya gelebilirim.

Benim Seattle'ım: Zümrüt Şehir Gezinizde Gitmeniz Gereken 10 Yer

Uzay İğnesi Kulesi: En üst katta bir akşam yemeği için yer ayırtın veya sadece bir fotoğraf için en üst balkona çıkan asansöre binin.

Smith Tower: Seattle'daki en sevdiğim bina; bu tarihi binanın üçgen şeklindeki çatısının manzarası nefes kesicidir.

Sürekli orada geçen bir hikâye kurmam gerektiğini düşünüp duruyorum ama henüz doğru olanı bulamadım. Ve gerçek bir hikâye: Seattle'lı bir aile evlerini tam da bu binanın en üstüne kurar. Ne kadar havalı bir şey!

Pike Place Çarşısı: Eğer çarşıda durmazsanız Seattle geziniz resmi olarak tamamlanmamış olur. Bir turist tuzağı olduğu kadar aynı zamanda yerel halkın da favorisidir. (Oğullarımı her Noel arifesi Noel yemeğimizin malzemelerini almak için oraya götürürüm. Herkes bu ziyafete eklenecek bir malzeme seçme hakkına sahip oluyor.)

Serefina ve Union Gölü Yüzen Evleri: Eğer *Gündüzsefası* romanımın geçtiği yerde olmanın nasıl hissettirdiğini anlamak isterseniz Seattle'ın ünlü yüzen evlerinin (*Sevginin Bağladıkları* filminin çekildiği yer. Burada etrafta gezip bütün yüzen evlerin hayat tarzlarına göz atabilirsiniz) hemen üzerindeki tepeden sonraki Eastlake'deki harika bir rüstik İtalyan restoranı olan Serafina'da bir akşam yemeği için rezervasyon yaptırın.

Bainbridge Adası'na Bir Feribot Yolculuğu: Seattle'ın Elliot Koyu'ndan kalkın bir feribota atlayın ve adaya 25 dakikalık bir yolculuk yapın! Bir sürü kafe, restoran (ben Hitchcock and Blackbird Bakery'yi severim) ve gerçekten özel, küçük bir kitapçı bulabileceğiniz Winslow'a kadar yürüyebilirsiniz.

Seattle'ın en sevdiğim yerleri:

Fremont: Bir kişiliği olan ve havalı kafe ve restoranlarla dolu olan, ünlü Fremont Trol heykelinin de bulunduğu Fremont küçük, gülünç bir çevredir. Kolejden sonraki ilk dairemi tam burada, “evrenin merkezinde” tutmuştum.

Ballard Meydanı: Sonuna kadar hipster olan Ballard Meydanı en havalı butiklerle, özel ürün mağazalarıyla, restoran ve kafelerle (Anchored Ship'e bayılırım) süslenmiştir. Luca'ya, The Palm Room'a gidin ve Stoneburner, Bastille, Gracia veya San Fermo'da akşam yemeği yemek için kalın. Ben bunların hepsine bayılıyorum.

Queen Anne: Bu çekici Seattle semtindeki bir sürü restoran ya da kafelerden birinde öğlen ya da akşam yemeği yedikten sonra Seattle'ın silüetinin en güzel manzaralarından birine sahip olan Kerry Parkı'nda fotoğraf çektirin.

Greenlake: *Elveda Haziran* romanıma evsahipliği yapan Greenlake semtinin kalbimde her zaman önemli bir yeri vardır. Yağmursuz bir günde, yılın her anında muhteşem olsa da baharda ve sonbaharda özellikle muhteşem olan dört buçuk kilometrelik gölün etrafında bir koşuya ya da yürüyüşe çıkın.

Capitol Hill: Eğer siz de benim gibi müzik dinlemeyi seviyorsanız Seattle'ın Capitol Hill semtine uğramazsanız olmaz. Hatta gençken arkadaşlarla feribota biner, bütün bir cumartesini bir havalı mekândan diğerine dolaşarak (tabii

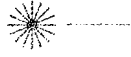
ki ayaklarımızda Doc Martens'lerle) geçirir, sonra nihayet bir telefon bulup sokağa çıkma izninin bitişinden bir saat sonrasına kadar kalmama izin vermeleri için annemle babama yalvardıktan sonra bir rock konserine girerdik.

Capitol Hill'e gittiğinizde bir espresso alın, birkaç müzik mağazasına girin veya Seattle'ın en efsanevi müzisyenlerinin (Kurt Cobain, Eddie Vedder ve benzerlerinin) eskiden takıldıkları (ve bazıları hâlâ takılır) bir barda bir içki için. Biraz hafiyelik yapıp *Bekarlar* filminin çekildiği apartmanı bulabilirsiniz.

Kavrulmuş Müthiş Karnabahar

Oğullarım kavrulmuş brokoliyi yıllarca hevesle istediler ki bu benim hiçbir zaman tartışmadığım bir şey oldu! Ama sonunda hepimiz brokoliden biraz sıkıldık ve karnabahaya geçtik. O kadar çok seviyorlar ki (ben de seviyorum) fırından çıkardıktan sonra tepsinin başına üşüşüyorlar ve hangisinin daha çok yiyeceği konusunda kavga ediyorlar! (Bütün anneler bayram edin!)

Malzemeler:

- ✓ 1 top karnabahar, eşit büyüklükte parçalara doğranmış
- ✓ Zeytinyağı spreyi
- ✓ 1 çay kaşığı sarımsak tozu
- ✓ 1 çay kaşığı deniz tuzu
- ✓ 1 çay kaşığı pul biber
- ✓ Çeyrek çay kaşığı öğütülmüş karabiber
- ✓ 3 diş kıyılmış sarımsak

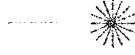
Hazırlanışı:

Fırını 200 dereceye ısıtın. Karnabaharı kenarlıklı pişirme kâğıdına yerleştirip, eşit şekilde dağıtın. Üzerlerine eşit miktarda zeytinyağı sıkın, sonra üzerlerine tuzu, biberleri ve bütün baharatları serpin. En üste taze sarımsağı serpin. Yaklaşık 20 dakika karnabahar altın sarısı-kahverengi ve kenarları hafifçe çıtır oluncaya kadar pişirin.

22. BÖLÜM

EN İYİ ŞEKİLDE YAŞAMAK

“Hayat zaten çok kısa. Niye istiridye yiyip şampanya
içmiyoruz ki?”

– *Christie Brinkley*

Sağlıklı ve zinde olma konusundaki mantram birkaç temel ilkeyle özetlenebilir: Son trendleri takıntı haline getirmeyin. Yaşlanmanın normal olduğunu bilin ve bundan utanmayın. Hepsinden önemlisi; en sağlıklı ve mutlu haliniz için mantık çerçevesinde yapabileceğiniz her şeyi yapın. Böylelikle yaşamınızı en iyi şekilde sürdürebilirsiniz.

“En iyi şekilde yaşamak” benim içim çok anlamlı olmaya başladı, özellikle de kendi hayatımda fırtınalı bir dönemde yıprandıktan sonra. O travmadan çıktığımda ve iyileştiğimde kendim ve çocuklarım için olabilecek en iyi yaşamı yaratmak ve yaşamak için elimden gelen her şeyi yapmak istediğime karar verdim. Yaklaşık bir yılımı, hayatımı “yeniden şekillendirerek” geçirdim ve aslında bu, oldukça eğlenceliydi! Kendimi daha fazla egzersiz yapmaya adadım, diyetimi geliştirdim ve günlük rutinime daha fazla kişisel bakım ekledim. (Aynı zamanda cilt bakımı ve güzellik ürünlerimi de güncel tuttum ve gardırobuma tam bir Marie Kondo tarzı düzenleme getirdim ki ikisi de yap-

mam gereken şeylerdi.) İşte yaptığım belli başlı değişikliklerden sonra size tavsiyelerim:

- Sık sık egzersiz yapın, mümkünse her gün. Bu, benim için daha fazla yoga yapmak, Lagree (Meghan Markle'ın sevdiği bir pilates türü!) sınıfına gitmek veya mahallemde uzun koşulara çıkmak demektir.
- Susuz kalmayın. Bol su içmenin iyi hissetmenin ve görünmenin anahtarı olduğunu uzun zamandır biliyorum ama bazen su içmeyi hatırlamak zor oluyor ve su bazen... sıkıcı olabiliyor, değil mi? Duruma yardımcı olması için kendime parlak pembe ve eğlenceli yeni bir çelik su şişesi aldım ve suyumun içine şeker otu ile tatlandırılmış biraz elektrolit tozu atıp tadını daha ilginç yapmak çok hoşuma gidiyor. Amazon'dan aldığım "Ultima" markasının nar özlüsüne bayılıyorum.
- Uykuya öncelik verin. Çok uzun bir süre boyunca tam bir gece baykuşuydum. Hatta ilk altı romanımı bu şekilde, gecenin geç saatlerinde yazdım. Ama yolun bir yerinde bunu bırakmam gerekeceğini biliyordum. Yorgun olmaktan... yorulmuştum. Ayrıca dergilere sağlık haberleri yaptığım yıllardan biliyordum ki günde yedi saatten az uyuyan insanların sağlık sorunları yaşaması daha olasıydı ve vücutlarındaki stres hormonu, kortizol seviyeleri de daha yüksekti. Hiç iyi değil! Programımı değiştirdim, kendimi yatağa erken gitmeye alıştırdım ki böylelikle daha erken kalkabildim. Artık kitaplarımı çoğunlukla öğleden önceki saatlerde yazıyorum ve kendimi *çok* daha iyi hissediyorum.

- Şekerli ve işlenmiş yiyeceklerin çoğunu hayatınızdan çıkartın: Siz, “Bir dakika dur Sarah, bu kitapta pasta ve tatlı tarifleri var!” demeden önce şunu söyleyeyim, ara sıra yapılan kaçamaklar benim için hiç sorun değil! Pasta olmadan hayatın ne anlamı var, değil mi? Benim bahsettiğim gündelik zaaflarınızı engellemek ve beslenmenizi temizlemek. Bu, benim için, en sevdiğim fırının kapkeklerine (Seattle Fremont’taki Simply Dessert’ın kapkeklerine) veda edip tatlı krizi yaşadığımda küçük bir parça bitter çikolata ile idare etmem demektir. Ayrıca işlenmiş yiyecekleri de yemeyi bıraktım ve daha fazla meyve, sebze ve sağlıklı yiyecekler yemeye başladım.
- Kişisel bakım yapın. Yıllar önce “kişisel bakım” teriminin aklıma gelmiş olduğunu bile sanmıyorum ki bu, üç çocuğum olduğunu ve bir de kariyerimle uğraştığımı düşününce biraz tuhaf ve delice. Yıllar önce fark etmemiş olduğum şey; ara sıra kendime biraz zaman ayırsam hem daha iyi bir anne hem de daha iyi bir yazar olabileceğimdi. Bunu artık yapıyorum! Ve benim için “kişisel bakım” demek kaplıcalara yapılan pahalı geziler veya ailemden uzakta geçireceğim bir sürü zaman değildi ama yatmadan önce banyo yapmak (İngiliz tuzlarıyla), sabahları kahvemi hazırlarken yüzüme maske uygulamak, çocuklara, yorgun olduğumdan akşam yemeğini dışarıdan sipariş vereceğimizi söylemek, bahçemden bir gül koparıp ofisime neşe katmak için masamın üzerine koymak veya “zamanım olmadığını hissettiğim”

için aylarca ertelemek yerine doktor veya diş hekimi randevularımı hatırlamak demek. Artık bir sürü böyle şey yapıyorum çünkü iyi ve mutlu hissetmemi sağlıyor. Artık kendimle ilgilendiğim için suçluluk duymuyorum. Bu, benim için çok önemli.

Sağlık bölümündeki işimin son bir parçası da kendi kendine olumsuz konuşmayı susturmayı öğrenmekti. Şunu demek istiyorum: Hiç kendinizi, kendi kendinize olumsuz şeyler söylerken buluyor musunuz? Örneğin, “Of, burnumdan nefret ediyorum,” veya “Keşke daha güzel olsaydım. Asla beni sevecek birisini bulamayacağım,” veya “Biliyorum, bu gece elbisemin içinde şişman görüneceğim.” Hepimiz kendimize yaralayıcı şeyler söylemekten dolayı suçluyuz ve bunu kesmemiz gerek! Ben, hem içimdeki kötümseri hem de bunları daha sağlıklı yorumlarla değiştirmeyi öğrendim. Örneğin: “Karnım mükemmel olmayabilir ama bana üç güzel çocuk verdi ve ben bunun için minnettarım.”

En sevdiğim yazarlardan biri olan Nora Ephron, ölmeden kısa bir süre önce *Yaşlanıyor muyum ne?* başlıklı, yaşlanmakla ilgili anılarını anlattığı bir kitap yayınladı. O zaman ben otuzlarımın başındaydım ve birinin nasıl olup da kendi boynu hakkında kötü hissedebileceğini tam olarak anlamamıştım. Ama şimdi anladım. Yani boynum hakkında kendimi o kadar kötü hissetmiyorum, hatta boynumu seviyorum ama görünüşümle ilgili her zaman çok hoşlanmadığım başka şeyler var. Her geçen gün yeni bir kırışıklık ya da çizgi, yaşlanma treni denen şeyin gerçek bir şey olduğunu ve benim de o trende bir yerim olduğunu hatırlatan bir anımsatıcı getirir.

Bir gün ben de yaşlanmakla ilgili bir kitap yazabilirim (daha şimdiden aklımda harika bir kitap ismi var) çünkü bence yaşlanmaktan o kadar çok korkar hale gelmişiz ki bir şekilde, sanki gençliğin kaybı mutluluğun da kaybı gibi oluyor. Ben bunu böyle görmüyorum.

Hayat hakkında gençlik üzerinden değil sağlık terimleriyle düşünmek isterim. Birkaç ay önce Brandon’la birlikte Kaliforniya, Palm Springs’deki Hollywood yıldızları ve modellerinin favorisi olan bir kaplıcada (Alicia Silverstone da bizimle birlikte oradaydı ve tıpkı hayal edebileceğiniz gibi nazik ve muhteşemdi) üç günlük bir kampa çekildik. Vücuttaki iltihapları azaltmayla ilgili bir derste öğretmenlerden bir tanesi çok önemli bir şey söylemek için durdu. Yirmi yıldan fazladır sağlık eğitimcisi olduğu için kadın nasıl sağlıklı olunacağı konusunda yürüyen bir ansiklopedi gibiydi ama yine de bize tek bir şeyi hatırlamamızı söyledi: Olabileceğiniz kadar sağlıklı olabilirsiniz, en iyi organik yiyecekleri yiyebilir, bütün doğru tercihleri yapabilirsiniz ama yine de yaşlanacaksınız. “Yaşlanmak normal ve doğaldır,” dedi. “Ve buradaki herkes için dileğim bundan dolayı kendinizden utanmamanızdır.”

Bunu söylemiş olmasının ne kadar hoşuma gittiğini size anlatamam; özellikle de yaşlanma sürecinin korkutucu olmaya başladığı ve bunu durdurmak için bir yol bulmamız gerekiyor gibi hissettiğimiz bir dönemden geçerken. Görünüşte genç kalmak için pahalı kremlere, losyonlara, aletlere ve cihazlara binlerce dolar harcamamız veya daha kötüsü acı verici, tehlikeli ameliyatlara ve kozmetik prosedürlere katlanmamız gerektiğine inandırıldık. Tabii ki her zaman “savaşmadan gitmem” diye şa-

kalar yapıyorum ve buraya biraz cilt bakımı oraya biraz kozmetik yardım dünyanın sonu değil ve hiç kimse yaptığı tercihlerden ötürü bir diğerini utandırmamalıdır ama bu anti-yaşlanmanın, benim (veya sizin) temel odak noktam olması gerektiği anlamına gelmez. Hayatımızdan keyif almak varken zamanımızı kaş çatma (veya umarım ki gülme) çizgilerimize üzülererek geçirmek ne büyük bir israf, değil mi?

Bu bakımdan, anti-yaşlanma için daha az ama temel sağlık ve fitness konusunda daha çok düşünüyorum. Bir gün yaşlanacağım (ve kendi kendime düşündüğümde oldukça harika bir yaşlı kadın olacağım!) ve bu konuda yapabileceğim hiçbir şey yok. Ben ona odaklanmak yerine dikkatimi bu yolda giderken nasıl olabildiğince sağlıklı olabileceğime adadım. Bildiğiniz gibi ben bir doktor değilim, o yüzden benim veya başka bir yazarın tavsiyesini almadan önce doktorunuza danışın ama uzun yıllar boyunca sağlık ve fitness hakkında yazmış bir gazeteci ve sağlık ile güzellik konularıyla doğal olarak ilgilenen birisi olarak bir sürü tavsiye ve kendi hayatıma da yerleştirdiğim en iyi pratikleri biriktirdim. İşte favorilerim:

Cilt bakımı: Sabah rutinim 12 adımlık Kore tarzı güzellik bakımı olmasa da benimkinin de oldukça yakın olduğunu itiraf edeyim! Sabah ve akşam cilt bakımı rutinlerim sevmeye başladığım ritüeller haline geldiler. Güne her zaman çifte arındırma ile başlarım, önce bir yağ bazlı temizleyici (bu ilk adımda kendime şişlik önleyici yüz masajı yaparım) ve sonra da jel bazlı temizleyici. Çifte arındırmanın, yüzümü mahvetmek isteyen lekeye neden olan mikropları def etmenin gizli silahı olduğunu öğrendim. (Hormonsal sivilce sorunu yaşayanlar, yağ bazlı temiz-

leyicilerden korkmayın! Cildinizi daha fazla iltihaplandırmadan arındırmanın en iyi yolu bu.) Sonraki adım bir çeşit bir tonik veya cilt bakımı müptelalarının deyimiyle “esans”, onu da bir serum takip eder (sabahları her zaman C vitamini bazlı serum kullanırım ve akşamları da glikolik asit serumu yaparım) ve sonra da nemlendirici. Markaları ve ürünleri sık sık değiştiririm ama bu rutine oldukça sadığım.

Uyku: Yukarıda da bahsettim ama biraz daha fazlası var. Söylememe lüzum yok ama size daha iyi hissettirecek veya cildinize canlılık ve parlaklık kazandıracak kaliteli bir gece uykusundan daha iyi bir şey yoktur. Ne yazık ki uyumakta zorluk çektiğim veya gece uyanıp da yeniden uykuya dalamadığım dönemler yaşadım. Yıllar içinde olağanüstü yardımı dokunan şeyler buldum: 1) Her zaman bir beyaz gürültü makinesiyle uyuyun. O sakinleştirici sesi çok seviyorum ve hatta gündüzleri yazarken de açık bırakıyorum çünkü beni sakinleştiriyor. 2) Gecenin ortasında uyandığımda yeniden uyumama yardımcı olması için bazen doğal bir destekleyici olan melatonin alıyorum. Çoğunlukla gayet işe yarıyor. 3) Beyaz gürültü makinem kadar önemli olan bir şey daha da karanlık bir yatak odası. Minicik bir ışık dahi olmasının uykuyu düzenimi bozduğunu fark ettim.

Lif: Lif üzerine bir bölüm mü? Evet, neden olmasın? Herkese, her yerde, Tanya Zuckerbrot’un *The F-Factor Diet* kitabını okumalarını tavsiye diyorum. Diyet için isterseniz de istemeseniz de kitap hayatı değiştiren tüyolarla dolu. Kısacası, Los Angeles’tan İstanbul’a kadar her yerde sağlık uzmanları alınan lif miktarının yeterli miktara yakın bile olmadığına dikkat çekiyor. Lifi gününüze ne kadar çok katarsanız o kadar sağlıklı hisseder ve

görünürsünüz. Ben lifin büyük bir hayranıyım ve tüketebildiğim kadar tüketmeye çalışıyorum. Sağlık uzmanlarına göre lif bakımından zengin diyetle beslenenler daha iyi sindirim sistemlerine sahipler, hastalık bakımından daha az risk taşıyorlar ve aşırı kilolu olma ihtimalleri de daha az. Bir tüyo: İnanılmaz yüksek lif içerikli bir ürün olan “GG krakerleri” için interneti araştırın. Bunlara bayılıyorum! Evet, yavanlar ama ben onları badem ezmesi ile canlandırıyorum ve üzerlerine de (bol lifli) yaban mersini serpiyorum. Hemen her gün bu şekilde yiyorum. Ciddiyim, hayatınızı değiştirecek. Lif bakımından zengin diğer ürünlerse şöyle: Fasulye, çiya tohumu, bezelye, kabak, karalahana, brokoli, tatlı patates ve ahududu!

Zihinsel Zindelik: Doğrudur, turp gibi olabilirsiniz ama yine de içinde berbat hissedebilirsiniz. Böyle oluyor çünkü eskiden ben de öyleydim ve size ilk elden söylüyorum ki yardım almaya çabalamak yapabileceğiniz en iyi şey. Cesur olun ve doktorunuzdan yardım isteyin, rehberlik etmesi için bir terapist ile konuşun ve hayatınızdaki mutluluğu arttırmak için yapmanız gerekenleri yapın. Reçete almanız veya sadece sizi kaygılandıran ve dengenizi bozan şeylerden kurtulmanız gerekebilir. Kendinizi sorgulamakla işe başlayın: “Nasıl hissediyorum?” “Hangi şeyler/insanlar/şartlar bu şekilde hissetmeme neden oluyor?” ve “Duygu durumumu yükseltmek için atacağım adımlar ve uygulayacağım stratejiler neler olabilir?”

Diyet: Ne yerseniz osunuz. Bu çok doğru! Tekrar ediyorum, ara sıra kendinizi şımartmakta bir sorun olmasa da günlük diyetinizi lifli besinler, organik yiyecekler, sağlıklı yağlar ve yağsız proteinle doldurun. Türklerin yemek tarzlarına (bir sürü sebze ve

baharat) bayıldığım gibi Akdeniz çevresindeki insanların balığı, rengarenk meyveleri ve sebzeleri, zeytin ve zeytinyağını ve hatta kırmızı şarabı bol miktarlarda tüketiyor olmaları ne güzel. (İşte bu tam benim tarzıma göre bir diyet!) Not: Su içmeyi unutmayın. Eğer sade suyu sevmiyorsanız su şişenize biraz limon veya nane yaprağı ekleyin.

Egzersiz: Eskiden görünüşüm için egzersiz yapardım. Artık verdiği hissi sevdiğim için egzersiz yapıyorum! Egzersizin hem beden hem de zihin için çok iyi olduğu çok açık ama ben 60 dakikalık bir yoga veya altı buçuk kilometrelik tempolu bir koşu olmadan yaşayamam.

Maneviyat: İnançlı biri olduğumdan dua etmek hayatımın büyük bir parçasıdır. İnanç geçmişiniz ne olursa olsun zamanı duraksatıp maneviyata odaklanmanın çok faydasını görebilirsiniz. Benim için dua etmek dengeleyici ve destekleyicidir ve bir aşırı kaygı krizi yaşadıktan sonra sakinleşmemin yegâne yollarından biridir.

Daha mı istiyorsunuz?

Pişşt! Sağlık ve zinde olma oyununuzu gerçekten bir üst seviyeye çıkarmak mı istiyorsunuz, işte yapabileceğiniz ve benim sevdiğim fazladan birkaç şey:

Kızıl ötesi sauna: Sauna üzerine bir aşk şiiri yazabilirim, özellikle de kızıl ötesi saunayla ilgili. Saunadan gelen sıcaklık örtüsü kadar harika bir şey daha yoktur. (Özellikle de benim gibi sürekli üşüyen birisi için). Ve kızıl ötesi teknoloji saunalar sizi içerden dışarıya ısıtmak için daha derine işler. Sadece

kemikleriniz hoş ve sıcak olmakla kalmaz ama aynı zamanda sağlık uzmanları böyle saunaların hastalıklarla savaşmaya, cilt sorunlarını iyileştirmeye ve kilo verme çabalarına yardımcı olduğuna inanıyor.

Limon suyu: Ah, şu mütevazı limon ve onun muhteşem hünerleri! Sabahları suyuma sıkmak için buzdolabımda her zaman limon olur ama aynı zamanda dışarıya çıktığımda da yanıma alırım. Çoğu içme suyunun asitli olduğunu biliyor muydunuz? Suyunuza limon sıkmak hem suyun arındırıcı etkisini artırır hem de suyu daha alkaline hale getirerek asit seviyesini düşürür ki bu, vücudunuz için daha sağlıklıdır.

Yağ gargarası: ABD’de çoğu insan yağ gargarası –diş ve diş etlerindeki bakterileri temizlemek için hindistancevizi yağını en az beş dakika boyunca ağızda şiddetle çalkalamak– hakkında bir şeyler duymuşsa da bildikleri çok azdır ama dünya dikkate almalı! Yağ gargarası Ayurveda kaynaklıdır ve antik zamanlardan beri uygulanır. Ana akım sağlık uzmanlarının da dikkatlerini çekmeye başlamıştır. Bu uygulama sayesinde daha az çürükleri olan ve daha az hastalanan kimseler sonuçtan çok memnun. Ben de memnunum!

C vitamini: Eğer bir favori vitamin seçecek olsaydım bu C olurdu! Vücuda yararlarıyla ilgili bir liste yapacak olursak inanılmaz uzun bir liste olur ama C vitaminin süper güçlerinden benim en sevdiğim iki tanesi bağışıklık sistemini güçlendirmesi ve cilt sağlığını (bir sürü güzellik ürününün içeriğinde ana malzeme olarak C vitamini kullandıklarıyla övünmesi boşuna değildir) arttırmasıdır. C vitamini almanın bir sürü yolu var; destekleyiciler alabilir, sakız çiğneyebilir ve C vitamini açısından zengin yiyecekler yiyebilirsiniz ama ben C vitamini, vücudun

en kolay şekilde özümseyebildiği bir form olan liposomal C vitamini formunda alıyorum. Bunu şöyle özetleyeyim: Uzmanlar C vitaminin kritik bir besin maddesi olduğunu uzun süredir biliyorlar ama piyasadaki çoğu destekleyici vücut tarafından tam olarak özümsemez. (Örneğin, kapsül veya sakız şeklinde aldığımız vitaminin çoğunu dışarı atarız.) ABD’deki LivOn Laboratuvarları isimli bir şirket C vitaminini vücudumuzun hepsini kullanabildiği jel bazlı bir sıvının içinde sunmanın bir yolunu buldu. C vitaminin bu formunun hayranları (ben de bir tanesiyim) daha az hastalandıklarını hatta hiç hastalanmadıklarını ve yaraların iyileşme sürelerinin hızlanması da dahil olmak üzere cilt sağlığında inanılmaz bir yükselme olduğunu söylüyorlar. Çekinceler: Liposomal C Vitamini paketleri oldukça pahalıdır ve tatları da çok iyi değildir. (En iyi yol tadı gizlemesi için en sevdiğiniz meyve suyundan bir yudumla birlikte almaktır.)

Probiyotikler: Desteklerden bahsetmişken probiyotikler – enfeksiyonlarla savaşmanıza yardımcı olan ve bağırsak sağlığını arttıran sağlıklı bakteriler– hakkında ne desem azdır. Probiyotığı birçok kaynaktan alıyorum ve siz de alabilirsiniz: yoğurt ve kefir, kültüre edilmiş diğer ürünler, destekleyiciler, köpüklü mayhoş bir içecek olan “kombu çayı” ve *kimchee*, salatalık ve hatta lahana gibi turşu çeşitleri.

Beyaz gürültü makineleri: Bana gülmeyeceğinize söz verin! İtiraf ediyorum: Tam bir bebeğim! Güvenilir beyaz gürültü makinem olmadan uyuyamıyorum! Hepsi, en büyük oğlum, Carson, bebekliğinde aşırı karın sancısı çektiğinde başladı. Uyumasının tek yolu çalışan elektrik süpürgesinin sesiydi. Nihayetinde, elektrik süpürgesinin sesini taklit edebilecek –başka bir

deyişle beyaz gürültü yapabilecek– bir makine alabileceğimi düşündüm ve işe yaradı! Sadece yaygaracı bebeğim daha çok uyumaya başlamakla kalmadı ben de rahat uyuyabildim! Yıllar geçse bile hâlâ beyaz gürültü makineleri ile uyuyoruz. (Herkesin odasında bir tane var.) En sevdiğim ses ayarı yağmurlu gece (çok rahatlatıcı) ama dalgaların sahile vuruşunu duymayı da seviyorum. Beyaz gürültü makinelerini çoğu büyük mağazada ve internette bulabilirsiniz. Bence daha iyi bir gece uykusu için çok iyi ve ucuz bir yatırımdır!

Aralıklı oruç: Bu konu üzerinde bütün bir kitap yazabilirim ama bunun şimdi ne yeri ne de zamanı olduğuna göre sadece şunu söyleyeceğim: Yemek yiyip de kilo vermenin bundan daha etkili bir yolunu asla bulamadım. Kısacası gün içindeki “oruç sürelerini” uzatarak bedeninize, depolanmış yağları yakmak (amaç da bu zaten!) için daha fazla şans vermiş oluyorsunuz. En iyi uygulandığı konusunda bir sürü farklı teori var ama haftanın çoğu gününde ben şöyle uyguluyorum: Uyanıyorum ve saat 13 ya da 14’e kadar yalnızca sade kahve (krema veya başka bir şey yok) tüketiyorum, o saatlerde de “orucumu bozuyorum.” Normal, sağlıklı bir öğle-akşam yemeği yiyorum ama sonra su haricinde hiçbir yiyecek veya içecek tüketmiyorum ki bu da bedenimin yeniden oruçlu duruma girmesine ve enerji için depolanmış yağları yakmasına izin veriyor. Oruç tartışmalı bir şey olsa da ben sadece iki yıldan daha fazla bir süredir arada sırada bu şekilde beslenmemin hikâyesini anlatabilir ve bana verdiği hisse (garip olsa da daha enerjik ve odaklanmış oluyorum) bayıldığımı ve hayatımın en sağlıklı ve yağ oranı en düşük vücut ağırlığında olduğumu (yuppi!) paylaşabilirim. Eğer bu konuda daha fazla

bilgi sahibi olmak isterseniz güvenilir kaynaklardan yazılar okumanızı ve biraz YouTube videosu seyretmenizi öneririm, orada bir sürü şey var!

Antioksidanlarınızı için: Kahve ve çayın kanserle savaşan antioksidan yüklü olduklarını biliyor muydunuz? Ne tesadüftür ki kırmızı şarap da! Üçünü de **ölçüsünde** severim.

Sağlıklı Kahvaltılık Yumurta Lokmaları

Sabah saatlerinde oruçlu olmadığım günlerde kahvaltıyı -ve öğle kahvaltısını lütfen ama lütfen bir mimoza ile!- severim. Bence yumurta gayet mükemmel bir yiyecek (sarısı parlak olan -bu, besin değerinin ekstra zengin ve lezzetli olduğunun bir işaretidir- organik ve gezen tavuk yumurtası alın) ve ben kahvaltıda da öğlen ve akşam yemeğinde olduğu kadar sık kullanırım. Bu yumurta lokmalarını yapmak çok kolay. Sürpriz: Yaptıktan sonra dondurup yoğun hafta sonu sabahlarında buzluktan çıkartıp mikrodalga fırında ısıtabilirsiniz.

Malzemeler:

- ✓ 2 bardak doğranmış taze ıspanak yaprağı
- ✓ Orta büyüklükte yarım soğan, küp küp doğranmış
- ✓ 5 diş sarımsak, kıyılmış
- ✓ Üç çeyrek bardak çeri domates
- ✓ 8 yumurta
- ✓ En üste serpmek için üç çeyrek bardak dilimlenmiş peynir (ben çedar seviyorum ama parmesan da yakışıyor)
- ✓ Yarım bardak badem unu
- ✓ 1 çay kaşığı tuz
- ✓ Çeyrek çay kaşığı karabiber
- ✓ Çeyrek çay kaşığı sarımsak tozu

- ✓ Yarım ay kaşığı pul biber
- ✓ Bir tutam kurutulmuş keklik otu

Hazırlanışı:

Fırını 190 dereceye ısıtın ve bir fırın tepsisine fırın spreyi sıkın. (Daha da iyisi tepsiye kenarlıklı kapkek kaplarıyla dizin, sonra kolay servis yapabilmek için kenarlıkların içlerine sprey sıkın.)

İspanak, sarımsak ve soğanı bir tutam zeytinyağı ile orta ateşte soteleyin; bir kenara bırakın. Büyük bir kâsede yumurtaları, peyniri, badem ununu, tuzu, karabiberi, pul biberi, keklik otunu ve ıspanak karışımını çırpın. İyice karışana kadar karıştırın, sonra tepsiye eşit bir şekilde dağıtın. Eğer isterseniz üzerlerine biraz daha peynir ve pul biber serpin. 15-20 dakika boyunca veya kenarları hafifçe altın sarısı olana ve içine soktuğunuz bıçak dışarıya temiz çıkana kadar fırında ısıtın. Afiyet olsun!

23. BÖLÜM

BİRKAÇ SON SÖZ

"Mükemmel bir son istedim. Şimdi zor yoldan öğrendim ki bazı şiirlerde kafiye olmazmış ve bazı hikâyelerin de belirgin bir başlangıcı, ortası ve sonu yokmuş. Hayat bilmemekten, değişmek zorunda olmaktan, anı alıp bir sonrasında ne olacağını bilmeden o anı en iyi şekilde değerlendirmekten ibarettir."

– Gilda Radner

Bitirmeden önce size birkaç son şey bırakmak istiyorum. Kitabın başka hiçbir yerine uymayan bazı anekdot ve hikâyelerle birlikte birbirinden farklı tavsiyeler! O zaman, haydi başlayalım:

Ama Önce Kahve: Ritüellerin Önemi Üzerine Bir Söz

Sağlık ve mutluluk uzmanları rutinin faziletlerini uzun zamandır araştırıyorlar. Aslında hayat, rutin olmadan, öngörülemez ve kaotik hissettirebilir. Ayrıca başarılı olmak için ihtiyacımız olan günlük sistemleri de kurmak zordur. Hayatımın bir sürü kaotik kısmı olsa da her zaman elimden geldiğince ritüellerime sadık kalmaya çalıştım. Örneğin, en karanlık zamanlarımda bile kendimi yataktan kalkıp kahve yapmaya zorladım. Kendimi ayrıca her sabah yatağımı yapmaya da zorlarım çünkü hayattaki en depresif şeylerden birinin yapılmamış bir yatak olduğuna gerçekten inanırım! İşte hayatımda gelenek haline gelmiş ritüeller:

Sabah:

- Her sabah güne yüzümü yağ bazlı arındırıcı ile yıkayarak ve kendime hafif bir yüz masajı yaparak (yemin ederim şişlikleri azaltıyor) başlarım, sonra çeşitli serumlarımı ve güneş kremimi sürerim.
- Sonra uyuyan oğullarımı selamlar, söylediğim bir şarkıyla uyandırırım. Kendi uydurduğum, hiçbir müzikal değeri olmayan çok kötü bir melodi ve çocuklarım bunu her duyduklarında inlerler. (Ama ben en azından onlar için biraz rahatlatıcı olduğunu düşünmek istiyorum.)
- Sonra, kahve yapmak için alt kata giderim. (Her zaman ilk yaptığım iş!) Vitaminlerimi ve ilaçlarımı alırım, sonra çocukların kahvaltılarını hazırlamaya başlarım. Çoğunlukla bir çeşit yağda çırpılmış yumurta veya kahvaltılık burrito'ları yaparım. Onlar için her zaman taze meyve dilimleyip masayı hazırlarım. Arıca probiyotik ve sakızimsı vitaminlerini almaya da zorlarım. (Zalim yaşlı annel!) Onlar yerken ben de beslenme ve sırt çantalarını hazırlarım.
- Çocuklar okuldayken ya yoga ya Langree dersine ya da koşuya giderim. Her gün farklıdır, nasıl hissettiğime göre değişir. Eve gelirim, duş alırım ve sonra yazmaya başlarım! E-postaları yanıtlamakla başlarım, sonra yaratıcı çalışmaya geçiş yaparım.

Öğleden Sonra:

- Bir bardak daha kahve ve eğer kendimi toparlamaya ihtiyacım varsa da annemi arama zamanı. Sonra evi toparlarım, kilere ve buzdolabına bakıp bir akşam yemeği

menüsü hazırlar, sonra da çocukları okuldan almaya giderim. Öğleden sonranın geri kalanı ev işleri, çamaşır, çocuklar ve Brandon’la zaman geçirme ve bir aile yemeği hazırlamakla geçer. Akşam yemeklerimle çok büyük bir gurur duyarım ve hazırlamakla çok fazla zaman harcarım. Neyse ki büyük bir ailem var da çoğunlukla ben akşam yemeği üzerinde çalışırken birisi de barda oturup benimle sohbet eder. Her zaman müzik çalar ama çoğunlukla caz!

Akşam:

- Akşam yemeği yendikten sonra kirliler makineye yüklenir ve beslenme çantaları ertesi güne hazırlanır. Bir kadeh şarap doldurup Brandon ile günümüzün nasıl geçtiği ve hayallerimiz hakkında konuşmak hoşuma gider. Yıllar önce röportaj yaptığım bir ilişki uzmanı, Dr. Les Parrot, bir keresinde beynime kazınan bir şey söylemişti: “Birlikte hayal kuran çiftler birlikte kalırlar.” Brandon ile hayal kurmaya –New York City’ye yapmayı planladığımız gezi hakkında konuşmaya, yan bahçemizin peyzajının nasıl olacağına karar vermeye veya gelecek ay ev sahipliğini yapmak istediğimiz parti hakkında tartışmaya– bayılıyorum.

Her gece çocuklarımı yatmadan önce öperim, yataklarına yatırıp üstlerini örter ve eğer isterlerse bir hikâye anlatırım. Üvey çocuklarıma da sarılırım ve kızlara ev ödevleri varsa veya ertesi gün için ne giyecekleri konusunda yardımcı olurum. (Başka bir deyişle; “Sarah, imdat! Bu kot pantolonla birlikte giymek istediğim o svetşört nerede?”) Sonra büyük yatak odamıza ve banyoya gider bir mum yakıp gevşerim. Genelde banyo yapar,

sonra kitap okur ya da Brandon'la birlikte Netflix'de bir dizi veya film seyredirim. Ama gözlerimi kapatmadan önce her zaman ertesi günün programına bir göz atar ve sonraki günler ve haftalar için bir yapılacak şeyler listesi hazırlayıp hedefimden sapmamaya özen gösteririm. Şükran duamı eder ve sonra hemen uykuya dalarım.

Her gün aynı değildir ama neredeyse her zaman her biri için minnettar olduğum bu ritüeller var hayatımda. Hayatın gelgitlerini severim!

Amansız Kadınların Yedi Sırrı

Amansız kelimesi çok hoşuma gider. Benim için, amansız biri, doğru olduğunu düşündüğü ve bildiği ama aynı zamanda kendi hayatının ve kalbinin doğrusu olduğunu bildiği bir şeyin peşinden gidendir. Yıllar içinde bir sürü amansız kadın tanıma şerefine eriştim ve işte hepsinde ortak olan nitelikler:

1. *İlerlemeye devam eder:* Hedeflerinin ve rüyalarının peşinden gitmek için, arkadaşları yataklarındayken geç vakte kadar uyumayan veya erken kalkan kadındır. Telaşlı programı onu çok kaygılandırmaz. Bir bardak kahve uzun çalışma saatleri için gerekli enerjiyi verir.
2. *Listeler yapar.* Amansız kadın, ister telefonunda ister yatağının yanında tuttuğu not defterlerinde olsun liste yaparken dikkatini listeye verir. Listeye odaklanır. Bu ister yarın tamamlanması gereken büyük görevler olsun isterse de geleceğini belirleyecek büyük hedefler olsun böyledir.

3. *Hayır cevap olarak kabul etmez.* Reddedilmek elbette zordur ve bazen korkutucudur ama amansız kadınlar bunların kendilerini bataklığa çekmesine izin vermezler. Tekrar toparlanır, yeniden başlar, hafifçe değişik bir yol haritası çizerler. Çünkü akıllarında hiçbir soru yoktur: Üstesinden geleceklerdir!
4. *Asla kurbanmış gibi davranmaz.* Amansız kadınlar yoldaki tümseklerden, zorluklardan veya travmalardan kendi paylarına düşenleri almış olsalar da başlarına gelenler yüzünden başkalarını suçlamazlar ve en önemlisi de ne travma tüm hayatları olur ne de kurban rolüne düşerler.
5. *Yaptığı şey için sonsuz bir tutku duyar.* Amansız kadınlar gözlerinde bir parlaklıkla uyanırlar. Hayatlarını ve kariyerlerini severler ve kendileri için belirledikleri hedeflere varmak için sabırsızlanırlar. Hayattan aldıkları neşe bulaşıcıdır!
6. *FKK'yi dengelemeyi öğrenmiştir.* Eğer duymadıysanız, “Fırsat Kaçırma Korkusu” anlamına gelen bir akronimdir ve bayağı zorlu olabilir. Örneğin, bütün arkadaşlarınız eğlenceli şeyler yapıyorlar ve siz evde kalakalmışsınız... çalışıyorsunuz. Amansız kadınlar pek çok eğlence yaşasalar da hayatın bir denge üzerine kurulu olduğunu bilirler ve sosyal hayatları kadar hedeflerini de beslemeleri gerekir. Bu nedenle FKK'den çok az etkilenirler. Kendileri bilgisayar ekranının karşısında kambur dururken Instagram'da arkadaşlarının fotoğraflarını gördüklerinde bir suçluluk duygusu krizi geçirebilirler ama bu kısa sürer. Yerine getirecekleri hayalleri ve yapacak işleri vardır!

7. *Alışılmadık bir yol seçmekten korkmaz.* Amansız kadınlar, “basmakalıp” hayatlar yaşayacak son insanlardır. Hatta, kendi ritimlerine göre yaşarlar! Yolculuğa çıkmak veya bir blog kurmak için koleji erteleyebilir veya şirket kurmak için evlenmekten vazgeçebilirler. Bu kadınlar, cesur ve özgün bir hayat yaşamak için sosyal, kültürel ve aile beklentilerinin ve kuralların çiğnenmesi gerekebileceğini bilirler.

Yalnız ve Yağmurlu Gecelerde Seyredilecek Yürek Isıtan 15 Film

Bu filmler, bana göre, koca bir kucak gibidir. Bir sürü mısır patlatın, en rahat pijamanızı giyin ve keyfinize bakın.

- Zamanda Aşk
- Aşk Her Yerde
- Not Defteri
- Amelie
- Sevginin Bağladıkları
- Mesajınız Var
- En İyi Arkadaşım Evleniyor
- Tatil
- Terabithia Köprüsü
- Şahane Hayat
- Roma Tatili
- Paris'te Gece Yarısı
- Gün Doğmadan
- Aşk ve Yaşam

- Prenses Gelin
- Hayat Güzeldir
- Cennet Sineması

Kilerimde Her Daim Olan Temel Malzemeler

Bu, yemek ve hamur işi yaparken en sık kullandığım ve onlarsız yaşayamayacağım malzemelerin kısaltılmış bir listesidir. Kilerimde, tabii ki bin tane daha şey var ama bence onları alıp götürseniz ve bana sadece bunları bıraksanız bile çok iyi bir iş çıkartabilirim. Ah, mümkün olduğunda her zaman organik malzemeler almaya çalışırım!

- Nohut konservesi
- Kara fasulye konservesi
- Benekli fasulye konservesi
- Barbunya konservesi
- Domates salçası
- Marinara sosu
- Paket makarna
- Esmer ve beyaz pirinç
- Normal un
- Badem unu
- Maya
- Deniz tuzu
- Himalaya pembe tuzu
- Sarımsak tozu
- Pul biber
- Kurutulmuş keklik otu

- Kimyon
- Tarçın
- Muskat
- Tako çeşnisi
- Zeytinyağı
- Zeytinyağı spreyi
- Hindistancevizi yağı
- Hindistancevizi sütü
- Mikrodalga için patlamış mısır
- Bol lifli GG krakerleri
- Esmer şeker
- Beyaz şeker
- Öğütülmüş keşiş meyvesi tatlandırıcısı
- Ton balığı ve alabalık konserve
- Saf yağ
- Çiya tohumu
- Salsa sosu
- Balkabağı konserve
- Kırmızı şarap sirkesi
- Sarımsak
- Soğan
- Spagetti kabağı
- Acı sos

Buzdolabımda Her Daim Olan Temel Malzemeler

Yukardakine benzer bir şekilde buzdolabımda her zaman olan temel tüketim maddelerinin kısa bir listesi de şöyle:

- Sebze (lahana, ıspanak, kıvırcık veya marul)
- Yaban mersini
- Çilek
- Ahududu
- Havuç
- Salatalık
- Tatlı bezelye
- Karnabahar
- Avrupa tereyağı
- Yoğurt
- Limon
- Misket limon
- Gezen tavuk yumurtası
- Vegan mayonez
- Miso
- Dana kıyması
- Tavuk göğsü
- Tütsülenmemiş domuz beykın
- İtalyan maydanozu
- Fesleğen
- Domates
- Kışniş
- Rendelenmiş çedar peyniri
- Parmesan peyniri
- Badem ezmesi

Taksi Şoförlerinden Aşk Tavsiyeleri

Taksi şoförleriyle nihayetinde bir şekilde uzun ve derin konuşmalara dalan dünyadaki tek insan ben miyim? Şaka yapmıyorum. Son birkaç yılda sarılmalar, ağlamalar ve sırt sıvazlamalarının hepsi taksi (veya daha sık olarak Uber) yolculuklarımın bir parçası oldular.

Taksi şoförleri çeşit çeşit insan görüyor. İlk randevusu öncesinde arka koltukta makyajını düzelten gergin kadın. Son içkilerden sonra eve dönerken aşklarını pekiştiren sarhoş çift. Gecesi tam olarak beklediği gibi olmadığı için yağmurlu caddelerde tek başına oturanlar. Taksi şoförleri bunların hepsini görür ve sanırım bu yüzden; konuştuklarında, bana bir şey söylediklerinde onları dinlerim. İşte bazı favori taksi maceralarım:

Kendinizi güzelmiş gibi hissetmeyebilirsiniz ama başkaları güzelliğinizi görür: Şehir merkezinde bir arkadaşım ile yemek yemek için taksiye atladığım soğuk bir aralık günüydü. Çok iyi bir gün geçirmiyordum. Açıkçası, korkunç bir gündü. Ve kesinlikle en güzel günümde değildim. Şişmiş gözlerimi fazla büyük bir güneş gözlüğünün ardına sakladım ama şoför benim içimi gördü. “Sizi bu kadar üzen nedir?” diye sordu açık açık. Sorusunu asla unutmayacağım. Kalbimi deldi geçti. Ve ona anlattım. Her şeyi, en hassas utandırıcı parçaları bile yumurtladım. (Nasılsa onu bir daha görmeyecektim, değil mi? Kendimi güvende hissettim.) Dinlerken başıyla da onayladı. Şehre kadar yolculuğumuz sırasında neler söylediğini hatırlamıyorum ama Pike Place Çarşısı’nda beni indirmek için arabayı kenara çektiğinde bana döndü ve bozuk bir İngilizce ile, “Bir şeyi bilmeni istiyorum.” Oturuşumu dikleştirerek başımla onayladım. “Üzgün olmanı

istemiyorum,” diye devam etti. “Gülümsemelisin. Seattle’daki en güzel kadınsın.” Gerçekten de gülümsedim. Söylediklerinin gerçeğe uzaktan yakından bir alakası olduğu için değildi. Ama o benim içimde artık benim göremediğim bir güzellik kıvılcımını görmüştü. Ve bu sayede o gece kafamı biraz daha dik tuttum.

Tam olarak “tipiniz” olmayan birisiyle randevuya çıkmakta bir sorun yoktur: Bu yılın başlarında bazı görüşmeler için Los Angeles’taydım ve beni Sunset’ten alıp film ajansımın Beverly Hills’deki ofisine (o la la) götüren bir taksiye bindim. İki dakika sonra, normal olarak, taksiciye hikâyemi anlatıyordum. Meğerse o da boşanmış ve benimle aynı yaşlardaydı. Ama yeniden aşkı bulduğunu paylaşıırken mutluydu. Ve şuna bir bakın: Tekrar âşık olduğu kadın ondan 20 yaş daha *büyüktü*. Biraz şaşırmıştım ama sonra onu ne kadar çok sevdiğini çok içten bir şekilde anlattı. Bir “tip” aramayı bıraktığını ve aşkı aramaya başladığını söyledi. Vayy, değil mi?

İçinizdeki hissi dinleyin: Gayet iyi geçtiğini düşündüğüm bir randevudan sonra bir taksi çevirdim ve kaldırıma yaklaşmasını bekledim. Birlikte yemek yediğim adam yeterince iyi gözük müştü ve güzel sohbet etmiştik ama eğer kendime karşı dürüst olacaksam bir şeylerin... yanlış olduğunu kabul etmem gerekirdi. Ailesi hakkındaki konuşma şekli miydi? İşi hakkındaki böbürlenmesi miydi? Gülüşü? Tam olarak şudur diyemiyordum. Taksi boşta çalıştı ve flörtüm eğilip beni öptü, oldukça agresif bir şekilde. Bu beni biraz tedirgin etti ve taksi şoförü ben arabaya girdiğimde tereddüdümü fark etti. “Sana göre değil,” dedi. “Bir centilmen değil.” Kafamı salladım. “Hayır, gerçekten nazik biri,” dedim. Ama taksi şoförü yumuşamadı. “Daha iyi bir adamı hak ediyorsun.”

Cüretkâr kolyeyi tak: Dışarı çıkmak için hazırlanırken biraz kararsız biri olduğumu kabul etmeliyim. Kıyafetimi dört kez değiştirir, sonra ilk giydiğime geri dönerim, sonra eve geri koşar ve taksi kaldırım kenarında beklerken ayakkabılarımı çıkartıp başka bir çift giyerim. Bir gün klasik bir kararsızlık durumu yaşadım ve böylece sade bir siyah elbisede karar kıldım. Çantama iki kolye attım: Biri muhafazakâr, diğer biraz daha cüretkâr. Benim yerime taksicinin seçmesine karar verdim ve o da hemen daha cüretkâr olanı işaret etti. “Şunu beğendim. Bir karakteri var. Sizin gibi. Hayat zaten çok kısa. Biraz dikkat çekmeyeceğiz de ne yapacağız?” Çok doğru değil mi? O gece o kolye sayesinde bir sürü iltifat aldım. Taksici haklıydı.

Bitirmeden önce size bir tarifle, tatlı bir şeyle veda etmek istiyorum. Küçük bir kızken açık havada bir ateşin üzerinde marşmelov kızartmaktan daha güzel bir şey yoktu. Kardeşlerim ve ben sürekli olarak en mükemmel altın sarısı-kahverengi marşmelovu elde etmeye çalışırdık ama genelde sonunda yanmış olurlardı. Neyse, yine de güzellerdi! Ve bugün hâlâ o mükemmel altın sarısı-kahverengi marşmelovu elde etmenin peşindeyim. Hatta oğlum, Colby, görevi devraldı ve bunda iyice ustalaştı. (Geçen gece ocak başında bana mükemmel iki marşmelov kızarttı!) Mükemmel bir şekilde kızartılmış marşmelov hevesinden sonraki en güzel şey annemin “S'More Çubukları” dediği destansı tatlıdır. S'Mores'u yeni duyuyorsanız bunlar graham krakerleri ile kızarmış marşmelovların ve çikolatanın ilahi bir kombinasyonudur. Marşmelov ve çikolatayı iki krakerin arasında

bastırdığınızda elinizde cenneti tutuyor oluyorsunuz. Yıllar önce annem S'Mores'dan esinlenen bir tatlı yaptı ama çubuk şeklinde. Dostlarım, çok güzeldir! Çocuklarım ve diğer torunları için sürekli yapar. Hatta çocukların, annemin evine gittiğinde ilk yaptıkları şey, "Büyükanne, S'Mores Karelerinden hiç var mı?" diye sormak olur.

Büyükannenin S'More Kareleri

Malzemeler:

- ✓ 110 gram tereyağı, oda sıcaklığında yumuşatılmış (ekstra tat için tuzlu tereyağı kullanmayı severim)
- ✓    çeyrek bardak esmer şeker
- ✓ 2 yumurta
- ✓ 2 çay kaşığı vanilya aroması
- ✓ çeyrek bardak un
- ✓ 1/3 bardak graham kraker kırıntısı
- ✓ 1 çay kaşığı kabartma tozu
- ✓ Yarım bardak yarı tatlı çikolata parçası
- ✓ Yarım bardak mini marşmelov

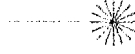

Hazırlanışı:

Fırını 175 dereceye ısıtın. 20'ye 20 bir fırın tepsisini pişirme spreyi (ben hindistancevizi yağını seviyorum) veya yumuşamış tereyağı ile yağlayın. Esmer şekeri ve tereyağını elektrikli mikser ile açık renk olana ve kabarana kadar karıştırın. Sonra yumurta ve vanilya ekleyerek iyice kaynaşana kadar karıştırın. Başka bir k sedede unu, kabartma tozunu, graham kraker kırıntılarını (eğer tuzlu tereyağı kullanmıyorsanız bir tutam da tuz) ekleyip karıştırın. Not: Graham kraker kırıntılarını en kolay ve ortalığı dağıtmadan elde etmek için kilitli torbalar kullanıyorum. Ayrıca büyük bir k sedede de ufalayabilirsiniz. Sonra kuru karışımı yaş karışımla birleştirip bir hamur olana kadar karıştırın. Hamuru 20'ye 20'lik tepsiye eşit bir şekilde yayılacak şekilde bastırın.  st ne koyduğunuz çikolata par-

alarını eŖit bir Ŗekilde dağıtın, sonra aynı Ŗekilde bir Ŗekerleme katı yapın. YaklaŖık 20 dakika veya Ŗekerlemeler altın sarısı-kahverengi (asıl mesele bu) olana kadar fırında piŖirin. Kare parçalar halinde doğramadan ve servis etmeden önce en az 15 dakika soğumaya bırakın.

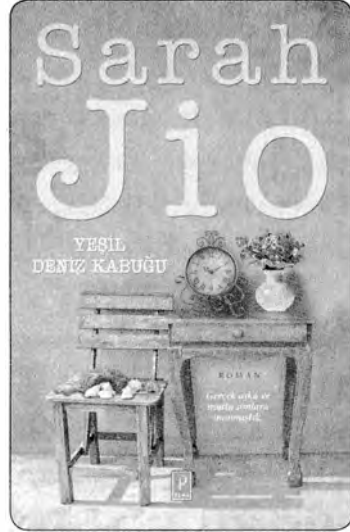
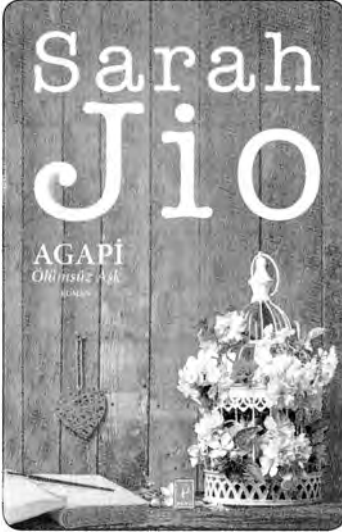
Bir süreliğine de olsa dnyama adım attığınız için teŖekkr ederim. Umarım bu sayfaları keyifle okumuŖsunuzdur. Hayatın bütün güzellikleri, sevgi ve lezzetleri sizin olsun. Evimden evinize sevgilerle,

xo Sarah

SON

✿ YAZARIN DİĞER KİTAPLARI ✿

✿ Sarah Jio ✿

